

ЛАРИ НИВЪН ПРОТЕКТОР

Част 0 от „Познатият космос“

Превод от английски: Крум Бъчваров, 1995

chitanka.info

ФССТПОК

Битие, гл. 3

22. *И рече Господ Бог: ето, Адам стана като един от Нас да познава добро и зло; и сега — да не простре ръка да вземе от дървото на живота, та, като вкуси, да заживее вечно.*

23. *Тогава Господ Бог го изпъди от Едемската градина, да обработва земята, от която бе взет.*

24. *И изгони Адама, и постави на изток при Едемската градина Херувим и пламенен меч, що се обръщаше, за да пазят пътя към дървото на живота.*

I.

Той седеше пред два и половина метров кръг от чист туинг, вперил неуморен поглед в гледка, която далеч не беше вълнуваща.

Дори преди десет години онези звезди приличаха на напръскани мътночервени точки. Когато изгледът пред него се прояснеше, те заблестяваха в адско синьо, достатъчно ярки, за да чете на светлината им. Отстрани най-големите бяха видимо сплеснати. Но сега там имаше само звезди, бели точки, пръснати нарядко в небето, което беше предимно черно. Това бе самотно небе. Облаци прах скриваха сияещата прелест на дома.

Светлината в центъра на откриващата се гледка не беше звезда. Бе голяма колкото слънце, тъмна в центъра и достатъчно ярка, за да прогори дупки в ретината на човек. Това беше светлината на бусардов реактивен таран, която гореше едва на тринайсет километра разстояние. На всеки няколко години Фсстпок отделяше известно време, за да наблюдава двигателя, просто за да се увери, че работи равномерно. Много отдавна бе забелязал бавно, периодично трептене — навреме, за да предотврати превръщането на кораба си в мъничка нова. Но през седмиците, докато го наблюдаваше, синьо-бялата светлина изобщо не се промени.

През по-голямата част от дългия му, бавен живот небесата бяха пълзели покрай илюминатора на Фсстпок. И все пак той не помнеше много от това пътешествие. Времето на очакване бе твърде лишено от събития, за да представлява интерес за паметта му. Така беше със спомените на достигналия степента „протектор“ от вида Пак за времето, когато е бил дете, а после и гледач — времето, когато светът е бил нов, ярък и свободен от отговорности. Единствено опасност за него или децата му може да разбуди протектора от нормалната му сънлива отпуснатост и да предизвика войнствената му ярост, ненадмината сред разумните същества.

Фсстпок седеше и сънуваше в своето противоускорително кресло.

Пултът за управление в кабината се намираше под лявата му ръка. Когато беше гладен, а това се случваше веднъж на десет часа, възлестата му ръка, наподобяваща две шепи нанизани един до друг черни орехи, бъркаше в прореза отдясно и изваждаше крив, месест жълт корен, голям колкото сладък картоф. Няколко земни седмици бяха изминали, откакто Фсстпок бе ставал за последен път от своето противоускорително кресло. От тогава бе раздвижвал единствено ръцете и челюстите си. Очите му изобщо не бяха помръдвали.

Това беше предшестваноот период на яростни упражнения. Дълг на протектора е да поддържа формата си.

Дори на протектор, който няма кого да закриля.

Енергията беше постоянна или поне достатъчна, за да удовлетвори Фсстпок. Възлестите му пръсти помръднаха и небесата се завъртяха край него. Той наблюдаваше как другата ярка светлина заплува в илюминатора. Когато стигна в центъра, преустанови въртенето.

Вече по-ярка от всички околни звезди, неговата цел беше прекалено тъмна, за да е нещо повече от звезда. Но бе по-ярка, отколкото беше очаквал и Фсстпок разбра, че е оставил времето да му се изплъзне. Твърде много сън! А и не бе за чудене. Беше прекарал по-голямата част от хиляда и двестате години на това кресло неподвижен, за да запази хранителните си припаси.

Въпреки че сякаш имаше най-тежкия случай на артрит в историята на медицината, въпреки седмиците, които бе прекарал като парализик, възлестият протектор се раздвижи моментално. Пламъкът стана мек, разцъфна и двигателят започна да се охлажда. За да загасиш един бусардов реактивен таран е необходима почти толкова ловкост, колкото и за да го запалиш. При скоростта на тарана, междузвездният водород е под формата на гама лъчи. Трябва да се отклонява от магнитни полета, дори да не се използва като гориво.

Беше достигнал най-вероятния регион в космоса. Отпред се намираше най-вероятната звезда. На Фсстпок не му предстоеше лек успех. Тези, на които бе дошъл да помогне (ако изобщо съществуваха, ако не бяха загинали през цялото това време, ако обкръжаваха тази звезда, а не някоя по-малко вероятна), нямаше да го очакват. Умовете им бяха почти животински. Може и да не използваха огън, но със сигурност имаха телескопи. Значи все пак щяха да го очакват... в

известен смисъл. Ако изобщо бяха тук, те бяха чакали в продължение на два и половина милиона години.

Нямаше да ги разочарова.

Не трябваше да ги разочарова.

Протекторите без наследници са същества без цел. Такива аномалии трябва да си намерят цел, и то бързо, или да умрат. Най-вече да умрат. В умовете или в жлезите им се задейства рефлекс и те престават да изпитват глад. Понякога откриват, че могат да възприемат целия вид Пак като свое потомство, но в такъв случай трябва да намерят начин да му служат. Фсстпок беше един от тези малцина щастливци.

Щеше да е ужасно, ако се провалеше.

Ник Сол се прибираще вкъщи.

Около него се стелеше тишината на космоса — ушите му вече се бяха научили да се абстрахират от буботенето на корабния двигател. Гъсто двуседмично стърнище покриваше челюстта му и бръснатия скалп от двете страни на мекото му теме на поясар. Ако се съсредоточеше, можеше да усети миризмата си. Беше заминал за мините на Сатурновите пръстени само с едноместен кораб и лопата (тъй като магнитите, използвани за извличане на монополюси от астероидно желязо, приличаха много на лопати). Щеше да остане по-дълго, но му харесваше да си мисли, че поясната цивилизация може да оцелее без него не повече от около три седмици.

Преди век монополюсите бяха само гола теория и при това твърде противоречива. Магнитната теория твърдеше, че северният магнитен полюс не би могъл да съществува отделно от южния и обратно. Според квантовата теория те можеха да съществуват независимо един от друг.

Първите постоянни селища разцъфтяха по най-големите астероиди от Пояса, когато изследователски екип откри монополюси, пръснати в никелово-желязното ядро на един астероид. Днес те вече не бяха теория, а бързо развиваща се поясна промишленост. Генерираното от монополюси магнитно поле действа в обратна линейна, а не в обратна квадратна зависимост. Казано практически, основаният на монополюси двигател или уред е далеч по-добър. Монополюсите бяха ценени там, където тежестта беше фактор, а в Пояса тежестта винаги

беше фактор. Но изкопаването на монополюсите все още бе работа за сам човек.

Ник нямаше особен късмет. Във всеки случай, пръстените на Сатурн не бяха добър регион за монополюси — прекалено много лед, прекалено малко метал. В електромагнитното поле около товарната му кабина навярно нямаше и две лопати северни магнитни полюси. Твърде малък улов за двете седмици къртовски труд... но все пак струваха добри пари на Церера.

Щеше да е доволен и да не бе открил нищо. Копаянето беше извинение за Първия говорител на Поясната политическа секция да избяга от тесния си кабинет, вкопан дълбоко в скалата на Церера, от постоянните разправии между Пояса и ООН, от жена си и децата си, приятелите и близките, враговете и непознатите. А на следващата година, след отчаяни седмици, прекарани в опити да се справи с текущите събития, след още десет месеца, прекарани в манипулации с политиката на слънчевата система, той щеше да се върне.

Ник увеличаваше скоростта за пътуването към Церера, а Сатурн се бе превърнал във фантастична, малка играчка, когато видя миньорския си магнит бавно да се завърта от товарната кабина. Някъде наляво от него имаше нов и мощен източник на монополюси.

На лицето му блесна широка усмивка — като светкавица, разцепила черно небе. По-добре късно, отколкото никога! Жалко, че го бе открил на връщане, но можеше да го продаде, щом определи местоположението му... което щеше и да направи. Игличката трептеше между две посоки на привличане, едната от които беше товарната му кабина.

Той прекара двамадесет минути във фокусиране на комуникационния лазер.

— Тук е Ник Сол, повтарям, Никълъс Брюстър Сол. Искам да регистрирам претенция за монополюсен източник в общата посока на... — Той се опита да определи до каква степен товарът му влияеше на магнита.

— На Стрелец. Искам да предложа този източник за продажба на правителството на Пояса. Подробности следват след половин час.

После изключи двигателя, нахлузи с труд костюма и малкия реактивен мотор на гърба си и напусна кораба, въоръжен с телескоп и миньорския си магнит.

Звездите далеч не са вечни, но за човека спокойно може и да е така. Ник плуваше сред вечните звезди, неподвижен, макар и да падаше към малкото слънце с десетки хиляди километра в час. Точно затова беше тръгнал да копае. Вселената сияеше като диаманти върху черно кадифе, незабравим фон за златния Сатурн. Млечният път беше скъпоценна гривна за цялата вселена. Ник обичаше Пояса от издълбаните скали до куполите на повърхността и въртящите се отвътре навън мехурени светове, но най-много от всичко обичаше самия космос.

На километър и половина от кораба той използва телескопа и миньорския магнит, за да установи местоположението на новия източник. После се върна в кораба, за да се обади. След няколко часа щеше да направи ново измерване и да забодне източника чрез триангулация.

Когато стигна в кораба, комуникаторът работеше. Мършавото, прямо лице на Мартин Шефър, Третия говорител, говореше на празната кабина.

— ...Трябва да се обадиш веднага, Ник. Не чакай до второто си измерване. Това е спешна работа на Пояса. Повтарям. Мартин Шефър вика Ник Сол на борда на едноместния кораб „Колибри“...

Ник отново насочи лазера си.

— Лит, оказваш ми голяма чест. Един обикновен чиновник би се задоволил да запише скромната ми находка. Повтарям. — Той повтори съобщението, после включи съоръженията за отплаване. Церера беше на разстояние от светлинни минути.

Не се опита да разсъждава над това какво е толкова спешно, че да се нуждае от личното му внимание. Но беше разтревожен.

В този момент пристигна отговорът. Изражението на Лит Шефър беше странно, но тонът му беше шеговит.

— Ник, прекалено скромни си за скромната си находка. Жалко, че няма да я признаем. Сто и четири миньора вече се обадиха, за да заявят твоя монополюсен източник.

Ник зяпна. Сто и четири? Но той беше във външната система... а повечето миньори предпочитаха да работят в собствените си мини. А колко ли не се бяха обадили?

— Те са из цялата система — рече Лит. — Източникът е дяволски голям. Всъщност, вече го локализирахме с паралакс. Един

източник, на четирийсет АЕ^[1] от Слънцето, което значи, че е малко по-далеч от Плутон и на осемнайсет градуса извън плоскостта на слънчевата система. Мичиков казва, че в източника трябва да има толкова голямо количество южни магнитни моно-полюси, колкото сме изкопали през миналия век.

„Аутсайдер! — помисли си Ник. — Жалко, че няма да признаят претенцията ми.“

— Мичиков твърди, че толкова голям източник е в състояние да движи много голям бусардов реактивен таран — управляем робот. — Ник кимна. Роботите-та-рани представляваха роботи-сонди, пращани до съседните звезди и бяха едни от малкото източници на истинско сътрудничество между ООН и Пояса. — През последния половин час следваме източника. Движи се към слънчевата система с над шест хиляди и четиристотин километра в секунда свободно падане, което надвишава значително дори междувездните скорости. Всички сме убедени, че става дума за Аутсайдер. Какво ще кажеш? Повтарям...

Ник изключи комуникатора и поседна за миг, за да си даде възможност да свикне с тази идея. Аутсайдер!

„Аутсайдер“ беше жаргонната дума на Пояса за извънземен, но означаваше нещо повече от това. Аутсайдерът би бил първото разумно същество, което изобщо установяваше контакт с човешката раса. Той (в единствено число) щеше да се свърже с Пояса вместо със Земята, не само защото Пояса притежаваше по-голямата част от слънчевата система, а защото хората, колонизирали космоса, очевидно бяха по-интелигентни. В думата се криеха много значения и не всеки поясар вярваше на всичките.

И този спешен случай бе заварил Ник Сол по време на отпуската му. По дяволите! Щеше да му се наложи да използва лазерния комуникатор.

— Ник Сол вика Мартин Шефър, база Церера. Да, имам какво да кажа. Първо, прозвуча ми така, сякаш предположението ви е сериозно. Второ, престанете да разгласявате новината из цялата система. Някой земен кораб може да засече лъча на съобщението. Рано или късно ще трябва да им съобщим, но не още сега. Трето, ще се върна след пет дни. Съсредоточете се върху събирането на повече информация. Известно време няма да се наложи да вземаме каквито и да е важни решения. — Не и докато Аутсайдерът не навлезеше в слънчевата

система или не се опиташе сам да прати съобщение. — Четвърто... — „Открийте дали кучият син не намалява скоростта! Открийте къде ще спре!“ Но не можеше да каже всичко това. Прекалено конкретно бе за лазерен комуникатор. Шефър щеше да разбере какво да прави. — Четвърто няма. Край.

Слънчевата система е голяма, а във външните си части — тънка. В главния Пояс, от вътрешната орбита на Марс до външната на Юпитер, един решителен човек може да проучи сто скали за месец. Нещо повече, най-вероятно е да прекара няколко седмици в приближаване и отдалечаване, само за да види нещо, което се надява, че никой друг не е забелязал.

Главният Пояс не се разкопава, макар че днес немалко от големите скали са частна собственост. Повечето миньори предпочитат да работят на Пояса. Те знаят, че там могат да установят контакт с цивилизацията и да имат достъп до нейните продукти: консервиран въздух и вода, водородно гориво, жени и други хора, нов въздушен регенератор, автодоктори и терапевтични психомиметични лекарства.

Бренън нямаше нужда от лекарства или компания, за да остане нормален. Предпочиташе външните райони. Намираше се в един Уранов троянски пункт, който следваше на шейсет градуса зад ледения гигант по неговата орбита. Троянските пунктове, които са точки на стабилно равновесие, представляват колектори на прах и по-големи предмети. За дълбокия космос тук имаше доста прах, а също и шепа скали, които си струваше да проучи.

Ако не откриеше нищо, Бренън щеше да се насочи към луните, а после към водещия троянски пункт. Сетне към къщи за кратка почивка и посещение при Шарлот, и — тъй като дотогава финансите му щяха да намалее — платена командировка до Меркурий, която щеше да му е неприятна.

Ако откриеше уранит, щеше да остане в пунктовете месеци.

На никоя от скалите нямаше достатъчно радиоактивни изкопаеми, които да го заинтересуват. Но нещо наблизко хвърляше металните отблясъци на артефакт. Бренън се насочи към него, като очакваше да намери някой изхвърлен резервоар за гориво на миньор от Пояса, но все пак реши да погледне. Джак Бренън беше твърд оптимист.

Артефактът беше корпуса на солиден ракетен двигател. Част от „Маринър XX“, ако се съдеше по надписа.

„Маринър ХХ“, древният плутонски светкавичен кораб. Преди столетия старият празен корпус сигурно се бе понесъл към далечното слънце, бе навлязъл в тънкия пласт прах на троянския пункт и се бе приземил тук. Целият беше в прашни дупки и все още се въртеше от стабилизиращия импулс, датиращ отпреди три поколения.

Като колекционерски обект, беше почти безценен. Бренън му направи снимки *in situ*^[2] преди да се приближи и да го хване за плоския нос, и използва реактивния двигател, прикрепен на гърба му, за да спре въртенето. После завърза корпуса за дюзата на своя кораб, под отделението на животноддържащата система. Жироскопът щеше да компенсира липсата на равновесие.

Но имаше друг проблем.

Той застана до корпуса върху издължената метална обвивка на дюзата. Античният двигател беше наполовина толкова голям, колкото собствения му миньорски едноместен кораб, но много лек. Ако Бренън беше намерил уранит, едноместният кораб щеше да е натоварен с толкова радиоактивна руда, колкото бе собственото му тегло. Щеше да му се наложи да се върне в Пояса при половин g ^[3]. Но с останките от „Маринър“ като товар, щеше да е в състояние да поддържа скорост, стандартна за празни кораби.

Точно това му трябваше.

Ако продадеше резервоара някъде в Пояса, Поясът щеше да му вземе трийсет процента подоходен данък, освен таксите за посредника. Но ако го продадеше на Луната, на земния музей на космическите полети, нямаше да плати никакъв данък.

Бренън беше в изгодна позиция за контрабанда. Насам нямаше златнокожи. През по-голямата част от полета му скоростта щеше да е огромна. Не можеха да се опитат да го заловят преди да се приближи до Луната. Не превозваше монополюси или радиоактивна руда — магнитните и радиоактивните детектори нямаше да го засекат. Можеше да се плъзне над плоскостта на системата, като избягваше скали и други кораби.

Но ако го хванеха, щяха да вземат сто процента от находката му. Всичко.

Бренън се усмихна сам на себе си. Щеше да рискува.

Устата на Фсстпок се затвори един, два, три пъти. Жълтият корен от дърво на живота се раздели на четири орфани парчета, защото

ръбовете на клюна на Фсстпок не бяха остри. Бяха тъпи и неравни, като връх на кътник. Фсстпок преглътна четири пъти.

Той едва забеляза това. Сякаш ръката, устата и стомахът му действаха автоматично, докато Фсстпок наблюдаваше екрана на телескопа.

При увеличение 104 на него се виждаха три мънички лилави точки.

Като огледа екрана от край до край, Фсстпок успя да види само яркожълтата звезда, която наричаше „Цел № 1“. Бе дошъл да търси планети. Открил бе една, красавица, с подходящ размер и температура, с прозрачна, съдържаща вода атмосфера и свръхголяма луна. Но беше открил също и несметно количество лилави точки, толкова малки, че отначало ги бе помислил само за проблясъци в ретината си.

Бяха истински и се движеха. Някои се движеха не по-бързо от планетарни обекти. Други — стотици пъти по-бързо от скоростта за излизане от системата. Те блестяха в наситено горещия цвят на неутронна звезда в четвъртата ѝ седмица на живот, когато температурата ѝ все още е милиони градуси.

Очевидно бяха космически кораби. При тези скорости естествените обекти биха изчезнали в междוזвездния космос след месеци. Навярно използваха двигатели с гориво. В такъв случай, а и съдейки по цвета им, те горяха при по-висока температура и по-ефикасно от собствения двигател на Фсстпок.

Изглежда прекарваха по-голямата част от времето си в космоса. Отначало се бе надявал, че са някаква форма на живот, роден в космоса, вероятно свързана със звездните семена на галактическото ядро. Но когато се приближи към жълтото слънце, трябваше да изостави тази идея. Всички светлинки си имаха своя цел — от безбройните малки орбитиращи скали, до луните и планетите във вътрешната система. Една от целите, към която се насочваха често, беше светът със съдържащата вода атмосфера, който бе класифицирал като обитаем за вида Пак. Някоя родена в космоса форма на живот не би могла да понесе притеглянето или атмосферата ѝ.

Тази планета, „Цел № 1-3“, беше *най-голямата* подобна цел, макар космическите кораби да се насочваха и към много по-малки тела. Интересно. Ако пилотите на тези използващи гориво машини се

бяха развили на „Цел № 1-3“, те естествено щяха да предпочитат по-слабото притегляне пред по-силното.

Но онези, които търсеше, не притежаваха необходимия разум, за да построят подобни машини. Дали някакви пришълци не бяха узурпирали мястото им?

В такъв случай той и хилядите като него бяха дали дългия си живот, за да извлекат само безплодно отмъщение.

Фсстпок усети как се изпълва с ярост. Той я възпря. Отговорът можеше и да е друг. „Цел № 1“ не беше единствената вероятна цел. Вероятността бе едва двацет и осем процента. Можеше да се надява, че тези, на които бе дошъл да помогне, обкръжаваха друга звезда.

Но трябваше да провери.

Съществува минимална скорост, при която може да работи един бусардов реактивен таран и Фсстпок не беше много над нея. Бе възнамерявал да се спуска през системата, докато не открие нещо определено. Сега трябваше да използва резервното си гориво. Вече беше открил синьо-бяла светлинка, която се движеше с висока скорост към вътрешната система. Трябваше да проследи курса ѝ.

Ник приземи „Колибри“, припряно се разпореди да разтоварят и продадат товара му и се спусна под земята. Кабинетът му бе на около три километра под скалистата, покрита с мехури повърхност на Церера, дълбоко в никелово-железните ѝ недра.

Той закачи костюма и шлема си във вестибюла на кабинета. Върху предната част на костюма имаше рисунка и Ник нежно я потупа преди да влезе. Винаги правеше така.

Повечето поясари украсяваха костюмите си. Защо не? Интериорът на костюма беше единственото място, което мнозина поясари можеха да нарекат дом и единствената собственост, която *трябваше* да поддържат в отлично състояние. Но дори и на Пояса, костюмът на Ник Сол беше уникален.

Върху оранжев фон бе нарисувано момиче. Беше ниско — главата му едва стигаше до пръстена на шията на Ник. Кожата му сияеше в мекозелено. Върху предната част на костюма се виждаше единствено прелестното му дупе. Косата му представляваше избухващи наоколо пламъци, които проблясваха в оранжево с оттенъци на жълто-бяло и потъмняваха в червено-черен дим, като се спускаха по лявото рамо на момичето. Беше голо. Ръцете му бяха обвити около

торса на костюма, а дланите му докосваха въздушния двигател на гърба. Краката му обгръщаха бедрата на костюма, така че петите на момичето докосваха задната част на гъвкавите метални коленни стави. Беше много красива рисунка, толкова красива, че почти не изглеждаше вулгарна. Жалко само, че санитарният отвор на костюма не беше някъде другаде.

Лит се бе излегнал върху един от столовете за гости в кабинета на Ник, протегнал дългите си крака надалеч върху килимчето. Изглеждаше по-скоро мършав, отколкото едър. Прекалено голяма част от детството си бе прекарал в свободно падане. Сега не можеше да се събере в стандартен костюм под налягане или в обикновена кабина на космически кораб и където и да седнеше, изглеждаше, сякаш се опитва да поеме командването.

Ник се отпусна на собствения си стол и затвори очи за миг, за да привикне с усещането отново да е Първи говорител. Все още със затворени очи, той каза:

— Добре, Лит. Какво става?

— Всичко е тук. — Последва шумолене на хартия. — Да. Монополюсният източник се приближава над плоскостта на слънчевата система, насочен приблизително към Слънцето. Преди час беше на 3,5 милиона километра разстояние. Седмица след като го забелязахме, той поддържа постоянно ускорение от 0,92 g, силно странично, за да изкриви курса си покрай слънцето. Сега предимно забавя скоростта си и ускорението му е паднало на 0,14 g. Това означава, че се насочва към орбитата на Земята.

— Къде ще се намира Земята тогава?

— Проверихме това. Ако върне ускорението си от 0,92 в *този* момент, ще бъде в покой след осем дни. А точно там ще бъде Земята. — Лит погледна мрачно. — Всичко това е съвсем приблизително. Единственото, което знаем със сигурност, е, че се насочва към вътрешната система.

— Но очевидната му цел е Земята. Не е честно. Аутсайдерът трябва да установи контакт с нас, а не с тях. Какво правите по въпроса?

— Предимно наблюдения. Заснехме и това, което прилича на пламък от двигател. Двигател с гориво, малко по-студен от нашите.

— А следователно и по-малко ефикасен... но ако използва бусардов реактивен таран, той освобождава горивото си. Предполагам обаче, че сега се движи със скорост под тази на таран.

— Точно така.

— Трябва да е огромен. Може да е боен кораб, Лит. Използва толкова голям монополюсен източник.

— Не е задължително. Знаеш ли как действат тараните-роботи? Магнитно поле привлича междוזвездна водородна плазма, насочва я встрани от товарното отделение и я свива така, че водородът е подложен на горене. Разликата е, че никой не може да ги управлява, защото прекалено голямото количество водород действа като радиация. В един управляем кораб човек има нужда от невероятно по-голям контрол на плазмените полета.

— Чак толкова по-голям?

— Мичиков твърди, че е така, ако е пристигнал достатъчно отдалеч. Колкото по-нататък отива, толкова по-бързо трябва да постига максимална скорост.

— Хм.

— Ставаш параноик, Ник. Защо който и да било ще *ни* праща междוזвезден боен кораб?

— Защо изобщо някой ще ни праща кораб? Искам да кажа, ако ще се унижаваш пред него... Можем ли да се свържем с кораба, преди да достигне Земята?

— Много странно е, че и аз си помислих за това. Мичиков разработи няколко варианта. Най-доброто ни предложение е да пратим флотилия от троянските пунктове, следващи Юпитер, някъде през следващите шест дни.

— Не флотилия. Не искаме Аутсайдерът да ни сметне за опасни. Разполагаме ли с някакви големи кораби на троянските пунктове?

— „Синият вол“. Готвеше се да тръгва за Юнона, но аз се разпоредих и опразних товарното му отделение.

— Добре. Правилно. — „Синият вол“ беше огромен товарен кораб за превозване на течности, голям колкото някой от луксозните хотелиерски лайнери на Титан, макар и не толкова красив. — Ще ни трябва компютър, добър компютър, а не просто корабен автопилот. Също и специалист, който да го управлява, плюс някои резервни сетивни съоръжения за машината. Искам да го използвам като

преводач и Аутсайдерът да може да разговаря с него с премигвания на светлини, по радиото или с модулиран ток. Възможно ли е да вкараме едноместен кораб в товарното отделение на „Вола“?

— За какво?

— Просто за всеки случай. Така „Волът“ ще има спасителна лодка. Ако Аутсайдерът започне да играе грубо, човекът на борда ще може да се измъкне.

Лит не каза „параноя“, но видимо се въздържаше.

— Голям е — търпеливо поясни Ник. — Техниката му е достатъчно мощна, за да го преведе през междузвездното пространство. Може да се държи приятелски като кученце и въпреки това някой да каже нещо погрешно. — Той вдигна слушалката и каза: — Дайте ми Ахил, главен номератор.

Щеше да мине известно време, докато телефонистът насочеше лазера към Ахил. Ник остана да чака. А телефонът рязко иззвъня в ръката му.

— Да?

— Тук е „Контрол по транспорта“ — чу се в слушалката. — Кътър. От вашия офис е искана информация за големия монополюсен източник.

Ник усили звука, така че да може да чува и Шефър.

— Точно така. Какво има?

— Той следва курса на кораб от Пояса. Изглежда пилотът не избягва контакт.

Сол стисна устни.

— Какъв е корабът?

— Не можем да определим от това разстояние. Вероятно е миньорски едноместен кораб. Орбитите им ще съвпадна след трийсет и седем часа и двайсет минути, ако някой от двамата не промени решението си.

— Дръжте ме в течение. Установете наблюдение с разположените наблизко телескопи. Не искам да пропусна нищо. — Ник затвори. — Чу ли?

— Да. Първият закон на Файнъгъл.

— Можем ли да спрем онзи поясар?

— Съмнявам се.

Можеше да е всеки. Оказа се, че е Джек Бренън.

Беше на няколко часа от промяната на курса към земната луна. Изхвърленият усилвател на „Маринър XX“ беше яхнал корпуса на кораба му като недохранен сиамски близнак. Свирката му все още стоеше на плоския нос — свръхзвукова свирка, чийто звук бе контролирал горенето на твърдото гориво. Бренън бе пропълзъл вътре да хвърли поглед, като знаеше, че всяка повреда може да понижи стойността на антиката.

За използван еднократен двигател, древното съоръжение беше в прекрасна форма. Пръскалката бе изгоряла малко неравномерно, но не чак толкова сериозно — естествено, щом сондата бе стигнала целта си. Музеят на космическите полети щеше да плати много за нея.

На Пояса контрабандата беше незаконна, но не и неморална. За Бренън тя не бе по-неморална от това да забрави да плати таксата за паркиране. Ако те хванат, плащаш си глобата и с това се приключва.

Бренън беше оптимист. Не очакваше да го хванат.

В продължение на четири дни бе ускорявал при едно g. Орбитата на Уран беше далеч зад него, а вътрешната система — далеч напред. Движеше се страшно бързо. Не се наблюдаваха релативистични ефекти — не се движеше *чак* толкова бързо, — но когато пристигнеше, часовникът му щеше да има нужда от пренастройка.

Да хвърлим един поглед на Бренън. Тежи осемдесет килограма при едно g и е висок сто осемдесет и осем сантиметра. Като всеки поясар, много прилича на баскетболист със слаби мускули. Тъй като по-голямата част от последните четири дни прекара седнал в тази контролна кабина, започва да изглежда и да се чувства смачкан и уморен. Но кафявите му очи са ясни и будни — бяха ги коригирали с микрохирургия, когато беше осемнайсетгодишен. Правата му, тъмна коса представлява два и половина сантиметрова ивица, която пресича от челото до тила му кафяво, лъскаво теме. Той е бял, което означава, че поясарският му тен не е по-тъмен от кордобска кожа. Както обикновено, той покрива само китките, лицето и скалпа над шията му. Навсякъде другаде тялото му е с цвета на ванилов млечен шейк.

Бренън е на четирийсет и пет години. Изглежда на трийсет. Гравитацията е пощадила мускулите на лицето му и потенциално плешивото петно на темето му. Но фините линии край очите му вече се очертават ясно, тъй като през последните два часа на лицето му

постоянно стои изписана озадачена гримаса. Откакто разбра, че нещо го преследва.

Отначало го бе помислил за златнокож — ченге от Церера. Но какво би правил толкова далеч от Слънцето?

А и като го погледна повторно му стана ясно, че не може да е златнокож. Пламъкът от двигателя му беше прекалено мъгляв, прекалено голям и недостатъчно ярък. При третия поглед пресметна някои неща. Бренън ускоряваше, а непознатият намаляваше и все пак се движеше с огромна скорост. Или идваше отнякъде отвъд орбитата на Плутон, или двигателят му трябва да развиваше десетки g. Кое то даваше същия отговор.

Странната светлина беше Аутсайдер.

От колко отдавна го очакваше Поясът? Стига човек да прекара известно време сред звездите, та било то и земен пилот на лунен кораб, и някой ден ще разбере точно колко дълбока е всъщност вселената. Дълбока е милиони светлинни години и има място за абсолютно всичко. Несъмнено Аутсайдерът идваше някъде оттам — първият представител на вид от друга планета, който установяваше контакт с Човека, се движеше извън обсега на телескопите на Пояса.

Сега Аутсайдерът беше тук и дублираше курса на Джек Бренън.

А Бренън дори не бе изненадан. Предпазлив, да. Даже уплашен. Но не и изненадан, дори от това, че Аутсайдерът е избрал точно него. Беше случайност. И двамата се бяха насочили към вътрешната система от приблизително една и съща посока.

Дали да не се обади на Пояса? Поясът вече трябва да е научил. Мрежата му от телескопи проследяваше всеки кораб в системата — несъмнено щяха да открият една не както трябва оцветена точка, движеща се с нередна скорост. Бренън бе очаквал да открият и собствения му кораб, но бе рискувал, като залагаше на това, че ще го видят твърде късно. Нямаше начин да не са открили Аутсайдера. Сега със сигурност го наблюдаваха и по силата на този факт, трябва да наблюдаваха и Бренън. Във всеки случай, той не можеше да се обади на Церера. Някой земен кораб щеше да засече лазерния лъч. Бренън не знаеше каква е политиката на Пояса по отношение на контактите между Земята и Аутсайдерите.

Поясът трябваше да действа без него.

Кое то оставяше на Бренън две възможни решения.

Едното бе лесно. Нямаше да има възможност за контрабанда на каквото и да било. Щеше да му се наложи да промени курса, за да стигне до някой от големите астероиди и при първа възможност да се обади в Пояса, за да съобщи за курса и товара си.

Ами Аутсайдерът?

Тактика на избягване? Много просто. Аксиома е, че не можеш да спреш вражески кораб в космоса. Ченгетата са в състояние да проследят курса на контрабандист, но не могат да го арестуват, освен ако не се предаде — или ако не му свърши горивото. Можеха да изтласкат кораба от космоса или дори да се доближат до него с добър автопилот, но как да извършат скачване с кораб, който непрекъснато подава енергия на неравномерни тласъци? Бренън можеше да се насочи навсякъде и единственото, което бе в състояние да направи Аутсайдерът, беше да го последва или да го унищожи.

Разумно бе да избяга. Бренън имаше да издържа семейство. Шарлот можеше да се грижи за себе си. Тя беше възрастна поясарка, толкова годна да се справя с живота, колкото и самия Бренън, макар че никога не бе проявила достатъчно амбиция, за да си извади свидетелство за правоуправление на кораб. А Бренън беше платил обичайните такси за попечителството на Естел и Дженифър. Дъщерите му щяха да бъдат отгледани и да получат образование.

Но той бе в състояние да направи за тях повече. Или пък можеше отново да стане баща... навярно с Шарлот. Към кораба му бяха привързани пари. Парите означаваха власт. Както и при политическата, използването ѝ можеше да има много форми.

Ако установеше контакт с извънземния, възможно бе да не види Шарлот никога повече. В това да се срещнеш първи със същество от друга планета се криеха рискове.

И очевидни почести.

Можеше ли историята да забрави някога човека, срещнал се с Аутсайдер?

Само за миг той се почувства като хванат в капан. Сякаш съдбата си играеше с неговия живот... но не бе в състояние да отхвърли откритата се възможност. Нека Аутсайдерът дойде при него. Бренън не промени курса си.

Поясът беше паяжина от телескопи. Стотици хиляди телескопи.

Трябваше да е така. На всеки кораб има телескоп. Всеки астероид трябва да се наблюдава постоянно, защото астероидите могат да бъдат отклонени от орбитите им и защото картата на слънчевата система трябва да се осъвременява всеки момент. Светлината на всеки двигател трябва да се наблюдава. Корабите в оживените сектори могат да минат през изгорелите газове на други, ако някой не ги предупреди — а изгорелите газове са смъртоносни.

Ник Сол продължаваше да изучава ту екрана, ту купчината досиета върху бюрото, после пак екрана... На него се виждаха две точки лилаво-бяла светлина — едната по-голяма и по-неясна от другата. Вече можеха да се наблюдават и двете на един и същи екран, защото ас-тероидът, от който се заснемаха, беше почти на една линия с курса им.

Няколко пъти бе прочел досиетата. Бяха на десет души и всеки един от тях можеше да е неизвестният поясар, който в момента приближаваше към Аутсайдера. Първоначално досиетата бяха дванайсет. Хората във външните кабинети се опитваха да открият местоположението и да елиминират тези десетима така, както вече бяха открили двама — с телефонни обаждания, комуникационни лазери и грибове.

Тъй като корабът не бягаше, Ник сам бе елиминирал шест от досиетата. Двама не бяха залавяни никога в контрабанда, но все пак имаше разлика между това човек никога да не е вършил и никога да не е бил залавян за нещо. Един от хората познаваше — беше жена и то ксенофоб. Трима други бяха ветерани — на Пояса не можеш да си ветеран, ако поемаш глупави рискове. На Пояса законите на Файнъгъл-Мърфи са само наполовина шега.

Един от останалите четирима миньори бе имал колосалната арогантност да се самоназначи за посланик на човечеството пред вселената. *Ще си получи заслуженото, ако се сблъска с него*, помисли си Ник.

На милиони километри от орбитата на Юпитер Фсстпок се движеше доста над плоскостта на слънчевата система със скоростта на местен кораб и започваше да се приближава.

От хилядите разумни видове в галактиката, Фсстпок и неговата раса бяха проучили единствено своя собствен. Когато попадаха на други видове, докато копаеха из близките системи суровини, те ги

унищожаваха колкото е възможно по-бързо и без рискове. Обитателите на други планети бяха опасни или поне можеха да бъдат, а Паките не се интересуваха от нищо друго, освен от самите себе си. Разумът на протекторите е изключителен, но той е само инструмент, който трябва да се използва за някаква цел, а целите не винаги се избират разумно.

Фсстпок работеше стриктно от невежество. Единственото, което можеше да направи, бе да предполага.

Ако приемеше, че овалната драскотина върху корпуса на местния кораб наистина е врата, туземецът не би трябвало да е много по-висок или по-нисък от Фсстпок. Да речем, между един и два метра, в зависимост от това колко място му трябва за лактите. Разбира се, овалът можеше и да не е предвиден за цялата дължина на туземеца, както бе за двуногия Фсстпок. Но корабът беше малък и не бе вероятно в него да има нещо много по-голямо от Фсстпок.

Един поглед към туземеца щеше да даде отговор. Ако не беше Пак, щеше да се наложи да му задава въпроси. А ако беше...

Пак щеше да има въпроси, и то много. Но търсенето му щеше да е приключило. Няколко дни на кораба, за да стигне до „Цел № 1-3“, известно време, докато научи техния език и им обясни как да използват това, което им бе донесъл и можеше да спре да се храни.

Местният кораб не даваше признаци, че знае за присъствието на Фсстпок. Още няколко минути и той щеше да се изравни с него, и все пак непознатият не правеше нищо... Грешка. Туземецът бе изключил двигателя си. Това беше покана към Фсстпок да изравнят курсовете си.

Фсстпок го направи. Не изразходва нито движения, нито гориво — можеше да е прекарал целия си живот в упражняване единствено на тази маневра. Корабът му се приближи до този на местния и спря.

Бе облякъл костюма си под налягане, но не направи първата крачка. Фсстпок не смееше да рискува собствената си личност, не и когато беше така близо до победата. Ако само туземецът излезеше от кораба си...

Бренън наблюдаваше как корабът се изравнява с неговия.

Три части, разположени на по тринайсет километра една от друга. Не виждаше да ги свързва никакъв кабел. Можеше и да е толкова тънък, че да не се забелязва от това разстояние. Най-голямата, най-масивната част сигурно беше двигателят: цилиндър с три малки конуса, които стърчаха под ъгъл от опашката. При тази си големина

цилиндърът трябва да бе прекалено малък, за да съдържа достатъчно гориво за междוזвездно пътешествие. Или Аутсайдерът бе изхвърлил изразходваните резервоари по пътя си, или... управляем таран-робот?

Втората част беше сфера с приблизителен диаметър осемнайсет метра. Когато корабът най-после спря да се движи, тази част беше точно срещу Бренън. В сферата имаше голям кръгъл прозорец и това ѝ придаваше прилика с огромна очна ябълка. Когато мина покрай него, тя се обърна да проследи Бренън. Той откри, че му е трудно да отвърне на този обезпокоителен поглед.

В този момент в ума му проблесна нова мисъл. Сигурно правителството на Пояса бе организирано по-добра среща от тази...

Беше успял да огледа добре опасната част, когато мина покрай него. Имаше яйцевидна форма и размерите ѝ навярно бяха осемнайсет на дванайсет метра. Големият ѝ край, който гледаше в посока, противоположна на двигателя, беше толкова еднообразно надупчен от пясъчни зрънца, че приличаше на обстрелван с пясък. Малкият ѝ край бе заострен и гладък, почти блестящ.

Бренън кимна сам на себе си. По време на ускоряването предният край е бил предпазен от микрометеорити чрез вдлъбнатото поле. По време на забавянето обратната му позиция бе свършила същата работа.

В яйцето нямаше цепнатини.

Забеляза някакво движение в изпъкналия ирис на централната част. Бренън напрегна очи и се опита да види по-добре... но не се случи нищо друго.

Особен начин за построяване на кораб, помисли си той. Централната част сигурно беше животоподдържащата система, дори и само защото имаше илюминатор, а задната част нямаше. А двигателят трябва да бе опасно радиоактивен — в противен случай защо корабът бе разделен по този начин? Но това означаваше, че животоподдържащата система е разположена така, че да предпазва товарната част от радиацията на двигателя. Каквото и да имаше в това товарно отделение, то трябва да беше по-важно от пилота — *от гледна точка на самия пилот*.

Или беше така, или пилотът и конструкторът бяха глупави или луди.

Корабът на Аутсайдера сега беше неподвижен, двигателят му изстиваше, а животоподдържащата му част бе на стотина метра разстояние. Бренън чакаше.

„Станал съм шовинист — каза си той. — Не мога да преценявам дали един извънземен е нормален според критериите на Пояса, нали?“

Устните му се сгърчиха. „Сигурно мога. Онзи кораб е зле конструиран.“

Извънземният излезе върху корпуса на кораба си.

Когато го видя, всички мускули в тялото на Бренън трепнаха рязко. Беше двуног и оттук видът му изглеждаше достатъчно човешки. Но бе излязъл *през* илюминатора. Бе застанал върху корпуса на собствения си кораб, неподвижен и чакащ.

Имаше две ръце, една глава, два крака. Използваше костюм под налягане. Носеше оръжие — или реактивен пистолет. Нямаше начин да разбере. Но Бренън не видя реактивен двигател на гърба му. Реактивният пистолет изисква много по-голямо умение, отколкото реактивният гръбен двигател. Кой би се осмелил да използва пистолет в открития космос?

Какво, Файнъгъл да го вземе, чакаше?

Разбира се. Чакаше Бренън.

В един безумен момент той реши да запали двигателя и да изчезне оттук, преди да е станало прекалено късно! Като проклинаше страха си, Бренън решително се насочи към вратата. Хората, които строяха едноместни кораби, ги правеха колкото се може по-евтини. Неговият нямаше херметична камера, а само врата и помпи за пречистване на животоподдържащата система. Костюмът на Бренън беше стегнат. Единственото, което трябваше да направи, бе да отвори вратата.

Той пристъпи навън, обут в магнитни сандали.

Секундите течаха мъчително, докато Бренън и Аутсайдерът се изучаваха един друг. „Видът му е достатъчно човешки — помисли си Бренън. — Двукрак е. Има глава на раменете си. Но ако е човек и ако е бил в космоса достатъчно дълго, за да построи звезден кораб, не може да е толкова глупав, колкото корабът казва, че е.“

Трябва да разбере какво носи. Може би е прав. Може би товарът струва повече от живота му.“

Аутсайдерът скочи.

Започна да пада към него като пикиращ сокол. Бренън стоеше неподвижно, но се възхищаваше от умението на извънземния. Той не използваше реактивния си пистолет. Скокът му бе съвършен. Щеше да се приземи точно до Бренън.

Аутсайдерът достигна до корпуса върху пружиниращите си крака и погълна инерцията си като истински поясар. Беше по-дребен от Бренън: не повече от метър и половина. Бренън виждаше смътно през маската на лицето му. Той се отдръпна рязко с една стъпка назад. Извънземният беше отвратително грозен. Проклет да бе шовинизмът му: лицето на Аутсайдера би спряло и компютър.

Тази стъпка назад не го спаси.

Аутсайдерът бе прекалено близо. Той протегна ръка, прегърна Бренън през кръста с ръкавицата си под налягане и подскочи.

Бренън ахна и направи опит да се отскубне. Твърде късно. В ръкавицата му, прегръдката на Аутсайдера беше като еластична стомана. Носеха се през космоса към животоподдържащата кабина във формата на очна ябълка и Бренън не можеше да направи нищо.

— Ник — чу се по интеркома.

— Да — отвърна Ник. Беше го оставил отворен.

— Досието, което ти трябва, има надпис „Джак Бренън“.

— Откъде знаеш?

— Обадохме се на жена му. Има само една съпруга, Шарлот Уигс, и две деца. Убедихме я, че е спешно. Най-накрая никаза, че е търсил троянските пунктове на Уран.

— Уран... звучи логично. Кътър, направи ми една услуга.

— Разбира се. Официално ли?

— Да. Погрижи се „Колибри“ да бъде зареден с гориво и провизии, и да го държат така до по-нататъшни разпореждания. Да му сложат допълнителни усилватели. После осигури лазерен комуникатор, насочен към щаба на въоръжените сили в Ню Йорк и го дръж в готовност. Ще ти трябват три, разбира се. — За запас, тъй като Земята се въртеше.

— Добре. Без да пращам никакви съобщения?

— Не, само дръж лазера в готовност в случай, че ни потрябва.

Положението беше дяволски объркано. Ако му трябваше помощ от Земята, щеше да му трябва бързо и много. Най-сигурният

начин да убеди земяните щеше да е да отиде лично. Нито един Първи говорител не бе стъпвал никога на Земята... и той не очакваше да го направи сега. Но „Перверзността на Вселената клони към максимум“.

Ник започна да прехвърля досието на Бренън. Много лошо беше, че човекът имаше деца.

Първите ясни спомени на Фсстпок датираха от деня, когато осъзна факта, че е протектор. Не можеше да си припомни нещо от по-рано дори и смътно: болка, сражение, откриване на нова храна, сексуални и любовни изживявания, омраза и катерене по дървета в долината на Питчок. Половин дузина пъти беше наблюдавал любопитно как различни женски гледачки носят деца, които можеше да помирише, че са негови. Но тогава умът му бе замъглен.

Като протектор, той мислеше бързо и ясно. Отначало му беше неприятно. Трябваше да свикне. Имаше кой да му помогне — учители и други подобни.

Водеше се война и тя го бе изменила. Тъй като му се бе наложило да си изгради навика да задава въпроси, бяха изминали години, преди да разбере историята ѝ:

Триста години по-рано неколкостотин знатни пакски фамилии се съюзили, за да оплодородят отново една обширна пустинна област от света на Пак. Ерозията и прекаленото използване на пасбищата я били превърнали в пустиня, а не войната, макар че навсякъде из нея имало слабо радиоактивни петна. В света на Пак нито едно място не беше напълно свободно от война.

Ужасно трудната задача на повторното залесяване била завършена преди едно поколение. Съюзът незабавно и предсказуемо се разпаднал на няколко по-малки съюза, всеки от които решен да запази земята за собствените си наследници. Досега повечето от предишните съюзи бяха изчезнали. Известен брой семейства бяха изцяло унищожени, а оцелелите групи минаваха непрекъснато на различни страни в зависимост от целесъобразността по отношение на съхраняването на рода им. Понастоящем родът на Фсстпок беше с Южния бряг.

Фсстпок се наслаждаваше на войната. Не заради самите сражения. Като гледач той бе участвал в битки, но войната беше по-малко въпрос на водене на сражения, отколкото на надхитряване на

противника. В началото била война със запалителни бомби. Много от семействата загинали по време на тази фаза, а част от преобразената пустиня се превърнала отново в такава. Сетне Южният бряг открил амортизирани полета, чрез които да попречи на верижната реакция при разцепването на атомите. Другите бързо го последвали. Оттогава войната започнала да се води с артилерия, отровен газ, бактерии, психология, кавалерия и дори с наемни убийци. Това беше война на разуми. Може ли Южният бряг да противодейства на пропагандата, предназначена да всее раздор в региона на Залива на метеора? Ако Съюзът на Великденското море има противоотрова за речната отрова „Йота“, по-лесно ли е да я откраднем от него или да създадем своя собствена? Ако Кръглите планини успеят да открият ваксина за бактериалния вид „Зета-три“, каква е вероятността да насочат мутирания вид срещу нас? Трябва ли да останем с Южния бряг или ще е по-добре да се присъединим към Великденското море? Беше забавно.

Колкото повече научаваше Фсстпок, толкова по-сложна ставаше играта. Собственият му вирус „QQ“ щеше да убие всички, освен осем процента от гледачите, но щеше да остави техните протектори живи и здрави... да се сражават с удвоена ярост, за да спасят една по-малка и по-слабо уязвима група устойчиви към вируса зложници. Той се съгласи да не го използва. Семейство Аак имаше прекалено много гледачи за местното снабдяване с храна — Фсстпок отхвърли предложението им за съюз, но блокира пътя им към Великденското море.

Тогава Съюзът на Великденското море създаде генератор на щипещо поле, който можеше да пръска горивна реакция без предварително горене.

Фсстпок беше протектор двайсет и шест години.

Войната завърши за една седмица. Великденското море получи рекултивираната пустиня — тази част от нея, която не беше гола и стерилна в резултат на седемдесетгодишната война. А над долината Питчок избухна мощен блясък.

Бебетата и гледачите от рода на Фсстпок бяха живели в долината Питчок от незапомнени поколения. Той бе видял онази ужасна светлина на хоризонта и знаеше, че всичките му наследници са мъртви или стерилни, че вече няма род, който да закриля и че единственото, което може да направи, е да престане да се храни, докато не умре.

Оттогава не се беше чувствал така. Не и до този момент.

Но дори и тогава, преди тринайсет века биологично време, не бе усещал такова страшно объркване. Какво беше това облечено в костюм под налягане същество в другия край на ръката му? Маската на лицето му бе затъмнена заради слънчевата светлина. Приличаше на гледач, доколкото можеше да съди по формата на костюма му. Но *те* не биха могли да създадат космически кораби или костюми под налягане.

Чувството за мисия на Фсстпок бе живо вече повече от дванайсет века. Сега то се заглуши от чисто объркване. Започна да съжалява, че Паките не знаеха нищо за другите разумни видове. Може би не само те бяха двуноги. И защо ли да са единствено те? Тялото на Фсстпок беше изградено добре. Ако можеше да види този туземец без костюма му... ако можеше да го помирише! Това щеше да даде отговор на въпроса.

Приземиха се близо до илюминатора. Аутсайдерът се бе прицелил нечовешки точно. Бренън не направи опит да се съпротивлява, когато другият протегна ръка през извитата повърхност, хвана се за нещо и ги вкара и двамата вътре. Прозрачният материал оказа съпротива на движението, като невидим вятър.

С бързи, резки движения, извънземният развърза костюма си. Беше от гъвкава материя, включително и прозрачният мехур. На ставите имаше шнурове. Съблякъл костюма си, но все още хванал Бренън в желязната си прегръдка, извънземният се обърна да го погледне.

На Бренън му се прииска да закреши.

Създанието бе цялото на топки. Ръцете му бяха по-дълги от човешките, с единична лакетна става горе-долу на правилното място, но лакътят му представляваше топка с диаметър осемнайсет сантиметра. Дланите му бяха като от нанизани орехи. Раменете, коленете и бедрата му изпъкваха като тикви. Главата беше пъпеш, наведен върху несъществуваща шия. Бренън не можа да открие нито чело, нито брадичка. Устата на извънземния беше плоска черна човка, твърда, но не лъскава, която изчезваше в набръчканата кожа по средата между устата и очите. Две цепнатини в човката бяха носът. Двете човешки на вид очи бяха предпазвани от напълно нечовешки изглеждащи дипли нагъната кожа и от издадени вежди. От човката назад главата беше наклонена и сякаш имаше аеродинамична форма.

От издутия череп се издигаше костен гребен, който допълваше впечатлението за аеродинамичност.

Носеше само жилетка с големи джобове — човешка дреха, толкова неподходяща, колкото мека шапка върху чудовището на Франкенщайн. Бренън усещаше издутите стави на петпръстата му ръка като топки, забити в рамото му.

И тъй, Аутсайдерът. Не само, че очевидно беше от друга планета. И делфинът бе такъв, но не беше ужасен. А Аутсайдерът беше ужасен. Приличаше на кръстоска между човек и... нещо друго. Винаги е така с човешките чудовища. Като Минотавъра. Някога сирените са били смятани за ужасни: над кръста прекрасна, съблазнителна жена, а надолу — люспесто чудовище. Примерът също беше подходящ, защото Аутсайдерът очевидно бе безполов. Между краката му нямаше нищо друго, освен гънки приличаща на броня кожа.

Вдлъбнатите очи, толкова човешки, колкото тези на октопод, бяха вперени дълбоко в очите на Бренън.

Внезапно, преди Бренън да е в състояние да направи опит за съпротива, Аутсайдерът хвана от двете страни гумирания му костюм и го дръпна. Костюмът издържа, разтегна се, а после се разцепи от чатала до брадичката. Въздухът излезе. Бренън усети как ушите му се взривяват.

Нямаше смисъл да сдържа дъха си. Неколкостотин метра вакуум го отделяха от въздуха в собствения му кораб. Бренън подсмръкна предпазливо.

Въздухът беше рядък и имаше странен мирис.

— Ах ти, кучи сине — рече Бренън. — Можеше да умра.

Аутсайдерът не отговори. Той съблече костюма му, сякаш белеше портокал, без излишна грубост, но и без особено внимание. Бренън се съпротивляваше. Едната му китка все още беше хваната от извънземния, но мъжът заби свободния си юмрук в лицето му, без да успее да направи нещо повече от това да го накара да мигне. Кожата му беше като броня. Той завърши със събличането и се надигна да разгледа Бренън. Бренън го ритна там, където трябваше да са слабините му. Извънземният забеляза и погледна надолу, наблюдаваше, докато Бренън го ритна още два пъти, а после се върна към прегледа си.

Огледа го от глава до пети и обратно с обидна фамилиарност. В тези региони на Пояса, където въздухът и температурата се контролираха, поясарите упражняваха нудизъм през целия си живот. Никога по-рано Бренън не се беше чувствал *разсъблечен*. Не гол — разсъблечен. Беззащитен. Чуждите пръсти се протегнаха да проучат главата му покрай страните на поясарската му ивица коса и разтриха кокалчетата на ръцете му, проверявайки ставите под кожата. Отначало Бренън продължи да се бори. Не можа дори да отвлече вниманието на съществото. После зачака, клюмнал от срам, без да се съпротивлява на прегледа.

Изведнъж всичко свърши. Възлестият извънземен пресече със скок помещението, порови малко в един сандък до стената и се върна със сгънат правоъгълник от прозрачна пластмаса. Бренън си помисли за бягство, но костюмът му беше съдран. Извънземният разгъна нещото и прокара пръсти по единия ръб. Торбата се отвори, сякаш беше използвал цип.

Съществото подскочи към Бренън и Бренън отскочи назад. Това му донесе няколко секунди относителна свобода. После възлестите стоманени пръсти се склукчиха около него и го натикаха в чувала.

Бренън откри, че не е в състояние да го отвори отвътре.

— Ще се задуша! — извика той. Извънземният не отговори. Така или иначе не би могъл да го разбере. Той обличаше отново костюма си.

„О, не.“ Бренън се опитваше да скъса чувала.

Извънземният го хвана под мишница и излезе през илюминатора. Бренън усети как въздухът в прозрачната пластмаса стана още по-рядък. Почувства ледени иглички в ушите си. Внезапно престана да се съпротивлява и зачака с фатализма на отчаянието, докато съществото се насочваше през вакуума покрай оформения като очна ябълка корпус към дебелия два сантиметра теглич, опънат към опасната част.

В Пояса има само няколко големи товарни кораба. Повечето миньори предпочитат да превозват своя собствена руда. Корабите, които превозват големи товари между астероидите, не са големи, а по-скоро са снабдени с ужасно много ремаркета. Екипажът навързва товарите по рейки и такелажи, в мрежи или на лекотоварни решетки. Напръскват ги с пластична пяна, за да запазят чупливите предмети, покриват ги с отразяващо фолио, за да отблъснат топлината от пламъка на двигателя и пътуват с ниска мощност.

„Синият вол“ беше особен случай. Той превозваше течности и фини прахове — рафиниран живак и рудна вода, зърно, семена, непречистен, стопен калай от езерата на Меркурий, смесени и опасни химикали от атмосферата на Юпитер. Не винаги се намираха такива товари. Затова „Синият вол“ беше огромен резервоар с малка животоподдържаща система за трима души и дюза, която минаваше през дългата му ос. Но тъй като се налагаше понякога резервоарът му да се използва като товарно отделение за обемисти предмети, той бе съоръжен със средства за акостиране и с голям капак.

Ейнар Нилсън стоеше на ръба на товарното отделение и гледаше вътре. Беше висок над два метра и бе прекалено тежък за поясар, а и изобщо си беше дебел, защото тлъстината се бе натрупала в шкембето и в огромната, закръглена извивка на втората му брадичка. Цялата му фигура беше закръглена — по тялото му нямаше остри изпъкналости. Бе изминало много време, откакто бе управлявал едноместен кораб. Не харесваше силната гравитация.

Изображението на костюма му представляваше викингски кораб с озъбен дракон на носа, който плаваше полупотопен в ясномлечните водовъртежи на спирална галактика.

Собственият малък, древен миньорски кораб на Нил-сън се бе превърнал в спасителна лодка на „Вола“. Издължената му, пламтяща в края дюза минаваше почти през цялата дължина на корпуса. Имаше компютър „Адзхубай 4-4“, почти съвсем нов, а също и машини, предназначени да служат като сетива и високоговорители на компютъра, радар, радио, сонари, монохромни светлини и хай-фи уредба. Всички устройства бяха вързани поотделно по пет, шест пъти за куки върху вътрешната стена.

Нилсън кимна удовлетворен и посивяващата му, руса поясарска ивица коса обърса горната част на шлема му.

— Давай, Нейт.

Нейтън Ла Пан започна да впръсква течност в резервоара. След трийсет секунди той беше пълен с пяна, която вече се втвърдяваше.

— Затваряй го.

Навярно пяната изхрущя, когато огромният капак се затвори. Звукът беше непоносим. Порт „Патрокъл“ беше във вакуум, отворен под черното небе.

— С колко време разполагаме, Нейт?

— С още дваайсет минути, за да хванем оптимален курс — отвърна му младежкият глас.

— Добре, качвай се на борда. Ти също, Тина.

— Готово — отвърна гласът. Нейтън беше млад, но вече се бе научил да не хаби думите си напразно. Ейнар го беше взел по молба на баща му, негов стар приятел.

Компютърната програмистка пък беше нещо съвсем различно. Ейнар наблюдаваше стройната ѝ фигура, наведена към херметичната камера на „Вола“. Нелош скок. Навярно малко прекалено мускулеста?

Тина Джордан беше емигрантка от Земята. Бе трийсет и четиригодишна, достатъчно възрастна, за да знае какво върши. И обичаше корабите. Навярно имаше достатъчно разум, за да не пречи. Но никога не бе летяла с едноместен кораб. Ейнар обикновено не се доверяваше на хора, които нямаха достатъчно доверие в себе си, за да летят сами. Е, нямаше какво да се прави — никой друг в базата „Патрокъл“ не можеше да работи с „Адзхубай 4-4“.

„Волът“ щеше да извърши страничен полет, за да влезе в пътя на кораба на извънземния, а после щеше да извие към слънцето. Ейнар се вгледа в обсипаната с диамантени звезди тъмнина, в посока, почти противоположна на слънцето. Редките, неясни точки на троянските пунктове не пречеха на погледа му. Не очакваше да види Аутсайдера, а и не го видя. Но той бе там, на път да се срещне с орбитата на „Вола“.

Три точки в една линия, четвъртата висеше наблизко. Ник погледна екрана и притвори очи почти докрай, така че през клепачите си видя тънките като паяжини линии. Каквото и да се беше случило, то се бе случило току-що.

Други проблеми изискваха вниманието на Първия говорител. Пазарлъците със Земята за инвестирането в работи-тарани и за разпределението на товарите им между четирите междузвездни колонии. Търговските въпроси, свързани с калая от Меркурий. Проблемът за екстрадицията. Губеше прекалено много време с това... но нещо непрекъснато му подсказваше, че то може би е най-важното събитие в човешката история.

От слушалката рязко се чу гласът на Кътър:

— Ник? „Синият вол“ иска да тръгва.

— Отлично — отвърна Ник.

— Добре. Но забелязвам, че не са въоръжени.

— Имат си двигател, нали? Иогромниреактивни усилватели, за да го насочват. Ако им потрябва нещо повече от това, значи войната ни е в кърпа вързана — отсече Ник.

И се зачуди. Беше ли прав? Дори водородната бомба нямаше да е толкова ефикасна като оръжие, колкото насочените газове от двигателя. А и тя беше очевидно оръжие, обида към миролюбивия Аутсайдер. Но все пак...

Ник се върна към досието на Бренън. Беше тънко.

Поясарите не биха приели правителство, което да упражнява друг, освен минимален контрол върху тях.

Джон Фицджералд Бренън беше типичен среден поясар. Четирийсет и петгодишен. Две дъщери — Естел и Дженифър — от една и съща жена, Шарлот Лейт Уигс, професионална монтьорка на фермерска техника в Затвора. Бренън беше положил началото на чудесен пенсионен фонд, макар че го бе изразходвал на два пъти за попечителска застраховка на децата си. На два пъти беше губил товари радиоактивна руда от златнокожите. Един път щеше да е типично. Поясарите се подиграваха на глупавите контрабандисти, но човек, който никога не е бил залавян, можеше да бъде заподозрян, че никога не се е и опитвал. Че няма кураж.

Дизайн на костюма: „Мадоната от Порт Лигат“ на Дали. Ник се намръщи. Там, в космоса, миньорите понякога загубваха представата си за действителността. Но Бренън беше жив и сравнително богат от това, което заработваше сам. И никога не бе катастрофирал.

Преди двайсет години беше работил в екип, копаещ топен калай на Меркурий. Меркурий бе богат на ценни цветни метали, макар че магнитното поле на слънцето изискваше специални кораби — слънчевите бури можеха да подхванат металните кораби и да ги запратят надалеч. Бренън се бе проявил компетентно и беше спечелил добри пари, но се бе отказал след десет месеца и никога повече не беше работил в екип. Очевидно не обичаше да работи с други.

Защо бе оставил Аутсайдера да го настигне?

По дяволите, Ник би сторил същото. Аутсайдерът беше тук, в системата и някой трябваше да се срещне с него. Бягството би било признание, че Бренън не е в състояние да се справи с подобна среща.

Семейството му не би го спряло. Те бяха поясари и можеха да се грижат за себе си.

„Но ми се иска да беше избягал“ — помисли си Ник. Пръстите му нервно потропваха по бюрото.

Бренън беше сам в малкото пространство.

Пътуването беше грубо и ужасно. Аутсайдерът се бе хвърлил в космоса с балона, в който бе натикан Бренън, като балансираше тежестта му и използваше реактивния си пистолет. Бяха летели в продължение на двацет минути. Бренън почти се бе задушил, когато стигнаха до опасната част.

Спомняше си, че извънземният бе докоснал с някакъв плосконос инструмент корпуса, а после ги бе вкарал и двамата през лепкава повърхност, която и отвътре, и отвън приличаше на метална. Съществото беше разкопчало балона, бе се обърнало, изскочило и изчезнало през стената, докато Бренън още се мятеше безпомощно.

Въздухът беше като в пилотската кабина, макар че специфичният мирис бе много по-силен. Бренън го поемаше на огромни, редки глътки. Аутсайдерът беше оставил балона. Той се носеше към него като прозрачен дух, заплашително и подканващо, и Бренън започна да се смее — болезнено, почти сякаш ридаше.

Започна да се оглежда.

Светлината беше по-зелена от онази на тръбите, излъчващи слънчева светлина, с която бе свикнал. Единственото свободно пространство беше това, в което плуваше, голямо колкото животоподдържащата система в неговия едноместен кораб. От дясната му страна имаше няколко квадратни щайги, чийто материал почти приличаше на дърво и сигурно беше от някакъв растителен произход. Отляво видя масивен куб с капак, почти като голям, дълбок хладилник. Над и около Бренън беше извитата стена.

Значи се бе оказал прав. Това бе товарно отделение. Но половината от пространството в тази капковидна кабина беше свободно.

И навсякъде из въздуха се носеше този характерен мирис, напомнящ на непознат парфюм. Миризмата в животоподдържащата система бе животинска, миризмата на Аутсайдера. А тази беше различна.

Под него, зад мрежа от груба тъкан, се виждаха неща, които приличаха на жълти корени. Те заемаха по-голямата част от това, което Бренън можеше да види от товарното отделение. Той скочи надолу към тях и стисна с пръсти мрежата, за да ги разгледа отблизо.

Мирисът стана много по-наситен. Никога не беше усещал, представял си или сънувал нещо подобно.

Все още приличаха на бледожълти корени, кръстоска между сладък картоф и обелено парче от корен на малко дърво. Бяха къси, широки и влакнести, заострени от едната страна и плоско отрязани с нож от другата. Бренън се пресегна през мрежата, стисна с два пръста един от тях, опита се да го издърпа през дупките и не можа.

Беше закусвал точно преди Аутсайдерът да доближи кораба си до неговия. И все пак, без да чуе предупредителните куркания в стомаха си, той изведнъж се почувства ужасно гладен. Устните му се разтвориха и зъбите и венците му се оголиха. Бренън промуши пръсти през мрежата и се пресегна към корените. Няколко минути се опитва да издърпа някой от тях през дупките, които бяха прекалено тесни. Направи и опит да разкъса мрежата, но тя бе по-здрава от човешката плът и остана цяла, макар че ноктите му почти се счупиха. Той изкрещя от разочарование. Крясъкът възвърна разума му.

Ами ако беше успял да вземе някой от корените? Какво щеше да прави с него?

ДА ГО ИЗЯДЕ! Устата му отделяше слюнка.

Щеше да го убие. Чуждопланетно растение от друг свят, растение, което някакъв непознат вид навярно използваше за храна. Трябваше да мисли как да се измъкне оттук!

Въпреки това пръстите му все още дърпаха мрежата. Бренън се отблъсна с крака. Беше *гладен*. Парчетата от костюма му бяха изчезнали, останали в кабината на Аутсайдера, включително водата и цицките с хранителния сироп в шлема му. Дали тук имаше вода? А можеше ли да ѝ се довери? Дали Аутсайдерът щеше да се сети, че има нужда от частично изгорен водород?

Какво не би направил за храна?

Трябваше да се измъкне оттук.

Пластмасовата торба. Той я хвана от въздуха и я разгледа. Откри как да я запечатва и разпечатва — отвън. Чудесно. Чакай — да!

Можеше да обърне торбата наопаки и да я запечата отвътре. И тогава какво?

Не можеше да се придвижва в този пластмасов чувал. Без ръце. Даже със собствения му костюм щеше да е рисковано да се опита да премине тринайсет километра в космоса без реактивен гръбен двигател. А и така или иначе, не можеше да мине през стената.

Трябваше някак си да разсее стомаха си.

И така. Защо съдържанието на това отделение беше толкова ценно? Как можеше да е по-важно от пилота, който трябваше да го отведе там, закъдето беше предназначено?

„Може би трябва да поразгледам какво още има тук.“

Кубът беше от лъскав материал с нормална температура. Бренън откри дръжката доста бързо, но не можа да я помръдне. После мирисът на корените извърши масирана атака срещу глада му и той извика, и задърпа с цялата сила на убийствената си ярост. Капакът поддаде. Беше преценен за силата на Аутсайдера.

Кутията бе пълна със семена, големи колкото бадеми, замразени в една маса и болезнено студени. С вкочанени пръсти той успя да откъсне едно от тях. Когато затвори капака, въздухът край него беше започнал да придобива цвета на цигарен дим.

Бренън постави семето в устата си и го затопли със слюнка. Нямахше никакъв вкус — беше просто студено, а после дори и това не. Той го изплю.

Така. Зелена светлина и странен въздух със силен мирис. Но не прекалено рядък, нито пък прекалено странен. А светлината беше студена и освежаваща.

Щом Бренън бе харесал животоподдържащата система на Аутсайдера, то Аутсайдерът щеше да хареса Земята. Беше донесъл и материал за посев. Семена, корени и... какво?

Бренън се отблъсна през свободното пространство към купчината щайги. И цялата сила на плещите и краката му не беше достатъчна, за да отдели една от тях от стената. Дали не бяха споени? Но един от капците се отвори, с огромна неохота и скърцане. Очевидно беше залепен — отчупило се бе самото дърво. Бренън се зачуди от какво ли странно растение произхождаше.

В щайгата имаше запечатан пластмасов чувал. Пластмасов? На вид и на пипане беше като твърда търговска опаковка, набръчкана от

времето. Съдържанието ѝ приличаше на фин прах, пакетиран извънредно плътно. През пластмасата се виждаше тъмния му цвят.

Бренън се понесе покрай щайгите, стиснал в ръка от-чупения капак. Чудеше се...

Автопилот, разбира се. Аутсайдерът беше само резерва за автопилота: нямаше значение какво щеше да стане с него, защото бе само средство за сигурност. Автопилотът щеше да откара посева там, закъдето беше предназначен.

За Земята? Но това означаваше, че го следват и други Аутсайдери.

Трябваше да предупреди Земята.

Точно така. Добра мисъл. Но как?

Бренън се присмя сам на себе си. Дали някога друг е бил така безвъзвратно впримчен в капан? Аутсайдерът го беше хванал. Бренън, един поясар и свободен човек бе допуснал да се превърне в собственост. Смахът му заглъхна в отчаяние.

Отчаянието беше грешка. Мирисът на корените го предизвикваше да им се нахвърли.

...Към действителността го върна болката. От порязаните и протритите места на ръцете му течеше кръв. Имаше навяхвания, натъртвания и охлузвания. Лявото му кутре мъчително нищеше — то стърчеше под странен ъгъл и се подуваше пред очите му. Изкълчено или счупено. Но Бренън беше разкъсал дупка в мрежата и дясната му ръка бе сграбчила един жилест корен.

Той го захвърли колкото можа по-силно и незабавно се сгърчи, прегърнал коленете си, сякаш за да обгради болката и да я задуши. Беше бесен и уплашен. Онази проклета миризма го бе лишила от разум, сякаш беше само някакъв детски робот-играчка!

Бренън заплува из товарното отделение като футболна топка, прегърнал коленете си и разплакан. Беше гладен, ядосан, унижен и уплашен. Аутсайдерът го бе удивил със собствената си маловажност. Но това беше по-лошо.

Защо? Какво искаше от него Аутсайдерът?

Нещо го плесна по темето. С плавно движение Бренън го грабна от въздуха и впи зъби в него. Коренът се бе върнал по рикошираща орбита. Усещаше го твърд и жилест между зъбите си. Вкусът му беше неописуем и толкова великолепен, колкото мириса му.

В последния си миг на просветление Бренън се зачуди за колко време ще умре. Не го интересуваше. Той отхапа отново и преглътна.

Фсстпок упорито набеляза верига от отговори, но зад всеки от тях се криеха още въпроси. Туземният му пленник не миришеше както трябва: мирисът му бе странен и животински. Не беше от онези, които бе дошъл да търси Фсстпок. Тогава къде ли бяха те?

Не бяха дошли тук. Туземците от „Цел № 1-3“ не биха могли да окажат сериозна съпротива на колонизаторите, ако се съдеше по този им представител. Но така или иначе, протекторите щяха да ги унищожат от предпазливост. Значи, някоя друга звезда. Къде?

Възможно бе туземците да притежават достатъчно астрономически познания, за да му кажат. С подобни кораби не беше изключено даже да са стигали до съседни звезди.

В търсенето на отговорите Фсстпок се успокои и отскочи до кораба на туземеца. Скокът му отне час, но той не бързаше. С превъзходните си рефлексии дори нямаше нужда от реактивен пистолет.

Пленникът му щеше да издържи. Сега на Фсстпок щеше да му се наложи да научи езика му, за да го разпита. Междувременно той нямаше да повреди нищо. Беше прекалено ужасен и прекалено немощен. По-едър, но по-слаб от гледач.

Плененият кораб бе малък. Фсстпок не откри нищо повече от тясна животоподдържаща система, дълга дюза и пръстеновиден резервоар за течен водород с охлаждащо устройство. Тороидният резервоар за гориво беше разглобяем и по издълженото тяло на дюзата имаше място за още няколко. Покрай ръба на цилиндричната животоподдържаща система имаше приспособления за закачване на товари, прегради, сгънати фини мрежи и куки.

В момента няколко куки държаха лек метален цилиндър, който показваше признаци на износване. Фсстпок го проучи и го остави, без да открие предназначението му. Очевидно не бе необходим за функционирането на кораба.

Фсстпок не намери оръжие.

В дюзата откри контролни панели. След час вече бе в състояние да построи своя собствена кристално-цин-кова дюза, стига да имаше материали. Беше впечатлен. Възможно бе туземците да бяха по-интелигентни, отколкото беше предполагал или пък да имаха по-голям

късмет. Той се приближи до животоподдържащата система и влезе през овалната врата.

В кабината имаше пилотско кресло, подковообразно заградено с пултове за управление, място зад креслото, достатъчно голямо, за да може да се движи из него, автоматична кухня, която бе част от подковата и механични сетивни съоръжения от тимове, често използвани по време на войната на Пак. Но този кораб не беше боен. Изглежда сетивата на туземците не бяха толкова остри, колкото тези на Паките. Зад кабината имаше съоръжения и резервоари за течности, които Фсстпок разгледа с огромен интерес.

Щом тези машини бяха конструирани така добре, то „Цел № 1-3“ ставаше за обитаване. Малко тесничка, от гледна точка и на въздуха, и на гравитацията. Но — за народ, който пътешестваше от петстотин хиляди години, щеше да изглежда неустойчиво привлекателна.

Ако бяха стигнали дотук, щяха и да са останали.

Това намаляваше диапазона на търсене на Фсстпок наполовина. Целта му трябва да е навътре оттук, назад към галактическото ядро. Просто не бяха стигнали толкова далеч.

Животоподдържащата система извънредно озадачи Фсстпок. Той откри неща, които откровено не разбираше и които никога нямаше да разбере.

Например, кухнята. Тежестта беше важна в космоса. Сигурно туземците биха могли да си осигурят лека храна, при нужда синтетична, която да поддържа пилота сит и здрав неограничено време. Спестените усилия и консумация на гориво щяха да са огромни, ако се умножаха по броя на корабите, които беше видял. Вместо това, те предпочитаха да носят различни пакетирани храни и сложна машина, която да ги избира и приготвя. За да не се разложат, бяха решили да замразят тези храни, вместо да ги приведат в прахообразен вид. Защо?

Например, картините. Фсстпок разбра снимките, разбра също графиките и картите. Но трите произведения на изкуството на задната стена не бяха такива. Представляваха скици с въглен. На едната беше нарисувана глава на туземец като пленника на Фсстпок, но с по-дълга коса и със странна пигментация покрай очите и устата. Останалите сигурно бяха по-ранни варианти на същия, някак си неловко напомнящ

на Пак вид. Бяха показани само главите и раменете. Какво ли беше предназначението им?

При други обстоятелства рисунката върху космическия костюм на Бренън би могла да му даде отговор.

Фсстпок беше забелязал тази рисунка и отчасти я бе разбрал. За членовете на една сътрудничаща си, пътуваща в космоса подгрупа би било полезно да кодират космическите си костюми с ярки цветове. Другите биха могли да разпознават модела от огромно разстояние. Рисунката на туземеца изглеждаше извънредно сложна, но не достатъчно, за да предизвика любопитството на Фсстпок.

Защото Фсстпок никога не би могъл да разбере изкуството или лука.

Лукс ли? Гледачът от вида Пак би бил в състояние да оцени лука, но бе прекалено глупав, за да го използва. Протекторът пък нямаше мотивация за това. Всичките му желания бяха свързани с потребността от съхранението на рода му.

Изкуство ли? Паките бяха правили карти и скици още отпреди началото на историята си. Но те бяха предназначени за война. Така и така не разпознаваш любимите си по вида им. Те миришат както трябва.

Да възпроизведе миризмата на някоя от любимите си?

Фсстпок можеше и да си го помисли, стига рисунката върху гърдите на Бренън да беше нещо друго. *Това* щеше да бъде идея! Метод за поддържане на живота и функционирането на протектора много, след като родът му бе мъртъв. Това би променило историята на Пак. Само Фсстпок да можеше да проумее изобразителното изкуство...

Но какво би могъл да разбере от костюма на Бренън?

Гърдите му представляваха копие на „Мадоната от Порт Лигат“ на Салвадор Дали, нарисувано с флуорес-центни бои. Планини плуваха над мекосиньо море, без да се подчиняват на гравитацията, плоски и гладки отдолу. Имаше жена с дете, свръхестествено красиви, с прозорци през тях. Нямаше нищо за Фсстпок.

Едно нещо разбра незабавно.

Трябваше да е много внимателен с пулта за управление. Не искаше да повреди каквото и да било преди да открие как да извлече астрономически данни от корабния компютър. Когато отвори алармената инсталация за слънчеви бури, за да установи

предназначението ѝ, откри, че е изненадващо малка. Продължи да проучва с любопитство. Устройството беше направено с магнитни монополюси.

С един скок на кенгуро Фсстпок пресичаше междуп-ланетното пространство. Изстреля половината от газовия заряд на реактивния си пистолет, а после се настрои да изчака петнайсетте минути падане.

Беше скочил към товарното отделение. Щеше да е необходимо да завърже туземеца заради ускорението. Само един бегъл преглед на кораба му бе намалил района на търсене на Фсстпок наполовина... и сега трябваше да го изостави. Туземецът можеше да има още по-ценни познания. Въпреки това, Фсстпок горчиво съжаляваше, че трябва да пази пленника си, защото изгубеното време можеше да коства мисията и живота му.

Туземците използваха монополюси. Сигурно разполагаха със средства да ги откриват. Фсстпок беше пленил туземец — акт на враждебност. А невъоръженият му кораб използваше по-голямо количество южни полюси, отколкото можеха да се намерят в слънчевата система.

Сигурно вече бяха по следите му.

Не можеха да го хванат за каквото и да било приемливо време. Двигателите им навярно бяха по-мощни — гравитацията на „Цел № 1-3“ беше около 1,09. Но пък сигурно нямаша таранови полета. Преди по-големите им двигатели да успеят да преодолеят разликата, горивото им щеше да свърши... стига той да тръгнеше навреме.

Намали скоростта, за да кацне върху товарното отделение, използва омекотителя си и се процеди през непрозрачния корпус. Пресегна се към дръжката без да погледне, като знаеше къде трябва да се намира и потърси с поглед туземеца.

Фсстпок не уцели дръжката. Той плуваше из празното пространство, докато мускулите му не станаха на пихтия и не се стопиха.

Туземецът беше минал през мрежата и се ровеше из корените. Коремът му се бе превърнал в твърда, разширена изпъкналост. В очите му не блестеше разум.

Фсстпок си помисли с объркана ярост: „Как бих могъл да свърша нещо, ако непрекъснато променят правилата?

Стига вече. Разсъждавам като гледач. Едно по едно...”

Протегна се към дръжката и се промъкна при Бре-нън. Сега туземецът беше отпуснат, с притворени очи, между клепачите на които се виждаше бялото, а в ръката си все още стискаше половин корен. Фсстпок го завъртя, за да го прегледа.

„Добре.“

Мина през корпуса във вакуума и заобиколи малкия край на яйцето. Там отново пропълзя вътре. Намираще се в кабинка, голяма точно колкото да го побере.

Сега трябваше да намери тайно място.

За момента изобщо не ставаше въпрос да напуска тази слънчева система. Щеше да му се наложи да изостави останалата част от кораба си. Нека да преследват монополусите в празната му двигателна част.

Щеше да е като да крие всичките си деца в една и съща пещера, но в това нямаше смисъл. Би могло да стане още по-лошо. Макар че съоръженията в товарното отделение бяха предназначени само да отделят тази част от кораба от орбита около някоя планета, самият мотор — гравитационният поляризатор — щеше да го отведе където поискаше в гравитационния кладенец на „Цел № 1“. Само че щеше да му се наложи да прави всичко това за пръв път. Като корабен двигател, гравитационният поляризатор имаше много от плюсовете и минусите на параплан. Фсстпок можеше да го насочи накъдето си поискаше, дори да намали скоростта му, ако се предполагаше, че ще поиска да се спусне *надолу*. Поляризаторът не можеше единствено да преодолее гравитацията и да го издигне.

В сравнение с пулта за управление на двигателя с гориво, пултът за управление около него беше ужасно сложен. Фсстпок пристъпи към работа. Свързващият кабел в малкия край на яйцето се отдели с пламък. Стените около него станаха прозрачни... и леко шуплести. След един век щяха да пропуснат опасно количество въздух. Човешките очи на Фсстпок се изцъклиха. Следващите стъпки изискваха огромна концентрация. Не беше посмял да завърже туземеца или да го ограничи по някакъв друг начин. За да не го смаже, трябваше да поддържа точно равновесие между вътрешната и външната гравитация. Корпусът, който носеше поляризиращо-то поле, можеше да се разтопи при това ускорение.

Останалата част от кораба му отплава в задния екран на Фсстпок. Той завъртя две ръчки и тя изчезна.

А сега накъде?

Щяха да са му нужни седмици, за да се скрие. Не можеше да се надява да се скрие на „Цел № 1-3“, като се имаше предвид техниката им.

Но пък космосът беше прекалено открит, за да се скрие в него.

Можеше да се приземи само веднъж. Когато го направеше, щеше да му се наложи да остане, освен ако не успееше да направи някакво сигнално устройство.

Фсстпок започна да претърсва небето за планети. Очите му бяха силни, а планетите — големи, замъглени и лесни за забелязване. Гигантът с газови пръстени би бил подходящ — лесно можеше да се скрие сред пръстените — но беше зад него. Друг газов гигант пред него, с луни — прекалено далеч. Щяха да му трябват дни, за да стигне дотам. Туземците сигурно вече го преследваха. Без телескоп не би могъл да ги види, а после щеше да е твърде късно.

Тази. Беше я проучил, когато разполагаше с телескоп. Малка, със слаба гравитация и следи от атмосфера. Цялата обкръжена с астероиди и прекалено много атмосфера за вакуумна спойка. При късмет това би трябвало да означава дълбоки прашни басейни.

Трябваше да я проучи по-рано. Можеше да има минна промишленост или даже колонии. Вече бе твърде късно. Нямаше избор. А и от доста време насам не бе имал такъв. Тази планета беше целта му. Когато дойдеше време да я напусне, той се надяваше, че туземецът ще може да сигнализира на своите. Планетата не му харесваше особено много.

[1] Астрономическа единица — Б. пр. ↑

[2] На място (лат. — археол.). — Б. пр. ↑

[3] Единица мярка за ускорение. — Б. пр. ↑

II.

Роботът беше четирикрак изправен цилиндър, който плуваше невъзмутимо в единия ъгъл на читалнята на „Клуба на Стрълдбръг^[1]“. Неговият кафяв цвят се сливаше със стените и го нравеше почти невидим. Външно роботът беше неподвижен. Перките в пламтящата му основа тихо бръмчаха и го поддържаха на пет сантиметра над пода, а във вътрешността на безличния купол, който представляваше главата му, се въртяха неспирно скенери, които наблюдаваха всеки ъгъл на помещението.

Без да откъсва очи от екрана за четене, Лукас Гарнър протегна ръка към чашата си. Той я напипа внимателно с върха на пръстите си, взе я и се опита да пийне. Беше празна. Вдигна я високо, извърна се и все още без да поглежда, каза:

— Ирландско кафе.

Роботът застана до него, но не направи опит да вземе двойностенната чаша. Вместо това меко извънтя. Гарнър най-сетне вдигна очи и се намръщи. През гърдите на робота премина светещ надпис: „Ужасно съжалявам, г-н Гарнър. Превишихте максималното си дневно съдържание на алкохол“.

— Остави тогава — рече Люк. — Хайде, махай се.

Роботът се понесе към ъгъла си. Люк въздъхна — отчасти беше по негова вина — и се върна към четенето. Записът бе ново медицинско издание: „Процесът на стареене при човека“.

Миналата година беше гласувал заедно с останалите да позволят на Клуба да съоръжи с медицинска прог-рама обслужващите работи. И не съжаляваше. Според клубното правило, нито един Стрълдбръг не беше на по-малко от сто петдесет и четири години и възрастовата граница се вдигаше с по една на всеки две изминали години. Трябваше им най-добрата и най-сигурната медицинска закрила.

Люк беше типичен пример. С не особено голям ентузиазъм приближаваше сто осемдесет и петия си рожден ден. От двайсет години постоянно използваше инвалидна количка. Беше парализиран — не поради нещастен случай с гръбначния му стълб, а тъй като

гръбначните му нерви умираха от старост. Централната нервна тъкан никога не се възстановява. Дисбалансът между тънките му, неизползвани крака и масивните му рамене, ръце и широки длани го караше да прилича малко на маймуна. Люк го съзнаваше и това му доставяше огромно удоволствие.

Вниманието му бе изцяло погълнато от записа, който четеше, когато отново го прекъснаха. Едва доловими гласове изпълниха читалнята с безформен, усиливащ се шепот. Люк се обърна да погледне със съжаление.

Някой вървеше към него с решителна крачка, която не би могла да принадлежи на нито един Стрълдбръг. Мъжът имаше висока, тясна фигура на човек, прекарал няколко години, разпънат на дига^[2]. Ръцете и кожата под ларинкса му бяха тъмни като на негър, но китките и силно набръчканото му лице бяха черни като безлунна нощ — истинска космическа чернота. Косата му беше като гребен на какаду — двусантиметрова, снежно-бяла ивица от темето до тила му.

Поясар бе нахлул в „Клуба на Стрълдбръг“. Нищо чудно, че шепнеха!

Той спря пред стола на Люк.

— Лукас Гарнър? — Гласът и маниерите му бяха тържествени и официални.

— Точно така — отвърна Люк. Мъжът понижи глас.

— Аз съм Никълъс Сол, Първи говорител на Пояс-ната политическа секция. Има ли тук място, където можем да поговорим?

— Последвайте ме — рече Люк. Той докосна пулта на количката, тя се вдигна на въздушна възглавница и се понесе през стаята.

Настаниха се в една ниша извън главната зала. Люк рече:

— Наистина предизвикахте там врява.

— О? Защо? — Първият Говорител се просна отпуснато в един стол за масаж, като остави мъничките мо-торчета да го размесят в нова форма. Все още говореше бързо и енергично, с добре познатия поясарски акцент.

Люк не можеше да реши дали се шегува.

— Защо ли? Поради една причина: вие сте далеч под долната възрастова граница.

— Пазачът не ми каза нищо. Просто ме зяпаше.

— Мога да си представя.

— Знаете ли какво ме доведе на Земята?

— Чух за това. В системата има извънземен.

— Трябваше да се пази в тайна.

— Работех в полицията на Обединените нации. Пенсионирах ме едва преди две години. Още поддържам връзките си.

— Точно това ми каза Лит Шефър. — Ник отвори очи. — Извинете ме, ако съм бил груб. Мога да понеса тъпата ви гравитация в корабното кресло, но не обичам да ходя в нея.

— Тогава се отпуснете.

— Благодаря. Гарнър, изглежда никой в ООН не разбира спешността на проблема. В системата има извънземен. Той извърши враждебен акт, като отвлече поясар Изоставил е междувездния си двигател — и двамата можем да се досетим какво означава *това*.

— Възнамерява да остане. Ще ми разкажете подробностите, нали?

— Съвсем просто е. Знаете ли, че корабът на Аутсайдера пристигна на три лесни за сглобяване части?

— Да.

— Опашната част трябва да е била капсула за връщане. Можем да се досетим, че е имало такава. Два и половина часа след като Бренън и Аутсайдерът са установили контакт, тази част изчезна.

— Телепортиране?

— Не, слава на Файнъгъл. Разполагаме със запис, на който се вижда размазана линия. Ускорението е било огромно.

— Разбирам. Защо идвате при нас?

— А? Гарнър, това засяга цялото човечество!

— Не ми харесва тази игра, Ник. Аутсайдерът засягаше цялото човечество веднага, след като го забелязахте. Вие не дойдохте при нас, докато не изчезна. Защо? Защото сте смятали, че извънземните ще си помислят по-добри неща за човечеството, ако се срещнат първо с поясарите ли?

— Нямам какво да кажа.

— Защо ни го съобщавате сега? Ако телескопите на Пояса не могат да го открият, никой не може да го стори.

Ник изключи устройството за масаж и се поизправи, за да разгледа стареца. Лицето на Гарнър беше лицето на Времето, хлабава

маска, покриваща древното зло. Само очите и зъбите изглеждаха младежки. Зъбите бяха нови, бели, остри и нелепи.

Но говореше прямо като поясар. Не хвърляше напразно думите си и не играеше игрички.

— Лит каза, че сте умен. Това е проблемът, Гарнър. Открихме го.

— Все още не разбирам проблема.

— Мина през капан за контрабандисти в края на полета си. Търсехме един тип, който има навика да минава през населени региони с изключен двигател. Един топлинен сензор засече Аутсайдера, а една камера улови част от курса му и го наблюдава достатъчно дълго, за да ни даде скоростта, положението и ускорението му.

Ускорението беше огромно, десетки g. Почти е сигурно, че е на път за Марс.

— За Марс?

— За Марс, орбитата или луните му. Ако ставаше дума за орбитата, вече да сме го открили. Същото се отнася и за луните. И на двете има наблюдателни станции. Само че принадлежат на ООН...

Люк се разсмя. Ник затвори очи с болезнено изражение.

Марс беше бунището на системата. Всъщност, в слънчевата система имаше само няколко полезни планети — списъкът се изчерпваше със Земята, Меркурий и атмосферата на Юпитер. Бяха важни именно астероидите. Но Марс се бе оказал най-горчивото разочарование. Почти безвъздушна пустиня, покрита с кратери и морета от ултрафин прах, с почти прекалено рядка атмосфера, за да се смята за отровна. Някъде в Лацис Солис имаше изоставена база — останки от третия и последен опит на Човека върху ръждивата планета. Никой не искаше Марс.

Когато беше подписана Хартата за свободния Пояс, след като той бе доказал чрез ембарго и пропаганда, че Земята има по-голяма нужда от Пояса, отколкото той от нея, на ООН бе позволено да си запази Земята, Луната, Титан, правата върху пръстените на Сатурн, правата за добиване на полезни изкопаеми и експлоатация на Меркурий, Марс и неговите луни.

Марс беше просто символичен. Не бе влизал в сметката досега.

— Разбирате проблема — каза Ник и отново включи устройството за масаж. Малките мускули из цялото му тяло се предаваха пред необичайното за тях напрежение на Земята и за пръв

път в живота му пронизително заявяваха съществуването си. Масажът му помогна.

Люк кимна.

— Като се има предвид начинът, по който Поясът постоянно ни казва да стоим настрана от неговата собственост, не можете да обвинявате ООН, че се опитват да запазят собствения си гръб. Сигурно сме събрали вече към двеста оплаквания.

— Преувеличавате. Откакто беше подписана Хартата за свободния Пояс, сме регистрирали около шейсет случая на насилие, повечето от които признати и заплатени от ООН.

— И какво искате да направят сега ООН?

— Искаме достъп до документацията на Земята за изследването на Марс. По дяволите, Гарнър, камерите „Фобос“ може вече да са показали къде се е приземил Аутсайдерът! Искаме разрешение да претърсим Марс от близка орбита. Искаме разрешение за кацане.

— Какво сте постигнали досега? Ник изсумтя.

— Съгласни са само за две неща. Можем да търсим каквото си искаме — от космоса. За да ни позволят да проучим тъпата им документация, искат да им платим точно един милион марки!

— Че платете ги.

— Това е грабеж.

— И го казва един поясар? Защо *вие* нямате документи за Марс?

— Никога не ни е интересувал. За какво?

— Ами абстрактното познание?

— Просто друга дума за безполезно.

— Тогава какво ви кара да искате безполезно познание толкова, че сте готови да платите за него един милион марки?

Ник бавно последва смеха на Гарнър.

— И все пак си е грабеж. Откъде, за Файнъгъл, Земята е знаела, че ще й потрѣбва информация за Марс?

— В това е тайната на абстрактното познание. Човек свиква да открива всичко, което може, за всичко. Повечето от нас рано или късно свикват. Изхарчили сме *милиарди* за изследване на Марс.

— Ще разреши изплащането на един милион марки на Универсалната библиотека на ООН. И така, как да се приземим? — Ник изключи масажа.

— Имам... идея за това.

Смешна идея. Люк не би се сетил за нея, ако не беше обкръжението му. „Клубът на Стрълдбръг“ беше луксозен и тих, звукоизолиран навсякъде и богат на завеси. Гарнър преглътна собствения си рязък смях в мига, в който напусна устните му. Тук хората рядко се смееха или викаха. Клубът беше място за отдих след живот, изпълнен с... липса на отдих?

— Можеш ли да управляваш двуместен кораб, тип „Старфайър“?

— Разбира се. Пултовете за управление са едни и същи. Корабите на Пояса използват двигатели, купени от „Ролс-Ройс“ в Англия.

— Назначавам те за мой пилот при заплата долар на година. Мога да осигуря кораб, който ще е готов след шест часа.

— Ти си полудял.

— Не аз. Виж, Ник. Всеки така наречен дипломат в ООН знае колко е важно да се открие Аутсайдера. Но не могат да направят нищо. Не защото пазят собствения си гръб от Пояса. Това е само част от проблема. Въпросът е в инерцията. ООН е световно правителство. То е тромаво по самата си природа, поради това, че трябва да управлява живота на осемнайсет милиарда души. И по-лошото е, че ООН се състои от отделни държави. Днес те не са много силни. Някой ден, не тол-кова скоро, ще бъдат забравени дори имената им. Не съм особено сигурен, че това е добра идея... но днес националният престиж може да попречи. Ще ти трябва седмици, за да ги убедиш да се съгласят за нещо.

В същото време няма закон, забраняващ на гражданин на ООН да отиде където си поиска из земния космос или да наеме когото си поиска. Някои от нашите пътуващи около Луната пилоти са поясари.

Ник поклати глава, сякаш за да проясни мислите си.

— Гарнър, не мога да те разбера. Не е възможно да смяташ, че сме в състояние да открием Аутсайдера с двуместен кораб. Даже аз знам за марсианския прах. Извънземният се е скрил в някое от прашните морета, прави дисекция на Джак Бренън и няма начин да се доберем до него без да претърсим пустините сантиметър по сантиметър с дълбочинен радар.

— Точно така. Но когато политиците разберат, че си се отправил да претърсваш Марс, какво мислиш, че ще направят? Това, че си назначен за пилот, е техническата страна на въпроса, очевидна за

всеки. Да предположим, че открием Аутсайдера? Поясът ще получи дивидентите.

Ник затвори очи и се опита да мисли. Не беше свикнал с такава обиколна логика. Но изглежда Гарнър бе нрав. Ако си помислеха, че отива на Марс, придружен от земянин или не... Ник Сол, Първият говорител на Пояса, упълномощен да сключва договори. Зловещо.

Биха пратили флотилия, която да започне първа претърсването.

— Значи ми трябва земянин, който да ме наеме за пилот. А защо ти?

— Аз мога да намеря кораб веднага. Имам връзки.

— Добре. Намери кораба, а после намери някой жилав земянин с изследователски дух. Продай му го. Тогава той ще ме наеме като негов пилот, какво ще кажеш?

— Добре. Но няма да го направя.

— Защо? — погледна го Ник. — Да не би сериозно да възнамеряваш да дойдеш с мен?

Люк кимна. Ник се засмя.

— На колко си. години?

— Твърде стар съм, за да губя оставащите ми години, като седя в „Клуба на Стрълдбръг“ в очакване на смъртта. Да си стиснем ръцете, Ник.

— М-м? Разбира се, но... Хей! Добре, по дяволите, значи си имал силни ръце. Във всеки случай всички вие, земяните, имате страхотни мускули.

— Виж сега, нямах предвид да натискам някакви копчета. Съжалявам. Искях да ти покажа, че не съм някой слабак.

— Абсолютно. Във всеки случай, не и в ръцете.

— А ние няма да използваме краката си. Навсякъде, където отидем, ще се движим с машини.

— Ти си луд. Ами ако стане нещо със сърцето ти?

— Най-вероятно ще ме поддържа още доста дълго време. То е протеза.

— Вие сте луди. Всички вие. Това е резултат от живота на дъното на гравитационен кладенец. Гравитацията изтласква кръвта от мозъка ви.

— Ще те заведа до телефона. Ще трябва да платиш този милион марки преди ООН да те хване там, където отиваме.

Фсстпок сънуваше.

Беше скрил товарното отделение дълбоко под течния прах в региона на Лацис Солис. Виждаше се като бежова стена зад прозрачния корпус. Тук щяха да са в безопасност задълго, докато издържеше животомоддържащата система: много, много време.

Фсстпок стоеше в товарното отделение, където можеше да наблюдава пленника си. След приземяването бе разглобил всички машини, за да направи необходимите ремонти и настройки. Сега само наблюдаваше пленника си.

Туземецът не се нуждаеше от много грижи. Развиваше се почти нормално. Щеше да е чудовище, но навярно не и сагато.

Фсстпок се отпусна върху купчината корени и заспа.

След няколко седмици щеше да е изпълнил своята дълга, дълга задача... или да се е провалил. Във всички случаи щеше да спре да се храни. Беше живял достатъчно, за да го устройва. Скоро щеше да умре, както почти бе умрял преди хиляда и триста корабни години в ядрото на галактиката...

Видял бе огнения взрив над долината на Питчок и бе разбрал, че е обречен.

Фсстпок беше протектор в продължение на двайсет и шест години. Останалите му деца в облъчената с радиация долина бяха на възраст от двайсет и шест до трийсет и пет години, а техните собствени деца бяха на всички възрасти до към двайсет и шест. Сега продължителността на живота му щеше да зависи от това кой бе оцелял след бомбата. Върнал се бе незабавно в долината, за да разбере.

В долината не бяха останали много гледачи, но оцелелите все пак трябваше да бъдат закриляни. Фсстпок и другите питчокски семейства сключиха мир при условие, че те и стерилните им гледачи ще притежават долината до смъртта си, когато долината щеше да бъде върната на Съюза на Великденското море. Имаше начини да се неутрализира частично падането на радиоактивните частици. Питчокските семейства ги използваха. После, като оставиха долината и оцелелите под закрилата на един от своите, те се бяха разпръснали.

Всички оцелели гледачи бяха изследвани и бе установено, че са по принцип стерилни. „По принцип“ означаваше, че ако изобщо имат деца, те ще бъдат мутанти. Щяха да миришат не както трябва. Без

протектор, който да защитава интересите им, те бързо щяха да загинат.

За Фсстпок най-важен от оцелелите наследници беше най-малкият, Ттърс, женска на две години.

Времето му изтичаше. След трийсет и две години Ттърс щеше да достигне възрастта на промяна. Тя щеше да стане разумно същество, тежко въоръжено, с кожа, която може да огъне меден нож и със силата да вдигне десет пъти собственото си тегло. Щеше да бъде идеално подготвена за сражения, но нямаше да има за какво да се сражава.

Щеше да спре да се храни. Щеше да умре и Фсстпок щеше да спре да се храни. Продължителността на живот на Ттърс беше и негова собствена.

Но понякога протекторът може да приеме целия вид Пак като свои наследници. Поне щеше да има възможността да си намери цел в живота. За бездетния протектор винаги имаше примирие, защото нямаше причина да се бие. А имаше къде да отиде.

Библиотеката беше стара, колкото обкръжаващата я радиоактивна пустиня. Пустинята никога нямаше да бъде рекултивирана. На всеки хиляда години я засяваха с радиоактивен кобалт, за да не я пожелае нито един протектор. Протекторите можеха да минават през нея, защото нямаха гонадни гени, които да бъдат смазани от субатомните частици. Гледачите не можеха.

Колко стара беше Библиотеката? Фсстпок никога не бе знаел и никога не се беше чудил. Но отделът за космически пътешествия беше на три милиона години.

Той пристигна в Библиотеката с няколко — не приятели, но другари по нещастие — бездетни бивши членове на питчовските семейства. Тя беше огромна и приличаше на лабиринт. Събираше поне три милиона години пакско познание и беше разделена на отделни според предмета. Естествено, една и съща книга често се появяваше в няколко отдела. Другарите се разделиха на входа и Фсстпок повече не видя никой от тях за трийсет и две години.

Той прекара това време в едно просторно помещение, лабиринт от книжни лавици от пода до тавана. В различни ъгли имаше сандъци с корени от дърво на живота, които служителите пълнеха непрекъснато. От време на време носеха и друга храна: месо, зеленчуци, плодове и изобщо каквото се намереше за бездетните протектори, предпочели да

служат на Библиотеката, вместо да умрат. Коренът от дърво на живота беше най-добрата храна за протектора, но той можеше да яде почти всичко.

А там имаше книги.

Бяха почти неунищожими. Бяха се появявали като летящи метеори от сърцето на водородна експлозия. Всички бяха по-малко или повече написани на съвременния език и непрекъснато се преписваха от библиотекари, когато езикът се променяше. Всички книги в това помещение бяха свързани с космоса и с космическото пътуване.

Имаше философски трактати за космическото пътуване. Изглежда всички те правеха едно фундаментално предположение: някой ден пакската раса трябва да открие нов дом и следователно всеки принос към техниката на космическия полет допринася за безсмъртието на вида. Фсстпок би могъл да го оспори, защото знаеше, че протектор, който не вярва на това, никога не би написал книга по въпроса. Имаше десетки хиляди документи от междузвездни и междупланетни полети, които започваха с фантастичното пътешествие, което някаква група извършила в издълбана астероидна скала по галактическите ръкави преди почти три милиона години, в търсене на жълти джуджета. Имаше технически текстове за всичко, което евентуално бе свързано с космоса: космически кораби, астронавигация, екология, миниатюризация, ядрена и субядрена физика, пластмаса, гравитация и как да се използва, астрономия, астро-физика, документи за добив на полезни изкопаеми в светове в тази и съседните системи, диаграми за хипотетичен бусардов реактивен таран (в един незавършен труд на протектор, загубил апетита си по средата), диаграми за йонен двигател, плазмена теория, светлинна скорост...

Той започна отляво и продължи нататък.

Беше избрал отдела за космическо пътуване повече или по-малко случайно — сторил му се бе не така оживен като другите. Романтиката на космоса не му беше по душа, но продължи с него, вместо да започва някъде отначало. Можеше да му потрябва всяка минута от трийсет и четирите му години милост, независимо къде избере да работи. След двама и осем години прочете всички книги от отдела за астронавтика и все още не беше открил нищо, което ужасно да се нуждаеше от действие.

Да се заеме с миграционна програма? Просто не бе-ше толкова спешно. Пакското слънце имаше поне стотици милиони години живот... навярно повече от вида Пак, като се имаше предвид постоянното положение на война. А и вероятността от бедствие щеше да е голяма. Жълтите слънца бяха рядкост в галактическото ядро. Щеше да им се наложи да пътуват надалеч... с екипаж от протектори, постоянно сражаващи се за управлението на кораба. Ако ставаше въпрос, ядрата на галактиките понякога можеха да експлодират във верижната реакция на свръхнови. Една миграционна програма наистина би трябвало да предвижда пътуване по ръкавите.

Първата опитала се експедиция бе постигната от ужасна съдба.

И така. Да се включи в персонала на Библиотеката? Мислил бе за това многократно, но отговорът винаги беше един и същ. Независимо с кой отдел от Библиотеката щеше да се занимава, животът му винаги щеше да зависи от други. За да запази волята си за живот, той трябваше да разбере, че всички Паки ще имат полза от неговия аспект на работа в Библиотеката. Стига само да настъпеше период без нови открития, стига вярата му да отслабнеше и той щеше да открие, че вече не е гладен.

А да не е гладен беше страшно. През последните няколко десетилетия му се бе случвало на няколко пъти. Всеки път се беше насилвал да препрочита съобщенията от долината Питчок. Последното съобщение винаги му казваше, че когато е било пратено, Ттърс е била жива. И апетитът му постепенно се възвръщаше. Без Ттърс щеше да е мъртъв.

Беше проучил библиотекарите. Обикновено животът им беше кратък. Включването в персонала не беше нужният отговор.

Да намери начин да поддържа Ттърс жива? Ако можеше да го направи, би използвал метода и върху самия себе си.

Да учи теоретична астрономия? Имаше някои идеи, но нямаше да помогнат на пакския вид. Паките не се стремяха към абстрактно познание. Да копае полезни изкопаеми на астероидите? Астероидите на тази и съседните звезди бяха толкова цялостно разкопавани, колкото и повърхността на планетата, с тази разлика, че използването на конвекционните течения във вътрешността на планетата постепенно изместваше изтощителното копаене. Трябваше да се захване с металообработка. Вече беше прекалено късно да учи нещо друго. Да

извежда в орбита пластмасови градове-мехури, за да осигури повече жизнено пространство за гледачите? Глупости: бяха твърде уязвими за залавяне или случайно унищожаване.

Един ден апетитът на Фсстпок изчезна. Писмата от долината Питчок не помогнаха, защото не им вярваше. Замисли се дали да не се върне в долината, но знаеше, че по пътя ще умре от глад. Когато се увери, той седна, подпрян на стената — последният от рода протектори, който също не се хранеше и чакаше да умре.

Измина седмица. Библиотекарите откриха, че двама-на от главите на рода са мъртви. Те ги вдигнаха — два скелета, обгърнати със суха, сбръчкана броня от кожа и ги отнесоха.

Фсстпок си спомни една книга.

Все още имаше достатъчно сила, за да стигне до нея.

Прочете я внимателно, с книгата в едната ръка и с корен — в другата. Скоро изяде корена...

Корабът бил приблизително цилиндричен астероид от сравнително чисти никел и желязо с каменни пластове, с размери около девет и половина на шест и половина километра. Група бездетни протектори го издъл-бали със слънчеви огледала и вградили в него малка животоподдържаща и контролна система, по-голяма камера за сън в замразено състояние, атомен реактор и генератор, управляем йонен двигател и огромен цезиев резервоар. Сметнали за необходимо да унищожат протекторите на едно голямо семейство, за да установят контрол над хиляда гледачи. С двама протектори като пилоти и още седемдесет в камерата за замразяване, с хилядата гледачи и при внимателна селекция на полезните форми на живот от света на Пак, те потеглили към един от ръкавите на галактиката.

Макар че познанията им били с три милиона години по-стари от тези на Фсстпок, те имали сериозна причина да изберат външните райони на галактиката. Така щели да имат по-голяма възможност да открият там жълти слънца и двойна планета при съответното разстояние. Отклоняването на орбитата от звездите средно с половин светлинна година правеше двойните планети в ядрото на галактиката редки и имаше основание да се смята, че само една свръхголяма луна би могла да даде на който и да било свят атмосфера, която да поддържа живота на Паките.

Йонен двигател и известно количество цезий... Очаквали са да се движат бавно и е било точно така. Започнали да се отдалечават от пакското слънце със скорост двајсет хиляди километра в секунда. Пратили лазерно съобщение за Библиотеката, че йонният двигател работи. Копието беше някъде из Библиотеката, със списък на предложените конструктивни промени.

Фсстпок не прояви интерес. Той се прехвърли на последната част, която беше почти с половин милион години по-късна.

Тя представляваше лазерно съобщение, пътувало през пакската система, разпокъсано, слабо и изопачено от прашни облаци и от разстоянието, на език, който още при пристигането му вече не се говорел. Библиотекарите превели съобщението и го оставили тук. Оттогава сигурно беше препревеждано стотици пъти. Сигурно стотици изследователи като Фсстпок го бяха чели, бяха се чудили каква е тази част от историята, която никога нямаше да научат и бяха отминавали...

Но Фсстпок го прочете много внимателно.

Пътували дълбоко в галактическите ръкави. В края на пътуването половината от протекторите били измрели — не от глад или насилствена смърт, а от старост. Това беше толкова необичайно, че в съобщението бе включено подробно медицинско описание. Минали покрай жълти слънца без планети и покрай други, чиито светове били газови гиганти. Имало и жълти слънца със светове, които може и да били годни за обитаване, но всички били твърде далеч от курса, за да бъдат достигнати с резервите им от цезий. Галактическият прах и гравитацията на галактиката забавили странния им кораб и били необходими по-големи резерви за маневриране. С намаляването на слънцата небето около тях постепенно потъмнявало.

После открили планета.

Корабът им се повредил. Прехвърлили каквото било останало от плутония в двигателите на сектора за приземяване и се спуснали. Решението им не било окончателно, но ако планетата не отговорила на изискванията, щяло да им се наложи да работят в продължение на десетилетия, за да направят кораба си отново годен за пътуване в космоса.

Там имало живот. Някои форми били враждебно настроени, но не и такива, с които да не могат да се справят. Имало почва. Оцелелите протектори събудили гледачите и ги пуснали в горите да се плодят и

множат. Посадили растения, разработили мини, построили машини, за да разработят още мини, създали земеделски машини...

Черното, почти беззвездно небе тревожело някои, но постепенно свикнали с него. Честите дъждове тревожели други, но тъй като не причинявали вреда на гледачите, всичко било наред. Имало достатъчно място за всички — протекторите даже не се сражавали помежду си. Нито един от тях не престанал да се храни. Имало хищници и бактерии за унищожаване, трябвало да построят цивилизация и изобщо имали много работа.

С пролетта и лятото дошла жътвата — и нещастиято. Имало нещо нередно в дървото на живота.

Самите колонисти не разбрали какво е станало с реколтата им. Нещо пораснало. То изглеждало и имало вкуса на дърво на живота, макар че миризмата му била някак си не както трябва. Но при всичките му ефекти върху гледачите и протекторите, все едно че били яли плевели.

Не можели да се върнат в космоса. От оскъдните запаси корени пресметнали точно колко време живот остава на протекторите. Можели да презаредят цезиевите си резервоари, в оставащото им време дори можели да създадат инсталация за производство на плутоний, но не и да открият и да стигнат до друг годен за живот свят. А дори и да успеели да стигнат, каква гаранция имали, че дървото на живота ще расте там?

Прекарвали последните си години в създаването на достатъчно мощен лазерен лъч, за да премине през прашните облаци, които ги скривали от галактическото ядро. Не знаели, че са успели. Не знаели какво не било наред с реколтата им — подозирали особената дължина на вълните на звездната светлина или изобщо звездната светлина, макар че експериментите им в тези насоки не довели до нищо. Предали подробна информация за родовете на своите пътници гледачи с надеждата, че някои от тях могат да оцелеят. И поискали помощ.

Преди два и половина милиона години.

Фсстпок седеше до сандъка с корените, ядеше и четеше. Би се усмихнал, ако лицето му позволяваше това. Вече можеше да види, че мисията му касае всички бездетни протектори на света.

За два и половина милиона години онези гледачи бяха живели без дърво на живота. Без каквато и да е възможност да преминат в

протекторската степен. Тъпи животни.

И само Фсстпок знаеше как да ги открие.

Летите от Ню Йорк, САЩ, към Пикетсбърг, Северна Африка. Внезапно осъзнавате, че Ню Йорк отлита в една посока, Пикетсбърг в друга, а ураганен вятър отвя-ва самолета ви в трета...

Кошмар? Ами да. Но пътуването в слънчевата система е различно от това на една планета. Всяка отделна скала се движи по свой собствен път, като петънца мазнина по повърхността на течност.

Марс се движеше почти в кръг. Астероидите се движеха наблизко в по-елипсовидни орбити, настигаха червената планета или се спускаха зад нея. На някои от тях имаше телескопи. Операторите им щяха да докладват на Церера, ако забележеха целенасочена дейност на повърхността.

Изоставеният бусардов реактивен таран кръстосваше над слънцето и извиваше навътре, като следваше плитка хипербола, която щеше да го преведе през плоскостта на планетите.

„Синият вол“ следваше ускоряваща се крива от повисш разред под формата на буквата „J“_, _ чиято вертикална част постепенно щеше да изравни скоростта и положението на „Вола“ с тези на Аутсайдера.

„Ю Тант“ се издигна от Земята с носител, нает от порта в Долината на смъртта. Последва полет с прелестна гледка над Тихия океан. На двеста и четирийсет километра височина влязоха в орбита и, както изискваше законът, Ник премина на горивна тяга, като се насочи навън. Той остави носителя сам да намери обратния път.

Земята се завъртя около себе си и изчезна. До Марс имаше четири дни при едно g. Церера щеше да им съобщава кои астероиди да избягват.

Ник превключи кораба на автопилот. „Ю Тант“ не го разочарова напълно. Беше от земния флот и функционирането му се издаваше от непрекъснато скърцане, но инсталациите му изглеждаха наред и управлението му бе елегантно просто. А кухнята беше отлична.

— Нещо против да запаля цигара? — попита Люк.

— Защо не? Нали *не* се притесняваш, че ще умреш млад.

— Дали ООН са получили вече парите си?

— Сигурно. Трябва да са били преведени още преди няколко часа.

— Чудесно. Обади им се, идентифицирай се и поискай всичко, с което разполагат за Марс. Нека го покажат на екрана. Кажим, че ти ще платиш за лазера. Това ще убие два заека с един изстрел.

— Как?

— Така ще разберат, че сме тръгнали.

— Добре... Люк, наистина ли смяташ, че това ще ги накара да се размърдат? Знам колко е тромава организацията. Спомням си случая „Мюлер“.

— Погледни нещата от друг ъгъл, Ник. Как е станало така, че ти представляваш Пояса?

— Според тестовете за пригодност имам висок коефициент на интелигентност и ми харесва да давам нареждания на околните. Оттам тръгна всичко.

— При нас става с гласуване.

— Въпрос на популярност.

— Системата действа. Но наистина има недостатъци. Кое правителство няма? — сви рамене Гарнър. — Всеки говорител в ООН представя една държава — една част от света. Според него, това е най-добрата му част, населена с най-добрите хора. В противен случай не би бил избран. Тъй че може би двацет представители смятат, че знаят точно какво трябва да се направи по отношение на Аутсайдера и нито един от тях няма да отстъпи пред другите. Престиж. Постепенно ще стигнат до компромис. Но ако им хрумне идеята, че един цивилен и един поясар могат да ги изпреварят, ще се размърдат по-бързо. Разбираш ли?

— Не.

— О, я по-добре се обади.

Лазерният лъч стигна до тях след известно време. Те започнаха да прехвърлят съхраняваната от Земята информация за Марс.

— Според мен, трябва да започнем претърсване, освен ако нямаш наум нещо по-добро. Винаги е най-добре да блъфираш с четири аса.

Ник изключи екрана. Информацията беше вече записана и нямаше да пропуснат нищо.

— Хайде, нека го обсъдим заедно. Платих един милион марки за тозиматериал, плюс допълнителните разноски за лазерния лъч. Тъй като съм пестелив, се чувствам почти принуден да го използвам. Но

през последния час се занимаваме със случая „Мюлер“ и всички данни произхождат от архиви на Пояса!

Единайсет години по-рано един миньор от Пояса, наречен Мюлер, се беше опитал да използва масата на Марс, за да извърши драстична промяна в курса. Приблизил се прекалено много и се принудил да кацне. Проблеми не се очакваха. Златнокожите ченгета щяха да го приберат веднага, щом получеха разрешение от ООН. Нямаше защо да се бърза... докато Мюлер не беше убит от марсианци.

Дотогава марсианците бяха мит. Мюлер трябва да е бил удивен. Но докато се е давел в почти вакуумното пространство, бе успял да убие половин дузина от тях, като използвал водния резервоар, за да пръска смърт във всички посоки.

— Не всички. Именно ние изследвахме марсианските трупове, които открихте. — възрази Гарнър. — Тази информация може да ни потрѣбва. Още се чудя защо Аутсайдерът е избрал Марс. Може би знае за обитателите му. Може би иска да установи контакт с тях.

— Това няма да му се отрази особено добре.

— Те използват копия. За мен това означава, че са разумни същества. Не знаем колко разумни, защото никой никога не се е опитвал да разговаря с марсианец. Възможно е там, под праха, да са изградили някаква цивилизация.

— Цивилизован народ, така ли? — Гласът на Ник стана свиреп. — Те са разкъсали палатката на Мюлер! Изпуснали са въздуха му! — На Пояса не съществуваше по-тежко престъпление.

— Не съм казал, че са се държали приятелски.

„Синият вол“ се спусна. Извънземният кораб зад него се забелязваше с просто око и се приближаваше. Тина се изнервяше от мисълта, че няма да може да го наблюдава. Но имаше вероятност и да е за добро, пък и това бе сляпата страна на Аутсайдера, където трима поясари работеха, за да освободят едноместния кораб на Ейнар Нилсън от огромната му метална утроба.

— Скобите тук са освободени — каза Тина. Потеше се. Усещаше вентреца в лицето си — въздушната система пазеше маската ѝ да не се замъгли.

— Добре, Тина — чу се зад ухото ѝ гласът на Нейт.

— Можехме да вземем и четвърти член на екипажа в кабината на едноместния кораб — рече Ейнар. — По дяволите! Искате ми се да се

бях сетил за това. Така двама от нас щяха да се срещнат с Аутсайдера.

— Сигурно няма да има значение. Аутсайдерът е изчезнал. Корабът му е мъртъв. — Въпреки това гласът на Нейт беше неспокоен.

— А колко от екипажа му са останали? Никога не съм вярвал особено, че Аутсайдерът би пътувал сред звездите сам в едноместен кораб. Прекалено поетично е. Няма значение. Тина, дай ни пет секунди тласък надолу от дюзата.

Тина намести раменете си и запали реактивния двигател на гърба си. Други пламъци избликнаха напред, под корпуса на животоподдържащата система. Старият едноместен кораб бавно се понесе нагоре, през огромната врата.

— Добре, Нейт, качвай се бързо. Задължително трябва да държиш „Вола“ между теб и Аутсайдера през цялото време. Ще се наложи да приемем, че не разполага с дълбочинен радар.

Нито един от двамата мъже не можеше да види озадаченото, намръщено изражение на Тина.

Жените от Пояса бяха високи средно около метър и осемдесет, но обикновено бяха по-фини и стройни. Тина Джордан беше висока метър и осемдесет и се вписваше в картината — в земната картина. Беше в добра форма и се гордееше с това. Намираше за досадно, че поясарите все още я вземаха за земянка.

Беше напуснала Земята на двайсет и една години. От четиринайсет години беше в Пояса — на Церера, Юно-на, Меркурий, на станцията Хера в близка орбита около Юпитер и в троянските пунктове. Смяташе Пояса и слънчевата система за свой дом. Не я безпокоеше фактът, че никога не бе летяла с едноместен кораб. Мнозина поясари не бяха. Миньорите с едноместни кораби бяха само един от аспектите на поясната промишленост, която включваше химици, ядрени физици, астро-физици, политици, астрономи, архивари, търговци... и компютърни програмисти.

Много отдавна беше чувала, че на Пояса не съществуват предразсъдъци към жените. И се оказа истина! На Земята жените все още заемаха по-ниско платени служби. Работодателите твърдяха, че за определена работа е необходима физическа сила, че една жена би напуснала в най-важния момент, за да се омъжи или даже, че когато жената работи, семейството ѝ страда. В Пояса положението бе

различно и Тина беше по-скоро изненадана, отколкото щастлива. Бе очаквала да се разочарова.

А сега една жена и един компютърен програмист бяха най-важният персонал на „Вола“. Изпитваше страх и възхита. Страхуваше се за Нейт, който беше прекалено млад, за да поема такъв риск, тъй като един поясар вече се бе срещнал с Аутсайдера и оттогава за него не бяха чували нищо.

Но какво ли нравеше Нейт на борда на едноместния кораб?

Тя помогна на Ейнар да се измъкне от костюма си — беше планина от плът и никога не би могъл да преодолее сам земната гравитация, — а после го остави да ѝ помогне на свой ред.

— Мислех, че именно Нейт ще е този, който ще се качи на борда на Аутсайдера — рече тя.

Ейнар изненадано я погледна.

— Какво? Не. Ти.

— Но... — тя потърси подходящите думи и, за свой ужас, ги намери. „Но аз съм жена.“ Гласно не каза нищо.

— Помисли си — продължи с принудено търпение Ейнар. — Корабът може да не е мразен. Качването на борда му може да е опасно.

— Добре — натъртено отвърна тя.

— Затова ще окажем на този, който го стори, цялата закрила, с която разполагаме. „Волът“ е част от тази закрила. Ще поддържам двигателя топъл — той ще изпари копелето, ако се опита да направи нещо, а от това разстояние комуникационният лазер ще пробие дупки през него. Но съществува вероятност да бъде обстрелван и „Волът“. Значи едноместният кораб ще бъде в готовност. Разбирам. Мислех си, че ще...

— Не, не бъди глупава. Никога през живота си не си летяла с едноместен кораб. Тук нямам голям избор. Възнамерявах да оставя Нейт да управлява „Вола“, но по дяволите, това си е мой кораб, а той познава едноместните. Не бих могъл да ти възложа нито едната от двете работи.

— Предполагам, че си прав. — Външно беше спокойна, но в стомаха ѝ растеше ледена буца от страх.

— Във всички случаи си най-подходяща. Именно ти ще осъществиш контакт с Аутсайдера и ще се опиташ да научиш езика му.

Освен това си и земянка. Физически си по-силна от нас. — Тина рязко кимна. — Знаеш, че имаше възможност да останеш в Пояса.

— О, не става дума за *това*. Надявам се, не мислиш, че се опитвам да се измъкна. Просто... не бях...

— Не, ти просто не си си направила труда да помислиш по въпроса. Ще свикнеш да го правиш, като поживееш в Пояса — каза любезно Ейнар. Дяволите да го вземат.

Прахът на Марс е уникален.

Уникалността му е резултат от вакуумна спойка. Някога вакуумната спойка беше страшилището на космическата промишленост. Дребните детайли на космическата сонда, които във въздуха биха се плъзгали свободно помежду си, във вакуум се спояват здраво веднага, щом се изпари газът, абсорбиран от повърхностите им. Вакуумната спойка залепи отделни части от първите американски сателити и първите съветски междупланет-ни сонди. Тя не позволява на Луната да потъне дълбоко в метеоритен прах. Частиците се спояват в хрущяща скала, в естествен цимент при същото молекулярно привличане, което споява блоковете на Йохансен и превръща тинята по морското дъно в утаечна скала.

Но на Марс има точно толкова атмосфера, колкото да спре този процес и далеч недостатъчно, за да спре метеор. Метеоритният прах покрива по-голямата част от планетата. Метеорите могат да прогорят кратери в праха, но не и да го споят, макар че е достатъчно фин, за да тече като гъсто олио.

— Този прах ще е най-големият ни проблем — рече Люк. — Аутсайдерът даже не е трябвало да изкопае дупка, за да се скрие. Може да е потънал навсякъде на Марс.

Ник изключи лазерния предавател. Беше горещ от двудневното му използване при изстрелването на лока-торен лъч към Земята.

— Можел е да се скрие навсякъде из системата, но е избрал Марс. Трябва да е имал причина. Може да е нещо, което не е в състояние да направи под праха. Това го поставя в някой кратер или на върха на хълм.

— Вече щяха да го забележат. — Люк настрои една снимка от паметта на автопилота. Беше от капана за контрабандисти. Виждаше се мътно блестящо метално яйце със заострен малък край. То се движеше с широкия си край напред, сякаш имаше ракетен двигател. Но нямаше

отделени газове, поне не такива, които можеха да се засекат от който и да било уред.

— Достатъчно голям е, за да се вижда от космоса — рече Люк, — а и лесно се разпознава с този сребърен корпус.

— Да. Добре, под праха е. Ще са необходими много кораби с дълбочинни радари, за да го открият и дори тогава пак няма гаранция. — Ник прокара ръце назад по обезкосмения си скалп. — Можем да се откажем. Твоето земно правителство най-после се е размърдало и ни е пратило някакви кораби. Останах с впечатлението, че не са особено щастливи от възможността да се присъединим към търсенето им. — Тонът му беше уклончив.

— Бих искал да продължим. Ти как мислиш?

— Съгласен съм. През отпуските си обикновено преследвам разни странни неща.

— Откъде ще започнеш да търсиш?

— Не знам. Най-дълбокият прах на планетата е в Трактус Албус.

— Трябва да е глупак, за да избере най-дълбокото място. Сигурно изборът му е бил случаен.

— Имаш ли друго предложение?

— Лацис Солис.

— А, старата земна база. Добра идея. Може да му е трябвала животоподдържаща система за Бренън.

— Не съм си и помислял за това. Ако има нужда от каквото и да било там — човешка техника, вода, *изобицо* от каквото и да е — на планетата има само едно място, където може да отиде. Ако не е там, можем поне да вземем някои лодки за прах...

— „Синият вол“ вика „Ю Тант“. „Синият вол“ вика „Ю Тант“ от порта в Долината на смъртта.

В това съобщение трябваше да има сигнал за посока. Ник настрои автопилота да насочи собствения му комуникационен лазер.

— Ще стане за няколко минути — рече той. — Чудя се какво е станало с Бренън.

— Можем ли да извадим дълбочинния радар от тази купчина?

— Да се надяваме. Не знам какво друго бихме могли да използваме.

— Металотърсач. На борда сигурно има такъв.

— Никълъс Брюстър Сол от борда на „Ю Тант“ вика някого или всички на борда на „Синия вол“. Какво ново? Повтарям. Никълъс...

Ейнар предаде:

— Ейнар Нилсън, командващ „Синия вол“. Доближихме се до кораба на Аутсайдера. Тина Джордан се готви да се качи на борда му. Ще те свържа с нея. — Той го направи.

После се отпусна назад да изчака.

Харесваше Тина. Беше наполовина сигурен, че тя ще намери начин да се убие. Нейт беше възразил енергично, но аргументите на Ейнар бяха непробиваеми. Той седеше и наблюдаваше картината, предавана от камерата в шлема на Тина.

Корабът на Аутсайдера изглеждаше празен — бе застанал в изкривено положение, а теглителните му въжета бяха отпуснати и започваха да се извиват. Тина не виждаше никакво движение през лещата на голямата очна ябълка. Тя спря на няколко метра от входа и с радост забеляза, че ръцете ѝ са в готовност върху ключовете за запалване на реактивния двигател.

— Говори Тина. Намирам се извън нещо, което изглежда е контролен модул. Виждам креслото за ускорение през стъклото — ако е стъкло — и пулта за управление около него. Аутсайдерът трябва да е най-общо хуманоиден.

Двигателният модул е прекалено горещ, за да се приближа. Контролният модул е гладка сфера с голям илюминатор и кабели, опънати в двете посоки. Трябва да можете да виждате всичко това, „Ю Тант“. — Тя направи бавна обиколка около голямата очна ябълка. Поясарите бързаха само тогава, когато имаше нужда. — Не откривам признаци за херметична камера. Ще трябва да прогоря отвор, за да вляза.

— В илюминатора. Нали не искаш да прогориш нещо, което може да експлодира? — чу се зад ухото ѝ гласът на Ейнар.

Прозрачната материя имаше точка на топене две хиляди по Келвин и необходимостта от лазер бе очевидна. Тина използва горещ връх и започна да очертава многократно кръг. Пробиваше го постепенно.

— През прореза излиза мъгла — докладва тя. — А, пробих го.

Еднометровият прозрачен диск отскочи от последния въздух, заобиколен от бяла влага. Тина го хвана и го прати с плъзгащо

движение по посока на „Вола“ за понататъшно изследване.

— Не се опитвай още да влизаш! — изпраця гласът на Ейнар.

— Няма. — Тя изчака ръбовете да изстинат. Изминаха петнайсет минути, през които не се случи нищо. „На борда на «Ю Тант» сигурно започват да се нервират“, помисли си тя. Вътре все още не се забелязваха признаци на движение. Не бяха открили нищо, когато изследваха модула с дълбочинен радар, но стените бяха дебели и нещо рядко, например вода, можеше и да не се забележи.

Достатъчно. Тя се провря през дупката.

— Намирам се в малка кабина за управление — съобщи Тина и се изви в кръста, за да даде на камерата цялостен поглед. Вълма ледена мъгла се носеха към дупката в илюминатора. — Много малка. Пултът за управление е почти примитивно сложен, толкова сложен, че съм склонна да мисля, че Аутсайдерът не е имал автопилот. Никой човек не би могъл да се справи с всички тези копчета и бутони. Виждам само едно кресло и няма никаква чужда форма на живот, освен мен. Има щайга със сладки картофи — поне на това приличат — точно до креслото. Това е единственият признак за кухненско обзавеждане в тази кабина. Смятам да продължа.

Тя се опита да отвори вратата в задната част на контролното помещение. Налягането я държеше затворена. Тина използва лазера си. Вратата се проряза много по-лесно, отколкото материала на илюминатора. Тя почака, докато помещението се изпълни с гъста мъгла и влезе. Още мъгла.

— Това помещение е приблизително толкова голямо, колкото и контролната кабина. Съжалявам за картината. Прилича ми на гимнастически салон.

Завъртя камерата около стаята, а после пристъпи към едно от устройствата и се опита да разбере какво е. Изглеждаше така, сякаш се предполагаше, че трябва да се изправиш вътре и да дърпаш пружините. Тина не можа да ги помръдне.

Тя свали камерата, закачи я на стената и се върна при машината за упражнения. Опита отново.

— Или не го правя както трябва — информира публиката си Тина, — или Аутсайдерът може да ме вдигне със зъби. Да видим какво друго има тук. — Огледа се. — Странно — обади се след малко тя.

Нямаше нищо друго. Само вратата към контролната кабина.

Последвалото двучасово търсене от страна на Тина и Нейтън Ла Пан само потвърди откритието ѝ. Животоподдържащата система се състоеше от:

Контролна кабина с размера на контролна кабина на едноместен кораб.

Гимнастически салон със същия размер.

Щайга с корени.

Огромнен въздушен резервоар. Нямаше системи за обезопасяване в случай на спукване. Резервоарът беше празен. Трябва да е бил почти празен, когато корабът бе достигнал слънчевата система.

Извънредно сложна инсталация за пречистване на въздуха, очевидно предназначена да премахва дори най-малката, най-рядката следа от биохимично замърсяване. Цялата система беше поправяна многократно.

Също толкова сложно съоръжение за обработка на течни и твърди отпадъци.

Беше невероятно. Самотният Аутсайдер очевидно бе прекарал времето си в две малки помещения и се бе хранил само с един вид храна, без корабна библиотека, която да го забавлява и без компютърен автопилот, който да насочва кораба в правилната посока, да поддържа притока на гориво и да разчиства метеоритите. При това пътуването бе отнело поне десетилетия. Предвид сложността на пречистващата и подновяващата система, огромният въздушен резервоар бе използван единствено за възстановяване на въздуха, изгубен поради осмоза през стените!

— Това е — рече накрая Ейнар. — Връщайте се и двамата. Ще направим почивка и ще поискам инструкции от „Ю Тант“. Нейт, сложи няколко от онези корени в торбичка под налягане. Можем да ги анализираме.

— Претърсете отново кораба — нареди им Ник. — Може да откриете опростен автопилот: не компютър, просто устройство за поддържане курса на кораба. Възможно ли е да сте пропуснали някое място, където да се е скрил Аутсайдерът? В частност, опитайте се да влезете във въздушния резервоар. Той би бил чудесно място за аварийно укриване. — После изключи звука и се обърна към Люк. — Няма да открият нищо, разбира се. Сещаш ли се за нещо друго?

— Бих искал да анализират въздуха. Разполагат ли със съответната апаратура?

— Да.

— А също стъклото на илюминатора и химическия състав на корена.

— Когато това съобщение стигне до тях, вече ще са свършили с корена. — Ник отново включи звука. — След като свършите с анализа на това, с което разполагате, можете да започнете да обмисляте как да изтеглите онзи кораб в Пояса. Останете на „Синия вол“ и дръжте двигателя запален. В случай на нещо спешно, използвайте незабавно пламъка му. Край.

Той погледа екрана известно време след като потъмня и накрая каза:

— Свръхедноместен кораб. Файнъгъл да го вземе! Не мога да повярвам.

— Управляван от някакъв свръхпоясар — рече Люк. — Сам. Няма нужда от развлечения. Не го е грижа с какво се храни. Силен като Кинг Конг. Най-общо хума-ноиден.

Ник се усмихна.

— Означаваш ли това, че е от по-висш вид?

— Не бих го отрекъл категорично. И го казвам ужасно сериозно. Ще трябва да почакаме и да видим.

Бренън се променяше.

Не се бе движил от часове. Лежеше по гръб в щайгата с корени със затворени очи, с тяло, свито почти в ембрионално положение около издутия му стомах, със стиснати юмруци. Но сега раздвижи едната си ръка и Фсстпок изведнъж застана нащрек.

Бренън се протегна да вземе корен, сложи го в устата си, задъвка и запрегълъща. Дъвчеше и преглъщаше. Дъвчеше и преглъщаше под наблюдателния поглед на Фсстпок. Очите му останаха затворени.

Ръката на Бренън пусна последното парче от корена, той се обърна и престана да се движи.

Фсстпок се отпусна. После заспа.

Дни преди това беше спрял да се храни. Каза си, че е твърде рано, но стомахът му не повярва. Щеше да живее достатъчно дълго. Междувременно сънуваше.

...Седеше на пода на Библиотеката с парче корен между челюстите си, с древна книга, подпряна на пъпе-шовидното му коляно и с карта, разпъната на пода пред него. Беше карта на галактиката, но с времеви разлики. Звездите в ядрото бяха представени в положението им отпреди три милиона години, но външните ръкави бяха с половин милион години по-млади. Хората от Библиотеката бяха изгубили повече от година, за да я изготвят специално за него.

„Да предположим, че са изминали разстояние X — каза си той. — Средната им скорост трябва да е била .06748 от скоростта на светлината, като се имат предвид прашното триене и гравитационното и електромагнитното поле на галактиката. Лазерният им лъч се е върнал със светлинна скорост. Да им дадем един век, за да построят лазера — използвали са за това цялото време, с което са разполагали. Следователно $X = 33,210$ светлинни години.“

Фсстпок нагласи пергела си и начерта дъга, като използваше пакското слънце за център. Вероятна грешка: .001, трийсет светлинни години. „Намират се на тази дъга!

А сега да приемем, че са пътували право навън от центъра на галактиката.“ Това бе добро предположение: в тази посока имаше звезди и пакското слънце беше доста извън центъра. Фсстпок начерта радиална линия. „Вероятната грешка тук е по-голяма. Първоначална грешка, промени на курса...“ А и досега правата линия щеше да се е изкривила, тъй като галактиката се разваляше като пресечено мляко. „Сигурно са останали върху галактическата плоскост. И трябва да са близо до тази точка. Открих ги...“

Приятелите на Фсстпок се заизливаха от Библиотеката като армия мравки. Всички протектори се бяха присъединили към издирването му. „В отдела за астронавтика е, Фуи. Намери го! Онези диаграми ни трябват. Тъс, трябва да разбере какво става, когато протекторът остарее, кога става това и на какви фактори се дължи. В отдела за медицина навярно има копие от онзи доклад. Може да е запазен. Хратчп, трябва да научим какво може да попречи на правилния растеж на дървото на живота в галактическите ръкави. Трябват ти агрономи, учени-медици, химици, астрофизици. Използвай Долината на Питчок за експериментите си и помни, че средата е била обитаема. Експериментирай с почвата, слабата звездна светлина, слабата радиация. Вие от отделите за физика и инженерство: трябва ми

двигател за несистемни маневри. Трябват ми превозни средства за спускане на всички кораби, които построим. Конструирайте ги!“ Всички бездетни протектори на планетата търсеха цел в живота, причина. И Фсстпок им я даде...

...Корабът, най-сетне завършен, стоеше на три части върху пясъка недалеч от Библиотеката. Армията на Фсстпок го сглобяваше. „Трябват ни монополюси, трябват ни корени и семена от дърво на живота, трябват ни огромни количества водородно гориво. Щитът няма да работи под определена скорост. Заливът на метеора има всичко, което ни трябва. Можем да си го вземем!“ За пръв път от двайсет хиляди години бездетните протектори на Пак се събраха за война...

...Собственият му вирус „QQ“ беше използван върху гледачите. Специални взводове преследваха оцелелите. Новите бездетни протектори сменяха страната си и се присъединяваха към тяхната армия. Хратчп докладваше за странната, сложна тайна на корена на дървото на живота...

Нещо издумка три пъти по корпуса.

За миг той го помисли за спомен. Беше стигнал толкова далеч. Сетне скочи на крака и се вгледа в една точка, високо на извитата стена на кабината. Умът му галопираше.

Беше разбрал, че по повърхността на праха се извършва някакъв неорганичен фотосинтетичен процес. Сега умът му екстраполираше: течения в пясъка, фотосинтеза отгоре, теченията пренасяха храната надолу към по-големи форми на живот. Трябваше да се сети по-рано и да провери. Беше стигнал далеч, беше Фсстпок. Възрастта и отслабващата мотивация го изключваха твърде рано.

Почти под краката му се разнесоха три отмерени издумквания.

Той пресече на един скок кабината и се приземи меко и тихо. Вдигна плосконосия ключ за омекотяване и зачака.

Хипотеза: някакво разумно същество проверява къntenето на кабината. Размер: неизвестен. Разум: неизвестен. Интелигентност: вероятно ниска поради околната среда. Би трябвало да са слепи там долу, ако изобщо имат очи. Усещането за звук може да ги компенсира. Къntenето от това думкане би могло да им съобщи доста неща за това какво има вътре. В такъв случай?

Ще се опитат да влязат. Разумните същества са любопитни.

Туингът беше здрав, но не и неуязвим.

Фсстпок скочи право напред през вратата и влезе в контролната кабина. Не обичаше да оставя пленника сам, но нямаше избор. Той затвори вратата към товарното отделение и я провери, за да се увери, че е заключена. После бързо се намъкна в костюма си под налягане.

Три отмерени издумквания някъде изпод него. Пауза.

Нещо думкаше до дясната му ръка. Фсстпок допря омекотителния ключ до корпуса. Дум — и част от груб, стъклен прът проникна през туинга. Фсстпок силно го дръпна, протегна се през стената и хвана нещо по-меко. Той го затегли.

Беше хванал нещо най-общо с формата на Пак, но по-дребно и по-дебело. Стискаше обърнато наопаки копие. Фсстпок го удари свирепо там, където главата се съединяваше с раменете му. Нещо се счупи и съществото се отпусна. Фсстпок го опипа, за да открие слабите му места. Такова имаше по средата на тялото му, където липсваха кости. Фсстпок го удари силно и го стисна с пръсти, докато не усети, че нещо поддава. Навярно беше мъртво.

Съществото започна да дими.

Фсстпок наблюдаваше.

Нещо в атмосферата на кабината го караше да отделя дим. Изглеждаше обещаващо. Копието не говореше за високоразвита цивилизация. Навярно не разполагаха с нищо, което да е в състояние да пробие туинга. Не обичаше да рискува... но алтернативата беше да изпусне собствения си въздух за дишане в обкръжаващия го прах, за да го отрови.

Отвори шлема си за миг и подуши. Веднага го затвори. Но беше усетил вещества, които познаваше...

Изцеди малко вода върху крака на съществото. Резултатът беше мълниеносен. Фсстпок отскочи. От другия край на кабината наблюдаваше горенето на натрапника.

Изглеждаше достатъчно очевидно.

Зае се да прокара маркуч от водоснабдителната инсталация на кораба към корпуса. Последните си действия той предприе бързо: като използваше омекотителния ключ, прокара маркуча през стената, махна ключа, за да втвърди туинга, а после пусна водата. Отвсякъде по корпуса се чу отчаяно думкане, което престана съвсем внезапно.

Беше изпуснал по-голямата част от водните си запаси навън в праха.

Почака няколко часа, докато воят на въздушната система не стана отново нормален. Сетне съблече костюма си под налягане и се върна при Бренън. Пленникът не бе забелязал нищо.

Водата щеше да задържи туземците за известно време. Но резервите на Фсстпок бяха намалели почти абсурдно. Корабът му беше далече, оставащата му двигателна система беше безполезна, а средата му беше ограничена от сферична прашна обвивка. Сега и водният му запас беше изчерпан. Животът му почти видимо се приближаваше към своя завършек.

После заспа.

„Синият вол“ бе заобиколил Слънцето и в момента се намираше от другата страна на системата, насочил се към междузвездния космос. Между „Вола“ и „Ю Тант“ съществуваше комуникационна дупка от почти трийсет минути. Сол и Гарнър чакаха, защото знаеха, че всяко съобщение ще има закъснение от половин час.

Марс беше в третата си четвърт и бе внушително огромен на камерата им за обратно виждане.

Бяха задали всички въпроси, бяха развили предположенията си върху отговорите и бяха скицирали картата си за претърсване на региона на Лацис Солис. Люк беше отегчен. Липсваха му удобствата, вградени в инвалидната му количка. Смяташе, че и Ник се отегчава, но грешеше. В космоса Ник беше мълчалив по навик.

Екранът просветна, появи се женско лице. Радиостанцията прочисти гърлото си и заговори:

— „Ю Тант“, тук е Тина Джордан от борда на „Синия вол“. — Люк усети, че жената едва потиска паниката си. Тина замълча, а после не издържа. — В беда сме. Изследвахме онзи чуждопланетен корен в лабораторията и Ейнар отхапа малко от него! Проклетото нещо беше като азбест от вакуумно оголване, но той сдъвка едно парче и го глътна преди да успеем да го спрем. Не мога да разбера защо го направи. Миришеше ужасно!

Ейнар е зле, много зле. Опитва се да ме убие, когато му отнех корена. Сега изпадна в кома. Вкарахме го в корабния доктор. Появи се надпис „Недостатъчно данни“. — Те чува накъсаното й дишане. На Люк му се стори, че забелязва как гърлото на жената се свива. — Искаме разрешение да го отведем при лекар-човек.

Ник изруга и натисна клавиша „Предаване“.

— Говори Ник Сол. Определете маршрут и тръгвайте. После довършете анализа на онзи корен. Напомняше ли ви за нещо миризмата му? Край. — Той изключи. — Какво, по дяволите, го е прихванало?

Люк сви рамене.

— Може да е бил гладен.

— Това е Ейнар Нилсън, за Файнъгъл! Беше ми шеф в продължение на една година преди да напусне политиката. Защо му е да прави такъв самоубийствен опит? Не е глупав. — Ник потропваше по облегалката на стола си, а после започна да търси Церера с комуникационния лазер.

През този половин час, който измина преди „Синият вол“ да се обади отново, той получи досиетата и на тримата членове на екипажа му.

— Тина Джордан е земянка. Това обяснява защо са чакали заповеди — рече той.

— Има ли изобщо нужда от такова обяснение?

— Повечето поясари биха обърнали в мига, в който Ейнар се е разболял. Корабът на Аутсайдера е празен и следователно повече няма проблем за решаване. Няма смисъл да остават. Но Джордан все пак е земянка, свикнала е да ѝ се казва кога да диша, а Ла Пан навярно не е имал достатъчно доверие в собствената си преценка, за да ѝ се противопостави.

— Възрастта — каза Люк. — Нилсън е бил най-възрастният от тях.

— Какво общо има това с въпроса?

— Не знам. Бил е също и най-дебелият. Може би е целял някакво ново вкусово усещане... не, по дяволите, и на това не вярвам...

— „Синият вол“ вика „Ю Тант“. На път сме за дома. Държим курс към Веста. Анализите на корена почти нормални. Богат на въглехидрати, включително на десни захари. Протеините изглеждат обикновени. Никакви витамини. Открихме две съставки, които според Нейт са качествено нови. Едната напомня хормона тестостерон^[3], но определено не е.

Коренът не мирише на нищо, което мога да назова, освен навярно на кисело мляко или на прокиснала сметана. Въздухът в

кораба на Аутсайдера е рядък, с достатъчно частично налягане на кислород, без отровни съставки, поне с два процента хелий. Подложихме на спектрален анализ материала на илюминатора и... — тя изброи спектър от елементи, богат на силиций. — Докторът все още определя заболяването на Ейнар като „Недостатъчно данни“, но сега свети лапмичката за спешност. Каквото и да значи това, не е на добре. Други въпроси?

— За момента не — отвърна Ник. — Не се обаждайте отново, защото ще бъдем прекалено заети с кацането. — Той прекрати връзката. После започна да барабани по пулта с дългите си, тънки пръсти. — Хелий. Това трябва да ни подсказва нещо.

— Малък свят без луна — заключи Люк. — Големите луни обикновено отнасят атмосферата на планетата. Земята би изглеждала като Венера без огромната си луна. Хелият би се разнесъл първи, нали?

— Възможно е. Той също би бил първият, който би напуснал и една малка планета. Мисля си за силата на Аутсайдера. Планетата, от която е пристигнал, не е била малка.

Ник и Люк бяха мъже, които мислеха, преди да говорят. Разговорът на борда на „Ю Тант“ замря за известно време, а после продължи точно от мястото, от което беше прекъснат.

— Тогава откъде?

— От някой газов облак с много хелий. Галактическото ядро е в посоката, от която пристигна той. В тази посока има много газове и прашни облаци.

— Но това е на безбожно разстояние. Ще спреш ли с това почукване?

— Помага ми да мисля. Като твоето пушене.

— Тогава си тропай.

— Няма ограничение за разстоянието, от което може да е дошъл. Колкото по-бързо се движи бусардовият реактивен таран, толкова повече се увеличава горивото му.

— Трябва да има граница, при която скоростта на отделяните газове да се изравнява със скоростта, с която газът достига до вдлъбнатото поле.

— Възможно е. Но сигурно е много висока. Онзи въздушен резервоар е бил огромен. Аутсайдерът е ужасно далеч от дома си.

Автодокторът беше вграден в задната стена, над едно от трите противоускорителни кресла. Ейнар беше в креслото. Ръката му бе потънала в доктора почти до рамото.

Тина наблюдаваше лицето му. Състоянието му се влошаваше прогресивно. Това не приличаше на болест, а на остаряване. През последния час Ейнар се бе състарил с десетилетия. Той се нуждаеше спешно от лекар-човек... но по-голямо ускорение от това на „Вола“ щеше да го убие, а и те разполагаха само с него.

Можеше ли да го спрат? Ако бе извикала веднага — но после Ейнар я беше хванал за шията и бе прекалено късно. Откъде беше намерил такава сила? Щеше да я убие.

Гърдите му престанаха да се движат.

Тина погледна към датчиците на доктора. Обикновено бяха покрити с плот, за да не отвличат излишно вниманието. Тя поглеждаше тези датчици на всеки пет минути в продължение на часове. Този път всички светеха в червено.

— Мъртъв е — каза земянката. Тя чу изненадата в гласа си и се учуди. Стените на кабината започнаха да се замъгляват и да се отдалечават.

Нейт се извърна от контролното кресло и се наведе над Ейнар.

— И си забелязала едва сега! Трябва да е умрял още преди час!

— Не, кълна се... — Тина се съпротивляваше срещу замайването си. Тялото ѝ бе омекнало. Щеше да припадне.

— Погледни лицето му и пак ми кажи!

Тя се изправи на омекналите си крака. После погледна надолу към мъртвото лице. Мъртъв, Ейнар изглеждаше на стотици години. Със скръб, чувство за вина и отхвърляне на истината, Тина протегна ръка и докосна мъртвата му страна.

— Още е топъл.

— Топъл? — Нейт докосна трупа. — Той гори. Треска. Трябва да е бил жив допреди секунди. Извинявай, Тина, избързах със заключенията. Хей! Добре ли си?

— Много ли са опасни тези подхождания?

— Спри това храбро леко потрепване в гласа си — рече Ник. Беше си чиста клевета. Люк просто проявяваше любопитство. — През живота си съм го правил не-колкократин пъти. Само заради

изживяването никога не бих те оставил да ме откараш до порта в Долината на смъртта.

— *Каза, че бързаш.*

— Така си беше. Люк, бих искал да помоля за пълна тишина през следващите няколко минути.

— А-ха! А-ХА!

Червената планета се приближи към тях и се разтвори като пестника на някой бог на войната. Шеговитото настроение на Ник се изпари. Лицето му придоби решително, каменно изражение. Не беше съвсем откровен с Люк. През живота си бе извършил неколкостотин подхождания, наистина. Но това бяха подхождания към астероиди при почти незначителна гравитация.

Джемос се извъртя в посока, технически позната в кораба като „нагоре“. Ник дръпна някакъв лост към себе си. Когато се насочиха на север, Марс се приплесна и едновременно с това се изплъзна настрани.

— Базата трябва да е някъде тук — рече Люк. — На северния край на тази дъга. А, това трябва да е, онзи малък кратер.

— Погледни с телескопа.

— М-м-м-м-м... но дяволите. А, ето я. Празна е, разбира се. Виждаш ли я, Ник?

— Да.

Приличаше на загубено парче от небесносин детски балон.

Прахът се надигна на кипящи облаци да посрещне пламъка на двигателя им. Ник ядосано изруга и увеличи скоростта. Люк вече бе свикнал с богохулните му вулгарности. Когато ругаеше на Файнъгъл, това беше само на шега или за подчертаване. Когато богохулстваше па християнски, значи беше сериозен.

„Ю Тант“ намали скоростта и започна да кръжи. Летеше над праха, а после и сред него, а охравите облаци постепенно оредяваха и отстъпваха. Пръстеновидна прашна буря се отдалечаваше към триста и шейсет градусовия хоризонт. Основната скала лежеше оголена за пръв път от хилядолетия. Беше неравна, кафява и изтрита. На светлината на пламъка от двигателя заоблената скала блестеше в бяло, с резки черни сенки. Там, където пламъкът я докосваше, тя се топеше.

— Трябва да кацна в кратера — рече Ник. — Прахът ще се настеле веднага, щом изключа двигателя. — Той изви кораба наляво и изключи мотора. Започнаха да се спускат.

Спускаха се през цялото разстояние с позиционни реактивни двигатели и докоснаха повърхността с леко отскачане.

— Великолепно — каза Люк.

— Правя го много често. Ще претърся базата. Наблюдавай ме по камерата в шлема ми.

Пръстеновидната стена се издигаше над него в изтрития, заоблен и вулканичен на вид камък. През отвора се процеждаше прах и течеше като меласа по полегатия склон, за да се събере в басейн около четирите крачета на кораба. Диаметърът на кратера беше осемстотин метра. Приблизително в центъра му имаше купол, обкръжен от развълнувано прашно море.

Ник се огледа намръщен. Очевидно нямаше начин да стигне до купола без да пресече праха, който можеше и да не е толкова плитък, колкото му се виждаше. Кратерът бе стар — изглеждаше съвсем малко по-млад от самата планета. Но беше пресечен от по-нови пукнатини. Някои от ръбовете им бяха почти остри. Въздухът и прахът бяха прекалено редки, за да предизвикват бърза ерозия. Ходенето щеше да бъде трудно.

Той тръгна покрай основата на пръстеновидната стена, като вървеше предпазливо. Прахът скриваше някои от пукнатините.

Малко, силно слънце надвисна над отвора на кратера в дълбокото лилаво небе.

От другата страна на купола тясна пътека стопен с лазер прах водеше от него до стената. Сигурно бе направена с комуникационния лазер на базата. Покрай пътеката бяха завързани лодките. Ник не спря да ги разгледа.

В купола трябва да имаше десетки цепнатини. Вътре Ник откри дванайсет изсъхнали трупа. Марсианци бяха убили персонала на базата преди повече от век. Бяха убили Мюлер по същия начин, след като той бе надул купола повторно.

Ник претърси всяка една от малките постройките. На някои места трябваше да пълзи под прозрачните гънки на купола. Не срещна Аутсайдера. Нямаше никакъв признак за поправки от принудителното посещение на Мюлер.

— Сляпа улица — докладва той. — Следващата стъпка?

— Ще трябва да ме носиш на гръб, докато не намерим прашна лодка.

Върху лодките се беше натрупал прах, като оставяше само плоски, широки форми с цвета на всичко останало. В продължение на дванайсет години бяха очаквали нова вълна изследователи, а изследователите бяха загубили интерес и си бяха заминали у дома.

Приличаха на призраци. Някой египетски фараон би си помислил, че такива призраци го очакват в отвъдния свят: пред него минаваха редица след редица неми, предани слуги и чакаха ли, чакаха.

— Оттук изглеждат добре — каза Люк. Той се настани по-удобно върху раменете на Ник. — Имаме късмет, Синбад.

— Рибата е още в морето. — Ник хвърли поглед над пращния басейн към купола. Люк беше лек върху раменете му, а и собственото му тяло бе леко тук, но двамата заедно тежаха много. — Ако започна да падам, ще се опитам да падна настрани. Този прах ще предпази и двама ни от нараняване.

— Недей да падаш.

— Флотата на ООН навярно също ще дойде тук. За да вземе лодките.

— Те са с дни зад нас. Хайде.

— Пътеката е хлъзгава. Цялата е покрита с прах. Три от лодките бяха подредени покрай западната страна. Всяка от тях имаше по четири места и по две перки на кърмата под пращната линия, поставени в клетки за защита от скрити скали. Лодките бяха толкова плоски, че всяка океанска вълничка би ги потопила, но в тежкия прах се носеха високо издигнати.

Ник остави товара си не особено нежно на една от седалките.

— Виж дали ще запали, Люк. Отивам в купола за гориво.

— Движат се с хидразин и сгъстен марсиански въздух за оксидатор.

— Просто ще потърся нещо с надпис „Гориво“.

Люк успя да включи компресора, но двигателят не запали. „Сигурно резервоарът е празен“ — реши той и изключи всичко. Отзад откри спаднал балон-купол. След като се увери, че е предвиден за ръчна работа, той го оправи и запечата, а сетне се облегна назад и закопча колана си. Дългите му ръце и широки длани никога не бяха губили на канадска борба. Краищата на балона сигурно ще изпускат, реши Гарнър, но не сериозно. Той намери отвора за наблюдение, който

скриваше въздушен преобразувател за промяна на азотни окиси в годни за дишане азот и кислород.

Ник се върна със зелена туба, която балансираше на едното си рамо и напълни резервоара. Люк отново изпробва стартера. Запали. Лодката се опита да потегли без Ник. Гарнър изключи от скорост, после включи на задна. Ник го изчака да се върне.

— Как да мина през балона?

— Предполагам, че не е нужно. — Люк го свали, отпечата едната страна за Ник, после го запечата след него. Балонът започна бавно да се пълни. — Най-добре дръж костюмите ни готови — рече Люк. — Може да мине час, докато въздухът стане годен за дишане.

— Тогава можеш да го свалиш. Трябва да вземем провизии от кораба.

Минаха два часа преди да вдигнат балона и да се насочат към отвора в пръстеновидната стена.

Тъмните пясъчникови скали, които обрамчваха отвора, бяха остри и чисти, очевидно взривени с динамит, толкова изкуствени, колкото и стъкловидната пътека между купола и стената. Ник се бе настанил удобно на една от пътническите седалки, прехвърлил крак върз крак, с поглед, вперен в екрана на сваления от кораба дълбочинен радар.

— Вече ми изглежда достатъчно дълбоко — рече той.

— Тогава ще я пришпоря — отвърна Люк. Перките се завъртяха, кърмата потъна, а после се изправи. Плъзгаха се сред праха с десет възела и оставяха зад себе си две прави, плитки и постоянни следи.

Екранът на дълбочинния радар регистрираше триизмерно степента на плътност. Той показваше гладко дъно, плавни възвишения и спадове, от които милионите години бяха премахнали всички остри линии и точки. Вулканичната дейност на Марс беше слаба.

Пустинята бе плоска като огледало. Заоблени сиво-кафяви скали се сливаха с повърхността ѝ нелепо и гротескно. Над праха се издигаха кратери, напомнящи зле изработени глинени пепелници. Някои от тях бяха широки по няколко сантиметра. Други бяха толкова големи, че сигурно се виждаха от космоса. Хоризонтът беше прав, близък и остър като бръснач — блестеше в жълто отдолу и в кървавочервено отгоре. Ник извърна глава, за да види отдалечаващия се кратер.

Очите му се разшириха, после се присвиха. Дали не беше видял нещо?

— По дяволите! Спри! — извика той. — Карай обратно! Завий силно наляво!

— Обратно към кратера ли?

— Да!

Люк намали скоростта на единия двигател. Лодката изви носа си наляво, но продължи да се плъзга странично през праха. После дясната перка се вряза по-дълбоко и лодката зави.

— Виждам го — рече Люк.

Беше малко по-голямо от петънце от това разстояние, но се очертаваше ясно на фона на спокойното едноцветно море. И се движеше. Разтърсваше се, спираше за кратко, отново се разтърсваше и се търкаляше настрани. Беше на неколкостотин метра от стената на кратера.

Колкото повече се приближаваха, толкова по-ясно ставаше. Беше цилиндрично, с формата на къса гъсеница и прозрачно. И меко — виждаха как се извива, докато се движеше. Опитваше се да стигне до отвора в пръс-теновидната стена.

Люк намали скоростта. Прашната лодка тръгна по-бавно и по-дълбоко. Когато се приближиха, Гарнър забеляза, че Ник се е въоръжил със сигнален пистолет.

— Той е — рече Ник. В гласа му се долавяше благоговение. Надвеси се над борда с оръжие в ръка.

Гъсеницата беше прозрачен надут чувал. Вътре имаше нещо, което непрекъснато се търкаляше, бавно, болезнено, като се опитваше да се приближи отстрани до лодката. Беше толкова очевидно извънземен, колкото нещо, създадено по времето на плоските телевизори.

Беше хуманоид — колкото е хуманоидна детската пръчковидна рисунка на човешка фигура. Целият беше на възли. Лакти, колене, рамене, скули — всички стърчаха като топчета, грейпфрут или топки за боулинг. Плешивата глава беше издута и се издигаше назад като на хидроцефал.

Той прекрати опитите да се търкаля, когато се сблъска с лодката.

— Изглежда достатъчно безпомощен — каза със съмнение Ник.

— Е, трябва отново да изпуснем въздуха си. — Люк изпразни балона. Двата мъже се надвесиха през борда, вдигнаха торбата под налягане и я пуснаха на дъното на лодката. Изражението на извънземния не се промени, а и навярно не можеше. Лицето му изглеждаше *твърдо*. Но правеше нещо странно. С палеца и показалеца на ръката си, която приличаше на наниз черни орехи, очерта кръг.

— Трябва да е научил това от Бренън — рече Ник.

— Виж костите му, Ник. Те отговарят на човешки скелет.

— Ръцете му са прекалено дълги за човешки. И гърбът му е поизвит.

— Да. Е, не можем да го върнем в кораба, а и не можем да разговаряме с него така, както е сега. Ще трябва да почакаме тук, докато мехурът се напълни.

— Изглежда прекарваме повечето от времето си в чакане — обади се Люк.

Ник кимна. Пръстите му барабаняха по облегалката на седалката. В продължение на двайсет минути малкият преобразовател на лодката се напъваше да напълни балона, като използваше и изменяше рядката и отровна смес отвън.

Но извънземният изобщо не беше помръднал. Люк го бе наблюдавал. Лежеше в надутата си торба на дъното на лодката и чакаше. Човешките му очи ги гледаха от ями, заобиколени с твърди гънки кожа. Точно така, с точно такова търпение един мъртвец би могъл да чака деня на Страшния съд.

— Поне имаме предимство — каза Ник. — Няма да ни отвлече.

— Струва ми се, че трябва да е луд.

— Луд ли? Мотивите му може да са малко странни...

— Виж фактите. Пристигна в системата с кораб, достатъчен само да го доведе дотук. Въздушният му резервоар беше на привършване. Никъде на борда няма следи от инсталации за безопасност. Доколкото ни е известно, не е правил опит да установи контакт с когото и да било. Убил е или е отвлякъл Бренън. След това е зарязал междувездния си двигател и е избягал на Марс, вероятно, за да се скрие. Сега е изоставил кораба си за връщане и това, което е останало от Бренън. Търкаля се през марсианската пустиня в опаковка от сандвич, за да стигне до първото място, където би се приземил някой

изследователски кораб! Той е смахнат. Избягал е от някоя междузвездна лудница.

— Непрекъснато го наричаш „той“. А би трябвало да го наричаш „то“. Мисли за него като за извънземно същество и ще възприемаш спокойно странните му постъпки.

— Не е така. Вселената е рационална. За да оцелее, това същество също трябва да е такова, независимо дали е той, тя или то.

— Още няколко минути и ще можем...

Извънземният помръдна. Ръката му разтвори торбата по дължината ѝ. Ник моментално вдигна сигналния пистолет. Моментално... но съществото се пресегна през дългия прорез в торбата и взе оръжието от ръката му, преди да може да реагира. Не даваше признак да бърза. Остави пистолета на кърмата и седна.

После започна да говори. Речта му беше изпълнена с прищракване, шумолене и пукот. Плоската, твърда човка сигурно му пречеше. Но можеха да го разберат.

— Отведете ме при вашия лидер — каза съществото. Ник пръв възвърна самообладание. Той изправи рамене, прочисти си гърлото и рече:

— Това означава неколкодневно пътуване. Междувременно те приветстваме в човешкия космос.

— Опасявам се, че грешиш — рече чудовището. — Съжалявам, че трябва да те разочаровам. Казвам се Джак Бренън и съм поясар. Ти не си ли Ник Сол?

[1] Един от осъдените на безсмъртие изкуфели старци в „Пътуванията на Гъливер“ от Дж. Суифт. — Б. пр. ↑

[2] Средновековен уред за изтезание. — Б. пр. ↑

[3] Мъжки полов хормон. — Б. пр. ↑

III.

Ужасното мълчание се взриви от смеха на Люк.

— Мисли за него като за извънземно същество и ще възприемаш спокойно с-странните му — ха-ха-ха...

Ник почувства как гърлото му се стяга от паника.

— Ти? Ти си Бренън?

— Да. А ти си Ник Сол. Виждал съм те веднъж в затвора. Но не познавам приятеля ти.

— Лукас Гарнър. — Люк се овладя. — Снимките ти не те представят в този ти вид, Бренън.

— Извърших глупост — отвърна Бренън-чудовището. Гласът му не беше човешки, а видът му бе не по-малко заплашителен. — Срегнах се с Аутсайдера. Вие се опитвахте да сторите същото, нали?

— Да. — В очите и гласа на Люк се долавяше сардонична развеселеност. Независимо дали вярваше на Бре-нън-чудовището, ситуацията му доставяше удоволствие. — Имаше ли наистина Аутсайдер, Бренън?

— Да, освен ако не искаш да спориш за определението.

Сол се намеси.

— За Бога, Бренън! Какво е станало с теб?

— Това е дълга история. Бързаме ли за някъде? Не, разбира се, вие сте запалили двигателя. Добре, искам да ви я разкажа по свой собствен начин, тъй че моля ви, запазете почтително мълчание и помнете, че ако не се бях случил аз, вие щяхте да изглеждате точно като мен. — Той погледна мрачно към двамата мъже. — Греша. Нямахте да изглеждате така. И двамата сте минали възрастта.

Е, бъдете търпеливи с мен. Съществува раса двуноги същества, която живее близо до ръба на сфера от нагъсто разположени слънца, в ядрото на галактиката...

Най-важното нещо за тях е, че минават през три степени на зрелост. Първо е детството, което няма нужда да обяснявам. След това е степента на гледача — дву-ного, лишено от разум, чиято цел е да създаде повече деца. И накрая идва протекторът.

На около четирийсет и двегодишна възраст наше време гледачът започва да яде корена на един храст. Дотогава стои настрана от него, защото му мирише отблъскващо. И изведнъж започва да му мирише великолепно. Храстът расте по цялата планета и не съществува реална опасност да не достигне за всеки гледач, живял достатъчно дълго, за да го поиска.

Коренът предизвиква известни промени — и физиологични, и емоционални. Преди да се впусна в подробностите, ще ви открия голямата тайна. Расата, за която говоря, нарича себе си... — и Бренън-чудовището щракна рязко с роговата си човка. — *Пак*. А ние я наричаме *Homo habilis*.

— Какво? — Ник се почувства в положението на човек, с когото се подиграват и това не му харесваше. Но Люк седеше, притиснал безполезните си крака към гърдите си и се хилеше с огромно удоволствие.

— Имало е една експедиция, приземила се на Земята преди около два и половина милиона години. Храстът, който донесли със себе си, не растял както трябва, затова на Земята не останал нито един Пак-протектор. Ще стигна и дотам.

Когато гледачът изяде корена, започват тези изменения. Неговите или нейните гонадни^[1] и явни полови белези изчезват. Черепът му омеква и мозъкът му започва да нараства, докато не стане много по-голям и сложен от вашите, господа. После черепът се втвърдява и израства костният гребен. Зъбите, колкото са останали, опадат. Венците и устните започват да растат заедно и оформят твърда, почти плоска човка. Моето лице е *прекалено* плоско — изменението настъпва по-добре при *Homo habilis*. Цялата коса изчезва. Някои стави се издуват невероятно, за да дадат много по-здрава опора на мускулите. Увеличава се защитеността, разбирате ли? Кожата се втвърдява и набръчква, за да оформи своего рода броня. Ноктите стават като животински и могат да се прибират, така че пръстите на протектора всъщност са по-чувствителни и по-ловки отпреди. Там, където двете вени от краката се сливат, за да стигнат до сърцето, както и, по дяволите, да се наричат те, се оформя просто двукамерно сърце. Направи ли ви впечатление, че кожата ми там е по-дебела? Е, има и по-малко сериозни изменения, но всички те допринасят, за да направят

протектора могъща, интелигентна бойна машина. Гарнър, като че ли вече не ти е смешно.

— Всичко ми звучи ужасно познато.

— Чудех се дали ще забележите това... Емоционалните изменения са драстични. Единственият стремеж на протектора е да закриля членовете на рода си. Познава ги по миризмата. Нарасналата интелигентност не му помага, защото хормоните ръководят мотивите му. Ник, досети ли се, че всички тези изменения са своего рода преувеличение на тези, които настъпват при мъжете и жените със старостта? Гарнър го разбра веднага.

— Да, но...

— Ами допълнителното сърце? — прекъсна го Люк. — Какво ще кажеш за това?

— Както и развилия се мозък, то не се появява без дървото на живота. След навършването на петдесетго-дишна възраст, без съвременно медицинско обслужване, нормалното човешко сърце започва да функционира неадекватно. В края на краищата спира.

— О.

— Струва ли ви се убедително? Люк не отговори директно.

— Защо питаш?

— Всъщност, искам да убедя най-вече Ник. Гражданството ми в Пояса зависи от това да ви убедя, че съм Бренън. Да не споменавам за банковата си сметка, за кораба и товара си. Ник, разполагам с изоставен резервоар за гориво от „Маринър ХХ“, завързан за кораба ми, който последно оставих да се носи из слънчевата система на висока скорост.

— Все още е в това състояние — отвърна Ник. — Както и кораба на Аутсайдера. Трябва да направим нещо за възстановяването му.

— За Файнъгъл, да! Конструкцията му не е толкова добра, бих могъл да направя някои подобрения и със завързани очи, но с монополусите му можеш да купиш цялата Церера!

— Първо по-важната работа — меко каза Гарнър.

— Този кораб се отдалечава, Гарнър. А, разбирам какво имаш предвид — страхуваш се да позволиш на едно извънземно чудовище да се доближи до действащ космически кораб. — Бренън-чудовището хвърли поглед назад към сигналния пистолет, после очевидно изостави

идеята да отвлече лодката. — Ще останем тук, докато се убедите. Става ли? По-добра сделка не бихте могли да сключите.

— Не и с един поясар. Бренън, има сериозни доказателства, че човекът е свързан с другите примати на Земята.

— Не се съмнявам в това. Имам някои предположения.

— Казвай.

— Относно онази последна колония. Тук е пристигнал голям кораб. Приземили са се четири лодки с около трийсет протектора и много гледачи. Една година по-късно протекторите са осъзнали, че са избрали неподходяща планета. Храстът, от който се нуждаели, не растял както трябва. С лазер пратили съобщение за помощ и после умрели. Гладуването е нормалната смърт за протектора, но обикновено е доброволно. А тези протектори са гладували против волята си. — В гласа и в подобното на маска лице на Бренън не се долавяше чувство. — Те умрели. Гледачите се размножавали без надзор. Имало е безкрайно пространство и протекторите сигурно са били унищожили всички опасни форми на живот. Можем да предполагаме какво се е случило после. Протекторите били мъртви, но гледачите били свикнали с помощта им, тъй че останали край корабите.

— И?

— И реакторите се нагорещили без протекторите, които да ги балансират. Сигурно са били атомни реактори, като се има предвид тогавашното състояние на техниката. Може да са експлодирали. Може и да не са. Радиацията предизвикала мутации, които довели до всичко от лемуриите до горилите и шимпанзетата, а оттам — до древния и съвременния човек.

Това е едната теория — рече Бренън-чудовището. — Според друга, протекторите съзнателно са започнали да предизвикват мутации, за да дадат на гледачите възможност да оцелеят в някаква форма, докато не пристигне помощ. Резултатите биха били същите.

— Не ти вярвам — каза Ник.

— Ще повярваш. Сега трябва да повярваш. Има достатъчно доказателства, особено в религиите и народните приказки. Какъв процент от човечеството искрено се надява, че ще живее вечно? Защо в толкова много религии се говори за раса от безсмъртни същества, които непрекъснато се сражават помежду си? Какво е обяснението за култа към предците? Знаеш какво става с човек без съвременната

геронтология: с възрастта мозъчните му клетки започват да умират. И все пак хората продължават да го уважават и да се вслушват в него. Откъде произхождат ангелите-хранители?

— Расова памет?

— Навярно. Трудно е за вярване, че една традиция може да оцелее толкова дълго.

— Южна Африка — рече Люк. — Трябва да са се приземили в Южна Африка, някъде близо до Националния парк „Олдувай Гордж“. Всички примати са там.

— Не съвсем. Може би един кораб се е приземил в Австралия, заради металите. Знаеш ли, протекторите може просто да са разпръснали радиоактивен прах. Без естествени врагове, гледачите биха се размножили като зайци и радиацията би предизвикала у тях измененията. След смъртта на всички протектори им се е наложило да развият нови умения. Някои са придобили сила, други подвижност, а трети — разум. Повечето са загинали, разбира се. При мутациите е така.

— Струва ми се, че се досещам — каза Люк. — Процесът на стареене при човека може да се сравни с края на програмата на една космическа сонда. Щом сондата изпълни задачата си, няма значение какво става с нея. По същия начин, щом прехвърлим възрастта, на която можем да имаме деца...

— ...Еволюцията у теб завършва. Движиш се само по инерция, като следваш курса си без корективни механизми — кимна Бренън-чудовището. — Разбира се, коренът поддържа програмата за третата степен. Сполучливо сравнение.

— Имате ли някакви предположения какво не е било наред с корена? — попита Ник.

— А, това не е загадка. Макар че е подлудило пакс-ките протектори за известно време. Не е чудно, че една малка колония не е успяла да открие решението. В корена живее вирус, който носи гените на изменението от гледач към протектор. Той не може да живее навън, затова протекторът често трябва да яде още корени. Ако в почвата не се съдържа талий, коренът пак израства, но не поддържа вируса.

— Звучи доста сложно.

— Да си работил с хидропонна градина? Взаимовръзките в една стабилна екосистема могат да бъдат сложни. В пакския свят не е имало

проблеми. Талият се среща рядко, но трябва да е доста разпространен из всички онези звезди тип „Популация II“. А коренът расте навсякъде.

— Каква е ролята на Аутсайдера? — попита Ник. Чу се съскане и щракване на човка: „Фсстпок“.

— Фсстпок открил стари документи, включително и молбата за помощ. Бил е първият протектор от два и половина милиона години, който разбрал, че има начин да открие Слънцето или поне да стесни диапазона на търсене. И е нямал деца, тъй че бързо трябвало да намери Причина, преди да го е напуснало желанието да се храни. Това се случва с протектора, когато загине родът му. Липса на по-нататъшно програмиране. Между другото, можете да си отбележите сериозната защита срещу мутация в пакския вид. Мутантите не миришат както трябва. Това може да е важно в галактическото ядро, където радиацията е силна.

— Значи е докарал тук семена?

— И чували с талиев окис. Окисът се пренася най-лесно. Не ми беше ясна конструкцията на кораба му, но можете да разберете защо товарното му отделение е зад животоподдържащата система. В малки количества радиацията не е вредна за него. Той не може да има деца.

— Къде е сега?

— Трябваше да го убия.

— Какво? — Гарнър беше шокиран. — Нападна ли те?

— Не.

— Тогава... не разбирам. Бренън-чудовището изглежда се колеба.

— Гарнър, Сол, изслушайте ме — каза той. — На двайсет километра оттук, на около петнайсет метра под пясъка се намира част от кораба му, пълна с корени, семена и чували талиев окис. Корените, които мога да отгледам от семената, са в състояние да направят човек почти безсмъртен. Сега какво? Какво ще правим с тях?

Двамата мъже се спогледаха. Люк като че ли понечи да каже нещо, но затвори уста.

— Труден въпрос, а? Но можете да се досетите какво е очаквал Фсстпок, нали?

Фсстпок сънуваше.

Знаеше точно колко време ще е необходимо на Бренън да се събуди. Възможно бе и да грешеше, разбира се. Но в такъв случай,

Бренън щеше да е мутирал прекалено далеч от пакския вид.

Като знаеше с колко време разполага, Фсстпок можеше да спи спокойно. Марсианците вече не представляваха опасност, макар че после щеше да се наложи да направи нещо по въпроса. За протектора сънят е изкуство. Разполагаше с около десет дни. В продължение на седмица той сънува миналото, до деня, в който беше напуснал пакската планета. По време на пътуването сетивното стимулиране бе оскъдно. Той се пренесе в бъдещето.

Фсстпок сънуваше...

Щеше да започне, когато пленникът му се събудеше. От това, което виждаше, мозъкът на пленника щеше да е по-голям от неговия — наклонът на лицето му бе нарушен от фронтална изпъкналост. Щеше да усвоява бързо. Фсстпок щеше да го научи как да бъде протектор и какво да нрави с корените и семената на дървото на живота.

Дали гледачът имаше деца? Ако беше така, той щеше да използва тайната и да използва дървото на живота, за да направи протектори от собствените си деца. Това беше добре. Ако имаше достатъчно разум да пръсне семейството си и да избягва браковете в него, родът му щеше да обхване по-голямата част от пакската раса на тази система.

Навярно щеше да убие Фсстпок, за да запази тайната. И това беше добре.

В съня на Фсстпок имаше момент на кошмар. Защото пленникът не изглеждаше както трябва. Ноктите му не се развиваха правилно. Главата му сигурно нямаше точната форма. Тази предна изпъкналост... а и човката му беше прекалено плоска, както и цялото му лице. Гърбът му беше извит, краката не както трябва, а ръцете — прекалено къси. Видът му бе имал прекалено много време за мутация.

Но реакцията му към корените беше правилна.

Бъдещето беше несигурно... освен за Фсстпок. Стига пленникът да научеше това, което трябваше да знае, стига да продължеше делото, ако бе в състояние. Щеше да дойде ден, когато Земята щеше да се превърне във втори свят на Паките. Фсстпок беше направил каквото можеше. Щеше да научи пленника и как да умре.

Бренън се размърда. Той изпъна сгърченото си тяло, протегна се силно и отвори очи. После се втренчи без да мига във Фсстпок, сякаш

четеше ума на протектора. Всички нови протектори правеха така: като се ориентираха в спомените, те започваха да разбират.

— Питам се дали мога да ви накарам да разберете колко бързо стана всичко това — каза Бренън-чудовището. Той гледаше двамата възрастни мъже — единият беше два пъти по-стар от другия, но и двамата бяха минали възрастта на прехода — и се чудеше дали те трябва да са неговите съдници. — За два дни научихме езиците си. Неговият е много по-бърз от моя и приляга по-добре на новата ми уста, затова използвахме него. Разказа ми живота си. Обсъдихме проблема с марсианците и разработихме най-ефикасния метод да ги унищожим...

— *Какво!*

— Да ги унищожим, Гарнър. По дяволите, вече са убили тринайсет души! Приказвахме на практика безспирно, като през повечето време говореше Фсстпок. И непрекъснато имахме работа: дооформи ме с упражнения, направихме перки за костюма му, така че да може да плува в пясъка, създадохме инсталация за извличане на всеки въздушен и воден атом извън животоподдържащата система и за вкарването му в базата. Никога не я бях виждал и трябваше да екстраполираме данните за конструкцията ѝ, за да разберем как да я надуем отново и да я запазим.

На третия ден ми разказа как се отглежда дървото на живота. Беше отворил сандъка и ми обясняваше как безопасно да размразя семената. Даваше ми нареждания, все едно бях говорящ компютър. Искаше ми се да го попитам дали изобщо имам някакъв избор, но не го направих.

— Не те разбирам — рече Гарнър.

— Нямах никакъв избор. Бях прекалено интелигентен. Откакто се събудих, беше все така. Намирах отговора още преди да съм свършил с формулирането на въпроса. Ако винаги намирах най-доброто решение, тогава къде оставаше правото ми на избор? Къде беше свободната ми воля? Не можете да си представите колко бързо стана всичко това. Само за един миг видях цялата логическа верига. Блъснах силно главата на Фсстпок в ръба на хладилника. Това го зашемети за достатъчно време, за да мога да строша врата му на ръба. После отскочих назад в случай, че ме нападне. Смятах, че ще мога да го задържа настрани, докато се задуши. Но той не ме нападна. Не го беше предвидил така, поне не още.

— Прилича ми на убийство, Бренън. Нали не е искал да те убие?

— Още не. Аз бях блестящата му надежда. Дори не можеше да се защитава от страх да не ме нарани. Беше по-стар от мен и знаеше как да се бие. Можеше да ме убие, ако беше поискал, но не искаше. Били са му необходими трийсет и две хиляди години реално време, за да ни донесе онези корени. А аз трябваше да довърша делото.

Според мен той умря с вярата, че е успял. Почти очакваше да го убия.

— Бренън, *защо*?

Бренън-чудовището сви пъпешовидните си рамене.

— Той грешеше. Убих го, защото щеше да се опита да унищожи човечеството, когато откриеше истината. — Той бръкна в разцепения балон, пренесъл го през дващест километра течен прах и извади нещо, което тихо бръмчеше. Беше неговото устройство за пречистване на въздуха, направено от части от контролния пулт на

Фсстпок. Бренън го остави в лодката. След това извади половин жълт корен, който приличаше на суров сладък картоф и го поднесе под носа на Гарнър. — Помириши.

Люк го помириша.

— Доста приятно. Като ликьор.

— Сол?

— Прекрасно. Как е на вкус?

— Ако знаеш, че ще те превърне в нещо като мен, би ли отхапал от него? Гарнър?

— Тутаки. Бих искал да живея вечно и се страхувам да не изкуфея.

— Сол?

— НЕ. Още не съм готов да се откажа от секса.

— На колко си години?

— На седемдесет и четири. След два месеца имам рожден ден.

— Вече си прекалено стар. Бил си такъв и на петдесет и това щеше да те убие. Щеше ли да опиташ на четирийсет и пет?

Сол се засмя.

— Най-вероятно не.

— Е, това е половината от отговора. От гледна точка на Фсстпок, ние сме провал. Другата половина е, че нито един нормален човек не би допуснал корена на Земята, в Пояса или където и да било другаде.

— Надявам се. Но да чуем *твоите* доводи.

— Война. В пакския свят винаги се е водила война. Процесът е бил естествен — всеки протектор се е опитвал да разшири и защити рода си за сметка на всички други. Непрекъснато се загубва познание. Расата не може да си сътрудничи и за миг отвъд точката, където протекторът вижда предимство за себе си в измамване-то на другите. Те не могат да осъществят какъвто и да е напредък поради това постоянно състояние на война.

И да допусна това на Земята? Можеш ли да си представиш хиляда протектори, които са решили, че на внуците им трябва още пространство? Твоите осемнайсет милиарда земяни вече живеят достатъчно натясно и се налага да пестите ресурсите си.

Освен това, нямаме действителна нужда от дърво на живота. Гарнър, кога си роден? През деветстотин и четирийсета или някъде там?

— Трийсет и девета.

— Геронтологията напредва толкова бързо, че децата ми биха могли да живеят хиляда години. Ще постигнем дълголетие без дърво на живота, без да жертваме каквото и да било.

А сега да погледнем въпроса от гледната точка на Фсстпок — продължи Бренън-чудовището. — Ние сме мутанти. Уседнали сме в слънчевата система и сме основали междוזвездни колонии. Трябва да се откажем от корена и дори, когато ни принуждават да го изядем, получилите се мутирала протектори са нетипични. Фсстпок разсъждаваше мащабно. Ние не сме Паки, не ни бива за такива и е естествено някой ден да стигнем до слънцата в галактическото ядро. Паките ще ни нападнат в мига, в който ни забележат и ние ще отвърнем на удара. — Той сви рамене. — И ще победим. Паките не се обединяват ефективно. За разлика от нас. И техниката ни ще е по-добра от тяхната.

— Нима?

— Казах ви, те не могат да съхраняват познанията си. Всичко, което не може да се използва незабавно, се загубва, докато някой не го открие в Библиотеката. Военната информация никога не постъпва там — семействата я пазят в дълбока тайна. А единствените, които използват Библиотеката, са бездетните протектори. Те не са много и нямат истинска мотивация.

— Не можеше ли да се опиташ да поговориш с него?

— Гарнър, той щеше да ме убие в мига, в който поискаше. Обучен е да се бие с протектори. Нямаше да имам никакъв шанс. А после щеше да се опита да унищожи човешкия род. За него щяхме да сме нещо много по-лошо от враждебни извънземни. Ние сме изопачение на самия пакски вид.

— Но не би могъл да го направи. Беше съвсем сам.

— Имах предвид някои неща, които би опитал. Нито едно от тях не е напълно сигурно, но не можех да рискувам.

— Кажете някое от тях.

— Да засади дърво на живота из целия Национален парк „Конго“. Да направи маймуните и шимпанзетата протектори.

— Той беше изолиран тук.

— Би могъл да отвлече кораба ти. Щеше да вземе тъпия ти сигнален пистолет толкова бързо, колкото и аз. Господа, може ли да отбележа, че слънцето почти залязва? Струва ми се, че не бихме искали да влизаме в пръстеновидната стена на тъмно. Люк запали двигателя.

— Мартин Шефър от Церера вика Ник Сол на борда на „Ю Тант“. Ник, не знам как върви преследването ти, но от „Фобос“ докладват, че си се приземил успешно в базата „Олимп“. В момента проследяват дирята от прашната ти лодка. Сигурно ще видиш това на записа, когато се върнеш.

Пратихме „Синия вол“ да те пресрещне, като предположихме, че може да имаш нужда от компютъра като средство за превод. Командва го Ейсаку Икеда. „Волът“ трябва да стигне в базата „Олимп“ един ден след флотата на ООН.

Ейнар Нилсън е мъртъв. Скоро ще получим доклада от аутопсията.

Пратихме кораби с гориво и строителни съоръжения да пресрещнат кораба на Аутсайдера. Към него вече се приближават два едноместни кораба, а самият той има собствен теглителен кабел. Може би ще бъдем в състояние да го изтеглим с тях. Все пак ще е трудно и ще отнеме много време. Възможно е да успеем да го докараме в Пояса чак след няколко години.

Ник, когато „Волът“ стигне там, бъди внимателен с Тина Джордан. Не я карай да се вълнува. Преживя ужасен шок. Струва ми

се, че се самообвинява за това, което се случи с Ейнар.

Повтарям...

Люк докара лодката, когато вече почти се бе стъмнило.

— Ще трябва да почакаш тук, Бренън — каза той. — Ник не може да носи и двама ни.

— Аз ще се търкалям — отвърна Бренън-чудовището.

Обиколката на Ник по пътеката покрай брега на прашния басейн беше необичайно бърза.

— По-спокойно — възрази Люк. — Не можеш да *препускаш* в тази тъмнина. Ще паднеш и ще разцепиш шлемовете и на двама ни.

— Той ще стигне до кораба преди нас — остро отвърна Ник.

Бренън минаваше направо, като се търкаляше направо през праха.

— По-бавно. Не можеш да го изпревариш, а пък той не може да се качи по стълбата.

— Може да е измислил някакъв начин. Ако го направи... о, по дяволите! — Ник тръгна по-бавно. Бренън се бе изтъркалял нагоре до основата на стълбата на „Ю Тант“ и ги чакаше там като прозрачен кремвирш.

— Ник? Вярваш ли му?

Изминаха няколко секунди, преди да отговори.

— Според мен, разказът му е правдоподобен. Той е поясар. Или бивш поясар.

— Когато ругае, казва „по дяволите“, вместо „по Файнъгъл“.

— Аз също. А и ме позна. Не, ще ти кажа какво всъщност ме убеди. Той не попита за жена си, защото тя може да се грижи сама за себе си. Попита ме за товара си. Наистина е поясар.

— В такъв случай приемаме разказа му. Антропологичните му теории и прочее. Еха!

— Разказа му — да. Люк, ще те кача горе, а после ще се върна за Бренън. Но няма да сляза, докато не разговарям с Церера. Искam всичко това да се документира, преди да го пусна на кораба. Все още не съм сигурен в мотивите му.

— О!

— Той сам го каза. При протекторите мотивите се променят.

Гарнър вече беше свършил радиопредаването, когато Бренън изпълзя от закопчания си балон. Не спомена нищо за закъснението.

— Ако се притеснявате за настаняването ми, мога да мина без противоускорително кресло — каза той. — Всъщност, мога да пътувам навън в товарна мрежа, ако ми осигурите радиовръзка. Ако закърпеният ми въздушен балон се спуска, бих искал да мога бързо да вляза вътре.

— Няма да е необходимо. Ще бъде тясно, но не чак толкова — отвърна Ник. Той мина покрай Бренън и потрепери вътрешно от докосването до сухата му кожа, а после се настани в контролното кресло. — Изглежда имаме съобщение.

Те млъкнаха и се заслушаха в запис на гласа на Лит Шефър.

— Случаят с Нилсън е много неприятен — каза накрая Бренън. — Не е имало голяма възможност да го оставят да изяде достатъчно от корена, даже да не беше минал възрастта.

Никой не му отговори.

— Шефър е прав. Така ще ви трябват няколко години, за да изтеглите кораба на Фсстпок в Пояса.

— Имаш ли по-добра идея?

— Разбира се, че имам по-добра идея, Ник, идиот такъв. Мога да откарам кораба лично.

— Ти ли? — зяпна го Ник. — Да не би Аутсайдерът да те е оставил да работиш с пулта за управление?

— Не. Но го видях и не ми изглежда особено загадъчен. Просто е сложен. Сигурен съм, че мога да открия как да го управлявам. Вие само ще трябва да заредите кораба с гориво и да ме откарате до него.

— Хм-хм. А какво да правим с товарното отделение? Да го оставим там, където си е?

— Не. В него има гравитационен поляризатор.

— А?

— Да не споменавам за корените, от които се нуждаем, независимо дали ви трябват и на вас. Семената също влизат в сметката. Господа, когато най-после схванете степента на великолепната ми интелигентност, ще оцените какво представляват тези семена. Те са застраховка за човешката раса. Ако някога наистина изпитаме нужда от водач, можем да си направим такъв. Просто ще си изберем един четирийсет и двегодишен бездетен доброволец и ще го пуснем в лехата с дърво на живота.

— Не съм сигурен дали това ми харесва — рече Гарнър.

— Е, гравитационният поляризатор е достатъчно важен. Вие и флотата на ООН можете да го вземете, докато ние с Ник потърсим кораба на Фсстпок...

— Само... — започна Ник.

— Засега можете да не се притеснявате за марсианците. Излях полагащия се на Фсстпок дял вода в пясъка точно преди да тръгна. *Не пускайте когото и да било в товарното отделение без костюм под налягане.* Необходимо ли е да обяснявам?

— Не — отвърна Гарнър. Чувстваше се като човек, качил се за пръв път на ски. В някакъв момент беше изгубил контрола над положението и сега събитията се движеха прекалено бързо.

— Я почакай — каза леко ядосан Ник. — Какво те кара да мислиш, че ще те оставя да караш кораба на Аутсайдера?

— Не бързай. Помисли си — рече Бренън. — Запасът ми от корени ще остане при теб като залог. А и къде бих могъл да отида с бусардов реактивен таран? Къде бих могъл да го продам? Къде бих могъл да се скрия в този вид?

Ник изглеждаше като хванат в капан. Къде беше останала собствената му свободна воля?

— Това навярно е най-ценната вещ в човешкия космос — продължи Бренън. — Движи се в посока навън с неколкостотин километра в секунда. Всяка минута, която изгубиш, за да вземеш решение, ще ни струва няколко часа повече да върнем кораба от междузвездното пространство. Ще платиш за това с повече гориво, провизии, човечески часове и забавяне. Но не бързай. Помисли си.

Бренън-чудовището имаше способността да се отпуска. Някога в бъдещето щеше да има периоди на яростна активност...

Оставиха Лукас Гарнър на „Фобос“, заредиха там с гориво и потеглиха. Гарнър не видя Ник в продължение на седем месеца. А Бренън не видя никога повече.

През останалата част от живота си той си спомняше онзи неудобен разговор. Бренън — легнал в извънредно неудобна поза по гръб с вдигнати колене — беше само неясен полунечовешки глас зад неговото контролно кресло. Трудно произнасяше „В“ и „У“, но можеше да бъде разбран. Речта му бе пълна с щракащи звуци.

Безкрайно напрежение падна от душата на Ник веднага, щом преминаха към свободно падане. Марс бавно се наклони, а ярката му,

разнообразна повърхност почервяваше колкото повече се отдалечаваха.

— Деца. Ти имаш деца — спомни си изведнъж Люк.

— Знам това. Но не се страхувам. Нямам намерение да им стоя над главите. Така ще имат по-голям шанс за щастие.

— Не са ли подействали хормоналните изменения?

— Безполов съм като земна пчела. Трябва да са подействали в някаква степен. Според мен, желанието на протектора да умре, след като е загинал родът му, в по-голямата си част има културна основа. Обучение. Аз не притежавам това обучение, това убеждение, че гледачът не може да бъде щастлив или в безопасност без предците му непрекъснато да му казват какво да прави. Ник, не можеш ли да обявиш, че Аутсайдерът ме е убил?

— Какво? Защо?

— Така е най-добре за децата. Бих могъл да продължа да ги виждам без да влияя върху живота им. За Шар-лот също е най-добре така. Нямам намерение да се връщам отново в обществото като такова. Там няма нищо за мен.

— Поясът се грижи за сакатите хора, Бренън.

— Не — твърдо отсече Бренън. — Дай ми някой астероид, който да мога да балоноформирам и ще отглеждам дърво на живота. Осигури ми месечна връзка с Церера и аз мога да ви държа в течение за текущото положение. Ще бъда в състояние да плащам за всичко това с нови изобретения. Смятам, че мога да конструирам управляем реактивен таран. По-добър от този на Фсстпок.

— Наричаш това „дърво на живота“? — попита Гарнър.

— Името е подходящо. Нали си спомняш, че Адам и Ева са яли от Дървото на познанието на Добро и Зло. Според „Битие“, причината, поради която са били изхвърлени, е, че е имало възможност да ядат и от Дървото на живота и да живеят вечно. „И да стане като един от Нас“ — това би ги направило равни на ангелите. Изглежда, като че ли и двете дървета са били еднакви.

Люк извади цигара.

— Не знам дали ми харесва идеята да отглеждаш дърво на живота.

— А на мен не ми харесва много идеята за държавната тайна — рече Ник. — Поясът никога не е имал държавни тайни.

— Надявам се да успея да те убедя. Не мога да закрилям децата си, но мога да се опитам да закрилям човешката раса. Ако потрябвам, ще бъда там. Ако потрябват още, коренът ще е налице.

— Най-вероятно лекарството ще е по-лошо от самата болест. — Люк използва запалката си. — Хей! — Една възлеста ръка се бе протегнала покрай аварийното кресло, беше дръпнала цигарата от устата му и я бе загасила в корпуса на кораба.

Това беше шок. Спомни си го с потреперване, когато минаваше през двойната херметична камера при оста на Фермерския астероид.

Много отдавна Фермерският астероид представляваше приблизително цилиндър от никел и желязо, орбитиращ между Марс и Юпитер. После поясната промишленост го бе балоноформирала: настрои въртенето му, загря метала почти до точката на топене и го наду чрез взривяване на мехури с вода, като го превърна в цилиндричен балон с радиус осем километра. Въртенето му установи половин гравитация. Повечето от храната на Пояса се отглеждаше там.

Люк беше посещавал вече веднъж Фермерския астероид. Харесваше му ландшафта на интериора, пръсте-новидното езеро, разнообразната селскостопанска земя, която се разполагаше във всички възможни посоки и която бе разоравана от мънички трактори на шестнайсет километра над главата му.

Херметичната камера го изведе до оста. Беше студено тук, зад слънчевия щит, където никога не достигаха лъчите на осевата дюза. От въздуха се кондензираха айсберги, постепенно се освобождаваха и се плъзгаха надолу, а после се стопяваха в реките, които течаха в дълбоките си корита към пръстеновидното езеро, опасващо Фермерския астероид. Ник Сол се срещна с него там и му помогна да се спусне по склона до мястото, където го чакаше инвалидната му количка.

— Мога да се досетя защо си тук — каза му Ник.

— Официално съм тук по молба на властите на съвместната междузвездна колония. Получиха искането ти да пратят предупредително съобщение във Вундерланд. Изобщо не бяха наясно какво е положението и аз не бях в състояние да им окажа особена помощ.

— Получихте доклада ми — малко остро каза Ник.

— Не приличаше много на доклад, Ник. След малко Ник кимна.

— Вината е моя. Просто не исках да говоря за това — затова и сега не отваряй въпрос. А и бях ужасно закъснял. Знаеш, че не се отказахме просто така. Проследихме го.

— Какво стана, Ник?

— Вече бяха свършили доста работа, когато пристигнах там с Бренън. Идеята беше да свържат два едноместни кораба с дюзи, насочени под около десет градуса встрани и да закачат конструкцията за тринайсеткило-метровия кабел зад животоподдържащата кабина на пакския кораб. После бихме могли да го изтеглим до Пояса с бавна скорост. Но Бренън каза, че двигателното отделение на Аутсайдера ще усили тягата десет пъти.

Затова се качихме в пакската животоподдържаща сфера и Бренън започна да си играе с пулта за управление. Прекарах два дни, като го гледах. Оказа се, че целият корпус може да става прозрачен или поне част от него — така беше, когато го намерихме. Разширихме отвора, който бе направила Тина Джордан и вградихме в него херметична камера.

След два дни игра Бренън каза, че е разбрал как работи и трябва само да заредим с гориво двигателното отделение. Каза, че ако се опитаме да го закачим отзад, ще разстроим всички видове системи за безопасност. Гарнър, откъде, по дяволите, можех да знам...

— Не си можел. Но все още нищо не разбирам. Ник прокара ръка през белия гребен на косата си.

— Вече бяха сложили помощен кран, за да осигурят горивния кран на пакския кораб. Бренън настоя да свърши цялата работа сам и даже трябваше да използва противорадиационен костюм и щит. Закачихме собствения му едноместен кораб за теглителния кабел, просто в случай, че стане нещо по обратния път. Идеята беше моя, Гарнър.

— Хм-хм.

— Бренън се насочи към Слънцето. Опитяхме се да летим в строй с него, но той извършваше с кораба различни маневри, за да изпита системите за управление. Държахме се на разстояние. После — той просто зави обратно и се насочи към междузвездния космос.

— Опитайте ли се да го хванете? Ник изсумтя.

— Не само, че се опитахме. Та ние летяхме успоредно с него! Не исках да предприемам никакви заплашителни ходове, но той не

осъществяваше контакт с нас, а горивото ни бе на привършване. Наредих на Дубчек и Гортън да използват двигателите си като оръжие, ако не промени курса си.

— Какво стана после?

— Според мен, сигурно е запалил бусардовото си реактивно поле. Електромагнитните ефекти изгориха достатъчно от съоръженията ни, за да останем безпомощни в космоса. Имахме късмет, че не се взривиха двигателите ни. Най-накрая пристигна един кораб с гориво и успяхме да ремонтираме някои неща. Дотогава Бренън вече беше развил огромна скорост.

— Добре.

— Откъде, по дяволите, можех да знам? Хранителните му припаси бяха при нас! Онзи сандък с корени беше почти пълен. Дали не беше просто елегантен начин да се самоубие? Дали не се страхуваше от това, което бихме могли да направим с един управляем бусардов реактивен таран?

— Не съм мислил за това. Може и така да е. Ник, спомняш ли си как загаси цигарата ми?

Ник се изкикоти.

— Естествено. Извиняваше се непрекъснато, но каза, че не можел да те остави да пушиш. Помислих си, че ще го удариш.

— Той е протектор. Каквото и да прави, то е за наше собствено добро. — Люк се намръщи, като си спомни за... не, това беше единственото, което помнеше за нея. Дали не беше гимназиална учителка? — Не е искал да вземем пакския кораб или да научим нещо от него. Или от самия Бренън.

— Тогава защо е прекарал два месеца там, отвъд Плутон? Бусардов реактивен таран не се спира просто така, по средата на пътя! Това коства резервно гориво! А и там няма съвсем нищо...

— Наричат го „Кометния пояс“. Повечето комети прекарват по-голямата част от времето си отвъд Плутон. Тънък е, но има материя. Там е и десетата планета.

— Изобщо не се е приближил до Персефона.

— Но може да е минал покрай много комети.

— ...Прав си. Добре, прекарал е там два месеца неподвижно, доколкото са в състояние да определят монополюсните ни детектори.

Миналия месец започна да се движи отново. Следихме го дълго, докато се убедим. Насочва се към Алфа Центавър. Вундерланд.

— За колко време ще стигне там?

— А, поне за двацет години. Пътят е дълъг. Но можем да ги предупредим и да устроим нещата така, че наследниците ни да ги предупредят отново след петнайсет години. Просто за всеки случай.

— Добре, можем да го направим. Какво друго? Вече си разбрал, че изровихме товарното отделение.

— Това е всичко, което знаем. ООН също могат да пазят тайна.

— Унищожихме корените и семената. Всъщност, никой не хареса идеята, но го направихме.

Измина дълго време преди Ник да отговори.

— Добре.

— Добре или зле, направихме го. Нямахме никакъв късмет — не успяхме да разберем абсолютно нищо от гравитационния поляризатор. Ако е бил такъв. Бренън може да ни е излъгал.

— Наистина е бил гравитационен поляризатор.

— Откъде си толкова сигурен?

— Анализирахме записа на курса на Аутсайдера до Марс. Ускоряването му варира в зависимост от местните гравитационни градиенти: не само от скоростта, но и от посоката.

— Добре, това ще ни е от полза. Какво друго можем да направим?

— По отношение на Бренън — нищо. В края на краищата ще умре от глад. Междувременно винаги ще знаем къде е.

— Или къде е монополюсният му източник. Търпението на Ник започна да се изчерпва.

— Без монополюсите си все едно, че няма кораб. Няма и хранителни припаси. Точка. *Мъртъв* е, Гарнър.

— Непрекъснато си напомням, че е по-умен от нас. Ако открие начин да постигне хибернация, това ще му помогне да стигне до Вундерланд. Процъфтяваща колония... тогава какво? Каква работа има там?

— Нещо, за което не сме се сетили.

— Никога няма да разбере. Ще бъде мъртъв преди Бренън да стигне до Вундерланд. — Люк въздъхна. — Бедният Аутсайдер.

Изминал е целия този път, за да ни донесе корените, които биха ни позволили да водим нормален живот.

— Намеренията му са били добри. Животът е суров с нас, героите — сериозно каза Ник.

[1] Гонади (мед.) — недиференцирани полови жлези с функции и на яйчник, и на тестис. — Б. пр. ↑

ИНТЕРЛЮДИЯ

Как да опишем пропастта между две столетия? Събитията са мярка за времето. За двеста и двайсет години се случват ужасно много неща.

Сухият труп на Фсстпок свърши в Смитсъновия институт. Беше проведена дискусия дали да го класифицират към хоминидите. След като Бренън отсъстваше, историята му се предаваше вече през трета ръка, но скелетът, кост по кост, беше идентичен с хоминидната костна структура.

Лукас Гарнър вече бе мъртъв, когато пакският кораб достигна до средата на курса си. Промяна в него нямаше. Ник Сол го наблюдаваше, когато магнитната му следа мина покрай Вундерланд две години преди това и все още увеличаваше скоростта си към нищото. И Ник се чудеше.

Базата „Олимп“ на Марс беше възстановена заради проучването на товарното отделение на Фсстпок на място, което бе по-лесно, отколкото да се опитват да преодолеят гравитацията, за да го вдигнат, като се имаше предвид, че гравитационният поляризатор още работеше. Изследователският екип не искаше да го изключва, докато не разбере как да го включи отново. Използваха ниско кръжащ едноместен кораб, за да стопят праха под базата, като защитна мярка срещу мар-сианците.

Населението на Пояса се увеличи значително. Меху-рените светове изобилстваха и някои от тях бяха съоръжени с двигатели. Копането на руда ставаше по-трудно, защото най-богатите жили бяха изтощени. Из по-големите скали се появяваха градове. Все по-малко по-ясари управляваха едноместни кораби.

Голям леден астероид се удари в Марс и предизвика прашни бури и слаби трусове, което причини неприятности на базата „Олимп“.

Междувездните колонии преуспяваха и се променяха. Джинкс разви сериозни вакуумни промишлености там, където повърхността на планетата се издига над атмосферата в Източния край. На Плато

обществото стана потисническо. Населението на Вундерланд се увеличи и се разпръсна наредко из по-големия континент, така че градовете се разрастваха по дължина. На Успяхме се разви подземна цивилизация, за да се избягнат ураганните ветрове през лятото и зимата. Дом бе спокоен и проспериращ, и извличаше полза от новите технологии и от грешките, допускани на по-старите колониални светове.

Лазерни лъчи свързваха Земята с колониите, а от време на време роботи-тарани напускаха линейния ускорител на Юнона, натоварени с нови познания. Неотдавна повечето от „дарбите“ на робота-таран бяха подобрени чрез биоинженерство, семена и замразени, оплодени яйцеклетки. Новините от колониите бяха редки, макар че Джинкс и Дом разполагаха с отлични комуникационни лазери.

Проблемът с наркотиците на Земята беше решен още по времето на Лукас Гарнър. Потенциалните наркомани обикновено ставаха жицеглави. Така изживяването бе по-пълно, а токът беше евтин след първоначалните разходи по операцията. Жицеглавите не притесняваха никого и проблемът с тях никога не бе ставал сериозен. Към 2340 г. той се беше решил почти от само себе си. Хората се бяха научили да се справят с него.

Населението на Земята се запази стабилно — принудително, когато беше необходимо.

Гравитационният поляризатор очевидно бе отвъд способността на човек да го проумее.

Усъвършенстваната алопластика — изкуствени органи вместо трансплантация — измина дългия път към решаването на проблема с недостига на донори. Гражданите на ООН даже гласуваха премахването на смъртното наказание при някои престъпления: избягване на подоходни данъци, незаконна реклама. Силната власт, дадена на полицията на ООН, беше вече доста ограничена.

Като цяло, от известно време не бяха водени войни.

Животът в слънчевата система бе станал донякъде идиличен...

ВАНДЕРВЕКЕН

I. Перверзността на вселената клони към максимум.

II. Ако нещо може да се счупи, ще се счупи.

Първи и Втори закон на Файнъгъл

Събуди се от студа, който изгаряше носа и страните му. Събуди се отведнъж и отвори очи към черната нощ и ясните, ярки звезди. Изправи се и седна с огромна изненада. Това му костваше известни усилия. Беше увит като какавида в спалния си чувал.

В звездната повърхност се забиваха сенки на върхове. Далеч отвъд издутия хоризонт блестеше светлина на град.

Тази сутрин се бе скитал из Апогеите, след седмица пътуване с раницата. Беше изминал целия път — през пещерите, километри нагоре по тясна пътека, обградена от манцанита и празен космос, дотам, където в скалата трябваше да има груби стъпала и перила. Там горе, на върха над всичко, беше изял закъснелия си обяд. Пое надолу след много време, а краката му протестираха срещу възобновеното ходене. Странната вертикална геология на Апогеите се протягаше като пръсти към небето. А после... какво?

Очевидно все още беше тук, наред планината, с проснат на пътеката спален чувал.

Не си спомняше да си е лягал.

Объркване? Припадък? Извади ръката си от чувала и се опипа за контузии. Нищо. Чувстваше се прекрасно и нямаше никакви наранявания. Въздухът вледени ръката му и той се изненада. През деня беше толкова *горещо*.

А бе оставил раницата в колата. Беше оставил колата в паркинга на Апогеите преди седмица, върнал се бе там тази сутрин и бе оставил багажа си в куфара със спалния чувал. Как ли се беше озовал тук?

Пътеките през Апогеите бяха достатъчно опасни и на Дневна светлина. Елрой Трусдейл не бе склонен да се Движи по тях на тъмно. Пригответе си среднощна закуска от раницата — която би трябвало да се намира в колата, а сега стоеше до главата му, покрита с роса — и изчака да се разсъмне.

На зазоряване тръгна надолу. Чувстваше краката си прекрасно, а пустите, самотни скали бяха прелестна гледка. Той запя с пълен глас, докато преодоляваше невероятните пътеки. Никой не му извика да млъкне. Краката не го боляха, въпреки следобедното изкачване. „Трябва да съм в доста добра форма“, помисли си той. Макар че само глупак би носил раница по тези пътеки, освен ако не се налагаше.

Когато стигна до паркинга, слънцето вече се бе издигнало високо.

Колата беше заключена, както я бе оставил. Сега не си подсвиркваше. Изглеждаше му абсурдно. Някой са-марянин го бе намерил на пътеката в безсъзнание или пък го беше зашеметил там, не бе повикал помощ, беше влязъл в колата на Трусдейл и бе домъкнал раницата му наскоро планината, за да го напъха в спалния му чувал. Какво ставаше, но дяволите? Дали някой не бе използвал колата му, за да му припише някакво престъпление? Когато отвори куфара, почти очакваше да открие убитата жертва, но там нямаше даже петна от кръв. Почувства облекчение и разочарование.

Върху устройството за приемане в колата му имаше шпула със записано съобщение. Той я вкара и го прослуша.

„Трусдейл, тук е Вандервекен. Може вече да си разбрал, а може и да не си, че от младия ти живот се губят четири месеца. Извинявам се за това. Беше необходимо, а ти можеш да си позволиш да загубиш четири месеца. Ще ти заплатя доста пари за тях. Накратко: ще получаващ по петстотин ООН марки всяко тримесечие през останалата част от живота си, ако не правиш опити да разбереш кой съм аз.

При завръщането си вкъщи ще намериш потвърдително съобщение от «Барет, Хабърд и Уу», от което ще научиш подробностите.

Повярвай ми, не си извършил нищо престъпно през четирите месеца, които не си спомняш. Извърши неща, които биха ти се сторили интересни, но точно затова са парите.

Във всеки случай, ще ти бъде трудно да откриеш моята самоличност. Гласът ми няма да ти говори нищо. «Барет, Хабърд и Уу» не знаят нищо за мен. Усилията ти ще бъдат скъпи и безплодни, и се надявам, че няма да се заемеш с тях.“

Елрой не трепна, когато от шпупата се изви щипещ дим. Почти го беше очаквал. Пък и бе познал гласа.

Собствения си глас. Навярно беше направил записа вместо... Вандервекен... през времето, което не помнеше.

— Не би излъгал себе си, нали, Рой? — каза той на почернялата лента.

„При какви обстоятелства?“

Излезе от колата и тръгна към туристическото бюро, за да си купи сутрешната вестолента. Устройството му още работеше, макар че шпупата със съобщението се бе превърнала в овъглена буца. Нагласи записа за датата. 9 януари, 2341 г.

А тогава беше 8 септември 2340 г. Беше пропуснал Коледа и Нова година, и четири месеца *какво?* С усилващ се гняв вдигна слушалката. Кой се занимаваше с отвлеченията? Местната полиция или тази на ООН?

Поддържа телефона известно време. После го остави обратно.

Беше осъзнал, че няма да се обади в полицията.

Докато колата му го отнасяше обратно в Сан Диего, Елрой Трусдейл се гърчеше в своеобразен капан.

Беше изгубил първата си и досега единствена жена, поради нежеланието си да харчи пари. Бе му напомняла достатъчно често за този недостатък в характера му. Никой друг не беше такъв. В свят, в който хората не гладуваха, начинът на живот бе по-важен от финансовата сигурност.

А не винаги бе бил такъв.

От рождението си Трусдейл притежаваше застраховка, предназначена да направи живота му не богат, но достатъчно спокоен. И щеше да бъде така, ако Трусдейл не искаше повече. На двайсет и пет годишна възраст той бе убедил баща си да му прехвърли парите. Искаше да направи някои инвестиции.

Щеше да е богат — поне така му изглеждаше. Но беше трудно. Някъде на Земята или в Пояса живееше в разкош човек, който може би се казваше, а може би не Лоурънс Сейнт Джон Макджий. Той навярно

никога не би могъл да изхарчи богатството си, дори и при начина си на живот.

Вероятно това беше въздействало неимоверно върху Трусдейл. Но той не притежаваше истински дарби и не можеше да разчита на себе си. Вече го знаеше. Работеше като продавач в магазин за обувки. А преди това — в сервиз, където продаваше акумулатори на минаващите автомобили и проверяваше двигателите им. Беше обикновен човек. Поддържаше се във форма, защото го правеха всички. Дебелината и отпуснатите мускули се смятаха за нехайство към себе си. Беше се отказал от брадата си — доста красива брада — след като Лоу-рънс Сейнт Джон Макджий бе задигнал богатството му. Работещият човек не разполага с време да поддържа красива брада. Две хиляди на година доживотно. Не можеше да се откаже от тези пари.

Сега бе в капан, притиснат до стената от собствените си недостатъци. *По дяволите* Вандервекен. А сигурно му беше сътрудничил, сигурно се беше продал. Именно *собствения* си глас чу на записа.

Почакай. Може би нямаше никакви пари... а просто евтино обещание, което да даде на „Вандервекен“ още няколко часа и да прати Трусдейл с неколкостотин километра на юг.

Трусдейл се обади вкъщи. В телефона му бяха запазени и го очакваха обажданията от четири месеца. Нагласи го на „Барет, Хабърд и Уу“ и почака, докато траеше търсенето.

Съобщението бе там. Прослуша го. Беше такова, каквото се очакваше.

Той се обади в Бюрото за бизнесразвитие.

Да, „Барет, Хабърд и Уу“ били регистрирани при тях. Били почтена фирма, от гледна точка на Бюрото, специализирана по общо право. Трусдейл взе телефона им от Службата за телефонни услуги.

Барет беше модерно облечена жена на средна възраст. Стилът ѝ бе компетентен и безцеремонен. Не искаше да му каже каквото и да било, даже след като се представи.

— Искам да знам само — каза ѝ той, — дали фирмата ви е сигурна за капиталите си. Този Вандервекен ми обеща по петстотин марки на тримесечие. Ако отреже капиталите ви, това ще отреже *мен*, нали? Независимо дали съм изпълнил условията на договора.

— Не е *вярно*, г-н Трусдейл — остро отвърна тя. — Г-н Вандервекен ви осигури *рента*. Ако нарушите условията на договора си с него, през останалата част от живота ви рентата преминава за, почакайте да погледна, за „Проучвания за възстановяването на правата на престъпниците“.

— Аха. А условията са, че не трябва да се опитвам да разбера кой е г-н Вандервекен.

— В общи линии, да. Всичко е обяснено доста подробно в съобщението, което...

— Получих го.

Той затвори телефона. И се замисли. Две хиляди на година доживотно. И беше истина. Не бе достатъчно за разкош, но бе отлично допълнение към заплатата му. Вече се бе сетил за половин дузина начини да използва първите няколко чека. Можеше да започне нова работа...

Две хиляди на година. Това беше прекалена цена за четири месеца труд. За повечето видове труд. Какво ли бе *направил* през онези четири месеца?

И откъде знаеше Вандервекен, че парите ще бъдат достатъчно?

„Сигурно самият аз съм му казал — горчиво си помисли Трусдейл. — Предал съм сам себе си.“ Поне не беше излъгал. По петстотин всеки три месеца, за да прибави малко лукс в живота си... и щеше да се чуди през останалата част от него. Но нямаше да отиде в полицията.

Не можеше да си спомни да е изпитвал толкова смесени чувства.

После започна да прослушва другите съобщения, запазени в телефона му.

— Но сте го направили — каза лейтенантът от полицията на ООН. — Дойдохте тук. — Беше мускулист, с квадратни челюсти и недоверчиви очи. Един поглед отблизо в тези очи и ти също започваш да се съмняваш в това, което му казваш.

Трусдейл сви рамене.

— Какво ви накара да промените решението си.

— Пак парите. Започнах да проверявам съобщенията в телефона си. Имаше едно от друга юридическа фирма. Чували ли сте за г-жа Джейкъб Рандъл?

— Не. Почакайте малко. Естел Рандъл ли? Президент на „Клуба на Стърлдбръг“ до... хм.

— Беше моята пра-пра-пра-прабаба.

— И умря миналия месец. Моите съболезнования.

— Благодаря ви. Аз, аз... вижте, не се срещам с Благородната Стел толкова често. Може би два пъти годишно — на тържествата по случай рождения ѝ ден, на кръщенета и тем подобни. Спомням си, че обядвахме заедно няколко дни след като разбрах, че съм загубил всичките си пари. Беше бясна. О, Боже. Предложи ми да ме финансира, но аз не приех.

— От гордост ли? Може да се случи на всекиго. Ло-урънс Сейнт Джон Макджий упражнява стара и изпитана професия.

— Зная.

— Тя беше най-възрастната жена в света.

— Зная. — Президент на „Клуба на Стърлдбръг“ бе неговият най-стар жив член. Титлата беше почетна — цялата работа обикновено вършеше заместникът му. — Когато се родих аз, тя беше на сто седемдесет и три години. Въпросът е, че никой от нас никога не е очаквал да умре. Предполагам, че ви звучи глупаво?

— Не. Колко души умират на двеста и десет годишна възраст?

— Тогава чух записа от „Бекет и Холингсбрук“ и разбрах, че е умряла! И че съм наследил около половин милион марки от богатството ѝ, което трябва да е било невероятно. Имаше ужасно много правнуци. Трябваше да видите тържествата по случай рождения ѝ дни.

— Разбирам — втрещено го погледна полицаят. — Значи сега не ви трябват парите на Вандервекен. Две хиляди на година вече ви се струват малко.

— А заради кучия син изпуснах рождения ѝ ден.

Полицаят се облегна назад.

— Разказахте ми странна история. Никога не съм чувал за каквато и да е амнезия, която да не оставя абсолютно никакви спомени.

— И аз. Сякаш заспах и се събудих след четири месеца.

— Но вие даже не си спомняте да сте заспивали.

— Точно така.

— Може да е станало със зашеметяващ пистолет... Е, ще ви подложим на дълбока хипноза и ще видим какво ще успеем да

разберем. Предполагам, че нямате никакви възражения. Ще трябва да попълните някои формуляри за разрешение.

— Добре.

— Хм, може да не ви хареса това, което ще открием.

— Зная. — Трусдейл вече бе получил представа какво би могъл да открие. *На записа беше собственият му глас.* Какво ли се страхуваше да си спомни за себе си?

— Ако сте извършили някакво престъпление през периода, който не сте в състояние да си спомните, може да се наложи да изтърпите наказанието си. Алибито ви не е много добро.

— Ще рискувам.

— Добре.

— Смятате, че си измислям всичко това ли?

— Мина ми такава мисъл. Ще разберем.

— Добре, изскачайте оттам — каза Гласът. И Трусдейл изскочи, както човек, събуден прекалено внезапно, сънува, че умира.

Гласът принадлежеше на д-р Микаела Шортър, широкоплещеста черна жена в широк, син пуловер.

— Как се чувствате? — попита тя.

— Чудесно — отвърна Трусдейл. — Някакъв резултат?

— Много е странно. Не само, че не помните нищо за онези четири месеца, но даже не сте имали усещането за време. Не сте сънували.

Лейтенантът беше застанал настрани и Трусдейл не го забеляза, докато не се обади.

— Известни ли са ви някакви наркотици, които биха могли да предизвикат това?

Жената поклати глава.

— Д-р Шортър е специалист по съдебна медицина — обясни лейтенантът на Трусдейл. — Изглежда сякаш някой е измислил нещо ново. — После се обърна към лекарката: — Може да е нещо наистина ново. Бихте ли проверили в компютъра?

— Вече го направих — кратко отвърна тя. — Във всеки случай, нито един опиат не би могъл да е толкова избирателен. Сякаш го е приспал, а после го е държал в замразено състояние четири месеца. Освен това е проявил признаци на разтапяне: разделяне на клетки от леденото кристализиране и прочее. — Тя погледна строго към

Трусдейл. — Не позволявайте гласът ми да ви постави отново под хипноза.

— Няма — изправи се Трусдейл. — Каквото и да са направили с мен, за целта е била необходима лаборатория, нали? Ако *наистина* става дума за нов опиат. Това ще стесни малко диапазона на търсене, нали?

— Би трябвало — отвърна д-р Шортър. — Ще потърся продукт от генетични изследвания. Нещо, което да разлага РНК^[1].

— Отвличането ви от планината също е трябвало да остави някакви следи, но не е така — изръмжа лейтенантът. — Беше редно колата ви да е била засечена от радар. Вандервекен сигурно ви е свалил до паркинга на носилка, когато наоколо не е имало хора.

— По онези пътеки това е дяволски опасно.

— Зная. Разполагате ли с по-добър отговор?

— *Нищо* ли не сте научили?

— Парите. Колата ви е останала на паркинга, защото таксата е била предплатена. Същото се отнася и за рентата ви. Всичко това е платено от банкова сметка, регистрирана на името на Вандервекен. После е била закрыта.

— Естествено.

— Името не ви ли говори нещо?

— Не. Сигурно е холандец.

Полицаят кимна сам на себе си и се изправи. Д-р Шортър изглежда нямаше търпение да напуснат кабинета ѝ.

Половин милион марки бяха много пари. Трусдейл се забавляваше с идеята да каже на шефа си да върви по дяволите... но въпреки традицията, Джеръми Линк не заслужаваше такова отношение. Не беше необходимо да го принуждава спешно да търси заместник. Трусдейл го предупреди в едномесечен срок.

Тъй като беше временна, работата му стана по-приятна. Продавач на обувки... но така срещаше интересни хора. Един ден той разгледа подробно машината, която оформяше обувките по краката. Забележително, достойно за възхищение устройство. Никога по-рано не го беше разбирал.

В свободното си време планираше да замине на екскурзия.

Когато беше изпълнено заветцанието на Благородната Стел, възобнови познанствата си с безбройни роднини. Някои бяха

забелязали отсъствието му на последния ѝ рожден ден и на погребението ѝ. Питаха го къде е бил.

— Ужасно нещо — отвърщаше Трусдейл. Тази вечер му се наложи да разказва историята половин дузина пъти. Доставяше му извратена наслада. „Вандервекен“ не желаше публичност.

Насладата му пресъхна, когато жената на втория му братовчед каза:

— Значи отново са те обрили. Изглежда си податлив на обирване, Рой.

— Вече не. Този път ще се добера до кучия син — отвърна Трусдейл.

В деня, преди да замине на екскурзия, се отби в щабквартирата на полицията на ООН. Трудно си спомни името на мускулестия лейтенант. Робинсън, така беше. Робинсън му кимна иззад бюрото с форма на бумеранг и каза:

— Влезте. Наслаждавате ли се на живота?

— Горедолу. Открихте ли нещо? — Трусдейл седна на стола. Кабинетът беше малък, но удобен, а в бюрото бе монтирана машина за чай и кафе.

Робинсън се облегна назад, сякаш прекъсването на работата му доставяше удоволствие.

— Почти нищо. Все още не знаем кой ви е отвлякъл. Не успяхме да проследим източника на парите, но сме сигурни, че не сте бил самият вие. — Той го погледна. — Не изглеждате изненадан.

— Бях сигурен, че ще ме подложите на проверка.

— Точно така. Да предположим засега, че някой, когото ще наричаме Вандервекен, притежава лекарство за специфична амнезия. Възможно е да е възнамерявал да го продава на хора, които искат да извършват престъпления... като например да убият роднина заради наследството ѝ.

— Никога не бих направил това с Благородната Стел.

— Независимо от това. На Вандервекен е щяло да му се наложи да ви плати и то доста. Идеята е забавна. Освен това открихме още два случая на избирателна амнезия от същия тип. — На бюрото му имаше компютърен терминал. Полицаят го използва. — Първият е станал с Мери Будълс, която изчезнала за четири месеца през 2220-а. Не е съобщила за него. Полицията на ООН се е заинтересувала от нея,

защото е престанала да взима лекарства за заболяване на бъбреците. Изглеждало е най-вероятно да ѝ е била направена незаконна трансплантация. Но тя разказала друга история, много сходна с вашата, включително и за рентата.

— Вторият е станал с Чарлс Моу, който изчезнал през 2241-а и се върнал след четири месеца. Той също получил рента, но спрели да му я изплащат поради някаква злоупотреба в застрахователната компания „Норн“. Това вбесило Моу достатъчно, за да дойде при нас. Естествено, полицията започнала да търси други случаи, но не открила нищо. През следващите сто години не се е случило нищо друго. Докато не се появихте вие.

— И моята рента беше прекъсната.

— Въпреки това. Вижте сега, в онези два предишни случая парите е трябвало да се пренасочат за изследвания, свързани с протезирането. Преди сто години не е имало никакво възстановяване на правата на престъпниците. Всички са отишли в органните банки.

— Да.

— Иначе случаите са твърде сходни. Така че очевидно търсим някой от „Клуба на Стрълдбръг“. Времето съвпада: първият случай е преди сто и двайсет години. Съвпада и името Вандервекен. Съвпада и интересът към протезирането.

Трусдейл се замисли. Членовете на клуба не бяха чак толкова много. Минималната допустима възраст в този единствен по рода си клуб беше замразена на сто осемдесет и една година.

— Подозирате ли конкретно някого?

— Ако беше така, нямаше да ви кажа. Но не. Г-жа Рандъл определено е умряла от естествена смърт и определено не е била Вандервекен. И да е имала някаква връзка с него, не успяхме да я открием.

— Свързахте ли се с Пояса? Робинсън го погледна с присвити очи.

— Не. Защо?

— Просто си помислих. — Дали разстоянието във времето отговаряше на разстоянието в пространството?

— Е, можем да ги попитаме. Възможно е да са имали подобни случаи. Аз лично не съм наясно с какво да продължим по-нататък. Не знаем защо е било извършено това, не знаем и как.

През 2341 г. в никой от националните и международните паркове на Земята нямаше място за потенциални туристи. Списъкът с чакащите за джунглата на Амазонка беше запълнен за две години напред. Другите имаха подобни списъци.

Елрой Трусдейл обикаляше Лондон, Париж, Рим, Мадрид, Мароко и Кайро. Возеше се на свръхзвукови влакове между градовете. Ядеше с кредитни карти в ресторанти, вместо обезводнени храни. Това беше нещо, което бе планирал дълго време, но не бе разполагал с достатъчно пари.

Видя пирамидите, айфеловата, лондонската и наклонената кула^[2], която вече беше изправена. Видя Долината на загиналите. Обходи римските пътища из десетина държави.

Навсякъде имаше други туристи. Нощем лагеруваха в уединени места, предназначени специално за тях — обикновено стари паркинги или изоставени магистрали. Събираха заедно туристическите си печки, палеха лагерен огън, сядаха около него и се учеха един друг на различни песни. Когато се уморяваше от тях, Трусдейл отсядаше в хотел.

Износваше наличните си чорапи с бясна скорост и си купуваше нови от продавачите в лагерите. Краката му станаха твърди като дърво.

Измина месец и той още не се беше изчерпал. Нещо го караше да обиколи цялата Земя. Освобождаването на едно място го отведе в Австралия, в може би най-малко популярния национален парк. Там прекара една седмица. Имаше нужда от тишината и пространството.

После се отправи за Сидни и срещна момиче с прическа на поясарка.

Беше обърната с гръб към него. Той видя косата ѝ, вързана на тежка конска опашка, черна, къдрава и толкова дълга, че стигаше почти до кръста ѝ. По-голямата част от кожата на главата ѝ беше гола, с тъмен загар, както и останалите части на тялото ѝ. По средата имаше гребен, широк пет сантиметра.

Преди двайсет години това щеше да е нормално. Тогава поясарските гребени бяха на мода. Но тя бе отминала и сега момичето беше като отзвук от много отдавна... или от много далеч? Бе високо като поясарка, но мускулите му бяха много по-здрави. Беше само; не се бе присъединило към лагерния огън в другия край на къмпинга, разположен на осмия етаж на десететажен гараж.

Между бетонния таван и пода се разнесе неопитно пееие. „Роден съм преди около десет хиляди години... Когато кацнем на Луната, ще им покажа...”

Истинска поясарка? Тръгнала като туристка?

Трусдейл се запровира към нея през лабиринт от спални чували.

— Извинете ме — каза той. — Поясарка ли сте?

— Да — обърна се тя. — Какво от това?

Очите ѝ бяха кафяви. Лицето ѝ беше прелестно с всичките си равнини и ъгли. Изражението ѝ не бе приветливо. Нямаше да се отзове. Може да не харесваше земяни и сигурно беше прекалено уморена за игри.

— Искам да разкажа една история на някой поясар — започна Трусдейл.

Тя ядосано присви вежди.

— Защо не отидеш в Пояса?

— Не бих могъл да стигна дотам тази вечер — разумно отвърна той.

— Добре, давай.

Трусдейл ѝ разказа за отвличането в Апогеите. Започваше да свиква да говори свободно за това. Разказа го бързо. Вече съжаляваше, че просто не е отишъл да спи.

Тя го изслуша с неспокойно търпение и после рече:

— Защо ми разказа това?

— Ами, преди много време е имало още два случая на подобни отвличания. Чудех се, дали нещо подобно не се е случвало и в Пояса.

— Не знам. В полицейските архиви трябва да има документи.

— Благодаря — каза Трусдейл и се отдалечи. Легна в спалния си чувал, затвори очи и кръстоса ръце на гърдите си. Утре... Бразилия? Все още пееха:

„Веднъж работих с Амра и едва отървах кожата. Кръвта се лееше като река, когато започна битката. Аз съм единственият моряк, избягал от хората на Вандервекен...”

Трусдейл рязко отвори очи.

„И туй е може би най-странното, което можеш да направиш.”

Не търсеше където трябва.

Туристите обикновено се събуждаха на разсъмване. Някои предпочитаха да закусват в денонощен ресторант, други сами си

приготвяха закуската. Трусдейл си готвеше замразено-сушени яйца, когато момичето се приближи към него.

— Помниш ли ме? Казвам се Алис Джордан.

— Рой Трусдейл. Вземи си малко яйца.

— Благодаря. — Алис му подаде една опаковка, ко-ято той разтвори с вода и я смеси с останалото. Тази сутрин изглеждаше различна: отпочинала, по-млада, не така заплашителна.

— Миналата нощ си спомних някои неща. Случаи като твоя. Наистина има такива. Самата аз съм златноко-жа и съм чувала за тях, но никога не съм си правила труда да се заинтересувам от подробностите.

— Златнокожа ли си? — Ченге? Като си помислеше, тя бе колкото него на ръст и беше достатъчно силна, за да се справи с който и да било поясар.

— Занимавала съм се също и с контрабанда — рече тя, като че ли малко се защитава. — Един ден реших, че Поясът има повече нужда от доходите, отколкото контрабандистите.

— Може би най-после ще трябва да отида в Пояса — тихо каза той. И си помисли: „Или да поговоря с Ро-бинсън да поиска архивните документи“. Яйцата бяха готови. Той ги поднесе в канчета, каквито всички туристи носеха на колана си.

— Разкажи ми нещо повече за случая „Вандервекен“ — помоли тя.

— Няма много за разказване. Искане ми се да бях в състояние да го забравя. — Обикновено успяваше да го забрави един път в месеца. *Беше отвлечен.*

— Съобщи ли веднага в полицията?

— Не.

— Точно *това* си спомних. Похитителят отвлеча жертвите си от главния Пояс, държи ги около четири месеца и ги подкупва. Обикновено подкупът е достатъчно голям. Предполагам, че в твоя случай не е било така.

— Почти. — *Не* възнамеряваше да разкаже на една непозната за Благородната Стел. — Но ако повечето от тях взимат подкупите, как разбрахте за тях?

— Е, не е толкова лесно да се скрие един изчезнал ко-раб. Повечето от корабите изчезват от главния Пояс, а четири месеца по-

късно се появяват в орбитите си. Но ако телескопите не ги открият през четирите месеца, някой може да започне да задава въпроси.

Те изхвърлиха остатъците от яйцата от канчетата си и ги напълниха с нескафе и гореща вода.

— Има няколко подобни случая и всички са останали неразкрити — продължи тя. — Някои поясари смятат, че това е Аутсайдерът, който взима проби.

— Аутсайдерът ли?

— Първият извънземен, с когото се среща човечеството.

— Като Морската статуя? Или като онзи извънземен, който е кацнал на Марс през...

— Не, не — нетърпеливо го прекъсна тя. — Морската статуя беше изкопана от континенталния шелф на Земята. Престояла е там над един милиард години. Що се отнася до Паките, те са били клон на човечеството, доколкото някой изобщо може да каже. Не, ние все още очакваме истинския Аутсайдер.

— И смятате, че взима проби, за да разбере дали сме готови за цивилизация. Когато станем, той ще дойде.

— Не съм казвала, че вярвам в това.

— Нима?

— Не знам. Мислех си, че е очарователна история и в същото време малко страшна. Никога не ми е идвало наум, че може да взима за проба и земяни.

Той се засмя.

— Благодаря.

— Не съм искала да те обидя.

— Оттук заминавам за Бразилия — рече той. Това беше почти предложение.

— Аз ще поостана. Един ден път, един ден почивка. Силна съм за поясарка, но не съм в състояние да вървя непрекъснато ден след ден.

— Тя се поколеба. — Затова и пътувам сама. Предлагали са ми, но не би ми било приятно да си мисля, че забавям някого.

— Разбирам.

Тя се изправи. Трусдейл също. Беше останал с впечатлението, че е по-висока от него, но това бе илюзия.

— Къде живееш? На Церера ли?

— На Веста. Чао.

— Чао.

Обиколи Бразилия, Сао Паоло и Рио де Жанейро. Видя Чечен Ица и свикна с перуанската кухня. Стигна до Вашингтон, а кражбата на четирите месеца от живота му все още не му даваше мира.

Центърът на Вашингтон беше разположен под климатичен купол. Нямахше да го пуснат да влезе с раница на гърба. Вашингтон беше делови град и управляваше огромна част от планетата Земя.

Насочи се право към Смитсъновия институт.

Морската статуя представляваше не особено хуманоидна фигура с огледална повърхност. Стоеше на широко разкрачените си крака, а двете ѝ трипръсти ръце бяха вдигнати, сякаш за да се предпази от някаква заплаха. Въпреки вековете, които бе прекарала на морското дъно, тя не проявяваше признаци на корозия. Приличаше на произведение на някаква напреднала цивилизация... и си беше такова — костюм под налягане с устройство за аварийно стаза-поле. А нещото вътре беше много опасно. Стига да се освободеше.

Пакът беше много древна, уморена мумия. Лицето му бе твърдо, нечовешко и безизразно. Главата му беше извита под странен ъгъл, а ръцете му бяха отпуснати от страни, без да се вдигнат към онова, което бе пре-мазало гърлото му. Трусдейл прочете историята му в туристическия справочник и почувства жал. Беше дошъл толкова отдалеч, за да спаси всички нас...

И така: там навън имаше *неща*. Вселената беше достатъчно дълбока, за да крие всевъзможни тайни. Ако нещо проучваше човечеството, единствените въпроси бяха следните: защо си правеше този труд? Защо си правеше труда да ги връща обратно?

Не, имаше още. Щекотливи въпроси: защо трябваше да идва до Земята, за да взима земяни? Богати двойки прекарваха медените си месеци на Титан, под огромния, обграден с пръстени Сатурн. Сигурно би било лесно да отвлече някой младоженец. И защо избира поя-сари от главния Пояс? Доста от тях все още копаеха руда във външните райони.

И тогава му проблясна, но нямаше как да бъде сигурен. Запази идеята в ума си...

После скита край Мисисипи и се катери из Скалистите планини. В един назъбен каньон си счупи крака. Някакъв лекар му го намести и

му сложи лекарства за заздравяване. След това Трусдейл отлетя у дома си. Беше му достатъчно.

Полицията на Сан Диего нямаше нова информация за Лоурънс Сейнт Джон Макджий. Бяха свикнали да виждат Трусдейл и всъщност започваха малко да се уморяват от него. Вече му ставаше ясно, че изобщо не очакват да открият Макджий и парите му.

— Разполага с повече от достатъчно средства, за да си купи ново лице и отпечатьци от пръстите — беше му казал веднъж един полицаи. Сега те просто вдигаха успокоителен шум и го чакаха да си тръгне. Беше изминала година, откакто бе идвал за последен път.

Трусдейл отиде в щаб-квартирата на полицията на ООН. Предпочете да вземе такси, вместо да ходи пеш — краката още го боляха.

— Работим по въпроса — каза му Робинсън. — Толкова странен случай не се забравя. Всъщност... е, няма значение.

— Какво?

Внезапно полицаят се захили.

— Не е пряко свързано с вашата история. Поисках от основния компютър информация за други неразгадани случаи с технологически напреднала база без ограничение във времето. Получих някои странни неща. Чували ли сте за втория Стоунхендж?

— Естествено. Бях там преди месец и половина.

— Не е ли удивително? Някакъв шут го издигнал само за една нощ. На следната сутрин имало два Стоун-хенджа. Не можете да откриете никаква разлика помежду им, освен в местоположението им: дубликатът е на неколкостотин метра на север. По дубликата са издълбани дори и същите инициали.

Трусдейл кимаше.

— Знам. Това е била най-скъпата шега, правена някога.

— Всъщност, не знаем и кой е истинският Стоунхендж. Ами ако шегаджията им е сменил местата? Имал е възможността да издигне дубликата с всичките тези скали. Трябвало е само да махне скалите на Стоунхендж и да сложи на негово място дубликата.

— Това не ми говори нищо. Полицаят се разсмя.

— Получихте ли нещо от Пояса? Усмивката на Робинсън изчезна.

— Да. Известни са им половин дузина такива случая на отвличане и амнезия, всичките неразгадани. Все още си мисля, че си имаме работа с някой стрълдбръг.

Всичките неразгадани. Това вещаеше лошо бъдеще за случая на Трусдейл.

— Някой стар стрълдбръг — продължи лейтенантът.

— Някой, който вече да е бил достатъчно стар преди сто и двайсет години и да е смятал, че е научил достатъчно, за да реши проблемите на човечеството. Или може би, за да напише книга, решаваща окончателно проблемите на човешкия прогрес. Затова е започнал да прави проби.

— И все още работи върху въпроса.

— Може внукът му да е наследил бизнеса — въздъхна Робинсън.
— Не се тревожете. Ще го намерим.

— Сигурно. Изминали са само сто и двайсет години.

— Не се подигравайте — рече Робинсън. И това свърши работа.

Центърът на полицейската дейност беше седалището на правителството: Церера. В известен смисъл полицейските штаб-квартири на Палада, Юнона, Веста и Астрея нямаха работа, но бяха много необходими. Пет ас-тероида покриваха главния Пояс. Случвало се бе всички те да са от една и съща страна на слънцето по едно и също време, но това беше рядко.

Веста бе най-малкият от петте. Градовете ѝ бяха на повърхността, под четири големи двойни купола.

На три пъти в историята се бе пробивал купол. Това не беше събитие, което се забравя лесно. Всички сгради на Веста бяха под силно налягане. Няколко от тях имаха херметично метро, което водеше навън от купола.

Алис Джордан влезе в херметичната камера на полицията в гр. Уоринг след обичайната проверка за контрабанда. Имаше две камери, а след това коридор, пълен с костюми под налягане. Тя свали своя и го закачи отстрани. На гърдите му бе нарисован флуоресцентен женски дракон, бълващ огън.

— Нямах късмет — докладва Алис на началничката си, Вини Гарсия.

Вини ѝ се захили. Тя беше тъмна и стройна, с дълги и тънки пръсти: вписваше се много повече в стереотипа на Пояса, отколкото

Алис Джордан.

— Имала си известен късмет на Земята.

— Файнъгъл да го вземе, ако съм имала. Получи доклада ми. — Алис беше заминала за Земята с надеждата да реши нарастващ социален проблем. Един земен грях — жицеглавието, практиката да се пропуска ток в центъра на мозъка — се разпространяваше в Пояса. За съжаление щеше да се наложи да почакаят, докато се стигнеше до решението му като на Земята. След триста години той щеше да се реши от само себе си... но това далеч не удовлетворяваше Алис Джордан.

— Нямах това предвид. Направила си завоевание. — Вини направи пауза. — В кабинета ти те чака земянин.

— Земянин ли? — Беше споделила леглото с един мъж на Земята, което не бе задоволило и двамата им. Поради гравитацията и липсата на опит. Той се бе държал любезно, но не се бяха срещнали повече.

Тя се изправи.

— Трябвам ли ти за нещо друго?

— Не. Забавлявай се — отвърна Вини.

Когато Алис влезе, той се опита да стане. Залитна леко при слабата гравитация, но успя да достигне пода с крака и да задържи тялото си в изправено положение.

— Здравей. Рой Трусдейл — рече той, преди тя да може да сбърка името му.

— Добре дошъл на Веста — каза тя. — Значи все пак дойде. Още ли преследваш Похитителя?

— Да.

Алис седна зад бюрото си.

— Разкажи ми за това. Завърши ли пътешествието си? Той кимна.

— Мисля, че най-много ми харесаха Скалистите планини, а и достигането до тях не е проблем. Трябва да ги видиш. Скалистите планини не са национален парк, но много хора искат да ги направят такъв.

— Ще отида, ако някога посетя отново Земята.

— Видях другите Аутсайдери... Знам, те не са истински Аутсайдери, но е дяволски сигурно, че са извънземни. Ако истинският

Аутсайдер е като онези...

— Струва ти се, че Вандервекен е по-скоро човек.

— Мисля, че е така.

— Влагаш прекалено много усилия в откриването му. — Тя обмисли идеята Трусдейл да е дошъл в преследване на някоя поясарка. Ласкателна мисъл...

— Изглежда хората на закона не стигат доникъде — рече той. — Още по-лошо. Като че ли преследват Вандервекен или някой като него от сто и двацет години. Побеснях и наех кораб за Веста. Имах намерение да открия сам Вандервекен. Оказа се трудно да дойда тук, знаеш ли?

— Зная. Прекалено много земяни искат да разгледат астероидите. Трябва да ограничаваме достъпа им.

— Наложих ми се да чакам три месеца за място. Все още не бях сигурен, че искам да тръгна. Но в края на краищата, винаги можех да се откажа... После се случи нещо друго. — Трусдейл стисна ядосано зъби при спомена. — Лоурънс Сейнт Джон Макджий. Преди десет години той ми отне почти всичко, което притежавах. Чрез измама.

— Случва се. Съжалявам.

— Заловиха го. Твърдеше, че се казва Елъри Джоунс от Сейнт Луис. Разиграл цяла нова игра в Топека, Кан-зас, но някой белязал марките и го хванаха. Беше с нови отпечатыци от пръстите и ретината, с ново лице. Преди да са сигурни, че е той, трябваше да направят анализ на мозъчните му вълни. Може дори да си върна част от парите.

Тя се усмихна.

— Хей, това е чудесно!

— Вандервекен му е дал пари. Още един случай на подкуп.

— Сигурен ли си? Каза ли името?

— Не. Дяволите да го вземат с неговите играчки! Сигурно си е мислел, че го преследвам, защото ме е обрал. Той отне четири месеца от живота ми. Подхвърли ми Лоурънс Сейнт Джон Макджий, за да престана да се тревожа за липсващите ми четири месеца.

— Не ти харесва даси толкова предсказуем.

— Не. Не ми харесва. — Трусдейл не гледаше към нея. Беше стиснал здраво с ръце облегалките на стола за гости. Мускулите му се издуха. Някои поясари се отнасяха пренебрежително към мускулите на земяните...

— Вандервекен може да е прекалено голям за нас — рече тя.
Отговорът му беше интересен.

— Сега си ти наред. Какво откри?

— Ами... Аз също преследвах Вандервекен. Знаеш, че имаше и други изчезвания.

— Да.

В бюрото ѝ, подобно на това на Робинсън, беше вграден компютърен терминал. Тя го включи.

— Половин дузина имена. И дати: 2150, 2491, 2230, 2250, 2270, 2331. Виждаш, че документите отиват още по-назад във времето от вашите. Разговарях с този Ло-Урънс Джанифър, последният, но той не си спомня ни-що повече от самия теб. Влизал е в бърза орбита към първите троянски пунктове с някакви малки машинни части, когато... празнота. Следващото нещо, което помнеше, е, че бил в орбита около Хектор. — Тя се усмихна. — Той не възприема нещата като теб. Просто се Радва, че е бил върнат.

— Дали някои от другите са живи и можем да се свържем с тях?

— Дандридж Сукарно и Норма Стиър, изчезнали съответно през 2270-а и 2230-а г. Не поискаха да разговарят с мен. Взели са си парите и толкова. Проследихме парите до две различни имена — Джордж Олдувай и С. Крийтмастър, — но не открихме хората зад тях.

— Свършили сте доста работа. Тя сви рамене.

— Много златнокожи са се интересували от Похитителя по едно или друго време.

— Звучи ми така, сякаш той взима проби на всеки десет години. Като редува Земята и Пояса. — Трусдейл подсвиркваше неспокойно. Спомняше се онези дати. — Две хиляди сто и петдесета е почти преди двеста години. Не е чудно, че се е нарекъл Вандервекен.

Алис го погледна.

— Има ли някакво значение...?

— Вандервекен е бил капитан на „Летящия холандец“. Потърсих го в речника. Знаеш ли легендата за „Летящия холандец“?

— Не.

— Имало е търговски кораби, които са се движели през океана, като използвали силата на вятъра. Вандервекен се опитвал да заобиколи нос Добра надежда по време на силна буря. Той се заклел богохулно, че ще заобиколи носа, дори да трябва да се бори срещу

вятъра до последния ден. В бурно време минаващите кораби могат да видят как все още се опитва да заобиколи носа. Понякога спира кораби и ги моли да отнесат писма у дома.

Тя се засмя неспокойно.

— Писма до кого?

— До Скитника евреин навярно. Има различни варианти. В едни се твърди, че Вандервекен убил жена си и отплувал, за да избяга от полицията. Според други е имало убийство на борда. Изглежда писателите харесват тази легенда. Тя се появява в доста романи, имало е един стар плоскостен филм и даже една още по-стара опера, и — чувала ли си онази стара песен, която туристите пеят покрай лагерните огньове? „Аз съм единственият моряк, избягал от хората на Вандервекен...“

— Самохвалната песен.

— Във всички легенди се съдържа един и същ мотив: безсмъртен човек е прокълнат да плава завинаги.

Очите на Алис Джордан станаха големи и кръгли.

— Какво има? — попита той.

— Джак Бренън.

— ...Бренън. Спомням си. Мъжът, който изял корените на борда на пакския кораб. Джак Бренън. Предполага се, че е мъртъв.

— Предполага се. — Беше забила поглед в бюрото си. Постепенно очите ѝ се фокусираха върху навитите на руло разпечатки.

— Рой, имам да свърша малко работа. Къде си отседнал, в „Палас“ ли?

— Естествено, това е единственият хотел в Уоринг.

— Ще дойда да те взема оттам в осемнайсет и сто. Така или иначе, ще ти трябва водач из ресторантите.

Макар да бе монополист, „Палас“ беше отличен хотел. Обслужването на човешкия персонал не беше особено добро, но машините — инсталациите в банята, съоръженията за почистване, сервитьорите — работеха свършено. Изглежда поясарите се отнасяха с машините си така, сякаш животът им зависеше от тях.

Източната стена бе на три метра от самия купол и върху нея бяха изобразени прозорци, пазени от големи, правоъгълни екрани, които се въртяха автоматично, за да не пропускат пряка слънчева светлина. В момента екраните бяха отворени. Трусдейл погледна навън през стъклената стена, над ниската изпъкналост на купола на гр. Андерсън,

покрай хоризонта, който беше толкова близък, че се почувства като на планински връх. Но звездите не изглеждаха така живи от нито една планина на Земята. Виждаше вселената толкова близо, че можеше да я докосне.

Стаята му струваше скъпо. Щеше да му се наложи отново да се научи да харчи пари, без да му прави впечатление.

Взе душ. Беше забавно. Горещата вода падаше върху него лениво и на големи капки, които сякаш оставаха по тялото му като желе. Имаше странични струи и иглен спрей. Далечен отклик от старите времена, предположи той, когато дълбоката кухня, побираща днес гр. Андерсън, е била издълбана в хидратната скала по време на мащабния, скъп рудодобив. Но топенето беше евтино и след като се получише, водата можеше да се дестилира до безкрайност.

Когато излезе от банята, откри, че има пратка. Информационният терминал до бюрото му беше доставил информация, разпечатана в книга с размера на телефонния указател на Сан Диего. Страниците можеха да се изтрият след заминаването му. Сигурно му я беше пратила Алис Джордан. Той я разлисти, намери спомените на Никълъс Сол и започна оттам. Главата за пакския кораб беше към края.

Когато завърши, усети хлад. Това беше Никълъс Сол, някога Първи говорител на Пояса... а не някой глупак. „Трябва да се помни — пишеше Сол, — че той е по-умен от нас. Може би се е сетил за нещо, за което аз не съм.“

Но колко умен би бил човек, който е трябвало да компенсира липсата на храна?

Той продължи да чете...

Алис Джордан пристигна десет минути по-рано. На вратата тя погледна покрай него към информационния терминал.

— Получил си го. Добре. Докъде стигна?

— До спомените на Ник Сол. Учебник по физиология на паките. Преглеждал съм книгата на Грейвс за еволюцията. Изрежда дванайсет растения, които може да са били внесени от пакския свят.

— Ти си земянин. Какво мислиш?

— Не съм биолог. Освен това прескочих бюлетините на базата „Олимп“. Всъщност, не ме вълнува въпросът защо гравитационният поляризатор още не работи.

Тя приседна на ръба на леглото. Носеше широки ежедневни панталони и блуза: от гледна точка на Трусдейл не беше облечена за вечеря. Но не бе и очаквал да види поли при гравитацията на Веста.

— Мисля, че е Бренън — рече тя.

— И аз.

— Но вече *трябва* да е мъртъв. Не е имал храна.

— Собственият му едноместен кораб е бил привързан отзад. Дори и преди двеста години, кухнята на един едноместен кораб би го хранила доста време, нали? Липсвали са му корените. Може да е взел няколко от товарното отделение, а на борда на пакския кораб е имало и още. Но когато ги е изял, е трябвало да умре.

— Ала ти все още смяташ, че е жив. Аз също. Дай да чуя твоите аргументи.

Трусдейл помълча минута, за да подреди мислите си.

— „Летящия холандец“. Вандервекен. Човек, станал безсмъртен поради проклетие. Всичко пасва отлично.

Тя кимна.

— Какво друго?

— О, отвличанията... и фактът, че ни връща обратно. Връща ни обратно, въпреки вероятността да го хванат. Прекалено внимателен е за извънземен и е прекалено могъш за човек. Какво следва?

— Бренън.

— Освен това стои и въпросът за двойния Стоун-хендж. — Трябваше да й разкаже за това. — Мисля по него, откакто ти спомена Бренън. Знаеш ли какво ми се струва? Бренън е прекарал много време с гравитационния поляризатор в пакското товарно отделение. Трябва да е открил принципа и да го е развил в гравитационен генератор. После е започнал да си играе с него.

— Игри. Точно така. Този свръхразум трябва да е бил за него като нова играчка.

— Може да е извършил и други шеги,

— Да — съгласи се тя, като подчерта думата твърде силно.

— Какво? Знаеш за някоя друга подобна шега ли? Алис се засмя.

— Да си чувал за астероида Махмед? Има информация за него в извадките, които ти пратих.

— Предполагам, че не съм стигнал дотам.

— Астероид с диаметър около три километра, предимно лед. Телескопите на Пояса са го открили доста рано, през... 2183-а, струва ми се. Все още е бил извън орбитата на Юпитер. Махмед е първият човек, който е кацнал на него. Пак той е определил орбитата му и е открил, че е щял да се удари в Марс.

— Така ли?

— Да. Навярно е можел да бъде спрял, дори и при тогавашното равнище на техническо развитие, но предполагам, че никой не е проявил действителен интерес. Щял е да се удари доста далеч от базата „Олимп“. Изрязали голямо парче лед и го насочили в нова орбита. Почти чиста вода, ценна стока.

— Не разбирам какво общо има това с...

— Той е унищожил марсианците. Всички марсианци на планетата, доколкото ни е известно. Съдържанието на водни изпарения в атмосферата се е повишило.

— А — рече Трусдейл. — Геноцид. Шега.

— Казах ти, Вандервекен може да е прекалено голям за нас.

— Да. — От записания глас на самоунищожаващата се шпула Вандервекен бе израснал във всички измерения. Сега беше дълъг двеста и двацет години, а диапазонът на действията му покриваше слънчевата система. Бе нараснал и по отношение на физическата сила. Бре-нън-чудовището беше метнал изпадналия в безсъзнание Елрой Трусдейл на рамото си и го бе смъкнал от Апогеите. — Голям е, да. И ние сме единствените, които го знаем. Какво ще правим сега?

— Хайде да вечеряме — отвърна тя.

— Знаеш какво имам предвид.

— Знам какво имаш предвид — нежно каза Алис. — Но хайде да вечеряме.

Върхът на хотел „Палас“ представляваше четиристранен купол, който показваше две гледки към реалността. Защото източният и западния квадрант гледаха към Веста, а северният и южният бяха холографски проекции на някои планински райони на Земята.

— Това е въртящ се запис, дълъг няколко дни — обясни му Алис. — Сниман е от кола, движеща се на земното равнище. Прилича на утрин в Швейцария.

— Така е — съгласи се той. Коктейлът водка с мар-тини го хващаше здраво. Беше прескочил обяда и сега стомахът му

представляваше прозяващ се вакуум. — Разкажи ми за поясната кухня.

— Ами, кухнята на „Палас“ е предимно френска.

— Искате ли да опитам поясната кухня. Може би утре?

— Честно казано, Рой, на Земята се разглезих. Ще те заведа в някой ресторант с традиционна храна, но ми се струва, че няма да откриеш нови вкусови изживявания. Тук храната е прекалено скъпа, за да се експериментира с готвенето.

— Много лошо. — Той погледна менюто на гърдите на сервитьора и трепна. — Мили Боже! Цените!

— Тук е толкова скъпо, колкото струва в действителност. В другия край е маята за бедни, която е безплатна...

— Безплатна ли?

— ...и толкова струва и като храна. Ако си изпаднал в беда, ще те държи сит и на практика расте сама. Обичайната поясна кухня е почти вегетарианска, освен пилетата и яйцата. Отглеждаме пилета в повечето от по-големите куполи. Телетата и свинете трябва да отглеждаме в балоноформирани светове, а морската храна — трябва да я внасяме. Някои стоки идват в замразено-сушен вид, така е по-евтино.

Те набраха поръчките си на клавиатурата на сервитьора. В някой земен ресторант тези цени поне биха се компенсирали със сервитьори-хора... но Рой някак си не можеше да си представи поясарите в ролята на келнери.

Пържолите „Диана“ бяха прекалено малки, а зеленчуците — много и разнообразни. Алис се хранеше с апетит, на който той се възхити.

— Липсваше ми всичко това — рече тя. — На Земята трябваше да нося раница, за да приготвям храната си.

Рой остави вилицата:

— Представям си какво яде той.

— Остави за известно време тази тема.

— Добре. Разкажи ми за себе си.

Тя му разказа за детството си на Затворническия астероид и за дебелия приземни прозорци, от които бе гледала звездите: звезди, които не бяха означавали нищо за нея до първото ѝ пътуване навън. За годините на обучение в космическите кораби — не задължително, но приятелите биха те помислили за смешна, ако се откажеш. За първото си контрабандистко бягство и за злат-нокожия пилот, който се бе

залепил като пиявица за курса ѝ и ѝ се беше присмивал от комуникационния ѝ екран. За трите години превозване на хранителни стоки и хидропонни механизми към троянските пунктове. Сетне отново бе опитала с контрабанда и се бе сблъскала със същото присмиващо се лице, а когато бе изругала, той ѝ беше изнасял лекция по икономика по целия път до Хектор.

Слязоха да пият кафе (замразено-сушено) и коняк (поясно производство, при това отлично). Той ѝ разказа за братовчедите и полубратовчедите си, за поколенията чичовци, получичовци, праичовци и лели, пръснати из целия свят, така че където и да отидеше, имаше роднини. Разказа ѝ за Благородната Стел.

— Значи е бил прав — рече тя.

Рой знаеше точно какво има предвид.

— Нямаше да се обърна към представителите на закона. Не можех да се откажа от парите. Алис, той възприема цялата човешка раса по този начин. Като марионетки. И е единственият, който вижда конците.

Алис направи физиономия много близка до озъбване.

— Няма да *позволя* на никого да ме възприема по този начин.

— И взима проби. За да види какво правим и как го правим. Предполагам, че следващата му стъпка е програма за избирателно отглеждане.

— Добре, какво ще предприемем сега?

— Не знам. — Той отпи от коняка си. Чудесна напитка — сякаш се изпаряваше в устата му. Поясът трябваше да го изнася. Горивото нямаше да е скъпо: пътят вървеше все надолу.

— Имаме три възможности, струва ми се — каза тя. — Първата е да разкажем всичко, което знаем — първо на Вини, а после и на всеки журналист, който би ни изслушал.

— Ще ни изслушат ли?

— А... — небрежно махна с ръка тя. — Ще го публикуват. Така мисля. Това е нов поглед върху нещата. Но нямаме никакви доказателства. Имаме теория, в която има бяло петно, и това е *всичко*, с което разполагаме.

— С какво се е хранил той?

— Правилно.

— Е, можем да опитаме.

Алис натисна бутона за повикване на персонала. Когато сервитьорът се плъзна, раздвижвайки въздуха, тя набра поръчка за още два коняка.

— А после...

— Да?

— Хората ще ни изслушат, ще поговорят за това и ще се почудят малко. Но няма да се случи нищо. Постепенно всичко ще се забрави. Бренън просто ще изчака, колкото и време да му отнеме — сто години, хиляда...

— Няма откъде да знаем. Все едно, че викаме във вакуум.

— Добре. Втората възможност е да се откажем още сега.

— Не.

— Съгласна съм. Третата възможност е да тръгнем но дирите му. С флотата на поясната полиция, ако ни подкрепи. В противен случай — сами.

Той се замисли, като отпиваше от коняка.

— Къде ще отидем?

— Добре, дай да помислим за това. — Алис се облегна назад с полузатворени очи. — Насочил се е към междוזвездния космос. Спрял е в кометния пояс, доста извън орбитата на Плутон, за два месеца — спрял е съвсем, което трябва да му е струвало много гориво — и после е продължил.

— *Корабът* му е продължил. Ако сега е тук, трябва да е накарал пакския двигател да продължи без него. Това му е оставило пакската контролна кабина и пояс-ния едноместен кораб.

— И гориво. Цялото гориво, което му е трябвало, от резервоарите за маневриране в двигателното отделение. Били са напълнени, преди да тръгне.

— Добре. Приемаме, че е намерил начин да отглежда корените за храна. Може би е взел малко семена от товарното отделение, преди да напусне Марс. От какво има нужда сега, какво няма?

— Дом. База. Строителни материали.

— Възможно ли е да ги е изкопал от кометите?

— Може би. Поне що се отнася до газовете и химическите вещества.

— Добре. И аз мислих за това — каза Трусдейл. — Когато говориш толкова гладко за кометния пояс, да не смяташ, че е пръстен

от скали, като астероидния пояс? Кометният пояс е удобен регион. — Приказване-то му се удаваше с известна трудност. Влиянието на коняка беше стигнало до езика му. Ако объркаше някоя сложна дума, тя щеше само да се изсмее. — Там кометите забавят скоростта си, кръжат и падат обратно към слънцето. Той е с десет до двайсет пъти по-голям по размер от слънчевата система, а тя е предимно в плоскост. В повечето от компонентите на кометните опашки има водород, нали? Значи Бренън няма проблеми с горивото. В момента може да е на едно място и на съвсем друго — утре. Къде да го търсим?

Алис го изгледа с присвити очи.

— Предаваш ли се?

— Изкушавам се. Въпросът не е в това, че е прекалено голям за мен. Прекалено е малък. Скривалището му е прекалено голямо.

— Има и друга възможност — рече тя. — Персефо-на.

Персефона. Как, по дяволите, беше забравил, че има Десета планета? И все пак...

— Персефона е газов гигант, нали?

— Не знам със сигурност, но предполагам, че е така. Била е засечена по масата ѝ и по влиянието ѝ върху орбитата на кометите. Но атмосферата ѝ може да е замръзнала. Бренън би могъл да кръжи, докато не прогори дупка в замръзналите пластове, а после да кацне. — Тя се наведе през масата. Очите ѝ бяха дълбоки и тъмнокафяви. — Рой, той трябва да взима метали *отнякъде*. Построил е някакъв вид гравитационен генератор, нали? Трябва да е извършил и експерименти, за да го направи. Необходим му е бил метал. Много метал.

— От кометите, може би?

— Не мисля така.

Трусдейл поклати глава.

— Не е можел да копае в Персефона. Една толкова голяма планета сигурно е газов гигант — с разтопено ядро. Навярно се затопля сама и има газообразна атмосфера. Няма как да кацне на нея. Налягането трябва да е *страхотно*.

— Тогава някоя луна! Може би Персефона има луна!

— ...Защо не, по дяволите? Защо някой случаен газов гигант да няма *дузина* луни?

— Прекарал е два месеца неподвижен, за да се увери, че ще може да живее там. Трябва да е открил Персефо-на и да я е проучил с

телескопите си. Когато се е убедил, че има луни, той се е освободил от пакското двигателно отделение. В противен случай е щяло да му се наложи да се върне обратно и да се предаде.

— Звучи логично. Нищо чудно да е отглеждал и дърво на живота... Но може вече да не е там.

— Сигурно е оставил следи. В момента говорехме за *луната*. Трябва да е останала следа на мястото, където се е приземил, големи дупки там, където е копал руда, сгради, които е трябвало да изостави и *топлина*. Би могъл да скрие някои от тези неща, но не и топлината, не и на една малка луна, страшно далеч от Плутон. Неминуемо е отишла в околната среда, предизвикала е свръхтечни ефекти и е изпарила част от ледовете.

— Ще имаме доказателство — рече Трусдейл. — Холографски снимки. В най-лошия случай ще имаме хо-лоснимки на следите, които е оставил върху луната на Персефона. А не само нестабилна теория.

— А в най-добрия? — усмихна се тя. — Ще се срещнем с Бренън-чудовището лице в лице ли?

— Само да го пипна!

— Това е то — вдигна чашата си с коняк Алис. Те чукнаха внимателно стъклените чашки и отпиха.

Страхът от падане го държеше полубуден, а познатите усещания на махмурлука довършиха останалото. Той седна на леглото, което приличаше на розов облак. Леглото на Алис. Предишната нощ бяха дошли тук, навярно, за да празнуват или да сключат сделка, а може би просто защото се харесваха един друг.

Нямаше главоболие. Хубавият коняк предизвикваше махмурлук, но не и главоболие.

Това бе една от по-добрите му нощи.

Алис я нямаше. Дали бе отишла на работа? Не, можеше да я чуе в кухнята. Той зашляпа бос натам. Правеше палачинки, съвсем гола.

— Наистина ли имахме предвид това? — попита той.

— Сега ще опиташ поясната кухня — каза Алис и му подаде чиния с куп палачинки, а когато той я хвана неправилно, тя подскочи и се понесе точно като в рекламите. Рай успя да я хване, но купчината се изкриви.

Бяха си като палачинки: вкусни, но нищо повече. Може би към поясната кухня ги отнасяше голотата на готвачката. Той си сипа

имитация на кленов сироп и си отбеляза наум да прати на Алис няколко бутилки кленов сироп от Върмонт, ако тя останеше в Пояса, а той стигнеше някога жив на Земята.

— Наистина ли имахме предвид това? — попита отново той.

Тя му подаде чаша и каничка замразено-сушено кафе от земен сорт.

— Нека първо научим нещо за Персефона. После ще решим.

— Мога да свърша това сам в хотела. И да ти пратя информацията, както ти ми я прати вчера. Така ще ти спестя малко работа.

— Добра идея. След това ще се свържа с Вини.

— Чудя се дали златнокожата флота би ми позволила да дойда с нея.

Тя седна в скута му — лека като перце, но иначе съвсем истинско момиче, точно колкото му трябваше на един мъж. Погледна го право в очите.

— Искаш ли да дойдеш или не? Той се замисли.

— Ще дойда, ако началниците ти ми позволят. Но ще ти кажа направо: ако мога да пусна златнокожите по следите на Вандервекен, значи ще съм доказал, че той не е в състояние да ме манипулира. Знае ли Вандервекен това, не ме е грижа за друго.

— Предполагам, че... е достатъчно честно.

Заедно напуснаха апартамента. Той беше част от нещо, което приличаше на пещерно селище — апартаменти, врязани в стената на дълбокия миньорски изкоп, представляващ гр. Андерсън. Те взеха метрото за Уо! ринг и се разделиха там.

ПЕРСЕФОНА: Открита за пръв път през 1972 г. чрез математически анализ на отклоненията в орбитите на някои известни комети. Видяна за пръв път през 1984 г. Персефона се движи назад, а орбитата ѝ е наклонена под шейсет и един градуса към еклиптиката. Масата ѝ е малко по-малка от тази на Сатурн.

Вероятно първото изследователско посещение на Персефона е извършено от Алън Джейкъб Майън през 2094-а. Твърдението на Майън е съмнително поради липсата на фотографски свидетелства (филмите му били повредени от радиацията, както и самият Майън, защото свалил щита от кораба си, за да спести гориво) и поради съобщението му, че Персефона има луна.

По-официална изследователска експедиция била пратена през 2170-а. Тя докладвала, че Персефона няма луни и че има атмосфера, типична за газовите гиганти — богата на водородни съставки. Атмосферата на планетата би позволила минна дейност, ако самата планета била достъпна като Юпитер. Повече експедиции не е имало.

По дяволите, помисли си Трусдейл. Няма луни.

Зачуди се дали Бренън може да е разкопал замразените химични газове на Персефона. С какво, с шепи ли? А и защо? По този начин не би могъл да открие метали... а и това нямаше значение, защото не би могъл да остави следи в облаците.

Намери доклада от 2170-а и го прочете. Малко по-трудно откри кратко интервю на Алън Джейкъб Майън за „Спектръм Нюс“. Беше самохвален, надут тип, от тези мъже, които биха си взели едногодишна отпуска, готови да стигнат до десетата планета само за да кажат, че са били първи. Не беше сериозен наблюдател. Навярно неговата „луна“ е била някоя кометна глава, движеща се покрай Персефона по бавна парабола.

Използва информационния си терминал, за да прати материала в щаб-квартирата на полицията.

Алис се върна към 1800.

— Вини не повярва — уморено каза тя.

— Не я обвинявам. Няма луни. Цялата ни непоклатима логика отива по дяволите. — Беше прекарал деня опити да се прави на турист в град, който не беше предназначен за туристи. Уоринг бе делови град.

— Нямаше да се съгласи, даже и да имаше луни. Каза... е, не съм сигурна, че беше права. — Умората на Алис не се дължеше на гравитацията. Тя не се отпусна върху леглото. Тялото ѝ беше изправено, с високо вдигната глава. Но очите и гласът ѝ... — На първо място, всичко било хипотетично, каза тя. Което си е вярно. На второ място, ако *било* истина, срещу какво сме щели да пратим една жалка, безпомощна златнокожа флота? На трето място, тази работа с Похитителя била задоволително обяснена като случаи на Далечния поглед.

— Не разбрах това.

— Далечният поглед. Самохипноза. Поясарите прекарват прекалено много време, втречени в безкрайността. Понякога се събуждат в орбита около целта си без да помнят каквото и да било след

тръгването. Всъщност, Вини ми *показа* доклада за Норма Стийр. Спомняш ли си за нея? Изчезнала през 2230-а.

— Да.

— Движила се е по курса си през онези четири месеца, през които се предполага, че я е нямало. Филмите в кораба ѝ го доказват.

— *А подкупите!* Похитителят подкупва хората, които отвлича.

— Имаме доказателства за два подкупа. Но те могат да се обяснят и по друг начин. Хората използват историята за Похитителя, за да скрият печалби от контрабанда — или нещо още по-мръсно. — Тя се усмихна. — Или Вандервекен е изфабрикувал филмите на кораба на Норма Стийр. Аз лично вярвам в Похитителя.

— По дяволите, да!

— Но Вини зададе сериозен въпрос. Срещу какво се отправяме с една нещастна флота на поясната полиция? Бренън трябва да е взел метала отнякъде. Ако е разкопал луната на Персефона, след това трябва да я е преместил!

— М-м?

— Не ти ли дойде наум?

— Не.

— Не е толкова невероятно. За какво говорим, за маса с размера на Ганимед или за малка скална топка като Веста? Астероиди са местени и преди.

— Точно така... а той е разполагал с неограничено количество водородно гориво и вече е имал своя гравитационен генератор. Нали приехме, че е преместил ас-тероида Махмед. Но не може да я е преместил надалеч. Всяко голямо парче метал, което открием там, трябва да е луната на Персефона, нали? А той не би я преместил, освен ако не представлява категорично доказателство срещу него.

— Все още ли искаш да тръгнеш срещу Бренън?

Трусдейл пое дълбоко въздух.

— Да. Ще ми трябва помощта ти, за да си набавя екипировка.

— Идвам с теб.

— Добре.

— Страхувах се, че ще трябва да се откажа — рече тя. — Не разполагам с финанси като твоите, а ти не изглеждаше... достатъчно ентусиазиран, пък и Вини почти успя да ме убеди, че преследването ни е безсмислено. Рой, ами ако е така?

— Пак ще си изкараме прелестен меден месец. И ще сме единствените живи хора, видели десетата планета. Предполагам; че ще можем да препродадем екипировката, когато се върнем?

Преминаха към технически подробности. Щеше да струва скъпо. Бренън...

...какво можеше да се каже за Бренън? Той винаги щеше да извлича максимална полза от околната си среда, за да постига целите си. Като познаваше околната му среда, като знаеше мотивите му, човек би могъл да предвиди точно действията му.

Но умът му? Какво става в ума му?

Избраната от него кариера — кариерата, която го бе избрала за работата на живота си — се състои главно в чакане. Той е готов от много отдавна. Сега чака и наблюдава, а понякога доизкусурява подготвеното. Има си хобита. Слънчевата система е едно от тях.

Понякога взима проби. Иначе наблюдава движещите се светлинки на двигателите с ексцентричния си заместител на телескоп. Със сложна апаратура за филтриране на шума улавя части от новини и забавни предавания. Повечето от тях ги осигурява Земята. Поясът комуникира чрез лазери, а те не са насочени към Бренън.

Цивилизацията се развива. Бренън наблюдава.

От една новинарска емисия научава за смъртта на Ес-тел Рандъл.

Това създава интересна възможност. Бренън започва да чака светлинен източник, движещ се към Персефона.

Рой не беше сигурен какво го бе събудило. Лежеше неподвижно в мрежестия хамак и усещаще кораба около себе си жив.

Вибрирането на двигателя беше по-скоро усещане, отколкото звук. Само два дни и той можеше да го чувства без да се концентрира. „Усещането не се е променило“, помисли си той.

Алис лежеше до него в другия хамак. Очите ѝ бяха отворени, а веждите ѝ — леко намръщени.

Това го уплаши.

— Какво има?

— Не знам. Слагай костюма.

Той сви устни. „Слагай костюма“ — през първия ден го беше карала да навлича и съблича проклетия аварийен костюм в продължение на шест часа. Представляваше прозрачен пластмасов чувал с формата на човек, с цип, който минаваше от брадичката до коленете и се

раздвояваше на чатала. Можеш да се намъкнеш в него за миг и ти трябва още толкова, за да включиш онази дебела тръба за въздух и вода в животоподдържащата система на кораба, но Трусдейл на няколко пъти се бе заципвал с ципа и последвалите изрази не можеха да се очакват от ничий сексуален партньор, независимо от предишните изживявания.

— Отсега нататък ще носиш само бандаж — беше му наредила тя. — И ще го носиш непрекъснато. *Нищо* не трябва да се заципва с този цип. — През последните два часа му бе подхвърляла костюма изотзад на смачкана топка, която той трябваше да разгъне и намъкне за десет секунди. Когато успя да го направи със затворени очи, Алис остана удовлетворена.

— Това е първата ти работа — беше му казала тя. — Винаги. Каквото и да се случи, *навличай костюма си*.

Той грабна костюма без да гледа, намъкна краката, ръцете и главата си, закопча го с две ръце и го включи в стената. Трябваше му още само миг, за да вземе на-раменния компресор от нишата му, да го нахлузи, да издърпа щепсела и да го включи в костюма. Въздухът изпълни прозрачното облекло — нямаше никакъв мирис. Алис все още беше по-бърза от него — изпреварила го бе и се изкачваше по стълбата.

Когато Рой влезе през отвора, тя вече беше в пилотското кресло.

— Добре върви — рече Алис, без да се оглежда.

— Какво става?

— Двигателят работи отлично. В момента сме точно на едно g и все още сме насочени към Персефона.

— Добре. — Той се отпусна. Придвижи се към другото кресло и леко се препъна.

Тя се огледа.

— Не го ли усещаш?

— Какво да усещам?

— Може пък и да си въобразявам. Чувствам се... лека.

Сега и той го усети.

— Но апаратурата отчита едно g.

— Да.

Той подскочи интуитивно.

— Провери курса.

Тя му хвърли странен поглед, после кимна и се захвана с работа.

Рой не можеше да ѝ помогне. Беше прекарал част от първия и целия следващ ден в прослушване на учебни записи. Вече имаше добра теоретична представа как се управлява, поддържа и поправя поясен товарен космически кораб. Но Алис познаваше апаратурата. Той я остави на нея.

Почувства, когато настъпи промяната: на раменете му се прибави още малко тежест, а от структурата на кораба се чу леко проскърцване. Той забеляза страха в очите ѝ и не каза нищо.

След известно време Алис съобщи:

— Вече не се движим към Персефона.

— О! — Рой почувства как в него се надига студен страх.

— Как разбра? — попита тя.

— Предположих. Но беше логично. Бренън е генерирал гравитация — това вече приехме. Ако се намирахме в силно гравитационно поле, можеше да има вълнов ефект.

— Аха. Ами, точно това се е случило. Разбира се, автопилотът не го е регистрирал. Което означава, че ще трябва да изчисля новия ни курс чрез триангулация. Сигурно е, че се движим встрани от Персефона.

— Какво можем да направим?

— Нищо.

Не ѝ повярва. Бяха планирали всичко толкова подробно.

— Нищо ли?

Тя се обърна на мястото си.

— Може би си спомняш, че щяхме да достигнем върхова скорост от осем хиляди деветстотин и шейсет километра в секунда, а после да се приземим. Имахме достатъчно гориво, за да направим това два пъти — веднъж на отиване и после на връщане.

— Естествено. — Двеста петдесет и шест часа ускоряване, още толкова забавяне на скоростта и около сто часа снижаване. И ако им се наложеше да използват малко гориво за проучване, щяха да се върнат с по-ниска върхова скорост. Би трябвало да го помни. Разработили бяха десетки възможности. Бяха избрали товарен кораб, за да вземат допълнително гориво, лазери, с които да отрежат празното товарно отделение, ако нещата тръгнаха *наистина* зле и им се наложеше да намалят тежестта. А лазерите можеха да им служат и като оръжие.

Цялото това планиране и сега какво? Усещаше го тогава, но не бе казал нищо. Усещаше го и сега, преди тя да спре да говори...

— В момента се движим с около трийсет и пет хиляди и двеста километра в секунда. Не мога да определя точно скоростта — това ще отнеме часове, — но както изглежда, имаме почти достатъчно гориво, за да извършим цялостно спиране.

— В кометния пояс ли?

— По-точно в нищото.

...че имаше нещо ужасно неправилно в обмислянето на планове срещу Бренън. Бренън не се поддаваше на планиране.

Така или иначе, умът му кроеше планове. Имаше стари разкази... за хора, оцелели при аварии в космоса... Аполо тринайсет и пътуването на Фор Джий^[3] Джени-сън и Ерик Киборга...

— Бихме могли да се насочим странично, за да стигнем до Персефона, а после да обиколим планетата по хипербола. Това поне ще ни върне обратно в слънчевата система.

— Горивото сигурно ще ни стигне. Ще направя анализ на курса. Междувременно... — Тя се заигра с пулта за управление.

Усещането за гравитация бавно изчезна.

Вибрацията на двигателя беше престанала. В главата му настъпи тишина.

Действията на Елрой Трусдейл могат да се предвидят по-трудно от тези на Бренън. От няколкото възможности, които има в момента, една очевидно е най-добра, но как би могъл Бренън да определи коя ще избере? Гледачите често са непоследователни. Още по-лошо, може да има спътник на борда на онзи голям кораб. Жена и поясар: Трусдейл може да се предвиди поне дотолкова. Но как би могъл Бренън да предвиди капризите на момиче, което никога не е виждал?

Същото се отнася и за оръжията на Трусдейл. Лазери, разбира се. Те са прекалено полезни като универсален инструмент, за да бъдат изоставени. Взел е лазери и още някакво оръжие. Гранати, куршуми, звукозашеметители, пластичен взрив? Има около четири сериозни възможности. Една от тях е най-добра, само че Бренън може да я предвиди. Логическите ходове на Трусдейл се състоят в това да хвърля чон — по два пъти. Бренън знае, че земянинът е достатъчно умен, за да разбира това.

Значи два пъти е хвърлил чоп преди да тръгне. Откъм коя ли страна е паднала монетата, Бренън? Бренън се смее вътрешно, макар че лицето му не помръдва. Когато Трусдейл е умен, Бренън е доволен.

А как ще постъпи сега? Бренън обмисля въпроса. За щастие, това е без значение. Нищо, което може да направи Трусдейл, няма да го изведе извън обсега на Бре-нъновия свръхтелескоп... същия уред, който използва, за да промени курса му. Бренън се замисля за други неща. След няколко дни...

— Ако не трябваше да се тревожим за Бренън, знам точно какво щяхме да направим — каза Алис. — Щяхме да намалим скоростта и да изстреляме призив за помощ. След няколко месеца някой щеше да прати експедиция и да ни прибере.

Бяха в хамака на Рой, леко завързани заради свободното падане. През тези последни няколко дни прекарваха в хамаците все повече време. Спяха повече. Правеха секс по-често — от любов, за окуражаване, за да не се карат или защото нямаше какво друго градивно да правят.

— Защо някой би дошъл за нас? — попита Рой. — Щом сме толкова тъпи, че да дойдем...

— За пари. Възнаграждение за спасяването. Ще ни струва всичко, което притежаваме, разбира се.

— А-ха.

— Включително кораба. Какво би предпочел, Рой? Да фалираш или да загинеш?

— Да фалирам — незабавно отвърна той. — Но най-вероятно не бих имал избор. И нямам. Според договора ни, ти си капитанът. Какво ще правим, капитане?

Алис се обърна към него и се протегна да го погъделичка по кръста с върха на пръстите си.

— Не знам. Какво би искал да правиш, верни ми моряко?

— Да разчитам на Бренън. Но не ми харесва.

— Смяташ ли, че ще те върне за втори път?

— Бренън се отличава с... хуманност. Когато отказах подкупа му, той е отишъл за „Проучвания за възстановяването на правата на престъпниците“. Преди това подкупите са отивали за изследвания на медицинското протезиране и алопластиката.

— Не виждам връзката.

— И не можеш. Поясарка си. На Земята стои проблемът с органните банки. Всички искат да живеят вечно, струва ми се и най-лесният начин да има достатъчно трансплантанти за всички болни хора е бил да се използват осъдените на смърт престъпници. Налагали са смъртно наказание за каквото си поискат, включително и за много пътно-транспортни нарушения. Така е било, когато Бренън е вложил пари в други видове медицински проучвания.

— Никога не сме имали подобен проблем — с достойнство каза Алис, — защото сме *решили* да нямаме. Никога не сме превръщали престъпниците си в донори.

— Съгласен. Изживели сте този период извънредно морално.

— Говоря сериозно.

— Ние го изживяхме, защото медицината откри по-Добри начини за лечение. Бренън е финансирал тези изследвания. Сега отново имаме живи престъпници и те трябва по някакъв начин да се върнат пак в обществото.

— А Бренън финансира и това. И това е същият мекосърдечен Похитител, който ще ни върне на Земята, ако не правим нищо от своя страна.

— Попита за мнението ми, капитане. Нямах основание да разглеждаш отговора ми като бунт.

— Спокойно, верни ми моряко. Просто... — Дланта ѝ се стисна в юмрук. Той го усещаше до гърба си. — ...Адски мразя да завися от някой...

— Аз също.

— ...от някой толкова арогантен, колкото Бренън-чу-довището. Може би наистина ни смята за животни. Може би просто... — ни връща, защото бихме му досаждали.

— Може би.

— И все пак не виждам нищо пред нас.

— Е, накъдето и да се движим, го правим много по-бързо, отколкото възнамерявахме.

Тя се засмя. Ноктите ѝ очертаваха кръгове по кръста му.

Пред тях имаше нещо. Беше невидимо за телескоп и радар, но се засичаше едва-едва от детектора за маса. Можеше да е блуждаеща комета, грешка на детектора или... нещо друго.

Бяха падали в продължение на шест дни. Сега бяха на 112 000 000 000 километра от Слънцето — както и от Персефона. Индикаторът за маса вече показваше мъничък, далечен образ. Беше по-малък от всяка луна, която би трябвало да има един газов гигант. Но материята тук бе толкова рядка — почти колкото междузвездното пространство, — че не би трябвало да падат абсолютно към нищо.

Смятаха, че е Бренън. Надяваха се и се страхуваха.

А телескопът не показваше нищо.

Не беше сигурен какво го бе събудило. Заслуша се в тишината, огледа се в сумрака...

Алис се накланяше към ограничителните ремъци около хамака ѝ, като увисваше към носа на кораба. Както и самият той.

Беше си научил добре урока. Стисна костюма си под налягане още преди да освободи ремъците. Хвана се за тях като за дръжка и с една ръка навлече костюма. Притеглянето беше половин килограм, не повече. Алис отново го бе изпреварила и се спускаше по стълбата към носа.

Детекторът за маса бе полудял. Зад илюминатора се виждаше пустошта на неподвижните звезди.

— Не мога да изчисля курса тук — рече Алис. — Нямам никакви отправни точки. Още там, на два дни от Слънцето, си беше достатъчно лошо.

— Добре.

Тя блъсна с юмрук стъклото на илюминатора.

— *Не* е добре. Не мога да разбера къде *сме*. Какво *иска* от нас?

— Спокойно, спокойно. *Ние* стигнахме до *него*.

— Мога да изчисля Доплеровото изменение по Слънцето. Поне ще ни даде радиалната ни скорост. Не мога да направя това с Персефона, прекалено *неясна* е... — Внезапно тя се извърна със сгърчено лице.

— Успокой се, капитане.

Алис плачеше. Когато я прегърна, нежно го удари по раменете с юмруците си.

— Не ми *харесва* това. Мразя да завися от някого... — Тя се разрида мъчително.

Имаше по-силно чувство за отговорност от него. Повече стрес.

А и — той знаеше, че е истина — тя не можеше да се остави да зависи от някого. В голямото си семейство Рой винаги бе имал към кого да се обърне при нужда. Съжаляваше хората, които не разполагаха с такава осигуровка в живота си.

Любовта е взаимна зависимост, помисли си той. Това между него и Алис никога нямаше да е истинска любов. Твърде зле.

Което беше доста глупава мисъл, докато чакаха прищевките на Бренън, на Похитителя, на Вандервекен или на който и да бе там: съвсем неиздържана логика, когато нещо движеше кораба като играчка по пода на детска стая. А Алис, която бе заровила глава между раменете си, сякаш се опитваше да се скрие от света, все още ги държеше за стената с една ръка. Не се беше сетил за това.

Тя усети, че Рой се вцепенява и също се обърна. Погледна за миг, после се насочи към управлението на телескопа.

Приличаше на далечен астероид.

Не се намираше там, където показваше индикатора за маса, а зад тази точка. Когато Алис показва образа на екрана, Рой не повярва на очите си. Приличаше на огряна от слънце вълшебна страна, цялата в трева, дървета и различни растения, с няколко малки сгради с меки органични форми, но целият пейзаж приличаше на парче от такава картина, издигнато и моделирано от игрив тополог.

Астероидът беше малък, прекалено малък, за да задържи атмосферния пласт, който Рой виждаше около него или пък синьото езеро, което блестеше отстрани. Като топка глина за моделиране с вдлъбнатини и издатини по повърхността, с малка, тревистозелена сфера, която се носеше в дупката и от която растеше самотно дърво. Сферата се виждаше съвсем ясно. Трябва да беше огромна.

А цялата отсамна страна на структурата бе огряна от слънчева светлина. Откъде ли идваше?

— Приближаваме се. — Алис беше напрегната, но в гласа ѝ не се усещаха сълзи. Бързо се бе възстановила.

— Какво ще правим сега? Ще се приземим сами или ще чакаме той да ни приземи?

— По-добре да включа двигателя — отвърна тя. — Гравитационният му генератор може да предизвика бури в онази изкуствена атмосфера.

Рой не я попита откъде знае. Тя предполагаше, разбира се.

— А оръжията? — рече той. Ръцете ѝ замръзнаха на клавишите.

— Той няма... не знам.

Трусдейл се замисли над въпроса. И така изпусна възможността си.

Когато се събуди, помисли, че е на Земята. Ярка слънчева светлина, синьо небе, гъделичкане на трева по гърба и краката му, полъх, шумолене и мирис на студен, опрашен ветреца... дали пък сега не бе изоставен в някой друг национален парк? Той се претърколи настрани и видя Бренън.

Бренън седеше на тревата и го наблюдаваше, обгърнал възлестите си колене. Беше облечен само с дълга жилетка, цялата в джобове: големи джобове, малки джобове, гайки за инструменти, джобове върху джобове и в джобове. И повечето от тях бяха пълни. Трябва да носеше инструменти, колкото собственото си тегло.

Там, където жилетката не покриваше тялото му, кожата на Бренън бе цялата на широки, кафяви гънки. Приличаше на пакската мумия в Смитсъновия институт, но беше по-едър и още по-грозен. Изпъкналите брадичка и чело разваляха плавните линии на пакската глава. Очите му бяха кафяви, замислени и човешки.

— Здравсти, Рой — каза той.

Рой конвулсивно седна изправен. Там беше Алис, легнала по гръб със затворени очи. Още носеше костюма си под налягане, но качулката ѝ беше свалена. Там беше и корабът, легнал по корем върху... върху...

Зави му се свят.

— Тя ще се оправи — казваше Бренън. Гласът му беше сух, леко неземеен. — Ти също. Не исках да се появите с пламтящо оръжие. Тази екосистема не се поддържа лесно.

Рой отново вдигна очи. Погледът му се плъзна нагоре по заобления зелен склон, до мястото, където се носеше една невероятна маса, готова да падне отгоре им. Покрит с трева сфероид със самотно гигантско дърво, което растеше от едната му страна. Корабът лежеше до ствола му. Той също би трябвало да падне.

Алис Джордан седна изправена. Рой се зачуди дали ще изпадне в паника... но тя огледа за миг Бренън-чу-довището, а после каза:

— Значи се оказахме прави.

— Съвсем близо до истината — съгласи се Бренън. — Обаче нямаше да намерите нищо на Персефона.

— И сега сме заловени — горчиво рече тя.

— Не. Вие сте гости. — Изражението ѝ не се промени. — Мислите, че си играя на евфемизми. Не. Когато си тръгна, ще ви подаря това място. Работата ми тук е почти завършена. Ще трябва да ви инструктирам как да не се убиете, като натискате неправилните копчета и ще ви дам документацията на Коболд. Ще имаме време за това.

„Ще го подари?“ Рой си помисли, че е изолиран тук, недостъпно далеч от дома. Един доста приятен затвор. Да не би Бренън да си мислеше, че е създал нова Райска градина? Но той продължаваше да говори:

— Разбира се, имам свой собствен кораб. Ще ви оставя вашия. Вие разумно спестихте горивото. Ще станеш много богат от това, Рой. Вие също, госпожице.

— Алис Джордан — рече тя. Приемаше го спокойно, но изглежда не знаеше какво да прави с ръцете си. Те трепереха.

— Наричайте ме Джак или Бренън, или Бренън-чудо-вицето. Не съм уверен, че още нося името, с което съм роден.

Рой каза само една дума:

— Защо? Бренън разбра.

— Защото работата ми тук е свършена. Какво мислиш, че правя тук двеста и двайсет години?

— Използваш генерирана гравитация като вид изкуство — отвърна Алис.

— Да. Но предимно наблюдавах за високоенергийни литиеви радикали в Стрелец. — Той ги погледна през маската на лицето си. — Не съм потаен. Опитвам се да ви обясня това, за да не сте толкова нервни. Тук имах цел. През миналите няколко седмици открих онова, което търсех. Скоро ще си тръгна. Никога не съм мислил, че ще им трябва толкова време.

— На кого?

— На паките. Дайте да видим, трябва подробно да сте проучили инцидента с Фсстпок, иначе нямаше да стигнете толкова далече. Сещали ли сте се да се запитате какво биха направили бездетните протектори на Пак след заминаването на Фсстпок?

Очевидно не бяха.

— Аз се сетих. Фсстпок е създал на Пак космическа промишленост. Открил е как да отглежда дърво на живота в световите от галактическите ръкави. Построил е кораб, който е функционирал, доколкото някой Пак би могъл да го засече. Какво следва?

Всички онези бездетни протектори, търсещи си мисия в живота. Космическа промишленост за строеж на кораби, предназначени за една цел. Нещо би могло да се случи с Фсстпок. Инцидент. Или пък да загуби желанието си за живот но средата на пътя насам.

Тогава Рой разбра.

— Биха пратили друг кораб.

— Точно това и са направили. Даже да е стигнал дотук, Фсстпок би имал нужда от помощ за претърсването на пространство с радиус трийсет светлинни години. Който и да го последва, не би тръгнал право към Слънцето, защото Фсстпок би го претърсил, докато другият стигне дотук. Би се насочил настрани от очевидния район на действие на Фсстпок. Реших, че това ще ми даде още няколко години — рече Бренън. — Мислех си, че ще пратят друг кораб почти незабавно. Страхувах се, че няма да съм готов.

— Защо им е трябвало толкова много време?

— Не знам. — Бренън издаде звук, като признаване на вина. — По-тежко товарно отделение, може би. Гледачи с преустановена жизнена дейност, в случай, че сме измрели за тези два и половина милиона години.

— Каза, че си наблюдавал... — рече Алис.

— Да. Едно слънце не изгаря гориво съвсем като бу-сардов реактивен таран. Има свиване и страшно много топлина, после газът се разпространява в космоса, още докато се топи. Бусардовият реактивен таран ще изхвърля много особени вещества: високоенергиен водород и хелий, литиеви радикали, някои борати, даже литиев хидрид, което по принцип е химически невъзможно. При забавяне на скоростта всички те се отделят във високоенергиен поток почти със скоростта на светлината.

Корабът на Фсстпок работеше по този начин и аз не очаквах да имат проблеми с конструкцията му. Не само защото работеше, а и защото беше най-добрият, който можеха да направят. Когато си умен като Пак, има само един верен отговор за дадена група средства. Чудех

се, дали не се е случило нещо с техниката им след заминаването на Фсстпок. Нещо, като например война. — Той се замисли. — Във всеки случай, открих особени вещества в Стрелец. Нещо се приближава.

— Колко кораба? — с ужас попита Рой.

— Един, разбира се. Всъщност, не съм получил образа му, но биха пратили втори кораб веднага, щом го построят. Защо да чакат? И може би друг след него, а после още един. Ще ги търся оттук, докато телескопът ми е още настроен.

— После какво?

— После ще унищожа всички кораби.

— Просто така?

— Непрекъснато ми реагират така — каза Бренън с известна горчивина. — Виж: ако един Пак знае как изглежда човешката раса, то би се опитал да ни унищожи. Какво трябва да направя? Да му пратя съобщение, да поискам примирие? Дори само тази информация ще му каже достатъчно.

— Можеш да го убедиш, че си Фсстпок — предложи Алис.

— Навярно бих могъл. А после какво? Той би спрял да се храни, разбира се. Но първо би поискал да ни предаде кораба си. Никога не би повярвал, че вече сме развили технология за производство на изкуствени моно-полюси. Корабът му би бил втори по рода си в тази система, а на нас би могъл да ни трябва и талиев окис.

— Х-м.

— Х-м — имитира я Бренън. — Да не мислиш, че ми харесва идеята да убия някой, който е дошъл от трийсет и една хиляди светлинни години, за да ни спаси от самите нас? Обмислям този въпрос от много дълго време. Друг отговор няма. Но не позволявайте на това да ви спре. — Бренън се изправи. — Помислете си. Докато го правите, можете и да разгледате Коболд. Накрая ще бъде ваш. Всички опасни неща са зад врати. Поиграйте на топка, поплувайте там, където намерите вода, поиграйте голф, ако искате. Но не яжте нищо и не отваряйте никакви врати. Рой, разкажи й легендата за Синята брада. — Бренън посочи към един нисък хълм. — Натам и през градината ще стигнете до моята лаборатория. Ще бъда там, когато ви потърбявам. Забавлявайте се. — И тръгна — не бавно, а тичешком.

Те се спогледаха.

— Мислиш ли, че не лъже? — попита Алис.

— Надявам се — отвърна Рой. — Генерирана гравитация. А и това място. *Коболд*. С гравитационни генератори можем да го преместим в слънчевата система и да го използваме като дисниленд.

— Какво искаше да каже с тази „Синя брада“?

— Исканше да каже: „Наистина не отваряйте нито една врата“.

— А-ха.

Като се имаше предвид неограниченият избор от посоки, те решиха да последват Бренън през хълма. Не го забелязаха повече. Коболд имаше остро очертания хоризонт на всеки малък астероид, поне от външната крива на тороида.

Но откриха градината. Имаше плодни дръвчета, орехи и зеленчукови лехи във всички фази на цъфтеж. Рой извади един морков и се върна назад в спомените си: заедно с няколко братовчеди, всички около десетгодишни, се разхождаха с Благородната Стел в малката зеленчукова градина на имението й. Вадеха моркови, миеха ги под един кран...

Пусна моркова на земята без да го опита. Заедно с Алис се разхождаха под портокаловите дървета без да ги докосват. Във вълшебната страна човек не пренебрегва с лека ръка заповедта на местния магьосник... особено след като Рой не бе сигурен, че Бренън разбира силата на изкушението да не се подчинят.

Катеричка скокна към едно дърво, щом се приближиха. Заек ги гледаше от лека с цвекло.

— Напомня ми на Затворническия астероид — рече Алис.

— Напомня ми за Калифорния — отвърна Рой. — Освен начина на извиване на гравитацията. Чудя се, дали съм бил тук преди.

Тя го погледна.

— Спомняш ли си нещо?

— Абсолютно нищо. Всичко е толкова странно. Бренън изобщо не спомена за отвличанията, нали?

— Не. Той... може да си мисли, че не е необходимо. Трябва да сме разбрали всичко, щом сме *тук*. Ако Бренън разсъждава напълно логично, той би трябвало да се държи така, сякаш вече сме разговаряли за всичко.

Зад градината виждаха най-високата кула на средновековен замък. От тази перспектива изглеждаше почти настрани.

Лабораторията на Бренън, несъмнено. Те го погледнаха, после се обърнаха обратно.

Земята ставаше все по-дива, превръщаше се в калифорнийски гъсталак. Видяха лисица, земни катерици, даже дива котка. Беше пълно с диви животни: като в парк, ако не се броеше начина, по който се извиваше.

На вътрешната крива на тороида те застанаха под тревистата сфера и погледнаха нагоре към кораба си. Огромното дърво насочваше клоните си към тях.

— Почти мога да докосна онези клони — рече Рой. — Мога да се спусна долу.

— Няма значение. Погледни натам — посочи тя около кривата.

Там, където сочеше, течеше поток и имаше водопад, който падаше нагоре от средата — от по-голямата част на Коболд към тревистата сфера.

— Да. Можем да стигнем до кораба, ако решим да използваме водопада.

— Бренън трябва да има начин да се качва оттук дотам.

— Нали каза: „Поплувайте във всяка вода, която откриете“.

— Но аз не мога да плувам. Ти ще трябва да го направиш — рече Алис.

— Добре. Хайде.

Отначало водата беше ледено студена. Слънчевата светлина се отразяваше ослепително от потока... и Рой отново се зачуди. Слънцето над главата му беше горещо и ярко. Но те щяха да забележат атомен реактор с такава големина.

Алис гледаше надолу към него от брега.

— Сигурен ли си, че искаш да го направиш?

— Съвсем сигурен. — Той се засмя — отчасти, защото трепереше. — Ако изпадна в беда, извикай Бренън. Какво искаш от кораба?

— Дрехи. — Беше гола под прозрачния костюм под налягане. — Непрекъснато искам да се прикрия с ръцете си.

— От Бренън?

— Зная, Бренън е безполов. Въпреки това.

— Оръжие? — попита той.

— Няма смисъл. — Тя се поколеба. — Опитвах се да измисля някакъв начин да проверим онова, което ни каза Бренън. На кораба няма никакви инструменти, които да ни свършат работа. Все пак... може да се опиташ да насочиш предупредителния лъч за слънчева буря към Стрелец.

Рой заплува към водопада. Не се чуваха обичайните звуци на необузdana вода. Не можеше да е толкова опасно, колкото... би трябвало.

Нещо докосна глезена му. Той се дръпна и погледна надолу. Във водата проблясна сребриста форма. До крака му се беше допряла риба. Не му се бе случвало никога преди.

Стигна до мястото, където водата падаше нагоре. Той си почина, като повървя във водата и я остави да го поеме. Последва миг на загуба на ориентация, а сетне...

...намираше се в бавно течащ поток. Алис загрижено го наблюдаваше. Беше застанала хоризонтално отстрани на отвесна скала.

Теченията покрай краката му го накараха да се учуди. Той се гмурна във въртопа и излезе от другата страна на потока, а после се обърна назад. Отново се гмурна и се остави на течението, което го изхвърли върху зелена топка в бъбрековиден басейн. Корабът беше само на няколко метра.

Рой излезе от водата със смях. Поток, който на два пъти течеше през въздуха!

Корабният предупредителен лъч за слънчева буря не показва никакви признаци на смущения в Стрелец. Не доказва нищо. Рой не знаеше колко усилия са нужни, за да нагласи уреда.

Той събра дрехи за двама им в друг костюм под налягане и прибави две опаковки готова храна, защото беше гладен. Занесе ги в запечатания костюм. Изобщо не погледна към оръжието.

Откриха Мьобиусова шина с размери дванайсет на два метра, направена от някакъв сребрист метал, която висеше почти хоризонтално във въздуха. Само част от ръба ѝ беше забит в голата пръст. Разглеждаха я известно време, а после Алис... я изпробва.

Гравитацията беше вертикална на повърхността. Алис обиколи външната част, превъзможна извивката с главата надолу и се върна по вътрешната. Накрая скочи долу с вдигнати за аплодисменти ръце.

Имаше миниатюрно игрище за голф. Изглеждаше абсурдно лесно, докато Рой не взе стик от една поставка и не опита. Нанесе няколко удара. Топката очертаваше странни криви във въздуха, понякога отскачаше по-високо, отколкото бе паднала, а веднъж се върна обратно към главата му с такава сила, с каквата я беше ударил. Игра си достатъчно дълго, за да разбере, че гравитационните полета се променят всяка минута и накрая се отказа.

Намериха езерце с лилии и с водни скулптури — нежни фигури, които се издигаха и изливаха от повърхността. Най-подробната фигура представляваше голяма скулптурна глава в центъра на езерото. Тя се променяше, докато я наблюдаваха — от твърдото лице и издутия череп на Бренън-чудовището до...

— Струва ми се, че и това трябва да е Бренън — рече Алис.

...до четвъртото лице с дълбоко разположени очи, права коса в поясарска гребеновидна прическа и замислено изражение, сякаш мъжът си припомняше някакво древно зло. Устните се изкривиха във внезапна усмивка и лицето започна да се топи...

Коболд се бе завъртял. Когато се върнаха при замъка, в този район вече се бе спуснал сумрак.

Той се издигаше от земята — постройка от грубо из-дялани, тъмни каменни блокове, с прозорци, представляващи вертикални разрези и огромна дървена порта, построена за гиганти.

— Замъкът на Франкенщайн — каза Рой. — Бренън е запазил чувството си за хумор. Трябва да го имаме предвид.

— Което значи, че разказът му може да е преувеличен.

Рой сви рамене. „Какво можем да направим?“

Трябваше да използва и двете си ръце, за да натисне дръжката на огромната порта, а после двамата заедно да я бутнат, за да се отвори.

Зави им се свят.

Стояха в края на обширно открито пространство. Цялото представляваше лабиринт от стълби, площадки и още стълби. През отворените врати можеха да зърнат градини. Безброй безлични марионетки се изкачваха, слизаха, стояха по площадките и се разхождаха из градините...

...но стояха под всевъзможни ъгли. Две трети от площадките бяха вертикални. Същото се отнасяше и за градините. Марионетки стояха безразлично на вертикални площадки, две от тях се качваха по

стъпалата на стълба в една и съща посока, като едната вървеше нагоре, а другата надолу...

Гласът на Бренън изкърна и отекна някъде над тях.

— Здравейте! Качвайте се. Познахте ли го?

Никой от тях не отговори.

— „Относителността на Ъшър“. Това е само олицетворение на целия Коболд. Мислех си да направя „Мадоната от Порт Лигат“, но нямаше място.

— За Бога — прошепна Рой. После извика: — А не си ли се сетил да направиш „Мадоната от Порт Лигат“ в Порт Лигат?

— Естествено! — дойде жизнерадостният отговор. — Но щеше да уплаши много хора. Не исках да предизвиквам такова вълнение. Дори не трябваше да правя онзи дубликат на Стоунхендж.

— Не само, че открихме Вандервекен — прошепна Алис. — Намерихме самия Файнъгъл! — Рой се засмя.

— Качвайте се горе! — изрева Бренън. — Така ще си спестим викането. Не се тревожете за гравитацията. Тя се настройва.

Когато стигнаха върха на кулата, вече се бяха изтозили. „Относителността на Ъшър“ завършваше в спираловидна стълба, която сякаш продължаваше безконечно покрай прорези на прозорци, предназначени за стрелба с лък.

Помещението на върха беше тъмно и отворено към небето. По прищявка на Бренън покривът и страните му изглеждаха като разбити от камъни, изстреляни с катапулти. Но небето не беше небето на Земята. Там блестяха слънца, дяволски ярки и ужасяващо близки.

Бренън се извърна от пулта за управление — стена с уреди, висока метър и осемдесет и два, и широка три метра и половина, осеяна с лампички, лостове и екрани. На бледата светлина на слънцата той приличаше на някой древен луд учен, плешив и обезобразен, преследващ познание на всяка цена за себе си и за света.

Алис още се взираше в промененото небе. Но Рой се поклони ниско и каза:

— Мерлин, кралят повелява да се явиш. Бренън се озъби.

— Кажете на стария бухал, че не мога да му направя повече злато, докато не пристигнат нови доставки от Нортъмбърланд! Междувременно, харесва ли ви телескопа ми?

— Цялото небе ли? — попита Алис.

— Легни долу, Алис. Ще си изкривиш врата в това положение. Това е гравитационна леща. — Той долови объркването ѝ. — Нали знаеш, че гравитационните полета изкривяват светлината? Добре. Мога да създам поле, което изкривява светлината във фокус. То е лещо-видно, оформено е като кървавочервена чинийка. Именно така получавам слънчевата си светлина. Слънцето се вижда през гравитационната леща с разпръснат компонент, за да се получи синьо небе. Един от резултатите е, че лещата, която разпръсква светлината, се обръща, за да можеш да виждаш Коболд, докато си точно отгоре му.

Рой вдигна поглед към горящите близо слънца.

— Получава се страхотен ефект.

— Това е Стрелец, посоката на галактическия център. Още не съм открил онзи проклет кораб, но допринася за красивите светлини, нали? — Бренън докосна някакво копче и небето се плъзна покрай тях, сякаш бяха в кораб, по-бърз от светлината, който се движеше през сферичен грозд.

— Какво ще стане, когато го откриеш? — попита Рой.

— Вече ти казах. Разигравал съм го в ума си стотици пъти. Сякаш съм го преживявал по-рано, по всички възможни начини. Моят кораб е двойник на онзи, който използва Фсстпок, с изключение на някои подобрения. Мога да постигна огромно ускорение, а в товарното отделение разполагам с оръжие, резултат на двестаго-дишни разработки.

— Все пак си мисля...

— Знам. Отчасти е моя заслуга, че не сте водили войни толкова време. Така че сте станали меки и това ви прави по-симпатични, Бог да ви поживи. Но това е военно положение.

— Нима?

— Какво знаеш за Паките? Рой не отговори.

— В момента насам идва пакски кораб. Ако въпросният Пак някога разбере истината за нас, ще се опита да ни унищожи. Може и да успее. Послушай ме, като ти го казвам, по дяволите! Аз съм единственият човек, който е в състояние да го разбере.

Рой се ядоса. Това вече беше арогантност!

— Тогава къде е той, о, всезнаещи Бренън?

Друг би се поколебал от притеснение. Но не и Бренън.

— Още не знам.

— Къде би трябвало да бъде?

— На път за Алфа Центавър. Според силата на сигнала... — Бренън нагласи нещо и небето се развълнува покрай тях, наситено със светлини. Рой премига, като се бореше със замайването.

Звездите рязко замръзнаха.

— Там. По средата.

— Оттам ли идват твоите особени вещества?

— Повече или по-малко. Източникът не е в една точка.

— А защо Алфа Центавър?

— Защото Фсстпок би се насочил почти в противоположната посока. Повечето от съседните жълти джуджета са от едната страна на Слънцето. Слънцата на Центавър са изключение.

— Значи този втори Пак би търсил из системата на Центавър и ако не намери Вундерланд, би се насочил в посока, обратна на Слънцето.

— Така предполагам — рече Бренън. — Но посоката на отделените от него газове показва, че идва точно насам. Затова трябва да приема, че е наблюдавал Фсстпок да тръгва оттук. Наистина пратих кораба му към Вундерланд. Трябва да приема, че това не го е заблудило. Ако Фсстпок не е тръгнал оттук, другият може да е открил каквото е търсил. Така че Пак номер две идва насам.

— И къде трябва да е в момента?

Небето отново се развълнува. Ярки слънца се засенчваха от малки слънца, неясно осветен газ и прашни облаци — панорама на вселената, която прелетя покрай тях и спря.

— Там.

— Не го виждам.

— И аз.

— Значи не си го открил. Още ли твърдиш, че разбираш паките?

— Да — не се поколеба Бренън. Откакто го беше срещнал, Рой Трусдейл го бе видял да се колебае само веднъж. — Ако правят нещо неочаквано, то е поради промяната в средата им.

Изведнъж, Алис се обади:

— Възможно ли е да има много кораби?

— Не. Защо им е на паките да ни пращат флота?

— Не знам. Но би трябвало да са доста по-далеч, отколкото ти предполагаш, според плътността на твоите особени вещества. И да се

откриват по-трудно — каза тя. Беше седнала с кръстосани крака на пода, отметнала назад глава, за да вижда звездите. Бренън като че ли не слушаше — работеше с пулта на телескопа, — но тя продължи: — Отделяните газове би трябвало да са по-неясни. А ако са по-далеч, биха се движили по-бързо, нали? Би откривал частици на по-висока скорост.

— Не и ако имат по-голям товар, — възрази Бренън. — Това би ги забавило. — Небето се развълнува към тях и се замъгли. — Но е толкова дяволски невероятно! Съответства едно-единствено предположение. Моля ви, бъдете търпеливи, ще отнеме доста усилия, докато настроя точно тези полета. — Звездите почти се прочистиха, после отново се замъглиха. — В края на краищата, щеше да ми се наложи да направя това. Тогава всички ние ще можем да престанем да се тревожим.

Замъглеността на небето се сви в твърди, бели точки. Сега в полезрението нямаше гигантски слънца.

Но имаше неколкостотин сини точки, всички с еднаква големина, малки, раздалечени една от друга и Рой постепенно разбра, че са разположени в хексагонален строй.

— Просто не мога да повярвам — рече Бренън. — Прекалено много съвпадения.

— Така е. Това е цяла флота! — Рой изпита ужас и наченки на паника. Пакска флота, която идваше насам — а Бренън, Протекторът на Човека, не я беше очаквал.

Беше вярвал на Бренън.

— Трябва да има и още — каза Бренън. — Нататък, към галактическото ядро. Твърде далеч, за да се виждат с моите уреди. Втора вълна. Може би и трета.

— Тези не са ли *достатъчни*?

— Не са достатъчни — отвърна Бренън. — Не разбираш ли? Нещо е станало с галактическото ядро. Това е единственото, което е в състояние да доведе толкова много кораби толкова далеч. И означава, че са се ева-куирали от пакския свят. Не виждам достатъчно кораби да го правят, даже при войните, които трябва да са водили, когато всички протектори са се опитвали да качат наследниците си на първите кораби.

Мънички сини светлилки, на фона на небе с прекалено ярки звезди. И всичко това от мъничките сини светлилки?

Алис разтри врата си.

— Какво може да е станало?

— Всевъзможни неща. Черни дупки, блуждаещи през слънцата в ядрото, набиращи все повече и повече маса, може би близо до Пак. Или някакъв роден в космоса живот. Или пък галактическото ядро е избухнало в свръхнова. Случвало се е в други галактики. Това, което ме тревожи, е, че е трябвало да се случи сега!

— Не можеш ли да се сетиш за друго обяснение?

— Никое друго не пасва. А и не е чак такова голямо съвпадение, каквото изглежда на пръв поглед — нетърпеливо отвърна Бренън. — Фсстпок е изградил най-добрата астрономическа система за хилядолетия, за да определи курса си колкото е възможно по-надалеч. След като е заминал, трябва да са търсили и да са открили — нещо. Свръхнови в плътна група от по-стари слънца. Изчезващи звезди. Места, където светлината е изкривена. И все пак е Съвпадение на Файнъгъл. Просто не мога да го повярвам.

— Може би и не искаш — рече Алис.

— Ти можеш да повярваш на това!

— Защо тук? Защо идват при нас?

— В единствения познат обитаем свят извън галактическото ядро? Освен това трябва да сме имали време да открием и други.

— Да.

Бренън се извърна да ги погледне.

— Гладни ли сте? Аз съм.

Дълбоко в изкривяващия очите лабиринт на „Относителността на Ъшър“ имаше миниатюрна кухня. От една гледна точка беше площадка, но от друга беше стена и пред нея имаше кухненски шкафове, мивка, две печки и скара с реотани. Продуктите бяха натрупани до стената — тиква, пъпеш, два заека със счупени вратове, моркови, целина, подправки.

— Да видим колко бързо ще можем да се справим — каза Бренън. Той се превърна в многоръка мъглявина. Рой и Алис стояха настрана от проблясващите му ръце. В едната имаше нож и се движеше със сребристи блясъци, така че морковите станаха на

търкалящи се кръгчета, а зайците като че ли просто се разпаднаха на части.

Рой загуби ориентация, откъснат от действителността. Онези мънички сини светлини над кулата нямаха интуитивна връзка с флотата свръхсъщества, склонни да унищожат човечеството. Тази приятна домашна картина не му помагаше. Докато боравещия с ножа извънземен готвеше вечерята, Рой Трусдейл погледна през огромната порта на замъка към пейзажа, наклонен на една страна.

— Цялата тази храна е от отвън, нали? — попита Алис. — Защо не искаше да ядем нищо?

— Ами, винаги съществува възможност вирусът на дървото на живота да се докопа до нещо. Готвенето го убива, макар че по принцип има съвсем слаба вероятност той да оцелее в нещо, освен ако не разпръсна та-лиев окис в почвата. — Бренън не вдигна поглед и не прекъсна работата си. — Когато се освободих от Земята, се сблъсках с Ребуса на Файнъгъл. Имаше храна, но аз се нуждаех от вируса в корените на дървото на живота. Опитах се да го отгледам в различни неща: ябълки, нарове... — Най-сетне вдигна очи, за да види дали го слушат. — Получих вариант, който щеше да вирее в сладък картоф. Именно тогава разбрах, че мога да оцелея тук.

Бренън беше подредил заека и зеленчуците като за натюрморт. Той сложи тенджерата в пещта.

— В кухнята ми имаше всички видове замразено-сушени продукти. За щастие, обичах да се храня добре. По-късно взех семена от Земята. Изобщо не се излагах на опасност — винаги можех да си отида вкъщи. Но не ми харесваше това, което щеше да се случи с цивилизацията, ако го направех. — Той се обърна. — Вечеря след петнайсет минути.

— Не беше ли самотен? — попита го Алис.

— Бях. — Бренън издърпа от пода маса. Не беше са-моразгъваща се пластмаса, а дебел дървен плот, достатъчно тежък, за да изисква мускулите на Бренън. Хвърли поглед назад към Алис и може би разбра, че тя очаква нещо повече от този отговор. — Виж, щях да бъда самотен навсякъде. Знаеш това.

— Не, не е така. Щеше да бъдеш добре дошъл.

Бренън изглежда се отплесна.

— Рой, ти си бил тук по-рано. Досещаше ли се? — Рой кимна. — Как съм успял да изтрия точно тази част от паметта ти?

— Не знам. Никой не знае — напрегна се вътрешно Рой.

— Най-простото нещо на света. Веднага, след като те зашеметих, направих запис на мозъка ти. На цялата ти памет. Преди да те оставя в Апогеите, изтрих мозъка ти изцяло, а после пуснах записа в него. По-сложно е отколкото звучи — процесът включва РНК-памет и много сложни електрични гюлета, — но не се налага да търся в паметта мястото, което искам да изтрия.

Гласът на Рой беше отслабнал.

— Бренън, това е ужасно.

— Защо? Защото за кратко си бил безмозъчно животно? Нямах намерение да те оставя така. Вече съм го правил Двайсет пъти и никога не е имало нещастен случай.

Рой сви рамене.

— Ти не разбираш. Съществувал е един „аз“, прекарал четири месеца с теб. Вече го няма. Ти си го убил.

— Започваш да разбираш.

Рой го погледна в очите.

— Прав беше. Ти си различен. Щеше да си самотен навсякъде.

Бренън нареди масата. Донесе столове за гостите си, като се движеше със спокойствие, характерно за метр д'отел. Сервира храната, като взе половината за себе си, после седна и започна да се храни с ефикасността на вълк. Правеше го чисто, но свърши много преди тях. Сега под гърдите му имаше забележима подутина.

— Неприятностите ме карат да огладнявам — рече той. — А сега бих искал да ме извините. Не е любезно, но имам да водя война. — И излезе със скоростта на професионален бегач.

През следващите няколко дни Рой и Алис се чувстваха като нежелани гости на съвършен домакин. Не виждаха много Бренън. Когато го мяркаха из Коболд, той се движеше ужасно бързо. Спираше да ги пита как се забавляват, да им каже за нещо, което може да са пропуснали, а после отново изчезваше — ужасно бързо.

Или пък го заварваха в лабораторията да нрави все по-фини настройки на „телескопа“ си. В полето вече имаше само един кораб, който се виждаше на фона на червени джуджета и междузвездни

прашни облаци: пламък от двигател, променлива синьо-жълта хелиева светлина, блещукаща по краищата.

Разговаряше с тях, но без да прекъсва работата си.

— Това е конфигурацията на Фсстпок — каза им той с очевидно задоволство. — Не са развалили хубавото нещо. Забелязвате ли черната точка в центъра на пламъка? По време на намаляването на скоростта се вижда първо товарното отделение. То е по-голямо от това на Фсстпок, а корабите се движат по-бавно от него на това разстояние. Не са *чак* толкова близо до скоростта на светлината. Ще бъдат тук след сто седемдесет и две или и три години.

— Добре.

— Добре е за мен или поне би трябвало да бъде. Първо е товарното отделение, а в него спят в замразено състояние гледачи. Уязвима конфигурация, какво ще кажете?

— Не и при двеста и трийсет кораба срещу един.

— Не съм ненормален, Рой. Нямам намерение да ги нападам сам. Ще потърся помощ.

— Къде?

— Във Вундерланд. Най-близо е.

— Какво? Не. Земята е най-близо.

Бренън се огледа.

— Луд ли си? Даже няма да *предупредя* Земята. Тя и Поясът представляват осемдесет процента от човечеството, включително всичките ми наследници. Най-добрият им шанс е да пропуснат битката. Ако някой друг свят се сражава и загуби, Паките могат и да не обърнат внимание на Земята за известно време.

— Значи ще използваш жителите на Вундерланд за примамка. Ще им кажеш ли?

— Не бъди глупав.

Обиколиха Коболд и се опитаха да се държат настрана от Бренън. Случваше се да ги среща неочаквано, докато тича около някоя скала или горичка, вечно забързан или в бойна готовност — не им каза коя от двете възможности е вярната. Винаги носеше онази жилетка. Нямаше нужда от свян, нямаше нужда от закрила от стихииите, но имаше нужда от джобове. Доколкото знаеше Рой, и в жилетката имаше защита: сгъваем костюм под налягане, да речем, в някой от по-големите джобове.

Веднъж ги завари до заоблените колиби. Той ги въведе в една херметична камера и им показа нещо зад стъклената вътрешна стена.

Носеше се в огромна скална кухня: сребриста сфера с диаметър два и половина метра, лъскава като огледало.

— Необходимо е страшно придирчиви гравитационно поле, за да я държи там — каза Бренън. — Състои се най-вече от неутроний.

Рой подсвирна.

— Няма ли да е нестабилна? Прекалено е малка.

— Разбира се, че би била, ако не беше в стаза-поле. Направих я под налягане, после пуснах стаза-полето около нея, преди да се взриви пред лицето ми. Сега има повече материя отгоре ѝ. Можете ли да повярвате в повърхностна гравитация осем милиона g?

— Предполагам, че да. — Неутроният беше толкова плътен, колкото можеше да бъде материята: неутроните се съгъстяват един до друг под налягане, по-голямо от онова в центъра на повечето звезди. Единствено хипер-маса можеше да е по-плътна, а хипермасата вече не е материя: само източник на гравитация.

— Мислех си да я оставя тук за примамка, в случай, че някой пакски кораб мине покрай мен. Сега вече са прекалено много. Не мога да ги оставя да намерят Коболд.

— Имаш намерение да разрушиш Коболд ли?

— Трябва да го направя.

Понякога си готвеха сами — като избягваха картофите, според инструкциите на Бренън. Друг път им готвеше той. Заслепяващата му скорост никога не изглеждаше припряна, но той не оставаше да поговори с тях, след като привършеше с храната. Ставаше по-тежък, но изглежда наедряваха само мускулите му, а огромните възлести стави все още му придаваха вид на скелет.

Беше винаги любезен. Никога не им говореше отвисоко.

— Отнася се с нас като с котенца — каза Алис. — Зает е, но се грижи да сме нахранени, а понякога спира да ни почеше зад ушите.

— Не е по негова вина. Не можем да му помогнем с нищо. Искате ми се там да имаше нещо...

— На мен също. — Тя легна на тревата под топлото слънце, което бе придобило странен цвят. Бренън бе извадил разпръскващия компонент от гравитационната леща, който показваше слънцето. Светлината се смесваше със зрението му. Небето сега беше черно.

Слънцето бе по-голямо и по-неясно — не би могло да изгори човешко око.

Беше спрял въртенето на Коболд, за да му е по-лесно да настройва съставните гравитационни полета. Сега винаги имаше вятър. Той свистеше в постоянната нощ покрай лабораторията на Бренън и охлаждаше обедната жегата от тази страна на тревистата сфера. Растенията още не бяха започнали да загиват, но и това щеше да стане.

— Сто и седемдесет години. Даже няма да разберем как е завършило всичко това — рече Алис.

— Бихме могли да живеем толкова дълго.

— Предполагам.

— Бренън сигурно има повече вирус от дърво на живота, отколкото му е нужен. — Когато тя потръпна, Рой се засмя.

Алис седна изправена.

— Скоро ще трябва да тръгваме.

— Погледни.

Във водопада подскачаше глава. Една ръка се показва и им махна. После Бренън заплува към тях през езерото, а ръцете му се въртяха като перки.

— Трябваше да плувам като луд — рече той. — По-тежък съм от водата. Как я карате?

— Добре. Как върви войната?

— Поносимо. — Бренън им показва шепа шпули в запечатан пластмасов плик. — Звездни карти. Почти съм готов да тръгна. Ако можех да се сетя за някакво съвсем ново оръжие, което да взема, щях да прекарам една година в създаването му. А сега ми остава само последният преглед.

— В кораба имаме оръжия. Можеш да ги вземеш — предложи Рой.

— Веднага, с голяма признателност. Какво сте донесли?

— Ръчни лазери и пушки.

— Е, сигурно не тежат много. Благодаря. — Бренън се насочи към езерото.

— Хей!

Бренън се обърна.

— Какво има?

— Трябва ли ти друг вид помощ? — Рой се почувства глупаво.
Бренън дълго го изгледа.

— Да — отвърна той. — И запомни: ти ме помоли.

— Разбира се — твърдо отвърна Рой. Усещането за „В какво се вълвякох?“ вече му беше познато.

— Бих искал да дойдеш с мен.

Рой спря да диша.

— Бренън? — извика го Алис. — Ако наистина ти трябва помощ, аз също съм доброволец.

— Съжалявам, Алис. Не мога да те използвам.

Тя направи опит да се сдържи.

— Споменах ли ти, че съм опитно ченге? Обучена съм да се справям с оръжия, космически кораби и преследване.

— А освен това си и бременна.

Бренън, сам безкрайно приспособим, имаше навика да пуска бомби по време на разговор, без изглежда да го разбира.

— Нима?

— Може би трябваше да съм по-тактичен. Скъпа моя, можеш да очакваш щастливото събитие...

— Откъде знаеш?

— Хормоните са предизвикали някои очевидни промени. Виж, това не може да е такава изненада за теб. Трябва да си изпуснала...

— ...Изпуснала съм последната си инжекция — довърши тя вместо него. — Знам. Възнамерявах да имам дете, но това беше преди да се появи тази работа с Ван-дервекен, а после... е, Рой, имала съм само теб. Мислех, че всички земяни...

— Не, аз мога да имам деца. Откъде мислиш, че се появяват новите земяни? Щях да ти кажа, но никога...

— Хайде, стига си гледал толкова объркано. — Тя се изправи и го прегърна. — Гордея се. Може ли да го осъзнае дебелията ти глава?

— Аз също. — Той се усмихна малко насила. *Разбира се*, че искаше да бъде баща. Но... — Но какво ще правим сега?

Тя погледна тревожно, но не отговори.

Положението бързо се изплъзваше от ръцете му. Бренън беше пуснал прекалено много бомби наведнъж. Рой стисна очи, сякаш това можеше да му помогне. Когато ги отвори, Бренън и Алис още го наблюдаваха.

Алис беше бременна.

Мънички сини светлинки.

— Аз... Аз... Аз ще отида — каза им той. — Не бягам от теб, скъпа — бързо и припряно прибави Рой. Ръцете му бяха стиснали раменете ѝ прекалено силно. — Ние носим на света дете. На същия свят, който но някакво странно съвпадение, в момента е мишена за д-д-двеста и трийсет...

— Определих местоположението на втората вълна — рече Бренън.

— По дяволите! Не беше необходимо да ми го казваш!

Алис сложи длан на устата му.

— Разбирам, верни ми моряко. Мисля, че си прав. И въздухът се изпълни с мирис на горящи мостове.

Стояха под клоните на огромното, самотно дърво и наблюдаваха. Бренън беше зает с някакво преносимо контролно устройство, извадено от жилетката му. Рой само гледаше.

Двестагодишният едноместен кораб приличаше на късо насекомо с дълго жило, товарните мрежи бяха разстлани като прозрачни криле, а жилото завършваше с ултравиолетова лампа. Звукът му беше остър писък. Бренън бе прекарал цял ден, за да научи Алис да използва кораба, да се грижи за него и да го поправя. Рой не би предположил, че един ден ще е достатъчен, но щом Бренън остана доволен... А тя се справяше добре. Движеше се право нагоре, после зави плавно натам, където доскоро беше слънцето.

Рой изпита конвулсивна припряност, чувството, че ако не направи нещо в момента, незабавно, ще се обвърже за цял живот. Но моментът отдавна беше отминал. Той само гледаше.

Слънцето изглеждаше странно. Бренън си бе поиграл с гравитационната леща и я бе превърнал в система за приземяване на едноместния кораб. Докато Рой гледаше, слънцето се измести леко наляво и се замъгли, за да хване абсолютния център на кораба.

Беше заминала.

— Няма да има никакви проблеми — каза Бренън. — Би трябвало да направи много с този кораб. Той не е просто останка. Има историческа стойност, а освен това направих някои любопитни промени в...

— Разбира се — прекъсна го Рой. Той видя, че тревата загива, а листата на дървото пожълтяват. Бренън бе пресушил езерото и сега то беше плитко море от кал. Коболд вече бе загубил вълшебството си.

Бренън го потупа по рамото.

— Хайде. — Той влезе в това, което по-рано бе езеро. Рой го последва и потрепери. Студената кал се плъзна между пръстите на краката му.

Бренън се наведе, бръкна дълбоко в тинята и се изправи. Една метална врата се отвори със засмукващ звук. Врата на херметична камера.

Сега всичко се случваше изключително бързо. Херметичната камера водеше в тясно контролно помещение, с две аварийни кресла и екран с триста и шейсет градусов диапазон на виждане над пулт за управление, подобен на този във всеки космически кораб.

— Ако искаш, използвай ремъците — каза Бренън. — Ако сега се блъснем, така или иначе ще сме мъртви.

— Не трябва ли да зная нещо...

— Не. Можеш да разглеждаш кораба колкото си искаш, след като тръгнем. По дяволите, ще имаш цяла година на разположение.

— Защо бързаш толкова? Бренън го погледна отстрани.

— Имай милост, Рой. Тук съм вече повече време, отколкото е живяла твоята Благородна Стел. — Той активира екрана.

Носеха се в огромната скална кухня.

Бренън натисна един бутон.

Коболд рязко се отдалечи.

— Давам начален старт — поясни Бренън. — Натискът ще е два пъти по скоростта.

— Добре.

Коболд забави отдалечаването си, спря, а после се приближи като юмрук на някой бог на войната. Рой изстена. Минаха през отвора за миг, а пред тях беше черният космос.

Рой обърна креслото си, за да вижда назад, но Коболд вече бе изчезнал. Слънцето беше само звезда сред други звезди.

— Нека го увеличим — каза Бренън.

Слънцето стана много по-голямо — гледката се разрастваше в една правоъгълна част на екрана. Виждаше се и отдалечаващият се Коболд. Увеличението отново нарасна и Коболд изпълни екрана.

Бренън натисна един червен бутон.

Коболд започна да се свива в себе си, сякаш го смачкваше невидима ръка. Скалата се разби и заблестя в го-рещожълто. Рой изпита гадене в душата и стомаха си. Сякаш някой бомбардираше Дисниленд.

— Какво ще правим? — попита той.

— Ще изключим гравитационните генератори. Не мога да ги оставя да ги открият Паките. Колкото повече време им отнеме, за да открият артефакти около Слънцето, толкова по-добре за нас. — Коболд беше горещо-жълт, топеше се и се смаляваше. — Когато изистине, ще е на практика неоткриваем.

Сега Коболд беше ослепително бяла точка.

— Какво следва после?

— В продължение на година, два месеца и шест дни, нищо. Искаш ли да разгледаш кораба.

— Нищо ли?

— Имам предвид, че през това време няма да ускоряваме. Виж. — Пръстите на Бренън пробляснаха върху пулта за управление. Екранът се подчини и показа триизмерна карта на Слънцето и района му на разстояние двайсет и пет светлинни години.

— Ние сме тук, до Слънцето. На път сме за *тук*. Онази точка е точно между Алфа Центавър и звездата на Ван Маанен. Когато запалим пакския кораб, ще се насочим директно към пакската флота. Няма да могат да разберат скоростта ни, без да знаят скоростта на отделените газове и изобщо няма да знаят напречния ни компонент. Ще трябва да приемат, че се движа от звездата на Ван Маанен към Алфа Центавър. Не искам да ги насочвам обратно към Слънцето.

— Има логика — неохотно призна Рой.

— Хайде да се разходим — предложи Бренън. — По-късно можем да навлезем в подробностите. Искам да се научиш да управляваш този кораб, ако нещо се случи с мен.

Бренън го бе нарекъл „Летящия холандец“. Макар че в него имаше кораби, той едва ли беше такъв.

— Ако предпочиташ, бих могъл да заявя, че плаваме — жизнерадостно каза Бренън. — Има приливи и отливи, фотонни ветрове и прашни плитчини, които могат да ни разбият.

— Но ти свърши с цялото управление още на тръгване.

— Естествено, но ако трябва, бих могъл да завъртя някое светлинно платно. Не ми се иска. Това би ни направило по-забележими.

„Летящия холандец“ беше скална основна маса, предимно кухня. Три огромни кухни съдържаха компонентите на бусардов реактивен таран в пакски стил. Бренън го бе нарекъл „Протектор“. В друга кухня се намираше товарният кораб на Рой Трусдейл. Останалите кухни бяха стаи.

Имаше хидропонна градина.

— Това е извън границите — каза Бренън. — Дърво на живота. Никога не влизай тук.

Имаше стая за упражнения. Бренън прекара известно време, за да покаже на Рой как да настройва машините за развиване на мускулите на гледача. На борда на „Летящия холандец“ гравитацията беше почти нула. И двамата трябваше да се упражняват.

Имаше работилница за машини.

Имаше телескоп: голям, но обикновен.

— Отсега нататък не искам да използвам гравитационни генератори. Искам да приличаме на скала. По-късно ще приличаме на пакски кораб.

Рой си помисли, че това не бе необходимо.

— Ще минат половината от сто седемдесет и три години, преди Паките да открият някаква следа от това, което правим сега.

— Може би.

Там беше и „Протектор“.

През първите няколко седмици от пътуването не правиха почти нищо, освен да обучават Рой Трусдейл да управлява кораба. Той научи разликите между кораба на Фсстпок и този на Бренън.

— Не знам колко дълго ще искаме да запазим камуфлажа — каза му Бренън. — Може би известно време. Може би завинаги. Зависи.

Така че Бренън превърна контролната кабина в зала за обучение, като свърза сензори с контролните системи и вкара енергия отвън. Рой се научи да поддържа постоянно ускорение девет към две g. Научи се да засенчва полетата, за да замъгли малко отделените газове. Двигателят на Фсстпок не беше настроен толкова прецизно като този на Бренън, поради трийсет и едната хиляди светлинни години на пътуването му.

Контролната кабина беше много по-голяма, отколкото бе очаквал Рой.

— Фсстпок не е имал толкова много пространство, нали?

— Не. Фсстпок трябваше да носи храна, въздух и инсталация за рециклиране за около хиляда години. А аз — не. И все пак ще ни е тясно... но ще се забавляваме. Фсстпок не разполагаше и с нашата компютърна технология или поне не я използваше.

— Чудя се защо.

— Един Пак не би разбрал необходимостта от това да използва машина, която да мисли вместо него. Той вече мисли твърде добре... и това му харесва прекалено много.

Вътрешността на капковидното товарно отделение изобщо не приличаше на онази в извънземния кораб, пристигнал в слънчевата система преди два века. Товарът му беше смърт. От него можеха да излизат тежки позиционни реактивни двигатели и бе в състояние да води сражение самостоятелно. Дългата му ос представляваше рентгенов лазер. Една дебела тръба, успоредна на лазера, можеше да генерира насочено магнитно поле.

— Тя може да отблъсква полетата в основания на мо-нополюси бусардов реактивен таран. Разбира се, това може да не му навреди достатъчно, ако не си разчел точно времето.

Когато Рой се научи да го използва — а това отне време, защото не знаеше нищо за теорията на полето — Бренън, започна упражненията по въпроса „кога“.

В този момент Рой се разбунтува.

Последните два месеца не бяха особено приятни. Рой отново ходеше на училище, единствен ученик на редовен учител, от когото не можеше да избяга. Не му харесваше отново да е дете. Липсваха му откритите пространства на Земята. Липсваше му Алис. По дяволите, липсваха му жените. А това щеше да продължи пет години!

Пет години и остатък от живота му на Вундерланд. Нямаше особено добра представа за Вундерланд, но знаеше, че населението му е малко и разпръснато, а равнището на техническото му развитие — съвсем съответстващо. Пасторален рай, вероятно — прелестно място, където човек да прекара живота си... докато не пристигнеше Бренън. Тогава Вундерланд щеше да заживее на военна основа.

— Пакската флота е на разстояние от сто седемдесет и три години — отбеляза той. — Ще пристигнем на Вундерланд след пет години. Какво те кара да мислиш, че ти трябва артилерист? Какво правя аз тук, в края на краищата?

Бренън се подпря на ръба на ракетното оръдие.

— Можеш да кажеш, че съм се научил малко на скромност. Някога възнамерявах да търся пакска флота, но не го направих. Просто вероятността беше прекалено малка. Е, вече не рискувам.

— За какъв риск става дума? Ние знаем къде е пакската флота.

— Не исках да те тревожа. Войната ще бъде дълга.

— Да ме тревожиш! Та аз съм *отегчен*!

— Добре, да се върнем малко назад — рече Бренън. — Знаем къде е първата флота и колко е голяма. Втората ще пристигне след още триста години. Всичко, което съм открил от нея, е само случаен източник на същите онези отделени газове, на разстояние от центъра на първата флота. Движи се малко по-бързо и не следва директно зад първата флота. Това ще им коства прекалено много гориво.

— Колко е голяма?

— По-малка е. Около сто и петдесет кораба, ако се предположи, че не са променили конструкцията, което е възможно. Не мога да кажа.

— Има ли трета флота?

— И да има, никога няма да я открия. Наложило им се е да търсят нови ресурси, за да построят втората. Вероятно е трябвало да копаят руда в светове в съседни системи и да строят корабите там. Колко време ще им е нужно, за да построят трета флота? Ако я има, тя е прекалено далеч за мен. Но въпросът е, че трябва да има *последна* флота.

— И какво от това?

— Предполагам, че когато е тръгнала последната флота — втората, третата или четвъртата, няма значение — някои протектори са останали там. Приемаме, че това са били онези, които не са имали наследници. Останали са отчасти, за да спестят място на корабите, и Отчасти, защото са могли да свършат известна работа на Пак.

— На един празен свят? Каква?

— Биха могли да построят разузнавателна флота. Не за пръв път Рой се тревожеше за здравия разум на

Бренън. Промените във физиологията му, плюс двайсет и двете десетилетия самота... но ако Бренън беше луд, той бе прекалено умен, за да се предаде. Рой меко отбеляза:

— Но твоята разузнавателна флота би била поне на петстотин години зад останалите.

— Звучи глупаво, нали? Но те са свободни да експериментират. Не им се налага да използват изпитана конструкция, защото рискуват само себе си. Не им трябва товарно отделение. Биха могли да понесат цялото пътуване при три гравитации, струва ми се. Знам, че аз бих могъл. Това намалява теглото на припасите им, защото пътуването отнема по-малко време. Без гледачи те могат да направят най-различни неща... като например да разработят нови рудници, като предизвикат изригвания в кората на Пак.

— Имаш богато въображение.

— Благодаря. Това, което искам да кажа, е, че биха могли да планират да задминат първата вълна от бежански кораби горе-долу там, където пакските телескопи не са достатъчно добри, за да разузнаят по-нататъшната територия. И оттам нататък да поведат флотата. Още ли си отегчен?

— Не. Обаче ми се струва, че фантазираш. Възможно е никога да не са построили тези хипотетични кораби. Онова, което ги е накарало да избягат от галактическото ядро, може да е задържало разузнавачите.

— По дяволите, то е щяло да задържи третата вълна и да унищожи втората. Възможно е разузнавателните кораби да са били взривени. Или пък — за да не пропуснеш най-важното от всичко това — може да пристигат в момента.

— Да не си ги открил?

— Какво, мога ли да ги търся из цялото небе? Те няма просто да дойдат и да ни хванат за гушата. Ще се съберат при Слънцето от най-различни посоки. Поне аз щях да постъпя точно така. Спомни си, че очакват да открият свят на пакски протектори, които развиват двестагодишна цивилизация. Това е достатъчно време, за да застроят един девствен свят, като започнат с население от... а, трийсет милиона гледачи от всички възрасти биха дали на Фсстпок около три милиона ново-изменени протектори. Разузнавачите не биха искали да отстъпят позицията на флотата си.

— Хм-хм.

— Има нещо, което мога да направя, но ще отнеме няколко дни работа, за да направя уредите. Първо ще се уверя, че можеш да водиш бой с този кораб. Да се върнем в животоподдържащото отделение.

Насоченото магнетично поле е в състояние да разбие междувездната плазма, ако е насочено към бусардов реактивен таран. Като оръжие, то може да се използва, за да насочи плазмения поток към самия кораб. Артилеристът трябва да променя изстрелите си, а вражеският пилот може да компенсира ефекта на оръжието. Ако локалната водородна плътност е неравномерна, това би му причинило щети. Ако плазмата е достатъчно плътна на локално равнище, врагът дори не би могъл да изключи двигателя си без да изгори. Част от предназначението на тарановото поле беше да защитава кораба от частиците на гама-лъчите, които използваше за гориво.

— Уцели го близо до някоя звезда, ако ти се отвори възможност — рече Бренън. — И не го оставяй да стори това с теб.

Лазерът беше по-сигурна смърт, ако уцелеше кораб.

Но в началото на битката вражеският кораб би бил отдалечен поне на светлинни секунди. Това би го превърнало в малка, незабележима мишена, чието изображение би се забавяло със секунди или даже минути. Хиляда и шестстотин километровите криле на тарановото поле можеха да се уцелят по-лесно.

Насочените бомби бяха много и различни. Някои от тях бяха обикновени топлинни бомби. Други изстрелваха гореща плазма през тарановото поле, водородна пара, която предизвикваше внезапни колебания в степента на горене или половин тон радонов газ под налягане в стаза-поле. Обикновена или сложна смърт. Някои бяха само сребристи балони-примамки.

Рой учеше.

Останките на Коболд бяха почти на три месеца зад тях и Рой беше на война. В последно време бе започнал да изпитва удоволствие от тези симулирани битки, но точно тази не му бе приятна. Бренън изстрелваше срещу него всичко възможно. Пакските разузнавачи бяха използвали двигател с три g, докато го преследваха, а после — Бам! Шест g и бяха при него. Някои от неговите снаряди побесняваха — разузнавачите правеха нещо с насочването. Двойката кораби избягна лазера му с такава леснота, че той изключи проклетото нещо. Бяха използвали лазери срещу него, като стреляха не само срещу кораба, но

и срещу стеснението на полето отзад, където се срещаха и сливаха водородните атоми, така че „Протектор“ се движеше неравномерно и Рой трябваше да се тревожи за генератора. Изстрелваха бомби с нелепа скорост, навярно чрез линеен ускорител. Налагаше му се да бяга с бавни, случайни криви. „Протектор“ не беше кораб, който можеше да се нарече маневрен.

От три дни беше в животоподдържащия модул, хранеше се и пиеше там, а вместо сън взимаше стимуланти. Играеше играта на Бренън. Беше направо съсипан. В корабите, за които можеше да съди единствено от уредите си, си представяше твърди лица като това на Бренън.

Двама разузнавачи се приближиха отзад. Накрая успя да уцели единия с насочено магнитно поле и видя как тарановото му поле припламва и се разпръсква.

Именно тогава разбра, че имаше две двойки кораби в тандем. Дяволите да го вземат Бренън! Бе уцелил водещия кораб, но другият все още беше там... и забавяше скоростта си. Някак си загубата на водещия кораб го бе забавила. Рой се съсредоточи върху втората група, която още се приближаваше.

Опита се да завие. Два свързани кораба сигурно бяха по-слабо маневрени, отколкото един... и час по-късно той разбра, че наистина беше така. Бе завил само по малка част от дъгата, но те не успяха да направят и това. Можеше да продължи да бяга и пак да се окаже помежду им.

Изпробва някои от оръжията си срещу самотния кораб зад него.

После половината от пулта за управление на оръжията му почервения и трябваше да гадае какво бе експлодирало в задното отделение. Навярно онзи идиотски протектор: беше се опитал да пробие дупка в тарановото поле на самотния кораб. Закле се в кораба си, че е прав и предположи, че експлозията е унищожила лазера, който иначе би могъл да му е от полза. Изстреля вихрушка от бомби от страната на товарното отделение, противоположна на експлозията. Водещият кораб на оставащата двойка избухна и изчезна.

Останаха два, всеки от които бе заден кораб от двойка. Ускорението им беше по-слабо. Рой се поколеба за кратко, после се впусна. Продължи да избягва снарядите и лазерните лъчи...

Разузнавачите се отдалечиха. Той гледаше как изчезват... а сетне единият вече не изчезваше... и накрая му просветна, че единият някак си е набрал ускорение и се приближава изотзад с около осем g.

Първият порив на Рой беше да изкрещи: „Бренън! Какво се опитваш да направиш?“

Вече го беше правил. Този път се въздържа. Защото се бе досетил за отговора: вторият кораб изгаряше отделените газове на „Протектор“! Без значение как: беше истина и точно затова вражеските кораби се движеха в тандем.

Той пусна две бомби от по половин тон радон с отделени двигатели.

Радонът имаше кратък период на полуразпадане: *трябваше* да се държи в стаза-поле. Генераторът беше извън корпуса на бомбата и се състоеше отчасти от меко желязо. Тарановото поле на врага го разкъса на части. Миг по-късно радонът беше в стеснената част и се случваха невероятни неща: радонът се стопи до трансу-раниеви елементи, а след това започна незабавна верижна реакция. Стеснената част експлодира. Тарановото поле заблестя като коледна елха в универсален магазин. Пакският кораб избухна в малка бяла точица и изчезна.

Последният пакски кораб бе далеч назад.

Излизането от това състояние беше бавен процес. Рой трябваше непрекъснато да си казва: „това не бе наистина, а само симулация“. Той рязко подскочи, когато извънземната глава на Бренън се провря през туинга.

После извика:

— Каква, по дяволите, беше онази работа с горенето на отделените газове на кораба ми?

— Просто знаех, че ще се сетиш. Ще ти разкажа подробно, но първо нека поговорим за битката.

— Остави битката!

— Справи се добре — рече Бренън. — От оръжейното ти отделение не е останало много, но няма проблем, стига да не срещнеш още разузнавачи. Нямах достатъчно гориво, за да влезеш в орбита около Вундерланд — използва прекалено много. Но можеш да оставиш „Протектор“ и да се приземиш с товарния кораб.

— Това е чудесно. Много окуражаващо. Сега ми кажи как е възможно един пакски разузнавач да изгори отделените газове на

собствения ми кораб и да изтръгне смукателната ми помпа!

— Това е една от възможните конфигурации. Всъщност, точно нея ще започна да търся. Лесно ще я открия. Мога да ти го покажа по-добре с диаграми.

Рой се бе поуспокоил малко, когато стигнаха в контролната кабина на „Летящия холандец“. Беше започнал и да трепери. Трите дни в контролното кресло на „Протектор“ го бяха изтощили.

Бренън замислено го погледна.

— Искаш ли да отложим това?

— Не.

— Добре. Ще бъда кратък. Нека погледнем какво прави тарановото ти поле. То събира междувъзвезден водород в пътека, широка четири хиляди и осемстотин километра. Пренася я през магнитни полета и я свива достатъчно силно и дълго, за да предизвика известно сливане. Резултатът е хелий, малко остатъчен водород и някои продукти на сливането от по-висок порядък.

— Точно така.

— Това също е горещ и доста непроницаем поток. Разнася се постепенно, като всички ракетни отделени газове. Но да предположим, че те преследва кораб *тук*. — Бренън показва изображението на екрана: два малки кораба, като вторият следваше първия на сто и шейсет километра. Той постави широк конус пред водещия кораб и го сви почти в точка зад кораба. Една игловидна форма с кораба на върха — предпазният щит на кораба — превърна входящия водород в пръстеновидно стеснение. — Ти събираш горивото заради него. Тарановото му поле е само сто и шейсет километра... — Бренън начерта много по-тесен конус. — ...и му дава по-фин контрол над потока гориво. Той вече е горещ и плътен. Гори по-добре, протича сливане от по-висш порядък. Отделените газове ще са по-богати на берилий.

Това е само едно от нещата, които би могъл да опита последният останал Пак. Водещият кораб би бил единствено таран: няма гориво, несистемен двигател, нито товар. За да постигне таранова скорост, би се наложило да го теглят. Вторият кораб е по-тежък, но набира по-голяма мощ.

— И смяташ, че към нас се движи подобно нещо?

— Може би. Има и други вероятности. Два самостоятелни кораба, свързани чрез гравитационен генератор. При натиск биха могли да се разделят. Или пък водещият кораб би могъл да е истинският, а задният да играе само ролята на двигателен. Във всички случаи мога да ги открия. Берилиевите им честоти ще светят като неонов надпис в небето. Трябва само да построя детектора.

— Необходима ли ти е помощ?

— После. Върви да спиш. Ще направим нова суха тренировка след около месец. Само бъди по-внимателен с онзи електромагнитен проектор. Когато се събудиш, ще ти покажа какво направиха с него пакските разузнавачи.

— Какво направи с него *ти*.

— Какво щяха да направят те. Върви да спиш.

Бренън беше в работилницата от три дни. Ако спеше, правеше го там. Не се хранеше. Това, върху което работеше, изпълваше помещението с непрекъснат шум и предизвикваше буботещо вибриране в скалата на „Летящия холандец“.

Рой прочете няколко стари романа, съхранявани в компютъра. Носеше се през пустите скални кухни и коридори и беше потиснат от усещането, че се намира под земята. Тренираше до изтощение. Свободното падане му бе коствало загуба на мускулна сила. Трябваше да направи нещо по въпроса.

Проучи Вундерланд и откри приблизително това, което очакваше. G: 61 %. Население: 1 024 000. Колонизиран район: 4 800 000 кв. км. Най-голям град: Мюнхен, население: 800. Сбогом, градски живот. В края на краищата, Мюнхен навярно щеше да му прилича на Ню Йорк, когато стигнеше дотам.

На четвъртия ден настъпи момент, в който откри работилницата тиха — Бренън очевидно спеше. Тъкмо щеше да си тръгне, когато Бренън отвори очи и започна да говори.

— Зависиш твърде много от онези дълги, бавни завои — каза той. — Начинът за избягване на пакското оръжие е да променяш натоварването си. Непрекъснато отваряй и затваряй стеснението в тарановото поле. Когато изстрелят нещо като лазерен импулс срещу стеснението, отвори го. Нищо няма да се стопи, ако не свиеш достатъчно силно плазмата.

Рой не се обърка. Беше започнал да свиква с навика на Бренън да се връща към тема, изоставена още преди дни.

— Онзи последен кораб би могъл да направи това, когато изстрелях срещу него радона — отвърна той.

— Естествено, ако го беше направил достатъчно бързо. При високи таранови скорости радонът би се оказал в стеснението преди той да разбере, че е стигнал до тарановото поле, особено, след като не си пушал каквото и да било реактивно натоварване. Това беше добра идея, Рой. Но запомни: никога не преследвай бягащ кораб. Има прекалено много неща, които може да изстреля срещу тарановото ти поле. Да се надяваме, че ние ще сме по-бързите в битките.

Рой си спомни за какво бе дошъл.

— Вече два дни пропускаш вечерята. Помислих си, че трябва...

— Не съм гладен. Призмата ми е в пещта и трябва да почакам да изстине.

— Мога да донеса...

— Не, благодаря.

— Нещо важно?

— Не ти ли казах, че бъдещето ми може да се предскаже? Ако наоколо няма никакви пакски разузнавателни кораби, можеш спокойно да продължиш сам към Вундерланд. Повечето от това, което зная за Паките, се съхранява в компютъра. Когато протекторът чувства, че не е нужен, той престава да се храни.

— Значи се надяваш да открием пакски разузнавачи.

Бренън тихо се засмя, макар че устата му не помръдна. Лицето му беше твърдо. Приличаше на набръчкана кожа. Именно устата му напомняше на твърда черупка. И предимно устата променя човешкото изражение.

Същата вечер той излезе, като влачеше сто трийсет и пет килограмова машинария, най-характерната част на която беше голяма, солидна кристална призма. Не позволи на Бренън да му помогне във влаченето, но после заедно я наместиха във фокуса на телескопа на „Летящия холандец“. Рой му донесе сандвич и го накара да го изяде. Ролята на еврейска майка го ядосваше, но не му харесваше и идеята да пътува до Вундерланд сам.

Когато Рой дойде да го потърси по обяд на петия ден, Бренън го нямаше. Откри го в единственото забранено за него помещение —

хидропонната градина. Бренън вървеше покрай един открит резервоар и ядеше един след друг сладки картофи.

Светлината се отразяваше през призмата в спектъра на дъгата върху бялата повърхност. Бренън посочи към ярко-зелената линия.

— Берилиева светлина, променливо синя — рече той. — А хелиевите линии са горе в лилавото. Обикновено берилият е в инфрачервеното.

— Променливо синя. — Всеки ученик знаеше какво означава това. — Идва да ни пререже гърлата.

— Може би не. Наистина идва към нас, но може би не чак толкова бързо. Ние сме само на две светлинни седмици от Слънцето, а той е на една светлинна година и ми се струва, че забавя скоростта. Ще трябва да проверя дали засичаме отделените газове на кораба му. Но смятам, че се е насочил към Слънцето.

— Бренън, това е още по-лошо.

— Не повече, отколкото може да е. Ще разберем след месец. Дотогава ще се е придвижил. Ще имаме паралакса му.

— Един месец! Но...

— Един момент: Успокой се. Колко далече може да стигне за месец? Той се движи далеч под скоростта на светлината. Навярно сме по-бързи от него. Един месец няма да ни струва много — а аз трябва да разбера колко са, къде са и къде отиват. Трябва да построя нещо.

— Какво?

— Екран. Нещо, което измислих, след като открихме пакската флота и когато разбрах, че наоколо може да има пакски разузнавачи. Плановите са в компютъра.

Рой не се боеше от самотата. Боеше се от обратното. Бренън беше странен спътник и „Протектор“ можеше да стане тесен, когато най-после напуснеха „Летящия холандец“. В продължение на около седмица Рой се държеше настрана от обсерваторията и съзнателно вкусваше своята уединеност. В празната гимнастическа зала той се носеше сред въздуха и описваше с ръцете и краката си широки кръгове. По-късно щеше да му се иска да си спомня помещението. Даже тази полукуха скална топка бе прекалено малка за мъж, който би предпочел да се изкачва по планини.

Веднъж предложи нова суха тренировка. Бренънови-те модели на пакски разузнавачи вече щяха да са поточни. Но Бренън не

разполагаше с такива.

— Знаеш да се сражаваш с паките толкова, колкото е възможно. Това плаши ли те?

— По дяволите, да.

— Радвам се да го чуя.

Един ден Бренън не беше в лабораторията. Рой отиде да го търси. Колкото повече време минаваше, толкова по-упорит ставаше, но Бренън като че ли бе изчезнал.

Най-накрая той се запита: „Как би постъпил Бренън при подобно положение? Логика. Ако не беше вътре, значи беше навън. Какво може да му трябва там?“

Правилно. Вакуум и достъп до повърхността.

Дървото, тревата и калта на езерното дъно бяха напълно замръзнали, изсъхнали и мъртви. Звездите бяха ярки, зловещи и по-действителни, отколкото изглеждаха на екрана. Рой можеше да ги види като бойно поле: невидимите светове — като територии, за които трябваше да се сражава, газовите обвивки около звездите — като смъртоносни капани за непредпазливите воини.

Той забеляза фенера на Бренън.

Бренън работеше във вакуум — строеше... нещо. Усъвършенстваният му костюм под налягане изглеждаше едновременно извънземен и анахроничен, а рисунката на гърдите му представляваше детайл от Дали: Мадоната и Младенецът, много красиви. През прозореца в тялото на Младенеца се носеше начупен хляб и той гледаше надолу към него с възрастен, замислен поглед.

— Не се приближавай толкова — каза Бренън по микрофона в костюма му. — Имах много време да си играя с тази топка скала, докато оформях Коболд. Под целия този ландшафт има слоеве чисти елементи.

— Какво правиш?

— Нещо, което ще разруши генератор на поляризирана гравитация от разстояние. Ако използват именно генерирана гравитация, за да държат корабите си в тандем, ще трябва да я поляризират, за да действа при онези разстояния. Известно ни е, че те знаят как да го постигнат. Ще сложат генератора на задния кораб, защото точно той произвежда достатъчно излишна енергия, която поддържа полето.

— А ако предположим, че използват нещо друго?

— Значи съм загубил един месец. Но не мисля, че използват кабели. При намаляването на скоростта дори пакският кабел не би могъл да издържи на отделените газове от задния кораб. По-скоро смятам, че са натоварили всичко на задния кораб и използват водещия само като бусардов реактивен таран — компресор. Но така биха загубили мощност и маневреност.

Самият аз съм се опитвал да конструирам пакски разузнавателен кораб. Не е лесно, защото не знам с какво са разполагали. Най-лошото, за което мога да се сетя от наша гледна точка, са два независими кораба с тежки, подвижни генератори на таранови полета. По този начин, ако загубиш няколко водещи кораби в битката, би могъл да свържеш задните кораби и обратно.

— Да.

— Но не вярвам да са направили това. Колкото повече съоръжения поставят във всеки кораб, с толкова по-малко кораби могат да тръгнат. Смятам, че са направили компромис. Водещият кораб е бусардов реактивен таран, построен да води бой, но не е прекалено различен от нашия. Именно задният кораб е подвижният, с огромен, настройващ се генератор на тараново поле. Можеш да свържеш два задни кораба, но не и два водещи. Във всеки случай, водещите кораби са по-уязвими. Вече видя това.

— В такъв случай боят с тези разузнавачи е по-тежък, отколкото на сухата тренировка.

— И са три двойки.

— Три.

— Движат се в конус през — нали помниш онази карта на космоса около Слънцето? Има един район, който е почти целият в червени джудета и те минават през него. Обмислих идеята да разработим маршрут за бягство на флотата, в случай, че нещо при Слънцето не върви както трябва. Иначе те ще открият, че Слънцето е чисто и ще продължат към други жълти джуджета. В момента всички са на около светлинна година от Слънцето и на около осем светлинни месеца един от друг.

Рой вдигна поглед. Къде ли в бойното поле...? Откри лесно Слънцето, но не успя да си спомни посоката на първия разузнавач. Той

потрепера в костюма си, макар че беше далеч по-удобен от всякога. Бренън си бе поиграл и с него.

— Възможно е да има и още.

— Съмнявам се — отвърна Бренън. — Не открих каквито и да било други берилиеви следи при никаква промяна на честотата.

— Да предположим, че идват по един, а не по два. Ще се виждат като обикновени бусардови кораби.

— Не вярвам. Виж, те трябва да са в състояние да се *виждат* един друг. Ако някой разузнавач изчезне, другите ще искат да знаят това.

— Добре. Сега трябва да ги задържим настрани от Слънцето. Какво ще кажеш да използваме самите себе си за примамка?

— Да.

Този разсеян, едносричен отговор беше объркващ. Случваше се толкова често и налагаше извода, че Бренън вече отдавна го е обмислил в подробности. Когато Бренън не каза нищо повече, Рой попита:

— Мога ли да ти помогна с нещо?

— Не. Трябва да свърша с това. Усъвършенствай ума си. Опресни знанията си по локална астрономия — тя е бойната ни карта. Позанимай се с Дом. Вече не отиваме във Вундерланд. Отиваме в Дом, ако изобщо имаме избор.

— Как ще стане?

— Да речем, че планирам да завия под прав ъгъл в дълбокия космос. Дом е най-лесно достижимата цел след това. Имат и добре развита индустриална цивилизация.

ДОМ: Епсилон Инди 2, втората от пет планети в система, която също включва 200 астероида, разпръснати случайно в картирани орбити. Гравитация: 1,08. Диаметър: 14 080 км. Въртене: 23 часа и 10 минути. Година: 181 дни. Атмосфера: 23% кислород, 76% азот, 1% не-отровни газове. Налягане на морското равнище: 2 кг/1 кв.см.

Една луна, диаметър: 1 920 км, гравитация: 2 g, повърхностен състав: най-общо лунарен.

Откритието докладвано 2094-а, чрез реактивна изследователска сонда. Заселена 2189-а, с комбинация от бавнолодки и роботитарани...

Заселването на Дом бе улеснено от две нови техники. Бавнолодките бяха превозили по шейсет колонисти в стаза. Преди век шейсет колонисти биха напълнили три или четири бавнолодки. Макар че нито едно живо същество не би могло да оцелее при пътуване с роботи-тарани, беше се оказало възможно с тях да се превозва гориво за бавнолодките. Широко бе използвана и една по-стара техника: доставките за колонията бяха превозвани с роботи-тарани в орбита около Дом, което спестяваше място на борда на бавнолодките.

Първите колонисти възнамерявали да нарекат новия си свят Земя II. Навярно ги е забавлявало да мислят за себе си и наследниците си като за земяни. Но щом пристигнали на Дом, променили решението си: закъснел пристъп на патриотизъм.

Население: 3 200 000. Колонизиран район: 9 600 000 кв.км. Основни градове... Рой прекара известно време, като запомняше картите. Градовете обикновено се създаваха на местата на сливане на реки. Всички селскостопански общности бяха близо до морето. На Дом имаше повече морски живот. Сухоземният беше малко и отглеждането на каквото и да било изискваше пълна екосистема, но морският живот бе широко използван като тор.

Имаше силно развита минна промишленост, изцяло ограничена до самия Дом.

Връзката със Земята представляваше основна промишленост, която пораждаше и други промишлености с бързи темпове.

Три милиона... Население от три милиона души досега означаваше сериозна раждаемост, даже първоначално да е била увеличена с бебета в епруветка, а по-късно да са дошли и още кораби с колонисти. Рой не се бе сещал за този аспект на преселване на колониален свят. Имаше някаква гордост в това да си баща на много деца... гордост, която не би имала такова значение на Дом, където не е необходимо да се окажеш гений, да откриеш колелото или нещо друго, за да получиш правоспособност. И все пак... той щеше да има деца на два свята.

Ала Дом навярно щеше да се промени към по-лошо, когато Бренън го поставеше на военна основа. Войната никога не беше забавление, а — Рой би трябвало да го знае — този вид междוזвездна война щеше да е дълга и бавна. Какъв разум бе необходим, за да планира сто и седемдесет и три години напред?

Нещото, което строеше Бренън, беше малко по-високо от него, тежко и цилиндрично. Преместил го бе до една от огромните врати, зад която чакаха частите на „Протектор“.

— Искам да съм напълно сигурен, че мога да постигна достатъчно поляризиране на полето — каза той на Рой. — Иначе целият „Протектор“ би могъл да попадне в него.

— Като Коболд ли? Можеш ли да го направиш?

— Така смятам. Паките са го направили... така поне предполагаме. Ако аз не мога да го направя, ще трябва да предположа, че държат корабите си в тандем по някакъв друг начин.

— Къде ще се движи той?

— Ще го закача зад животоподдържащата система. Ще изглеждаме малко като в колона. Паките изобщо няма да се изненадат от това, че съм си поиграл с конструкцията на кораба. Като имат предвид, че съм разполагал със средства и суровини.

— Какво те кара да смяташ, че те нямат подобни?

— Не смятам така — отвърна Бренън. — Непрекъснато се чудя какво ще построят за мен, щом разберат какво имам аз.

Един ден се върна в обсерваторията.

— Всичко е готово — жизнерадостно заяви той. — Мога да получа поляризираното гравитационно поле, което ми трябва. Което означава, че и Паките могат да го получат, а това вече ми говори, че вероятно го използват.

— В такъв случай сме готови за тръгване. *Най-накрая.*

— Веднага, щом разбере какво правят пакските разузнавачи. Дванайсет часа, обещавам.

На екрана на телескопа пакските разузнавачи се виждаха като мънички зелени светлинки, на голямо разстояние един от друг и значително по-близо до Слънцето. Бренън изглежда знаеше точно къде да ги открие, но после ги наблюдава в продължение на два месеца.

— Все още поддържат гравитация три — рече той. — Ще спрат, когато стигнат до Слънцето. Значи досега съм бил прав за тях. Да видим още колко време ще е така.

— Не е ли време да ми кажеш какво имаш предвид?

— Точно така. Напускаме „Летящия холандец“ сега. Няма да ги убеждаваме, че идвам от звездата на Ван Маанен. Така или иначе, те ни виждат от погрешен ъгъл. Ще тръгна за Вундерланд с 1,08 g, ще

задържа така около месец, после ще увеличи на две g и ще започна да завивам в обратна посока от тях. Ако тогава ме забележат, ще завият след мен, стига да ги накарам да ме помислят за достатъчно опасен.

— Защо... — понечи да попита Рой, но се сети, че 1,08 g е повърхностната гравитация на Дом.

— Не искам да си помислят, че съм Пак. Не сега. Най-вероятно е да преследват местен обитател, способен да построи или открадне пакски кораб. Не искам и да използвам гравитацията на Земята. Това ще ни издаде.

— Добре, но в такъв случай ще си помислят, че идваш от Дом. Това ли искаш?

— Струва ми се, че да.

Дом нямаше голям избор по отношение на влизането си във войната. Рой въздъхна. Кой ли имаше?

— Ами ако двамата продължат към Слънцето, а третият тръгне след нас? — попита той.

— Това е интересното. Те все още са на разстояние осем светлинни месеца помежду си. Всеки от тях трябва да завива осем месеца, преди да види, че и другите правят това. Обръщането назад би им струвало още година и половина. Дотогава може просто да решат, че съм прекалено опасен, за да избягам. — Бренън вдигна поглед от екрана. — Ти не споделяш ли ентусиазма ми?

— Бренън, ще минат две гадни години, преди даже да разбереш дали са тръгнали след теб. Една година, за да те забележат и още една, преди да разбереш дали те преследват.

— Не цели две години. Но почти. — Очите на Бренън бяха тъмни под костната изпъкналост. — Точно колко скука можеш да понесеш?

— Не знам.

— Мога да ти направя капсула в стаза-поле, като използвам две от радоновите бомби.

За Бога, какво облекчение!

— Хей, това е чудесно. Но ще трябва да изхвърлиш радона, нали?

— По дяволите, не. Не бих *направил* това. Просто ще преместя две от бомбите в животоподдържащата система и ще направя метална обвивка между генераторите.

Съвестта започна да го гризе.

— Виж, чувстваш ли се по същия начин, по който се чувствам аз? Имам предвид, за чакането. Бихме могли да се редуваме с наблюдението.

— Стига. Мога да чакам до деня на Страшния съд без да протегна ръцете си, ако имам причина.

Рой се засмя. Постоянните забавяния наистина му бяха досадни.

Стаза-кабината беше цилиндър от меко желязо с височина два метра, запоеен за обвивките на две радонови бомби. Дължината на цялото съоръжение беше четири метра. Наложи им се да го прекарат през вратата между кухнята и залата за упражнения.

Подхождаше на Рой като ковчег. Той го усещаше като ковчег. Стисна зъби и не каза нищо, докато чакаше Бренън да затвори извития отвор.

Това предизвика много солиден звук.

„Сигурен ли си, че ще работи?“

„Идиот. Дом е бил заселен по този начин. Разбира се, че ще работи.“ Бренън би го помислил за глупак.

Той чакаше в тъмнината. Представяше си как Бренън довършва запояването, проверява електрическата верига и прочее, преди да свърже прекъсвача. После — няма да усеща как минава времето. Когато вратата се отвори, ще зададе глупавия въпрос: „Не сработи ли?“

Внезапно гравитацията се стовари отгоре му. Рой се удари в пода и остана там. Той изсумтя от шока и изненадата. Нямаше нужда да пита: „Протектор“ беше полетял, лесно постигайки гравитация три.

Вратата се отвори. Бренън го хвана под мишниците и го извади. Ръцете му бяха твърди като острие на брадва. Полу вървеше, полу носеше Рой към аварийното кресло. После го хвана за колана и бавно го намести в креслото.

— Не съм сакат — изсумтя Рой.

Бренън наклони креслото му.

— Ще се чувстваш така. — Той седна в другото кресло, също толкова внимателно. — Захапах. Идват след мен. Вече от две години сме на 2,16 g. Поддържах толкова слабо ускорение, защото се страхувах да не си помислят, че мога да им избягам.

— А можеш ли? Какво правят те?

— Ще ти покажа. — Бренън си поигра с клавиатурата и звездите изпълниха екрана. — Това е десетминутен запис на двегодишното

преследване. Така ще го видиш по-добре. Можеш ли да забележиш пакските кораби?

— Да. — Три зелени точки, видимо издължени, видимо движещи се. После една яркочерна светлина — Слънцето — се появи на сцената отляво.

— Проучих ги чрез паралакс, докато завиваха. Слабо ускорение, но бърз завой, с приблизително същия радиус на завиване като нашия. Мисля, че отделните кораби трябва да са завили поотделно. Сега са отново в тандем и се движат към нас с пет и половина g.

— И си открил това, когато вече почти ни настигат?

— Спомни си, че прекарах няколко дни под опеката на Фсстпок. Изчислих, че един здрав Пак би могъл да понесе три g за неопределено време и шест g за пет години, което би го убило. Знаели са си възможностите и са се подготвили за тях.

Три зелени звезди се носеха към Слънцето. После, една по една, изчезнаха и се появиха отново. Цветът им вече беше по-неясен, по-жълтеникав. Рой се опита да преодолее собствената си тежест, но ръката на Бренън го бутна назад.

— Това е мястото, където превключиха на ускоряване.

Рой ги наблюдава още една минута, но не се случи нищо, освен че зелените звезди леко изсветляха.

— Това е мястото, където се намираме в момента. Онези изображения са от около една светлинна година. Самите кораби ще са с два светлинни месеца по-близо, ако се приеме, че ни преследват с постоянно ускорение. След няколко месеца ще знаем дали някой от тях не се е върнал обратно. Иначе водещата двойка би ни достигнала след около четиринайсет месеца корабно време, освен ако в някой момент не започнат да забавят скоростта и не се опитат да ни уцелят със заден изстрел, което означава, че ще мине малко повече време.

— Четиринайсет месеца.

— Корабно време. Скоростта ни е относителна. Ще покрием много по-голямо разстояние от това.

Рой поклати глава.

— Струва ми се, че си ме събудил малко рано.

— Всъщност, не. Не мога да измисля какво биха могли да ми сторят от това разстояние, но не съм сигурен, че те не са измислили

нещо. Искам те буден и напълно възстановен, в случай, че нещо се случи с мен. Искам и тези бомби обратно в оръжейното отделение.

— Звучи ми невероятно. Какво биха могли да ти направят, което не би убило и мен?

— Добре, имах и друга причина да те събудя. Можех да ти направя стаза-кабина веднага, щом напуснахме Коболд. Защо не го направих?

Рой се чувстваше уморен. Дали гравитацията не изтласкваше кръвта от мозъка му?

— Трябваше да ме обучиш. Да ме обучиш да се сражавам с този кораб.

— А в състояние ли си да се сражаваш? В момента си като купчина сварени макарони! Когато започнат събитията, искам да си в състояние да се движиш.

Наистина се чувстваше като купчина сварени макарони. По дяволите.

— Добре. Ще...

— Категорично не. Днес просто полежи там. Утре ще те поразходим малко. Все едно, че си бил болен. — Бренън му хвърли поглед отстрани. — Не го приемай толкова тежко. Нека ти покажа нещо.

Рой беше забравил, че това бе контролния модул на Фсстпок, с корпус, който при желание можеше да става прозрачен. Той се сепна, когато стената стана невидима. После погледна.

Движеха се *толкова* бързо. Звездите отзад се променяха от червени до черни. Напред и отгоре бяха лила-во-бели. А от зенита си се понасяха назад като дъга: лилави, сини, зелени, жълти, оранжеви, червени, в разширяващи се пръстени. Ефектът беше пълен — всички части във вътрешността на „Протектор“ също бяха станали прозрачни.

— Нито един човек преди теб не е виждал това — рече Бренън, — освен ако не смяташ за човек мен. Там — посочи той. — Това е Епсилон Инди.

— Много е встрани.

— Не сме се насочили директно натам. Казах ти, че планирам да завия под прав ъгъл в космоса. Има само едно място, където мога да го направя.

— Можем ли да изпреварим разузнавачите там?

— Ще сме далеч пред втория кораб, струва ми се. Ще трябва да се сражаваме с първия.

Рой спеше по десет часа на ден. Два пъти на ден предприемаше дълги разходки, от контролната кабина покрай салона за упражнения и обратно, всеки ден с по една обиколка повече. Бренън се разхождаше с него, готов да му помогне при нужда. Можеше да се убие, ако паднеше зле.

Чувстваше се така, сякаш беше боледувал. Не му харесваше.

Един ден отвориша широко стеснението в тарановото поле и — при свободно падане, защитени от гама-лъчите с искрящия купол на вътрешното тараново поле — върнаха радоновите бомби обратно в гнездата им в оръжейното отделение. За тези два часа Рой беше възвърнал силата си и ѝ се наслаждаваше. После се върна на 2,16 g — сто и осемдесет килограма слабак.

С помощта на Бренън разработи календар на събитията през най-дългата документирана война:

33 000 г. пр. Хр.: Фсстпок тръгва от Пак.

32 800 г. пр. Хр.: Първа емиграционна вълна тръгва от Пак.

32 500 г. пр. Хр.: Втора емиграционна вълна.

Х: Пакски разузнавачи.

2125 г. сл. Хр.: Фсстпок пристига в слънчевата система. Бренън се превръща в протектор.

2340 г. сл. Хр.: Отвлечение на Трусдейл.

2341 г. сл. Хр., октомври: Откриване на пакската флота.

2341 г. сл. Хр., ноември: Отлитане на „Летящия холандец“. Унищожаване на Коболд.

2342 г. сл. Хр., май: Откриване на пакските разузнавачи.

2342 г. сл. Хр., юли: Трусдейл в стаза. Отлитане на „Протектор“.

От този момент относителността щеше да изкриви датирането. Рой реши да се движи по корабното време, като имаше предвид, че щеше да живее по него.

2344 г. сл. Хр., април: Пакски кораби забелязват променения курс.

2344 г. сл. Хр., юли: Трусдейл излиза от стаза. **ХИПОТЕТИЧНО**

2345 г. сл. Хр., септември: Среща с първите пакски кораби.

2346 г. сл. Хр., март: Завой под прав ъгъл. (?) Изгубване на пакските разузнавачи.

2350 г. сл. Хр.: Пристигане на Дом. Поправка на календара.

Рой проучи Дом. От много десетилетия там се развиваше значителен лазерен комуникационен трафик със Земята. Имаше пътеписи, биографии, романи и изследвания на местния живот. Бренън вече бе прочел всичко — при неговата скорост на четене изобщо не му бе нужен двугодишния начален старт.

Романите имаха странен привкус и предизвикаха у него предположения, в които не може да се увери, докато не попита Бренън.

Бренън имаше отлична памет и усет за тънкостите.

— Отчасти това е поясарски менталитет — обясни той на Рой. — Те знаят, че са в изкуствена среда и са настроени закрилнически към нея. Този момент в „Най-краткият ден“, където застрелват Инграм, защото се разхожда по тревата, е директно откраднат от епизод, който се е случил през ранната история на Дом. Ще го прочетеш в биографията на Ливърмор. Що се отнася до погребалните им обреди, това навярно е останало от ранните времена. Спомни си, първите сто души, умрели на Дом, са се познавали като братя. През онези дни всяка смърт е била важна — за абсолютно всички.

— Да, когато го излагаш така... а и са имали повече пространство. Няма нужда от крематориуми.

— Правилно. Има огромни безполезни земи, безполезни, докато не ги оплодят някак си. Колкото по-голямо става гробището, толкова по-добре отразява то човешкото завоюване на Дом. Особено, когато поникнат дървета и трева там, където никога не е расло нищо.

Рой премисли тази идея и реши, че му харесва. Как би могъл да го пропуснеш? Докато не пристигнат Паките.

— Тези домани не изглеждат особено войнствени — рече той. — Ще трябва да ги подготвим, преди пакските разузнавачи да открият Дом. По някакъв начин. Но Бренън не искаше да разговаря за това.

— Цялата ни информация има от десет до стогодишна давност. Не зная достатъчно за Дом, такъв, какъвто е в момента. Не знаем как се е развила политиката. Имам някои идеи... но най-вече ще свирим по слух. — Той плесна Рой по гърба: усещането беше, сякаш те удря чувал, пълен с орехи. — Успокой се. Може изобщо да не стигнем дотам.

Бренън беше многословно копеле, когато имаше времето за това. Нещо повече: полагаше очевидни усилия да забавлява Рой. Навярно се

забавляваше и самият той. Беше извънредно интересно да си говорят за това как един Пак е прекарал осемстотин години, седнал в аварийно кресло, но Бренън бе пораснал като човек.

Играеха игри, като използваха аналогични програми в компютъра. Бренън винаги печелеше на шах, дама, анаграми и прочее. Но доминото беше игра, трудна за научаване и лесна за усъвършенстване. Играеха най-вече на това. Бренън все пак печелеше повече от Рой, навярно защото можеше да отгатва по лицето му.

Водеха дълги дискусии за философия, политика и пътищата, по които вървеше човечеството. Четяха ужасно много. Бренън имаше материали за всички населени светове, не само за Дом и Вундерланд. Веднъж той каза:

— Никога не съм бил сигурен къде бих могъл да открия нормален въздух и ремонтни съоръжения, в случай, че ми се наложи да поправа повреден кораб. И сега не съм сигурен.

През дългите месеци Рой започна да се упражнява повече и да спи по-малко. Вече беше силен и не се чувстваше като инвалид. Мускулите му бяха по-твърди, отколкото когато и да било през живота му.

А пакските кораби все повече се приближаваха.

През прозрачния туинг те бяха невидими — черни точки в черно небе. Все още бяха прекалено далеч и не всичките им отделени газове бяха видимо светли. Но се виждаха при увеличение: блещукането на хистерезис в широките криле на тарановото поле и в центъра на малката, силна светлина на двигателя.

Десет месеца след като Рой бе излязъл от стаза-каби-ната, светлината на водещата двойка изчезна. Минути по-късно се появи отново, но, беше неясна и трепкаща.

— Преминали са към забавяне на скоростта — каза Бренън.

След час вражеският двигател изпускаше силен пламък с червения цвят на променливо синята берилиева емисия.

— Ще трябва и аз да започна със завиването — реши Бренън.

— *Искаш* да се сражаваш с тях ли?

— Във всеки случай поне с онази първа двойка. А ако завия сега, това ще ни даде по-добър прозорец.

— Прозорец ли?

— За онзи завой под прав ъгъл.

— Слушай, или ми обясни за онзи завой под прав ъгъл, или престани да ми го повтаряш.

Бренън се захили.

— Трябва да поддържам любопитството ти по някакъв начин, нали?

— Какво планираш? Близка орбита около черна дупка?

— Моите комплименти. Това е добро предположение. Открих неизлъчваща неутронна звезда... почти не-излъчваща. Не бих дръзнал да се гмуркам във въртящата се газова обвивка около някой пулсар, но този звяр изглежда има дълъг период на въртене и абсолютно никаква газова обвивка. А и не е светла. Трябва да е доста стара. Разузнавачите ще я открият трудно и аз мога да очертая хипербола през гравитационното поле, която ще ни даде права до Дом.

Така небрежно, както го казваше Бренън, звучеше опасно. А и пакските разузнавачи се движеха прекалено близо. Четири месеца по-късно първата двойка кораби се виждаше с просто око като синьо-зелена точка в черно небе.

Гледаха я как расте. Пламъкът на двигателя очертаваше извити линии по уредите на Бренън.

— Не е толкова зле — каза той. — Разбира се, ще си мъртъв, ако излезеш навън за малко.

— Да.

— Чудя се дали е достатъчно близо, за да опитам гравитационния екран.

Рой гледаше, но не разбираше, докато Бренън си играеше с пулта за управление. Бренън никога не му беше показал как да използва точно това оръжие. Беше прекалено деликатно, прекалено интуитивно. Но два дни по-късно синьо-зелената светлина изчезна.

— Хванах го — с очевидно задоволство каза Бренън. — Във всеки случай, хванах задния кораб. Навярно е попаднал в собствената си черна дупка.

— Това ли прави екранът ти? Превръща нечий чужд гравитационен генератор в хипермаса?

— Това се предполага, че прави. Но нека просто да погледнем. — Той използва спектроскопа. — Точно така. Само хелиеви линии. Задният кораб е изчезнал, предният идва с около едно g. Ще се приближи по-скоро, отколкото е очаквал. Сега има две възможности.

Да бяга или да тръгне на таран. Струва ми се, че ще опита втората — така да се каже.

— Ще се опита да изстреля тарановото си поле в нас? Това ще ни убие, нали?

— Да. Него също. Добре. — Бренън пусна няколко снаряда, а после започна да завива.

Два дни по-късно водещият кораб беше изчезнал. Бренън завъртя „Протектор“ обратно по курса му. Всичко това бе приличало твърде много на една от сухите тренировки на Бренън, само дето отне повече време.

Следващата среща бе различна.

Беше шест месеца преди да се приближат останалите Паки, но един ден те вече се виждаха с просто око — две бледожълти точки на черния фон. Скоростта им бе паднала не много над тази на „Протектор“.

От първоначалното разстояние от осем светлинни месеца, разузнавателните двойки се бяха приближавали през годините, докато не бяха почти една до друга, на трийсет светлинни часа зад „Протектор“.

— Време е да опитаме отново гравитационния екран — каза Бренън.

Докато Бренън си играеше с пулта за управление, Рой погледна към две жълти очи, които блестяха отвъд черната сянка на двигателното отделение. С разума си той разбираше, че няма да може да види нищо още два и половина дни...

И грешеше. Пламъкът дойде отдолу и освети вътрешността на животоподдържащата сфера. Бренън реагира незабавно, насочил напред твърдия си показалец.

За миг след това Бренън кръжеше опънат като струна над датчиците. После дойде на себе си.

— Рефлексите са все още в ред — каза той.

— Какво стана?

— Успели са. Построили са гравитационен екран като моя. Собственият ми екран се превърна в хипермаса и тя започна да поглъща всичко нагоре по кабела. Ако не бях освободил кабела навреме, щеше да погълне оръжейното отделение. Освобождаването на енергия щеше да ни убие. — Бренън отвори пулта и започна да спира

контролните елементи за по-нататъшни нужди. — Сега ще трябва да ги изпреварим до неутронната звезда. Ако продължат да намаляват скоростта, ще успеем.

— Какво е вероятно да изстрелят срещу нас междувременно?

— Лазери, със сигурност. Така или иначе им трябва лазери, за да се свързват с основната флота. Ще затъм-ня туинга. — Той го направи. Сега бяха заключени в сива обвивка и разузнавачите се виждаха само на екрана на телескопа. — Освен това... позицията на всички ни е неизгодна за изстрелване на бомби. Всички забавяме скоростта. Моите ракети ще се движат нагоре и няма да могат да ги достигнат от това разстояние. Те могат да ме достигнат, но бомбите им ще се движат в погрешна посока. Ще улучат право в тарановото поле изотзад.

— Добре.

— Естествено. Освен ако не са достатъчно точни, за да уцелят самия кораб. Е, ще видим.

Лазерите достигнаха до тях в два лъча горещозелена светлина и „Протектор“ беше ударен отзад. Част от обвивката му се изпари заплашително. Подобвивката беше с огледална повърхност.

— Това няма да ни причини щети, докато не се приближат — каза Бренън. Но се тревожеше за ракетите. Започна да бяга напосоки и животът стана неспокоен, когато Бренън взе да си играе с ускорението на „Протектор“.

Група от малки тела приближаваха към тях. Бренън отвори широко стеснението на тарановото поле и те наблюдаваха експлозиите сравнително спокойно, макар че някои от тях разклатиха кораба. Рой гледаше почти без страх. Тревожеше го усилващото се чувство, че Бренън и пакските протектори играят сложна игра, чиито правила разбират отлично: игра като игрите на космически войни, допадащи на компютърните програмисти. Бренън бе знаел, че ще победи първите кораби, че другите ще разрушат екрана му, че като настройват курса си към неговия за един истински дуел, те ще забавят скоростта си прекалено далеч, за да го хванат по времето, когато открият неутронната звезда напред...

На един ден разстояние от неутронната звезда, един от зелените бойни лъчи изчезна.

— Най-накрая я видяха — рече Бренън. — Подреждат се за минаването. Иначе биха могли да се пръснат в противоположни посоки.

— Ужасно близо са — каза Рой. Така и беше в относителен смисъл: бяха на четири светлинни часа зад „Протектор“, по-близо отколкото е Слънцето до Плутон. — А и не можеш да им избягаш много, нали? Това би отклонило курса ни покрай звездата.

— Остави ме да свърша — измърмори Бренън и Рой млъкна.

Натоварването падна лесно до половин g. „Протектор“ зави наляво и животоподдържащото отделение се изви странно в края на кабела си.

После Бренън изключи изцяло тарановото поле.

— Има малко газова обвивка — поясни той. — Сега не ме безпокой за малко.

„Протектор“ беше в свободно падане.

Осем часа по-късно дойдоха ракетите. Разузнавачите трябва да бяха стреляли веднага, щом бяха забелязали блясъка от изключването на тарановото поле. Бренън ги избягна, като използва несистемния двигател. Ракетите, които бе изстрелял срещу разузнавачите, нямаха никакъв очевиден ефект: адската зелена светлина от водещия кораб продължаваше да облива „Протектор“.

— Изключил е тарановото си поле — каза после Бренън. — Ще трябва да изключи и лазера си, когато свърши акумулаторът му. — Той погледна към Рой за пръв път от часове. — Поспи малко. Вече си полумъртъв. На какво ще приличаш, когато заобиколим звездата?

— На съвсем мъртъв — въздъхна Рой. Той отпусна креслото си назад. — Събуди ме, ако ни уцели, а? Не обичам да изпускам нищо.

Бренън не отговори.

Три часа по-късно неутронната звезда все още беше невидима пред тях.

— Готов ли си? — попита Бренън.

— Готов съм. — Рой беше облякъл костюма си и плаваше във въздуха, хванал с една ръка дръжката на херметичната камера. Очите му все още бяха сънени. Бе сънувал кошмари.

— Тръгвай.

Рой тръгна. Камерата пропускаше само един човек. Вече работеше, когато видя Бренън да излиза. Той бе съкратил ремонта, за

да ограничи излагането на радиация от тънката газова обвивка на неутронната звезда и за да намали времето, което имаха паките, за да обстрелят незащитените мъже.

Отделиха кабела, който водеше към двигателната част, после го използваха, за да намотаят стегнато двигателя — правеха го както дойде. Кабелът беше дебел и тежък. Те го поставиха до задната част на двигателната част.

Направиха същото с кабела, който теглеше оръжейното отделение. Рой напрягаше свикналите му с гравитация две мускули и тялото му се изпълваше с адреналин. Отлично съзнаваше, че радиацията прониква в него. Това беше война... но нещо липсваше. Не можеше да мрази паките. Не ги разбираше достатъчно добре. Ако Бренън бе в състояние да ги мрази, той би могъл да го прихване от него. Но Бренън не ги мразеше. Въпреки че наричаше това война. Играта, която играеше, беше покер с високи залози.

Сега трите главни части на „Протектор“ се носеха една до друга. Рой се качи в товарното отделение на по-ясния кораб за пръв път от години. Когато зае мястото си на пулта за управление, зелена светлина наводняваше кабината. Той бързо пусна слънчевите екрани.

Бренън влезе през херметичната камера, като викаше:

— Надхитрихме ги! Ако бяха направили това преди половин час, щяхме да се изпечем.

— Мислех, че са използвали акумулираната си енергия.

— Не, това би било глупаво, но трябва да са доста тъпи. Помислиха си, че ще чакам до последната секунда, преди да разделя корабите. Още не ме познават! — ликуваше той. — А не знаят и, че имам помощник. Добре, разполагаме с около час, преди да се наложи да излезем. Да се привържем.

Рой използва позиционните реактивни двигатели, за да вкара поясния кораб четвърти в редицата, зад оръжейното отделение на „Протектор“. Доставяше му удоволствие да борава с пулта, да върши нещо градивно във войната на Бренън. През слънчевите екрани частите на „Протектор“ блестяха дяволски зелени. Вече се носеха поотделно в зоната на притегляне на масата отпред.

— Даде ли име на онази звезда?

— Не — отвърна Бренън.

— Ти си я открил. Имаш това право.

— Тогава ще я нарека „Звездата на Фсстпок“. Да носи свидетелството за него. Мисля, че му дължим това.

ИМЕ: Звездата на Фсстпок. По-късно преименувана в БВС-1 от Научния институт на Джинкс.

КЛАСИФИКАЦИЯ: Неутропна звезда.

МАСА: 1,3 пъти по масата на Слънцето.

СЪСТАВ: 17,6 км в диаметър неутроний, покрит от осемстотин метра колабирала материя, покрита от може би три и половина метра нормална материя.

ПОВЪРХНОСТНА ГРАВИТАЦИЯ: $1,7 \times 10^9 g$, земен стандарт.

ЗАБЕЛЕЖКИ: Първата откривана някога неизлъчваща неутронна звезда. Нетипична в сравнение с много известни пулсари, по звездите от тип БВС-1 се откриват трудно в сравнение с пулсарите. БВС-1 може да се е появила като пулсар, с излъчваща газова обвивка, преди от сто милиона до един милиард години, после да е прехвърлила въртенето си па газовата обвивка, като по време на този процес да я е разпръснала.

Щяха да минат покрай звездата на Фсстпок адски бързо.

Четири части на „Протектор“ падаха поотделно. Даже пакският кабел не би могъл да ги държи заедно. Още по-лошо: ефектът на притегляне би издърпал частите в редица с центъра на масата на звездата. Четири части със свързаните си кабели биха имали напълно различни орбити.

По този начин самоманевриращият товарен кораб можеше да се използва, за да свърже другите части след перихелия. Но Рой и Бренън не можеха да го управляват тук. Кабината на поясния кораб беше на носа, прекалено далеч от центъра на масата му.

Рой разбираше това с разума си. Преди да напуснат кораба, той можеше да го усети.

„Протектор“ представляваше три отдалечаващи се зелени точки, преди пакският лазер най-после да угасне. После станаха невидими. А неутронната звезда беше мътночервено петно напред. Рой почувства как го притегля и опъва аварийните колани.

— Тръгвай — рече Бренън.

Рой се освободи от коланите. Той застана върху прозрачната пластмаса на порта на носа, после се изка-тери по стената. Стъпалата бяха направени за изкачване в другата посока. Маневрирането в

херметичната камера беше трудно. След минути щеше да е невъзможно. Още минути и притеглянето щеше да го размаже в порта на носа — като мравка под ток на обувка.

Корпусът беше гладък, без дръжки. Не можеше да чака тук. Той увисна и падна.

Корабът се отдалечи. Рой видя една мъничка хумано-идна фигурка, свита в херметичната камера. После четири слаби проблясъка. Бренън беше взел една от високоскоростните мушки. Стреляше срещу паките.

Сега Рой усещаше притеглянето, шепота му във вътрешността на тялото си. Краката му падаха към червеното петно отпред.

Бренън падаше след него. Използваше тръбен реактивен двигател.

Тегленето във вътрешността му беше по-силно. Нежни ръце при главата и краката му се опитваха да го разкъсат на части. Червеното петно пожълтяваше, изсвет-ляваше и се приближаваше като огнена топка за боулинг.

Мисли за това в продължение на цял час. Бренън го бе изплашил до такава степен. Обмисли го отвсякъде и после каза на Бренън, че е луд.

Бяха свързани с триметров кабел. Кабелът бе опънат, макар че неутронната звезда беше мъничко червено петно зад тях. И Бренън все още държеше пушката.

— Не се съмнявам в професионалното ти мнение — каза Бренън. — Но кой симптом те кара да мислиш така?

— Тази пушка. Защо стреля по пакския кораб?

— Искях да го унищожа.

— Но ти не би могъл да го *уцелиш*. Беше насочил оръжието право към него. Видях те. Гравитацията на звездата щеше да отклони траекторията на куршумите.

— Помисли. Ако наистина не съм с всичкия си, ти би трябвало да поемеш командването.

— Не е задължително. Понякога лудият е по-полезен от глупавия. Това, от което всъщност се страхувам, е, че тази стрелба срещу пакския кораб може да има смисъл. Всичко друго, което правиш, има смисъл, рано или късно. Ако тя има смисъл, напускам.

Бренън следеше товарния кораб с бинокъл.

— Не прави това — каза той. — Разглеждай го като загадка. Щом не съм луд, защо съм стрелял по пакския кораб?

— По дяволите. Дуловата скорост изобщо не е достатъчна... Колко време имам?

— Два часа и петдесет минути.

— О-о-о.

Дотогава отново бяха на борда на изолираната животоподдържаща система на „Протектор“, наблюдаваха екрана и — в случая на Бренън — настройваха апаратурата. Вторият пакски екипаж падаше към миниатюрното слънце на четири части: двигателно отделение като двуостра брадва, после животоподдържаща кабина като кутийка за хапчета, след това празно пространство от неколкостотин километра, после много по-голямо двигателно отделение и накрая още една кутийка. Първата кутийка за хапчета точно минаваше перихелия, когато неутронната звезда избухна.

Миг преди това увеличението я беше показало като мътночервена топка. Сега на повърхността ѝ се виждаше една малка синьо-бяла звезда. Бялата точка се увеличи и се замъгли. Тя нарастваше върху повърхността без да вдига каквито и да било облаци. Датчиците и стрелките на Бренън започнаха да тракат и трептят.

— Това трябва да го унищожи — със задоволство каза Бренън. — Във всеки случай онези пакски пилоти навярно не са много добре. Трябва да са получили известно количество радиация от трийсет и една хиляди светлинни години, като пътуват зад бусардов реактивен та-ран.

— Предполагам, че това беше куршум?

— Да. Стоманен куршум. А се движехме в посока, обратна на въртенето на звездата. Забавих скоростта му достатъчно, за да може магнитното поле да го забави още повече и да продължава да се забавя, докато не удари повърхността на звездата. Имаше някои несигурни моменти. Не бях уверен кога точно ще попадне там.

— Много ловко, капитане.

— Задният кораб навярно също го е пресметнал, но не е можел да направи нищо. — Сега пламъкът беше лимоненожълт от едната страна на звездата на Фсстпок. Внезапно друга бяла точка проблесна по края.

— Даже ако са го разбрали предварително, не са могли да бъдат сигурни, че имам оръжието. А освен това имаше само един прозорец, през който да ме последват. Или щях да им пусна нещо, или не. Да видим какво прави последната двойка.

— Хайде да сглобим отново „Протектор“. Струва ми се, че това отпред трябва да е двигателната част.

— Точно така.

Работиха часове. „Протектор“ се бе разпръснал доста из космоса. Рой работеше с рамене, прегърбени срещу мъртвозелената светлина, но тя не се появи. Втората двойка пакски разузнавачи беше мъртва.

По средата на работата спряха, за да наблюдават събития, които се бяха случили преди час: третата двойка пакски разузнавачи съедини отново корабите си с отчаяна припряност, после използва скъпоценно резервно гориво, за да ускори в посока, обратна на звездата.

— Така си и мислех — изсумтя Бренън. — Не знаят каква е променливата скорост на оръжието, с което разполагам, а не могат да си позволят да загинат сега. Те са последните. И *това* ги праща по курс, който ще ги отведе адски далеч от нас. Ще ги изпреварим към Дом поне с половин година.

Рой Трусдейл беше трийсет и деветгодишен, когато заедно с Бренън заобиколиха звездата на Фсстпок. Беше на четирийсет и три, когато намалиха под таранова скорост извън системата Епсилон Инди.

През онези четири години имаше моменти, когато Рой си мислеше, че ще полудее.

Липсваха му жените. Вече не му липсваше точно Алис Джордан — липсваха му *жените*, различните завоевания, които бе обичал, стотиците, които беше познавал бегло и милиардите, които не бе имал. Липсваха му майка му, сестра му, лелите му и всичките му предшественички чак до Благородната Стел.

Липсваха му жени, мъже, деца и старци — хора, с които да се кара, да разговаря, да обича и да мрази. Прекара една цяла нощ, като плачеше за всичките хора на Земята и внимаваше Бренън да не го чуе — плачеше не за това, което щеше да им стори пакската флота, а просто защото не бяха тук или защото той не бе там.

Прекарваше дълги периоди в стаята си със заключена врата. Бренън беше поставил на нея ключалка и би могъл да я отвори за трийсет секунди. Би могъл да отвори вратата дори само с един ритник,

но ключалката имаше психологически ефект и Рой бе благодарен за него.

Липсваше му пространството. На всеки случаен плаж на Земята можеш да тичаш по кривата от влажен, твърд пясък между морето и брега, докато не ти останат сили единствено да дишаш. На Земята можеш да вървиш непрекъснато. в своята заключена стая на борда на „Протектор“, вече без шума от силното ускоряване на кораба, Рой крачеше безспирно между стените.

Понякога, самотен, той проклинаше Бренън, че бе използвал всички радонови бомби. Иначе би могъл да прекара пътуването в стаза. Чудеше се дали Бренън не го бе направил съзнателно, за да има компания.

Понякога проклинаше Бренън за това, че изобщо го бе взел със себе си. Глупава постъпка за такъв интелект. При пълно ускорение „Протектор“ би могъл да изпревари втората и третата двойка пакски разузнавачи без да е необходимо да води сражение. Но гравитация три можеше да бъде опасна за Рой Трусдейл.

Не бе от чак толкова голяма полза по време на битките. Дали Бренън не го беше взел *само* за компания? Или като своего рода талисман? Или — той се забавляваше с друга идея. Една от дъщерите на Бренън се беше казвала Естел, нали? Тя би могла да предаде името на собствената си дъщеря. Благородната Стел.

Това беше сърдита мисъл: че са го взели само, защото принадлежи към рода на протектора, жив спомен за това, за което се бореше Бренън, за да поддържа жив интереса на Бренън към войната. Защото миришеше както трябва. Рой никога не го попита. Всъщност, не искаше да научи.

— В известен смисъл ти си подложен на загуба на сетивата — каза му веднъж Бренън, Беше малко преди завоя, след като бяха опитали нещо несъмнено интересно: Бренън играеше ролите на петима специалисти по различни науки и акценти в шестстранна дискусия за свободната воля срещу детерминизма. Не се бе получило. И двамата се вживяваха прекалено.

Рой беше започнал да губи желание да говори.

— Имаме всички възможни развлечения — каза Бренън, — но не и разговор, освен с мен. Илюзията, която можеш да получиш от мен, е ограничена. Но нека опитаме нещо.

Рой не го попита какво има предвид. Разбра няколко дни по-късно, когато крачеше из стаята си и откри, че гледа надолу от планина.

Сега прекарваше вътре повече време от всякога. Бренън често променяше средата. Двеста и седемдесет градусовите холографски записи бяха взети от паметта на компютъра и произхождаха от всички светове, освен от Земята. След няколко несполучливи старта, той започна да избягва сцените с хора. Хората изобщо не забелязваха Рой — държаха се сякаш не съществуваше. Това му действаше зле.

Можеше да седи с часове, вперил поглед в леко неземни пейзажи и му се искаше да е в състояние да се пренесе там. Това също му действаше зле и той ги изключваше.

Беше по време на един от тези случаи — стените около него не бяха нищо друго, освен стени, — когато Рой отново започна да се чуди какво точно планира Бренън на Дом.

Пакските разузнавачи бяха променили силно посоката си при преминаването покрай неутронната звезда. Сега огромният им радиус на завиване най-сетне ги беше насочил към Дом, но ускорението им от 5,5 g нямаше да компенсира времето, което бяха загубили. Не можеха да настигнат „Протектор“.

Един миролюбив народ не би могъл да се убеди лесно да се подготви за радикална отбрана. Трябваше време, за да започнат фабриките да произвеждат оръжие. А колко голяма заплахата представляваше една двойка пакски разузнавачи?

— Сигурен съм, че могат да унищожат една планета — трезво каза Бренън, когато Рой го попита. — Планетата е голяма мишена, системите за поддържане на околната среда са деликатни и тя не може да избяга като бусардов реактивен таран. Освен това пакският разузнавач вероятно е създаден да унищожава планети. Ако не може да направи това, каква полза от него?

— Ще имаме по-малко от година, за да ги подготвим.

— Не се притеснявай. Достатъчно дълго е. Дом вече има комуникационни лазери, които могат да стигнат до Земята. Това говори добре за точността и мощта им. Ще ги използваме като оръдия. А съм разработил и проекти за построяване на оръжия с индуцирана гравитация.

— Но ще ги построят ли? Те са миролюбиви хора в стабилно общество!

— Ще ги уговорим.

Като стоеше в стаята си и се взираше в пуст, бурен морски пейзаж, Рой се чудеше на Бренъновия оптимизъм. Дали вече не му беше чужд начинът на мислене на гледачите?

— Вече не поемам рискове — беше казал веднъж Бренън. Е?

На Дом никога не бяха водени войни... според записите на комуникациите им със Земята. Романите им рядко се занимаваха с проблема за насилието. Веднъж бяха използвали бомби, за да оформят пристанищата си, но вече си имаха пристанища и сега вече дори не съществуваха фабрики за такова производство.

Дали Бренън не беше доловил нещо в романите им — някакво скрито насилие, — което Рой не бе забелязал?

Един ден му просветна, че има изход. Беше ужасяваща мисъл. Изобщо не я спомена на Бренън. Страхуваше се, че е доказателство за собствената му лудост. Съзнателно възобнови дългите си разговори с Бренън и се опита да прояви известен интерес към предсказуемия курс на оставащите паки. Направи предложения за холограмите в кабината си и игра на домино. Започна да се превръща в планина от мускули. Понякога изпитваше страхопочитание към себе си.

— Научи ме да се бия с паките — помоли веднъж той Бренън.

— Изключено — отвърна Бренън.

— Може да се наложи. Ако някой от тях някога поиска да вземе заложник-гледач...

— Добре, хайде. Ще ти покажа.

Разчистиха салона за упражнения и започнаха да се бият. След половин час Бренън го „уби“ трийсетина пъти, като отблъскваше каратистките му удари с изящна точност. После позволи на Рой да го удари няколко пъти. Рой му нанасяше убийствени удари с настървен ентузиазъм, който може би говореше нещо на Бренън. Бренън даже призна, че го е боляло. Но Рой беше убеден.

И те направиха боевете част от програмата си.

Имаше всевъзможни начини за убиване на времето. Е, времето минаваше. Понякога пълзеше мъчително бавно, но винаги минаваше.

В системата Епсилон Инди имаше тяло с размерите на Юпитер. Годзила, Епсилон Инди V, беше встрани от пътя на „Протектор“, а те

се движеха с четири хиляди и шестстотин километра в секунда. Но Бренън зави леко, за да покаже на Рой прекрасната гледка.

Плъзнаха се покрай блестяща прозрачна сфера от ледени кристали. Това беше троянският пункт на Годзила и приличаше на огромна играчка за коледна елха, но за Рой беше като пътен надпис „Добре дошли“. Започна да вярва, че ще успеят.

Два дни по-късно, при скорост 1600 км/сек, тарано-вото поле вече не беше от никаква полза. Бренън го изключи.

— Дом е на четирийсет и два часа — рече той. — Бих могъл да се гмурна в Слънцето и да използвам тарановото поле в слънчевия вятър, но защо, по дяволите? Имаме достатъчно гориво, а и някак си усещам, че с нетърпение чакаш да се приземим.

— Колко странно! — захили се жадно Рой. — Не, че не ми беше приятна твоята компания. — Виждаше Дом на екрана на телескопа. Приличаше на Земята: дълбо-косиньо небе се преплиташе с мразовитобелите облаци, а очертанията на континентите бяха почти невидими. Усети пулсиране в гърлото си. През тази изминала година холограмите в стаята му бяха показвали само сцени от Дом.

— Слушай — рече той, — ще чакаме ли да пристигне ферибота или просто ще се спуснем?

— Мисля, че трябва да оставя „Протектор“ в далечна орбита и да се приземим с товарния кораб. Може да ни трябва, за да заредим „Протектор“ с гориво. Домя-ните не са постигнали много с ресурсите на астероидите си. Може изобщо да нямат товарни кораби.

— Добре. Преди да превключиш на несистемен двигател, защо просто да не отида в товарния кораб и да не го подготвя?

Бренън го изгледа за миг. Беше един от тези замислени погледи, които понякога караха Рой да си мисли, че е направил глупаво предложение. Но:

— Хубаво. Това ще ни спести време. Обади ми се, когато се качиш на борда.

Дом вече се виждаше с просто око — бяла звезда, недалеч от Слънцето. Рой се качи на борда, съблече костюма си, отиде на пулта за управление и се обади на Бренън. Скоро след това „Протектор“ отново беше под натоварване и се насочваше към Дом при домска гравитация.

Рой започна прегледа си с животоподдържащите системи. Всички бяха наред. Двигателната система също, доколкото можеха да

покажат уредите. Рой се тревожеше, че дюзата може да е изкривена от силата на притегляне на Звездата на Фсстпок. Не бяха имали възможност да я проверят. А и нямаше да имат, докато товарният кораб не се отделише от „Протектор“.

Нямаше какви съоръжения за приземяване да проверява. Щеше да кацне в някое пристанище — корабът щеше да плава.

Прегледът му отне дванайсет часа, после направи почивка, за да подремне. Бренън вече трябваше да се е свързал с някой кораб, насочил се към космическия порт на Дом. След още дванайсет часа...

При домската гравитация спа по-малко и по-леко. Събуди се в неясната светлина и се сети за странните си подозрения към Бренън. На лицето му се плъзна слаба усмивка.

Отново си ги припомни... като очакваше да види колко са смешни. Тогава бе страдал от някаква параноя. Човекът не бе създаден да живее заключен с не съвсем човешко същество в продължение на шест години.

Отново си припомни подозренията и те бяха логични. Идеята все още беше ужасна, но Рой не успя да открие логически пропуск.

Това го разтревожи.

А и все още не знаеше какво точно планира Бренън на Дом.

Стана и обиколи кораба. Намери нещо, което Алис бе оставила на борда много отдавна: бои за костюм под налягане. На гърдите на костюма на Рой никога не бе имало рисунка. Той го сложи на един стол и застана пред него, в очакване на вдъхновение. Но вдъхновението представляваше жива флуоресцентна мишена.

„Мухльо.“ Ако беше прав... но не можеше да е прав.

Обади се на Бренън. „Забрави го...“

— Тук всичко е наред — каза Бренън. — Как са нещата при теб?

— Отлично, доколкото мога да преценя, без всъщност да съм управлявал кораба.

— Добре.

Рой откри, че глупаво се опитва да разчете изражението на твърдото му лице.

— Бренън, преди известно време ми дойде нещо наум. Никога не съм го споменава...

— Преди около две и половина години? Помислих си, че нещо те безпокои, освен липсата на харем.

— Може би съм луд — рече Рой. — А може да съм бил луд тогава. Сетих се, че ще ти е много по-лесно да уговориш населението на Дом да подкрепи твоята война, ако първо... — Почти не можеше да го изрече. Но *разбира* се, Бренън се беше *сетил* за това. — Ако първо засееш планетата с дърво на живота.

— Това не би било добре.

— Не, не би било. Но *моля* те, обясни ми защо не е логично.

— Не е логично — отвърна Бренън. — Ще трябва прекалено много време, за да порасне.

— Да — в изблик на облекчение каза Рой. — Да, но ти не ме пускаше в хидропонната градина. Не беше ли, защото някой вирус можеше да се докопа до мен?

— Не. Беше, защото миризмата щеше да стигне до теб и щеше да изядеш нещо.

— А същото се отнасяше и за градината на Коболд.

— Точно така.

— Градината, в която заедно с Алис се скитахме, без изобщо да усетим никакъв мирис.

— Сега си по-възрастен, идиот такъв! — загуби търпение Бренън.

— Да, разбира се. Извинявай, Бренън. Трябваше да се досетя за всичко това... — „Бренън да загуби търпение? Бренън?“ — По дяволите, Бренън, бях само с *месец* по-възрастен, когато ми каза никога да не влизам в хидропонната градина на „Летящия холандец“!

— Овладей се — рече Бренън и изключи.

Рой се отпусна назад в аварийното кресло. Беше потиснат. Каквото и друго да беше, Бренън бе приятел и съюзник. А сега...

Сега, съвсем внезапно, „Протектор“ се разтърси под тройното гравитационно ускорение. Рой потъна назад. Устата му се разтвори широко от шока. После, с всичката сила на вече масивната си дясна ръка, той се протегна към пулта и откри един червен бутон.

Беше със секретна ключалка.

Ключът беше в джоба му. Рой бръкна в него, като проклинаше между зъби. Бренън искаше да го обездвиги. Нямаше да се получи. Той преодоля притеглянето, отключи и натисна бутона.

Кабелът, който го свързваше с „Протектор“, се освободи. Рой падаше.

Трябваше му цяла минута, за да включи двигателя. Започна завой под деветдесет градуса. „Протектор“ навярно не би могъл да повтори радиуса на завиване на по-малкия товарен кораб. През порта той гледаше как пламъкът от двигателя на „Протектор“ остава встрани.

Видя го да изчезва.

Защо Бренън бе изключил двигателя?

Няма значение. Следваща стъпка: комуникационният лазер и да предупреди Дом.

Ако предположеше, че е прав... но сега, той не посмя да предположи нищо друго. Бренън би могъл да се оправдае по-късно сам: да се прехвърли при космонавти от Дом, без да носи нищо, освен костюм под налягане и да им разкаже как Рой бе полудял. И навярно щеше да е истина.

Той насочи комуникационния лазер към Дом и започна да го настройва. Знаеше честотата, която му трябваше и мястото... ако беше от дясната страна на планетата. Какво щеше да направи сега Бренън? Какво *можеше* да направи? Щеше да направи *това*, което можеше. Протекторът няма много свободна воля... а в оръжейното отделение на „Протектор“ имаше адски много оръжие. Щеше да убие Рой Трусдейл.

Дом изглежда се обръщаше с неправилната страна. Колонията беше колкото средно голяма държава, но глупаво бе обърнала гърба си! Къде ли беше убийственият лъч на Бренън? Той *трябваше* да го използва.

А двигателят на „Протектор“ все още беше изключен. Не се опитваше да го преследва.

Дали Бренън още беше на борда на кораба?

Тогава Рой видя възможност. Нерационална, но време за мислене нямаше: той изпълзя от аварийното кресло и слезе по стълбата. Оръжията бяха в херметичната камера. А вътрешната врата още беше отворена. Рой се хвърли вътре, грабна един от лазерите до стената и скочи назад, преди вратата да се затвори.

Тя не бе помръднала.

Но ако Бренън не беше на борда на „Протектор“...

Тогава, колкото и да беше ирационално, Бренън трябва да се опитваше да спаси положението и него. За да стори това, трябваше да влезе в товарния кораб. Подвиг на невъзможен героизъм... но Рой можеше да го види как оставя двигателя на автоматично изключване и

изскача от херметичната камера, точно когато освободи кабела. Скача върху корпуса и закача за него въже, преди Рой да може да покачи натоварването. После се спуска по въжето до камерата.

Невъзможно ли? Какво бе невъзможно за Бренън? Рой държеше оръжието в готовност и очакваше вътрешната врата на херметичната камера да се затвори.

Отговорът дойде с бученето и взрива зад него. Със съскащ писък на въздух за дишане Бренън-чудовището влезе през корпуса откъм тоалетната на кабината, мина през вратата на тоалетната и я затвори меко след себе си. Вратата не беше от материала на корпуса — тя се свиваше леко при налягане, но издържа.

Рой вдигна пушката.

Бренън хвърли нещо. Движеше се прекалено бързо, за да го види и уцели Рой в горната част на дясната ръка. Костта се счупи като кристал. Рой се завъртя под деветдесет градуса от удара, а ръката му се извади от рамото като нещо мъртво. Лазерът отскочи от стената и падна до него.

Той го вдигна с лявата си ръка и престана да се върти.

Бренън беше застанал като бейзболен играч, подаващ топка. Държеше мек въглероден диск с големината на хокейна шайба.

Рой стисна лазера. *Защо Бренън не хвърляше диска?* После сложи пръст на спусъка. *Защо Бренън не хвърляше диска?* Той стреля.

Бренън отскочи встрани невероятно бързо, но не колкото светлината. Рой насочи лъча след него. Той разсече тялото на Бренън точно под кръста.

Бренън падна, разрязан наполовина.

Ръката не го болеше изобщо, но звукът от падането на Бренън го нарани ужасно. Той погледна към ръката си. Беше отпусната и подута като пъпеш, а от мястото, където се бе показало парче кост, течеше кръв. Рой погледна обратно към Бренън.

Това, което беше останало от него, се изправи на ръцете си и се приближи към Рой.

Рой отскочи до стената. Кабината ставаше все по-закръглена. Шок. Той се усмихна, когато Бренън дойде по-близо.

— *Touche, Monsieur* — каза той.

— Ти си ранен — рече Бренън.

Всичко наоколо посивяваше и губеше цвета си. Рой разбра, че Бренън разкъсва ризата му, за да завърже турникет под рамото му. Бренън му говореше монотонно, независимо дали очакваше Рой да го чуе.

— Можех да те убия, ако не ми беше роднина. Глупаво, глупаво. Таванът може да падне отгоре ти, Рой. Рой, слушай, ти трябва да живееш. Може да не повярват на информацията в компютъра. Рой? По дяволите, слушай!

Рой припадна.

Не беше на себе си през по-голямата част от това, което последва. Успя да обърне товарния кораб към Дом, но техниката му се бе влошила и той изви във външна орбита. Корабите, които дойдоха след него, бяха предназначени за изследване на вътрешната система. Успяха да върнат Рой, трупа на Бренън и компютъра от борда на „Протектор“. Самия „Протектор“ трябваше да изоставят.

Раната на ръката му изглеждаше достатъчно обяснение за състоянието на кома, в което го завариха. Измина известно време, преди да разберат, че болестта му е друга. Дотогава двама от пилотите бяха повалени от нея.

„Пилето е начинът на яйцето да направи ново яйце.“

Самюъл Бътлър^[4]

Всеки човешки протектор трябва да се събужда така. Един Пак се събужда разумен за пръв път. Човешкият протектор има човешки спомени. Той се събужда с бистър ум, спомня си и мисли с известен срам: „Бях глупав“.

Бял таван, чисти, груби завивки и мек дюшек. Подвижни пастелни паравани от двете ми страни. Прозорец пред мен — виждат се ниски, извити дървета на някак си разпокъсана моравка, цялата окъпана от слънчева светлина, която е малко оранжева, за да е на Земята. Примитивни съоръжения и много пространство: намирах се в домска болница и знаех, че съм бил глупав. Ако Бренън само беше... но той не би трябвало да ми каже нищо. Толкова близо до Дом, разбира се, се е заразил сам. Трябвало му е само да знае, че той или трупът му е стигнал на Дом. И ме беше оставил да го хвана: същото разсъждение.

Беше ми казал повечето неща. Това, което всъщност целял там, отвъд ръба на нашата слънчева система, без припасите си от дърво на

живота, останали на Марс, бил вариант на вируса на дърво на живота, който да можел да вирее в ябълка, нар или нещо друго. Това, което получил, бил вариант, способен да вирее в сладък картоф, отгледан в талиев окис. Но някъде там той открил или създал и вирус, който можел да вирее в човешко същество.

Именно това планираше да посее на Дом.

Подъл номер по отношение на една беззащитна колония. Такъв вирус навярно не би се ограничил само до подходящата възрастова граница. Той би убил всеки, които не е между — ако се приемат широки граници — четирийсет и шейсет. Дом би завършил като свят на бездетни протектори и Бренън би имал своята армия.

Аз станах и стреснах сестрата. Тя беше от другата страна на гъвкавата, пластмасова стена. Бяхме заключени с инфекцията си. Имаше две редици легла и на всяко от тях — полупроменен протектор, проявяващ признаци на глад. Навярно всички протопротектори на Дом бяха точно в тази голяма стая. Всичките двайсет и шестима.

А сега какво?

Обмислих въпроса, докато сестрата викаше лекар и лекарят навличаше костюм под налягане. Много време. Мислите ми се движеха толкова бързо! Повечето проблеми не оставаха такива достатъчно дълго, за да представляват интерес. Проверих логическата верига на Бренън, после започнах отново. За момента трябва да вярвам на това, което каза Бренън за самите Паки. В неговата картина нямаше противоречия — бе излъгал блестящо, ако изобщо бе излъгал, а аз не бих могъл да открия мотив за това. Имах възможност да наблюдавам лично пакските кораби... през уредите на Бренън. Е, бих могъл да ги проверя и като сам построя генератор на индуцирана гравитация.

Руса млада жена мина през заместителя на херметична камера. Аз я уплаших с това, че бях едновременно грозен и подвижен. Жената любезно се помъчи да го скрие.

— Нуждаем се от храна — казах ѝ аз. — Всички ние. Щях вече да съм умрял, ако не носех на себе си много излишно мускулно тегло, когато се заразих. — Тя кимна и поговори със сестрата с малък микрофон.

Тя ме прегледа. Аз ѝ казах точно толкова, колкото да я разтревожа ужасно. Трябваше да съм умрял или осакатял от артрит, според законите на медицината. Направих ѝ няколко упражнения, за да

й докажа, че съм здрав, но само толкова, за да не разбере колко съм здрав.

— Тази болест не осакатява — казах й аз. — Ще можем да водим нормален начин на живот, щом инфекцията се развие докрай. Тя поражда само нашия външен вид. Забелязахте ли?

Жената се изчерви. Наблюдавах как спори сама със себе си дали да ми каже, че съм загубил всяка надежда за нормални сексуални връзки. Накрая реши, че все още не би могла да го стори.

— Ще трябва да направите някои приспособления — деликатно каза тя.

— Предполагам.

— Тази болест от Земята ли е?

— Не, от Пояса, за щастие. Така може да се контролира много по-лесно. Всъщност, мислехме, че е изчезнала. Ако знаех, че има дори и най-малка вероятност...

— Надявам се, че можете да ми кажете нещо за лечението. Не бяхме в състояние да лекуваме когото и да било от вас — обясни тя. — Всичко, което опитахме, влоши нещата още повече. Дори антибиотиците! Загубихме двама от вас. Състоянието на другите не изглежда да се влошава, затова просто ви оставихме без лекарства.

— Добре, че сте спрели, преди да стигнете до мен.

Думите ми й се сториха груби. Само да знаеше! Аз бях единственият човек на Дом, който бе чувал за света Пак.

Прекарах следващите няколко дни, като хранех насила другите пациенти. Не биха се хранили сами — нормалната храна няма вкуса на дърво на живота. Всички те бяха полумъртви. Бренън бе знаел какво прави, когато ме беше оставил да натрупам цялото това излишно мускулно тегло.

Междувременно научих каквото можах за промишлеността на Дом. Използвах записите от болничната библиотека. Планирах възможните защитни стратегии срещу пакско нападение, като използвах два милиона вероятни гледачи — щеше да ни се наложи да установим диктатура, просто нямаше време за нищо друго и по този начин щяхме да загубим част от населението — и точно двайсет и шестима протектори. Обмислих алтернативни защитни планове с двайсет и четирима и двайсет и двама протектори, в случай, че не всички успеят да оцелеят след прехода. Но това бяха само мисловни

проблеми. Двайсет и шестима изобщо не бяха достатъчни, не и според това, което бях научил за равнището на домската цивилизация.

Когато другите пациенти се събудеха, щях да им изложа проблема. Те знаеха повече за Дом. Можеха да намерят решения, различни от моите. Чаках. Имаше време. Пакските разузнавачи бяха на девет месеца разстояние.

Разработих начини за унищожаването на Дом, като използвах пакската разузнавателна двойка. Преправих „Протектор“ въз основа на онова, което бяхме научили от пакските разузнавачи, след като Бренън го бе построил.

След шест дни започнаха да се събуждат. Двайсет и четирима. Докторите Мартин и Коулс се бяха заразили от пациентите си. Все още се изменяха.

Беше забавно да разговарям с хора, чиито умове бяха като моя собствен. Бедният Бренън. Говорех бързо, защото знаех, че земният ми акцент би ме направил неразбираем за всеки гледач, който може да слуша. Докато говорех, те се движеха из стаята, като изпробваха мускулите и новите си тела, и въпреки това знаех, че не пропускат нито дума. Когато свърших, прекарахме няколко часа в обсъждане на положението.

Трябваше да научим дали Бренън не бе фалшифицирал вида на пакските разузнавачи и пакската флота. Имахме късмет. Лен Бестър беше монтьор на двигатели и бе в състояние да конструира генератор на инду-цирана гравитация. Той каза, че е възможно и ни изложи достатъчно теоретични постановки, за да ни убеди. Каза ни и как би могъл да бъде направен, за да върши работа. Решихме да приемем за истина гравитационния телескоп на Бренън и пакската флота. Иначе имаше начини да е подправил онова, което бях видял от разузнавачите. Не бе възможно да получим други доказателства за версията на Бренън, освен вътрешната ѝ логич-ност, в която също се убедихме.

Разработихме плановете си в съответствие с нея.

Разбихме пластмасовата херметична камера и се пръснахме в болницата. Всичко свърши, преди болничният персонал да разбере какво става. Затворихме ги, докато вирусът на дървото на живота не ги приспеше. Мнозина искаха да продължат да се грижат за пациентите си. Позволихме им, но трябваше да унищожим всички медицински резерви. Имаше опасност, когато хората започнеха да припадат от

вируса на дървото на живота, другите да поразят физиологията им с опитите си да ги лекуват.

После полицията на Клейтаун обкръжи болницата, но дотогава можехме да приемем, че всички вътре са се заразили. През нощта се разпръснахме.

През следващите дни нападахме болници, аптеки и единствения фармацевтичен завод. Разрушихме телевизионните станции, за да забавим разпространяването на новините. Хората щяха да изпаднат в паника, ако научеха за новата болест, която отнема умовете на жертвите си. Щяха да намерят истината за не по-малко ужасна.

Паниката беше достатъчна. Населението на Дом се сражаваше, сякаш срещу него бяха всички дяволи на ада. Така загинаха десетима от нас, хванати в клопка и длъжни да не убиват потенциални протектори.

А други шестима бяха хванати, опитвайки се да спасят семействата си, като ги екипираха с костюми или палатки под налягане, за да задържат вируса и да ги скрият, където могат. Трябваше да ги убием. Затворихме ги, докато въпросните гледачи не загинаха или не. започнаха прехода.

След седмица всичко свърши.

След още три седмици започнаха да се събуждат.

Заехме се да градим защитата си.

Стори ми се единствено разумно да романизирам този доклад. Така че голяма част от него е само предположение. Никога не съм познавал Лукас Гарнър, Ник Сол, Фсстпок, Ейнар Нилсън и др. Можете да приемете Трусдейл като действителен герой на основата на това, че не бих излъгал без причина. Останалите навярно са достатъчно точни.

Все пак Бренън го каза пръв: „Не съм уверен, че още нося името, с което съм роден“. Рой Трусдейл беше друг. Рой Трусдейл трябваше да умре и го очакваше, като се опитваше да предотврати това, което бях сторил на Дом.

Имахме основателна причина да не пращаме това съобщение назад към човешкия космос, още не. Бренън беше прав: съществуването на протектори щеше да промени развитието на човешката цивилизация. По-добре е да мислите за Дом като за неуспяла колония, унищожена от болест. Ако други изследователи се

разболеят от нея, те или ще умрат по време на прехода, или ще се събудят като протектори, ще се огледат и ще стигнат до същите заключения като нас. Протекторът няма много свободна воля.

Но пакската флота остава пред нас, макар че пакски-те разузнавачи ги няма. (Беше забавно. Разположихме фалшиви градове по целия Дом — просто градски светлини, очертания на магистрали и източници на горене, като заместители на електроцентрали.) Почти е сигурно, че можем да унищожим тази флота, но колко още ги следват? Дали корабите от втората флота не са модифицирани и усъвършенствани? Ако оцелеем толкова дълго, ще трябва да проследим пътя им обратно до експлозията на Ядрото. Ако загубим една или друга битка, някой оцелял ще прати това съобщение във всеки свят от човешкия космос.

В такъв случай:

Бренън трябва да е скрил надписани колби с вируса така, че да могат да бъдат намерени. Проверете двойника на Стоунхендж. Потърсете пакет, орбитиращ около петно неутроний. Ако не успеете, можете да намерите товарното отделение от кораба на Фсстпок на Марс. Проверете стените за парчета от корен, съдържащи вирус на дърво на живота. Ако не успеете, Дом е в отвратителна форма за колонизиране, но атмосферата е все още пълна с вирус на дърво на живота. Не превръщайте никого в протектор, ако има деца.

Вие ще бъдете по-умни от нас. Ще можете да ги унищожите. Но не чакайте. Ако това съобщение стигне до вас, значи пакската флота, която бе достатъчно силна, за да ни разбие, следва точно зад този лазерен импулс почти със светлинна скорост. Сега се размърдайте!

Сбогом и късмет. Обичам ви.

[1] Рибонуклеинова киселина. — Б. пр. ↑

[2] В Пиза. — Б. пр. ↑

[3] Four gee — четири g (англ.). — Б. пр. ↑

[4] Самюъл Бътлър (1612–1680) — английски поет и сатирик. — Б. пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.